

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 31 / Hejmar 367 / Tîrmeh 2012

ROJAVA ÖZGÜRLÜĞE YÜRÜYOR

AKP hükümeti Türkiye'de nasıl bir Kürt politikası yürütüyorrsa, aynı şeyin Suriye'de de pratikleşmesini istemektedir. Yani Kürtlerin özyönetimini ve anadilde eğitimini kabul etmeyen bir politikayı Suriye'de de hakim kılmak istiyor. Suriye deşirken Kürtlerin özgürlüğesine kim yok diyebilir? Suriye demokratikleşsin, halklar özgürlüşsin denilecek, ama Kürtlerin kendini yö-

netme hakkı, örgütleme hakkı reddedilecek! Bu demokratik bir anlaşmazlığı değil. Suriye'ye demokrasi geleceğe Kürtler tabii ki özyönetim hakkına kavuşacaklardır. Bunun başka türlü olmasını beklemek, Suriye özgürleşecek, değişecek, ama Kürtler eski statüyü yeni koşullarda kabul edecek demek anlamına gelir. Bunu Suriye Kürtlerine kabul ettirmek mümkün müdür? Asla!

yazısı 2'de

AKP yeni ajan partisidir

yazısı 8'de

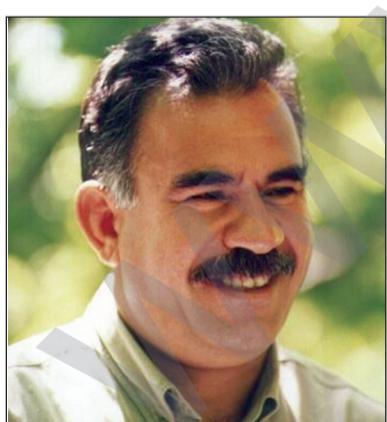
Üstünlük Gerillada

HPG gerillaları ile Türk ordusu birlikleri arasında çatışmalar giderek şiddetleniyor. Gerillalar Şemdinli'de olduğu gibi sistemi felç eden eylemler gerçekleştirirken Türk ordusu birçok bölgede karakollardan dahi çıkamıyor. Yayınladığımız temmuz ayı savaş bilançosundaki verilere baktığında son aylarda gerillaların Kürdistan'da mutlak bir üstünlük kurduğu açık bir şekilde görülmeye.

yazısı 19'da

14 TEMMUZ insan iradesinin zaferidir

yazısı 6'da

Kültürel soykırım kıskaçında
Kürtleri savunmak

**KÜRT SORUNU
VE DEMOKRATİK ULUS ÇÖZÜMÜ**

ABDULLAH ÖCALAN

Çocukluk çağında Türk ilkokul sistemiyle karşılaşlığımda, hayal meyal seçilebilen Kürtlük gerçeki beynimde ve ruhumda soru işaretlerine yol açmıştı. Türküyü doğal olarak benimseyemiyordum. Alçaltıcı bir etkiyi ruhunun derinliklerinde hissetmeye başlamıştım. İlk aklıma gelen, Türkükle ilişkili ailesel bağlar aramak oldu. Ana tarafından Türküyü uzaktan yaşanan akrabalık bağı fazla çözüm gücü olamıyordu. Ne de olsa ataerkil bir Kürtlük kendini açıkça hissettiyordu. Bu gerçeklikten kaçamazdım. Ama ilkokulla birlik-

te ilk yarıyı da bu gerçeklik bağlamında almıştim. Benim için sorunlu bir gerçeklik olarak Kürtlükle ilk temasın bilinci böyle oluştu. İlkokulun bulunduğu eski Ermeni köyünde cumhuriyet Türkünü benimseyen çocukların farklı kapatmanın yolu öğretmenlerin gözüne girmeden geçiyordu. Öyle anlaşılıyor ki, ilkokuldan itibaren hep birincilik peşinde koşmam, Kürt gerçekliğinden kaynaklanabilecek olumsuzluklara karşı bir savunma yöntemiyydi. Özgünlüğümü böyle kanıtlamak istiyordum. Bunda başarılıydım da...

sayfa 14'te

Orta sınıfın geriye çeken tutumları

Kürt egemenleri de Kürt toplumundan koptuklarından dolayı, kendileri toplumuna dayalı bir güç olma durumları da söz konusu değildir. Orta sınıf ve küçük burjuva denen kesimler bile kendi toplumsal gerçekliklerinden uzak olduklarıdan, topluma dayalı bir güç olma karakterleri yoktur. Bu nedenle egemen Kürt sınıfları hem uluslararası güçler hem de bölge ülkeleri karşısında tamamen güçsüz konumu yaşamaktadırlar. Bu nedenle politikaları çoğu zaman Kürt halkın özgürlük ve demokrasi kontratı konuma düşmektedir.

yazısı 10'da

**Şehit Fidan Sicak,
Fecrettin Eren ve
Gökmen Polat
arkadaşların
yazısı
23, 26 ve 27.
sayfalarda**

Kürtlerin özyönetim hakkı engellenemez

Soyvetler Birliği'nin dağılması ve soğuk savaşın ortadan kalkmasıyla birlikte eski dünya dengelerinin yıkılması söz konusu olmuştu. Eski dengelerin yerine yeni dengelerin oluşması süreci, aynı zamanda yeni bir savaş dönemini ortaya çıkardı. Bu savaşın en yoğunlaşmış alanıyla Ortadoğu oldu. Hatta Ortadoğu'daki savaşın karakterine III. Dünya Savaşı da denildi. Eski dengelerin yerine yeni dengelerin tüm dünyada kurulma süreci Ortadoğu'nun merkezinde yer aldığı III. Dünya Savaşı denilebilecek bir savaşla şekillendiriliyor. Mevcut durumda bu savaşın sonuna doğru gidiyoruz. Artık geçiş süreci tamamlanıyor, yeni dengeler yavaş yavaş oluşmaya başlıyor. En azından Ortadoğu'da böyle bir süreçi girdiğini biliyoruz. Kuşkusuz Ortadoğu dışında da, Asya'da da mücadele sürüyor. Hatta Asya'daki mücadelenin ileride daha da şiddetleneceği söylenebilir.

Ortadoğu'da yeni dengelerin kurulma sürecinin sonuna doğru gidilirken çatışmalar daha da şiddetlenmiş bulunuyor. Bizzat askeri müdahaleler gerçekleşiyor. NATO'nun Libya'ya müdahalesi bunun açık kanıtı. Yine Suriye'ye bir müdahale var. Suriye'ye belki bugün dış güçlerin doğrudan askeri güçleri girmemiştir, ama Suriye'deki savaşın içerisindeki güçlerle sınırlı kalmadığı, uluslararası bir düzey kazandığı açıklar. Hatta bir kısım güçlerin dışarıdan Suriye içine gelip savaştığı da kesinleşmiştir. Suriye'deki muhalifleri ABD destekliyor, Türkiye destekliyor. Arkasında Katar, Suudi Arabistan, Avrupa var. Suriye'deki rejimin değiştirilmek istediği ve ABD'nin, Avrupa'nın çıkarları doğrultusunda yeni bir Suriye'nin kurulmak istediği açıklar.

ABD Irak merkezli gerçekleştiremediği yeni Ortadoğu düzenini, Mısır ve Suriye eksenin üzerinden gerçekleştirmek istiyor. Mısır'da belirli düzeyde sonuca ulaşmış bulunuyorlar. Suriye'de rejimi istedikleri biçimde değiştirebillerse, yeni Ortadoğu'nun cehresi şekillenecektir. Mısır'da rejim değişikliği belirli oranda gerçekleşmiştir, ama hala orada mücadele sürmektedir. ABD, İhvan-ı Müslim'e, siyasal islamcılara dayalı yeni bir Mısır'ın şekillenmesini istemektedir. Ancak yeni Mısır şekillerin içinde ABD'ye sorun çıkarmayıcaz bir karakterde olmasına dikkat etmektedir. Bu açıdan hala ordunun gücünü kullanarak İhvan-ı Müslim'i sınırlama ve tamamen sistem çıkarlarıyla uyumu hale getirme çabası sürmektedir. Eğer Mısır'da istediği düzeni tümdeki kursaydı, Türkiye'deki gibi orduyu bir tarafa atabilirdi. Ama hala İhvan-ı Müslim merkezli siyasal sistemi tümdeki istediği noktaya getirmiştir değildir.

Bu süreçte tabii ki Yemen'e de bir çekidüzen vermişlerdir. Yemen'de geçişi biraz daha yumuşak yapmışlardır. Yemen'deki iktidar doğrudan kendi kontrollerinde olduğu için orada radikal, sert bir dönüşümüne karşı çıktılar. Bu yönlü bir politika içinde olanları da engellediler. Onlara fırsat vermediler. Ama Yemen'deki rejimin siyasal ve toplumsal meşruiyetinin güçlenmesi için de bir geçiş süreci uyguladılar. Şu anda bu süreç işlemektedir.

Yeni Ortadoğu'nun karakterini önemli düzeye de belirleyecek olan Suriye'de ise hala savaş sürmektedir. Kuşkusuz ABD-Avrupa Suriye'nin kendi isteği

doğrultusunda şekillenmesini istemektedir. Ancak Suriye'ye Mısır'da olan durumdan biraz daha farklı yaklaşmaktadır. Suriye'deki siyaset rejimde sadece islamcılar değil, diğer güçlerin de yer almamasını istemektedirler. Diğer ülkelerde siyasal islamcıların başat güç olmasına itirazları olmazken, Suriye'nin geniş yelpazede bir iktidar bloğuna kavuşması için çaba göstermektedirler. Suriye'deki savaşın uzamasının önemli bir nedeni de budur. Hala ABD ve Avrupa'nın istediği düzeye bir iktidar bloğu ortaya çıkarılmadığı için ABD ve Avrupa daha şiddetli bir müdahaleye yönelmemiştir. Öte yandan Obama yönetimi seçimler öncesi daha sert bir tutuma girmek istemektedir.

Suriye rejimi de bu durumu gerek elindeki imkanları kullanıp kendi pozisyonunu güçlendirmeye çalışmaktadır. Bu da tabii savaşın önumüzdeki aylarda daha da şiddetleneceğini göstermektedir.

AKP Kürtlere uyguladığı politikayı Suriye'de de hakim kılmak istiyor

Mevcut durumda Suriye'yle ilgili politikada en aktif konumda bulunan ülke Türkiye'dir. Öyle ki, bir an önce dış müdahale yapılmasını istemektedir. Dış bir müdahale olursa kendi pozisyonunun daha da aktif hale geleceğini düşünmektedir. Türkiye Irak'la da İran'la da sorunlu hale gelmiştir. Mevcut durumda ABD'nin atına binerek Suriye üzerinden Ortadoğu'da etkili olmayı hedeflemektedir. Eğer Suriye'de etkin olabilirse kendine göre Ortadoğu'nun bütün kapıları kendisine açılacaktır.

Aksi durumda İran ve Irak'la da ilişkileri bozulmuş bir Türkiye, Ortadoğu'da çok sıkışmış bir pozisyonda olacaktır. Bu açıdan olacak yeni Suriye üzerinde etkinliğini artırmak istemektedir. Bunu bölge politikaları açısından kendisi için zorunlu görmektedir. Ancak Türkiye, "Suriye'de bir an önce etkili olalım, güçlü olalım" derken, çok erken hareket etmiştir ya da ABD ve Batı'nın çok erkenden müdahale edeceğini düşünerek, Suriye'ye karşı sert tutum alanların en başında gelmiştir. Hesaplarını Suriye'ye

erken müdahale edileceği ve rejimin kısa sürede düşeceği üzerine yapmıştır. Ancak mevcut durumda Türkiye'nin hesapları tutmamıştır. Bir yıldan fazladır çatışmalar sürdürmektedir. Bırakılmış siyasi sonuçlarını, savaşın uzaması ekonomik olarak da Türkiye'yi çok zorluklar içine sokmuş bulunmaktadır. Öte yandan Suriye'deki rejimin geç yıkılması durumunda Kürtlere boşluktan yararlanarak örgütleneceklerinden, kendilerini güç yaparak statü elde etmelerinden fazlasıyla korkmaktadır. Zaten Suriye'ye bu kadar aktif müdahale etmek istemesinin esas nedenlerinden en önemlidisi; Kürtlere statü kazanmasının önüne geçmek istemesiydi.

Ancak Türkiye'nin amiyane deyimle korktuğu başına gelmiştir. Suriye'de savaş şiddetlenince Suriye'deki Kurt demokratik hareketi çatışmaların Kurt topraklarına sıçramasını engellemek için başta Kobani, Afrin, Amudê ve Dêrik olmak üzere alan hakimiyetini ve yönetimini kendi ellerine aldılar. Zaten uzun süredir Suriye'de kendi özyönetimlerini kurma çabalarını gösteriyordular, kendilerini örgütleyordular. Kendilerini örgütleyerek, savaşın Batı Kürdistan topraklarına sıçramasını engellemeye çalışırdılar. Başından beri çatışmanın Kurt topraklarına yansımaması için büyük çaba gösterdiler. Topluma dayalı örgütlenmelere ve bu örgütlenmelere dayalı öz savunmalarını gerçekleştirerek çatışmaların Kurt topraklarına geçmesini önlediler. Bu konuda Kürtlere Batı Kürdistan'da izlediği politika doğrudır. Erkenden Suriye devletiyle çatışma ya da rejime karşı mücadele eden güçlerle karşı karşıya gelme gibi pozisyonlardan kaçındılar. Çünkü Suriye'deki savaşın nereye evrileceği belli değildi. Kürtlere bir savaş içine girmesi şoven milliyetçiliğin Kurtler üzerinde katliam yapmasıyla sonuçlanabilirdi. Suriye'de iki güç iktidar mücadelesi vermektedir. Özellikle rejim karşıtı güçlerin demokratik karakterde olmaması, Kürtlere haklarını tanımayacak zihniyetle bulunmaları, dış güçlerin, özellikle de Türkiye'nin etkisinde olmaları nedeniyle Suriye'de yaşanan savaş sırasında tarafsız kaldılar. Hem

devlette erken bir çatışmaya girmeleri hem de tarafsız kalmaları Kürtlere açısından en doğru politikaydı. Böylece Suriye'deki savaşın acısının, ağır yükünün Kürdistan'a yansımamasını engellemiş oldular.

Kendi kendini yönetme Kürtlere de hakkıdır

Ancak Suriye'de çatışmaların şiddetlenmesi, ne devlet tarafından ne de muhalifler tarafından Kürt sorununun demokratik çözümü için hiçbir olumlu yaklaşım gösterilmemesi karşısında Kürtlere ne yapacakları konusunda bir araya girmiştir. Özellikle de Kahire toplantılarında muhalif güçlerin Kürtlere taleplerini reddetmeleri, Kürtlere mevcut durumlarını gözden geçirmelerini beraberinde getirdi. Hem Kahire toplantıları hem de savaşın şiddetlenerek Kürdistan topraklarına kayması ihtimalinin ortaya çıkması karşısında kendi demokratik özyönetimlerini kurmaya yöneldiler. Böylece örgütü güçle savaşın Kürdistan topraklarına yayılmasını engellemek için ciddi bir adım atmış oldular. Bu açıktan açığa hem devlete hem de muhalif güçlere, "savaşınızı bizim ahanımıza taşırın"ın. Kim savaşını bizim alanımıza taşırsa, biz ona karşı tutum gösteririz" yaklaşımını da ifade ediyordu. Bugünkü süreçte devlette muhalif güçler çok şiddetli bir çatışma içinde olduklarından, Kurt siyasi güçlerinin bu politikası sonuç verdi ve bu yönyle de şuna da Kürdistan'ın özgürlüğü ve siyasi statüsü fiili biçimde olmuş oldu. Bu durum bir yönyle de devlet tarafından da, muhalifler tarafından da Kürtlere bu fiili statüsünün kabul edilmesi anlamına gelmektedir. Ancak yarın bu güçlerden herhangi birisi kendisini güçlendirip etkili kıldığından durum ne olur bunu şimdiden söylemek mümkün değildir. Çünkü mevcut durumda ne muhalif güçler ne de devlet Kürtlere statüsünü kabul etmiştir. Devlet zaten şimdije kadar izlediği politikayla böyle bir statüyü kabul etmeyen pozisyondaydı. Muhalifler de Kahire toplantılarında böyle bir statüyü kabul etmeyeceklerini

açıkça ortaya koymuşlardır.

AKP hükümeti Türkiye'de kendine göre nasıl bir Kurt politikası yürütüyor, aynı şeyin Suriye'de de pratikleşmesini istemektedir. Yani Kürtlere özyönetimini ve anadilde eğitimini kabul etmeyen bir politikayı Suriye'de de hakim kılmaktadır. Yani Kürtlere kendi dillerini evlerde ve sokaklarda konuşabilirler, müziklerini televizyon ve radyolarda çalabilirler, dinleyebilirler. Özcesi kültürel ve dil alanında kimi yumoşamalarla nasıl ki Türkiye'de siyasal egemenlik ve kültürel soykırımla yeni koşullarda sürdürülmem isteniyorsa, Türkiye aynı modeli Suriye'de de yerleştirmek istemektedir. Bu açıdan böyle bir model Kürtlere irade kazanmadığı ve özyönetime sahip olmadığı bir modeldir. Bu bakımdan da Kürtlere irade kazanması ve kendi kendilerini yönetmelerine şiddetle karşıdır. Kürtlere özyönetimini ilan etmesi karşısında Türk devletinin şiddetle karşımasının esas nedeni budur. Türkiye açısından Kürtlere özyönetimi olamaz, iradesi olamaz, kendi kendilerini yönetemezler. Eğer Kürtlere bir şey verecekse bunu devlet yapar. Kendisinin yaptığı gibi dil ve kültür alanında kimi yumoşamalar yapıp ve sorun böyle çözüller.

Türk devletinin bu kadar şiddetli karşı çıkışının nedeni, eğer kendi sınırları içindeki Kürtlere nüfusu daha az bir sayıda olan Kürtlere Suriye'de demokratik özerkliliklerini kazanırlarsa, kendi kendilerini yönettiğleri ve anadilde eğitimi olan bir statü oluşturursa bunun kendi Kurt politikasını çökerteceğini düşünüyor. Bu kadar şiddetle karşı çıkışının başka bir nedeni yoktur. Kürtlere bulundukları yerlerde demokratik hakları gereği kendi kendini yönetecekler. Bu artık evrensel demokratik kriterler arasında yerini almıştır. Arap olsun, Kurt olsun, günümüzde farklılıkların kendi özgünlüğünün özerliğini yaşamaları, kendi kendilerini yönetmeleri bir demokrasi ilkesidir. Zaten çoğunluk coğunluktur, devletin ya da bulunan toprakların yönetiminde ağırlıklı güçtür. Tabii ki Araplar genel yönetim en büyük gücü olacaklardır, bütün Suriye'nin yönetimini içinde etkili olacaklardır. Kuşkusuz Kürtlere de, Nusayrilerin de, Dürzilerin de, hristiyanların da Suriye'nin genel yönetimini içinde belirli ağırlıkları olacaktır; ama genel yönetimde esas ağırlığın Araplarda olacağı açıklar. Bu normaldir, demokrasının gereğidir. Ancak demokrasının diğer bir gereği de azınlık topluluklarının kendi bulundukları alanlarda kendi kendilerini yönetmesidir; kendi anadilleriyle eğitim yapması, kendi kültürlerini yaşamasıdır. Türkiye işte farklı toplulukların örgütlenmesi, irade olması, kendi kendini yönetmesi, kendi kimliğiyle, diliyle, kültüryle yaşammasına karşıdır. Sadece ülke geneli için kim coğunluksa onun dediği olur gibi yüz yıl öncesinin coğunluğa dayalı yönetim anlayışını dayatmaktadır. Bu açıdan da Kurt halkın kendi kendini yönetmesine karşı sert bir tutum içine girmiştir.

Türkçe bu coğunluk, otoriter anlayışı nedeniyle "gerekirse müdahale edeceğim" demektedir. "Suriye'den bize karşı düşmanca saldırular olursa, gündeümüzde terör yapılanması oluşursa buna müdahale ederiz" denmektedir. Daha doğrusu düşündüğü bir müdahaleye böyle gerekçelerle meşruiyet yaratmaya çalışmaktadır. Batı Kürdistan'da kimsenin Türkiye'ye bir saldı-

"Suriye değişirken Kürtlerin özgürlüğmesine kim yok diyebilir? Suriye demokratikleşsin denilecek, halklar özgürleşsin denilecek, ama Kürtlerin kendi kendini yönetme, örgütleme hakkı reddedilecek! Bu demokratik bir anlayış değildir. Türkiye'nin bu politikalarının kabul edilmesi mümkün değildir. Suriye'ye demokrasi gelecek, demokratikleşme olacaksı Kürtler tabii ki özyönetim hakkına kavuşacaklardır"

yapacağı yoktur. Kürtler aklinı peynir ekmekle mi yemiş ki oradan Türkiye'ye yönelik saldırısı yapacak? Öte yandan Batı Kurdistan'da PKK'nın örgütlenmesi yoktur. PKK gitmiş, oraya müdahale etmiş, kurtarmış, böyle bir durum da yoktur. Bizzat orada halk örgütlenmesi, halk meclislerinin kendi yönetimlerine el koyması vardır, kendi kendilerini yönetmesi vardır. Ama Türkiye bu gerçeği göreceğine, "güneyimde PKK'nın yerleşmesine müsaade etmem, PKK-PYD işbirliğiyle orada belirli oluşum yaratılmasına izin vermem, bu bize karşı düşmanca bir oluşumdu, bu nedenle de gereğini yaparız" yaklaşımıyla şovenist Kürt düşmanı zihniyetini ortaya koymustur. Bu söylemler bundan başka bir şey ifade etmez.

Kürtlerin birlik olması Türk devletini korkutmaktadır

Öte yandan Batı Kurdistan'daki halkın oluşturduğu yönetim çeşitli Kürt örgütlerinin bir araya geldiği bir bileşimdir. On beş Kürt örgütü de oradaki yönetim içindedir. Halk meclisiyle ulusal meclis ortak bir Kürt Yüksek Konseyi kurmuşlardır. Batı Kurdistan'daki politikalar konusunda ortak hareket etme kararı almışlardır. AKP buna da şiddetle karşı çıkmıştır. Nitekim Tayyip Erdoğan, biz bunların birleşip bir üst Kürt konseyi kurmalarına karşılık demektedir. Açıkça bir Arap Ulusal Konseyi vardır, onun dışında başka konsey olamaz, Kürtler kendi oluşumlarını kuramaz demektedir. Halbuki şu anda muhaliflerin birlik içinde olmadığı her yerde yazılıp çizilmektedir. Hatta Arap muhalefetinin temel sorunun birlik olamaması olduğu vurgulanmaktadır. Hatta şu anda Suriye'de savaşanların birçoğunun birbiriley ilişkisi bile yoktur. Kendi aralarında birlik sağlamışlardır, ama Suriye'ye karşı savaş yürütüyorlar. Muhalifler birlik olamazken Kürtlerin kendi aralarında birlik yaratması anlaşılmıyor ki Türkiye'yi korkutmuştur. Bu nedenle açıkça Kürtlerin birliğinin oluşturduğu Kürt üst konseyine karşı çıkmaktadır. Bu açıkça AKP hükümetinin PYD'yi bile bahane ettiği, esas olarak Kürtlerin iradesine karşı çıktıığını ortaya koymaktadır. Şimdi anlaşılıyor ki bu politikasını, bu düşmanlığını farklı göstererek Hewlêr'i kendi politikasının parçası yapmak istemektedir. Zaten Dışişleri Bakanlığı'nın Hewlêr konsolosluğuna gönderdiği belgede bunu açıkça ortaya koymuslardır. Şimdi de Davutoğlu'nu Hewlêr'e göndererek böyle bir yaklaşımı somutlaştmak istemektedirler. Nitekim Erdoğan açıkça gelin bu yanlışlı birlikte ortadan kaldırılmış demektedir. Yani Kürtlerin Batı Kurdistan'daki kendi kendini yönetmesini ve birlik içinde hareket etmelerini Barzani üzerinde baskı yaparak Hewlêr

eliyle dağıtmayı hedeflemektedir.

Hewlêr'in ve Barzani'nın nasıl tutum takınacağını şimdiden söylemek mümkün değildir, ancak mevcut birliğin Barzani'nın de desteğini aldığı bilinmektedir. Bu birliğin yarattığı bir üst konsey vardır. Bu açıdan Barzani'nın Türkiye'nin isteğiyle doğrudan Batı Kurdistan'a müdahale etmesi zordur. Böyle bir şey yapması Batı Kurdistan Kürtlerini karşısına alması demek olur ki, bunun yapılmasının zor olduğu ve doğru olmadığı açıklıdır. Eğer Barzani Türkiye'nin baskıcıları karşısında geri adım atar, oradaki birliğe ve Kürtlerin kendi kendini yönetmesine olumsuz etkide bulunacak bir yaklaşım içine girerse bu kendisinin siyasi itibarına da büyük darbe vuracağı açıklıdır. Sayın Barzani de bilmektedir ki Kürtler çatışmaların kendi bölgelerine yansımaması için böyle bir müdahaleyi gerekli görmüşlerdir. Eğer bu bölgelerdeki yönetim Kürtlerin eline geçmeseydi Kurdistan baştan aşağı bir savaş haline gelecek ve bundan da en fazla zarar gören Kürtler olacaktı. Bu açıdan Kürtlerin bu adımı doğru olduğu gibi haklardır da.

Suriye değişirken Kürtlerin özgürlüğmesine kim yok diyebilir? Suriye demokratikleşsin denilecek, Suriye halkı özgürleşsin denilecek, ama Kürtlerin kendi kendini yönetme hakkı, kendini örgütleme hakkı reddedilecek! Bu demokratik bir anlayış değildir. Türkiye'nin bu politikalarının kabul edilmesi mümkün değildir. Suriye'ye demokrasi gelecek, demokratikleşme olacaksı Kürtler tabii ki özyönetim hakkına kavuşacaklardır. Bunun başka türlü olmasını beklemek, Suriye özgürleşecek, Suriye değişecektir, ama Kürtler eski statüyü yeni koşullarda kabul edecek demek anlamına gelir. Bunu Suriye Kürtlerine kabul ettirmek mümkün müdür? Örgütü Kürt toplumuna kabul ettirmek mümkün müdür? Bunu ne PKK Batı Kurdistan Kürtlerine kabul etirebilir ne de KDP ve Barzani. Bu açıdan Türkiye'nin Barzani üzerinde baskı kurarak sonuç alması zordur. Bu, açıktan açığa Türk devletinin başından beri yürüttüğü Güney Kurdistan üzerinden KDP ve PKK'yi birbirine düşürme politikasının bir devamı olur. Türkiye zaten şimdije kadar başaramadığı bu "Bekoluğu" Güney Kurdistan üzerinden yapmayı düşünmektedir. Acaba Batı Kurdistan üzerinde bir çatışma, bir rekabet yaptırarak bu kavgayı yaratabilir miyim hesabı içindedir. Buna ne Kürt özgürlük hareketi gelir ne de KDP gelir. Kürt özgürlük hareketi de KDP de Türk devletinin Batı Kurdistan üzerinden kendilerini kavga ettirmesini kabul etmeyeceklerdir. Batı Kurdistan'daki sorunları oradaki Kürt halkın iradesi sorunu olarak görecelerdir. Bu iradeye de herkesin saygı göstermesini isteyecek. Tabii ki bu iradeye saygı gösterilmeyip müdahale yapıldığında da tüm Kürtler ve siyasi güçler de Türk devletinin bu politikasına karşı çıkacaklardır. Doğru ve yapılması gerekenin bu olacağı açıklıdır.

Suriye'de yaşayan Kurdistan halkı politik bir halktır. Belki bugüne kadar Suriye ile doğrudan herhangi bir savaşa ve büyük çatışma içine girmemiştir, ama Kurdistan'ın tüm parçalarındaki özgürlük ve demokrasi mücadeleşine destek vermiştir. Bütün parçalardaki halkın kendi ulusal varlığını koruma, özgürlüğünü kazanma mücadeleşine sadece destek vermek değil, bizzat içinde yer almışlardır. Birçok genci Kurdistan'ın diğer parçaları içinde yürütülen mücadele içinde şehit düşmüştür. Özellikle de Kuzey Kurdistan'la sınır olmaları Kuzey Kurdistan'daki siyasal gelişmelerden daha çabuk etkilenmelerini beraberinde getirmiştir. Bu açıdan Kuzey Kurdistan'da 30-40 yıldır süren savaşın etkisinde po-

litikleşen bir halkın gerçekliği vardır. Öte yandan Kürt Halk Önderi de 20 yıl bu halkın yanında, bu halkın iç içे olmuştur. Ortadoğu ve Suriye'deki çalışmalarını yürütürken esas olarak da bu halka dayanmıştır. Bu halkın desteğiyle ve bu halkın sahiplenmesiyle bu çalışmaları sürdürmüştür. Daha doğrusu bu halkın örgütleyerek kendi çalışmalarını Suriye'de sürdürmüştür. Batı Kurdistan halkı Kürt Halk Önderi'nin bu çalışmalarından fazlasıyla etkilenmiştir.

Batı Kurdistan halkı bütün parçalardaki halktan daha politiktir. Sürekli diğer parçalardaki sorunlarla ilgilendi. Güney halkı diğer parçalarla çok ilgilenmemiştir, Kuzey halkı çok ilgilenmemiştir, Doğu halkı çok ilgilenmemiştir, bütün parçalar kendi sorunlarıyla bu kadar yoğunlaşırken, kendi sorunlarını esas alırken, Batı ise bütün parçalardaki halkın yürüttüğü Özgürlük mücadeleşine karşı duyarlı olmuştur. Bu da onları çok politik ve çok duyarlı hale getirmiştir. Bu açıdan bütün parçalar için duyarlı hale gelen, bunun için büyük mücadele veren, bedeller ödeyen Batı Kurdistan halkın Suriye değişim sürecine girmiştir, yeni Suriye'nin şekillenmesi süreci yaşanırken kendisini örgütlememesi, örgütlenmemesi, demokratik Suriye içinde demokratik özyönetimlere sahip bir halk haline gelmemesi düşünülemez. Bu açıdan Suriye'deki Kürt halkı bizzat on yılların yarattığı demokratik birikimin, duyarlılığın meyvelerini bugün toplayıyor. Kendisini örgütleyerek özyönetimine sahip çıkıyor. Bu konuda da çok önemli politik birikime ve bilince sahiptir. Diğer parçalardaki halktan daha fazla politik bir bilince sahiptir. Belki bizzat Batı Kurdistan ve Suriye içinde yürütülen bir savaşın içinde yer almamıştır; bu yönü bir pratik içinde olmamıştır, ama diğer parçalardaki bütün pratiklerin içinde olmuş, oradaki tecrübeleri kazanmış bir toplumsal gerçeklik vardır.

Kürtlerin zihniyatinde milliyetçilik yoktur

Öte yandan Kürt Halk Önderi'nin de uzun yıllar orada çalışması bir örgüt kültürü, bir demokratik kültür, örgütlenmeye yatkınlık da ortaya çıkmıştır. Bugün Suriye'deki Kürt halkın devlet ve muhaliflerden uzak, onların çatışmasını kendi bölgelerine yansıtmadaları ve kendi yönetimlerini kurmaları böyle bir politik bilinc ve tarihi tecrübeler sonucu gerçekleşmiş bir durumdur. Bu nedenle bir iki içinde olmuş bir durum değildir. Bu açıdan Batı Kurdistan halkı yarattığı özgürlüğyle özyönetimini koruyacak güçtedir. Kimse 'niye örgütleniniz, niye kendi işlerinizi kendiniz yapıyorsunuz' diyemez. Demokrasilerde zaten asıl olan budur. Asıl olan bir merkezi hükümetin her şeye el koyması, herkesin ona uması değildir. Aksine demokrasının geliştiği ülkelerde yereller kendini örgütleyerek, kendi işlerini kendi yapar hale gelerek gerçek demokrasının gelişmesini sağlamaktadır. Eğer demokratik bir anlayış varsa, zihniyet varsa, Suriye'deki gelişmelerden birakalmış olmasa, demokratik zihniyette olan herkes Suriye'deki Kürt halkın bu örgütlenmesi, kendi kendini yönetmesi, kendi işlerini kendi yürütür hale gelmesini desteklemesi ve alkışlaması gerekmektedir.

Kürtler mevcut tutumlarıyla demokratik Suriye'nin özü ve mayası haline gelmişlerdir. Suriye'nin demokratikleşmesinin karakterini ortaya çıkarmışlardır. Eğer Suriye demokratikleşecekse, gerçekten özgürlük ve demokratik bir ülke olacağsa, Suriye'yi demokratikleştirme iddiasında bulunanlar Kürtlerin

kendi bölgelerindeki demokrasi anlayışını, özyönetim anlayışını, esas olarak bu radikal demokrasi anlayışını, derinleşmiş demokrasi anlayışını kabul ederek Suriye'yi gerçek anlamda demokratikleştirebilirler. Kürtlerin zihniyatında milliyetçilik yoktur. Arap, Nusayri, Asuri, Ermeni, Ezidî, Türkmen farkı gözetmeksiz herkesin demokratik haklarına saygılı bir demokratik zihniyete sahiptir. Hatta Kürtler kendi bulundukları alanlarda kesinlikle farklı topluluklara pozitif ayırmıcılık yaparlar; onların haklarını daha bir titizlikle korurlar. Onların haklarına en ufak olumsuz bir yaklaşım içinde olmazlar. Kürtler bulundukları yerlerde hem Araplara hem de diğer azınlıklara kesinlikle demokratik yaklaşacaktır. Bu yönüyle Kürtlerin kendi kendini yönetmesinin hiçbir halka ve topluluğa zararı yoktur. Aksine mevcut demokratik zihniyatları ve yaratıkları demokratik kurumlaşmalarla hem halkın kardeşliğinin mayasını atmaktır, buna örnek teşkil etmektedir, hem de demokratikleşecek Suriye'nin demokratik karakterini daha da derin kılacaktır.

Bugün Kürt kadınının ayağa kalkması, örgütü hale gelmesi Suriye'de demokratikleşmenin derinleşmesini sağlamayacak mıdır? Bugün Kürtlerin bulundukları alanlarda farklı kimliklere özgürlük demokratik yaklaşımı Suriye'deki demokrasının derinleşmesini sağlamayacak mıdır? Bürokratik, merkezi iktidar anlayışına karşı toplulukların kendini örgütlemesi ve özyönetimine kavuşması anlayışı bütün Suriye'de gelişirse Suriye gerçek anlamda derinleşmiş bir demokrasiye kavuşturacak mıdır? Bu gerçekler ortadayken kim kalkıp Kürtlerin Suriye'de kendi özyönetimlerini kurması, demokratik haklarını kullanması, kültürünü geliştirmesi, anadilde eğitimini yapmasını kendisi için tehlikeli görebilir? Kürtlerin kendi kendini yönetmelerini, demokratik haklarını tehlikeli görmek ancak olsa olsa Türk devletinin işi olabilir. Kürt inkarcılarının işi olabilir. Bu düzeyde bir psikolojik savaş yürütme de, bu kadar hem suçlu hem güclü olmak da gerçekten Türk devletine yakışan bir durumdur. Demek ki ellerinde güç olsa dünyaya böyle yaklaşacaklar. Hem suçlu hem güclü olacaklar. Bu açıdan Türkiye her ne kadar Kürtlerin kendi kendilerini yönetmesine tepki gösterse de, Kürtler oradaki tutumlarıyla hem Araplara içinde hem de diğer halklar içinde meşruiyetlerini kazanacaklardır. Kendi demokratik özerkliklerinin kabul edilmesinin psikolojik, siyasal ve ideolojik ortamını yaratacaklardır. Biz inanıyoruz ki bundan sonra Suriye'de kim iktidara gelirse gelsin, eğer Suriye'nin demokratikleşmesini istiyorsa, gerçekten de demokratikleşmeden yanaysa bırakalım Kürtlerin özyönetimlerini kurmasına karşı olmasa, aksine Kürtlerin bu tutumunu kuracakları demokratik Suriye'nin zemini ve temeli yaparlar. Bu anlayışın bütün Suriye'de yayılmasına yardımcı olurlar. Demokratik zihniyette olanlar Kürt halkın Suriye'deki özgürlük demokratik tutumuna ancak böyle yaklaşırlar.

AKP'nin saldırganlığı, mevcut tutumu Kuzey Kurdistan'da izlediği Kürt politikasıyla bağlantılıdır. Orada askeri operasyonlarla, siyasi operasyonlarla en küçük demokratik eyleme bile saldıracak Kürtlerin iradesini kırmaya çalışmaktadır. Örgütü ve iradeli Kürt istemiyor. Düşündüğü yeni koşullarda siyasi egenmenlik ve kültürel soykırımı sistemini ancak iradesi kirilmiş Kürt'e kabul ettiğini düşündüğünden bugün Kürt özgürlük hareketine karşı büyük bir saldırı yürütülmektedir. Kürtlerin demokratik haklarını reddetmektedir. Kürtlerin

özellikle kendi kendini yönetmesi ve anadilde eğitim konusunda çok katı bir tutum sergilemektedir. Kürtlerin kendi kendini yönetmesi, bu demokratik hakını kabul etmesini, anadilde eğitim görmesini Türkiye'nin bölünmesi olarak görmektedir. Zaten söylemede niyetinin ne olduğu belliidir. Anadilde eğitim yapsak iki ulus yaratılır; kopma olur, demektedir. Yani Kürtlerin kendi kimliğine kavuşması, anadilde eğitim görmesi, kendi kimliğiyle kendi yönetimini gerçekleştirmesini Türkiye'nin bölünmesi olarak değerlendirildiktedir. "Bu, şimdije kadar Türkleştirme konusunda attığımız adımları ortadan kaldırma anlamına gelmekte" demektedir. Dolayısıyla da "siz Türkleşmeniz" dayatmasını sürdürmektedirler. "Artık tekrar Kürtleşmek, Kürt kimliğine sahip olmak, Kürt gibi düşünmek, Kürt gibi konuşmak, her yerde Kürtçe'nin hakim olması, bizim yaratmak istediğimiz anlayışa terstir, biz tek ulus yaratmak istiyoruk, siz şimdî tekrar Kürt olmak istiyorsunuz, kendi kimliğinizle, kültürünüzle kendinize ait olmak istiyorsunuz, buna kabul etmiyoruz" demektedirler. Yani Kürtlerin kültürel soykırımdan kurtulmasını, asimasyondan kurtulmasını, Türk devletine karşı istemeyen Kürtlerin kendi kendini yönetmesinin hiçbir halka ve topluluğa zararı yoktur. Aksine mevcut demokratik zihniyatları ve yaratıkları demokratik kurumlaşmalarla hem halkın kardeşliğinin mayasını atmaktır, buna örnek teşkil etmektedir, hem de demokratikleşecek Suriye'nin demokratik karakterini daha da derin kılacaktır.

Şimdi bu politikaya sahip oldukları için Kürtler Batı Kurdistan'da kendi kendini yönetme ve anadilde eğitim hakını kazanırlarsa yürütüklere politikanın öćeceğini görüyorlar. Türk devletinin 90 yıldır yürütüğü politika üzerinde yarattığı olumsuz etkileri, yani kültürel soykırımcı etkileri, Kürt'ün kendisini inkar etmesi, asimile olmasını bir kazanım olarak görüyorlar. Bunu Kürtlerin asimilasyon ve kültürel soykırıma uğraması, kendi kimliğinden uzaklaşması olarak değil, Türk milletinin parçası olması konusunda bir gelişme olarak ele alıyorlar. Bu nedenle Kürtlerin kendi kendini yönetmesi ve anadilde eğitimine karşı çıkarırlar.

Şimdi bu

"Suriye'de yaşayan Kurdistan halkı politik bir halktır. Belki bugüne kadar Suriye ile doğrudan herhangi bir savaşa ve büyük çatışma içine girmemiştir, ama Kurdistan'ın tüm parçalarındaki özgürlük ve demokrasi mücadeleşine destek vermiştir. Parçalardaki halkın kendi ulusal varlığını koruma, özgürlüğünü kazanma mücadeleşine destek vermek değil, bizzat içinde yer almışlardır"

özgürlik kazanmasının kendisine doğrudan bir zarar vermesi nedeniyle bu kadar saldırgan davranışın devam ettiğini. Şu anda Kuzey Kürdistan'da yürüttüğü politikaya ters olduğu için şiddetle karşı çıkmaktır. Yoksa Batı'da Kürtlerin özyönetimine kavuşmasını Türkiye'ye yönelik herhangi bir somut, fiili bir saldırı olarak kim değerlendirebilir? Açıkça orada gelişeceğin demokratik zihniyetin, Kürtlerin demokratik yönetiminin "kötü örnek" olacağını düşünüyor. Zaten bunu tartışıyorlar. Kürtler Suriye'de hak elde ederlerse, Güney'de zaten elde etmişler, o zaman bu Türkiye Kürtlerine de örnek olur korkusunu yaşıyorlar. "Batı Kürdistan'daki Kürtler haklarına kavuşursa biz Türkiye'deki Kürtleri eskisi gibi yönetemeyiz, eskisi gibi siyaseti egemenlik ve kültürel soykırımı altında tutamayız, bu nedenle oradaki gelişmeleri engellememiz gereklidir" diyorlar. Bunu zaten açık söyleyiyorlar.

AKP hükümeti tamamen otoriter bir zihniyete sahiptir

Türkiye'nin Kürt sorunundaki politikaları o kadar haksız durumdadır ki, o kadar insanlığa, dünyadaki örneklerle terstir ki, ister istemez niyetleri hemen iyot gibi açığa çıkıyor. Niyetlerini ne kadar saklasalar da mevcut politikalar niyetlerinin ne olduğunu en akılsız insana bile rahatlıkla gösteriyor. Bu açıdan Türk devlet yöneticileri kendilerini akıllı dünyayı aptal sanıyorlar. Ya da devekuşu gibi kafalarını kuma gömüyorlar. Kendi politikalarının dünyada da, Ortadoğu'da da ne anlamına geldiğini herkes görüyor. Kürtler zaten çok iyi görüyorum. Bunu herhalde KDP de görüyor, Barzani de görüyor. Türk devletinin bu politikasının Batı Kürdistan'la ilgisi, çok Kuzey Kürtlerine yönelik politikasıyla ilgili olduğunu, ondan dolayı böyle bir saldırganlık içinde olduğunu rahatlıkla görecektir. Çünkü Türk devletinin saldırganlığını, Türk devletinin dayatmalarını ve söylemlerini başka türlü izah etmek mümkün değildir. Türk devletinin ortaya koyduğu gereçeler aslında herkesin gülebileceği gereçelerdir. Bir çocuğu bile inandırmayacak gereçelerdir. Esas gerekenin kendi Kürtlerine uyguladığı politikalar olduğunu, kendi Kürtlerine baskıcı, soykırımcı, egemenlikçi politika uyguladığı için Suriye'deki Kürtlerin de kendi politikasının yüzünü açığa çıkaracak kazanımla elde etmesini istemiyor. Suriye Kürtleri mevcut konumunu parçalayıp demokratik ve özgürlük istediginde de Türkiye kıymet koparıyor. Bütün bağırmaların, çağırmaların tercumesi bu olmaktadır.

2003 yılından sonra benzer sözler duyulmuştur. Güney Kürdistan'daki oluşuma da büyük tepki gösterilmiştir. Ellerinden gelse onu da boğacıklardır. Ama ABD olduğu için, uluslararası koşullar izin vermediği için çok fazla ses çıkarmamışlardır, sonuçta da ABD'nin 2007'de dayatmasıyla kabul etmişlerdir. Daha doğrusu ABD "siz Güney Kürdistan'ı tanısanız biz de size PKK konusunda şunu desteklerini veririz" demiştir. Türk devleti de bu çerçevede Güney Kürdistan'daki oluşumu tanımak zorunda kalmıştır. Yoksa Türk devletinin niyetine, yaklaşımına kalsayıdı. Güney Kürdistan'daki oluşumu zaten kabul etmez, doğar doğmaz boğardı. Türk devletinin Batı Kürdistan'daki gelişmeleri de kendiliğinden kabul etmesi zordur. Ancak Kürt halkın iradesi, örgütülüğü, mücadelede Türk devletine bu statüyü kabul ettirecektir. Yine Türk devletinin çok haksız politikaları karşısında dünya demokratik kamuoyunun tepkisi onlara bu statüyü kabul ettirecektir. Öyle Türk-

kiye'nin söylediğ gibi Arapların Kürtlerin tutumuna ciddi bir tepkisi yoktur, Suriyelilerin tepkisi yoktur. Aksine Türkiye ilişkide olduğu siyasal islamcı kesimleri kıskırtıp Kürtlerin üzerine sürmek istemektedir. Bu açıdan önumüzdeki dönemde Suriye Kürtlerinin bu kazandığı statünün kabul ettirilmesi açısından belirli bir mücadelede ihtiyaç vardır. Özellikle de Türk devleti gibi devletlerin, yine Türk devletinin kıskırttığı çevrelerin oyununu bozmak açısından hem Suriye içinde, Batı Kürdistan içinde Kürtlerin birlik olması gerekiyor, hem de Batı Kürdistan dışındaki Kürt halkın ve Kürt siyasi güçlerinin birlikte davranışını gerektiriyor. Yakın zamanda KDP ve KCK'nın Batı Kürdistan'daki birliğe destek vermeleri, oradaki birliği teşvik etmeleri önemli olmuştur. Eğer Kürtler Türk devletinin baskısı ya da çeşitli güçlerin baskısı karşısında yanlış politikalara düşmez, bu birlik politikasından taviz vermezse Kürtlerin birliği Türk devletinin bu saldırgan politikasını boş bırakacaktır.

Türk devletinin Batı Kürdistan'ı işgal etmesi kolay değildir. Kaldı ki işgal etmesi açısından hiçbir gerekece de yoktur. Eğer Kürtler birlikte davranışsa Türk devletinin yapacağı bir şey de yoktur. Türk devleti konuşmaktan başka bir şey yapamaz. Çünkü saldırısının hiçbir gerekesi yoktur. "Bana sinirdan saldırlı gelirse ben de cevap veririm" söyleminin de hiçbir temeli yoktur. Böyle bir durumun olması da o sınır hattında mümkün değildir. Çünkü PKK'nın yürüttüğü savaşın nerelerde yoğunluğu belliidir. Bu açıdan Türk devletinin bu saldırganlığına karşı hem Batı Kürdistan halkın kendi içinde birlik olması gerekiyor hem de bütün parçalarda Kürtlerin batı Kürdistan'daki gelişmelerle duyarlı olması, oraya yönelik olumsuz yaklaşımlara karşı tepkisini yükseltmesi gereklidir. Kuşkusuz PKK ve KDP başta olmak üzere tüm siyasi örgütlerin Türk devletinin Batı Kürdistan üzerindeki şantaj, tehdit politikalarına karşı ortak tutum takınmaları gereklidir. Batı Kürdistan'daki halkın iradesine ne başkalarının karışmasına izin vermemelidirler ne de kendileri birileri istedi diye Batı Kürdistan halkın iradesine müdahale etmelidirler. Batı Kürdistan'daki halkın örgütlenmesi ve iradesinin hiç kimseye yönelik olumsuz yaklaşımı yoktur. Batı Kürdistan halkı tamamen kendi haklarını elde etmek ve gitarlarını korumak için adım atmaktadır.

AKP hükümeti tamamen otoriter bir zihniyete sahiptir. Her ne kadar zaman zaman kimi demokratik söylemlerden, özgürlüklerden söz etse de Kürt sorunu

ve alevi sorunu gerçeğinde görüldüğü gibi kesinlikle antiderdemokratik karakterdedir. Kürtler de, aleviler de, herkes de kendine benzetmek istemektedir. Kendi çizdiği sınırlar kadar özgürlük tanımaktadır. Kendi çizdiği sınırlar kadar hak görmektedir. Yani kendine müslüman kendine demokrattır. Toplumların haklarını ve özgürlüklerini tanıyalacak bir karaktere sahip değildir. AKP'nin bu karakterde olması biraz da onun tarihiyle bağlantılıdır. AKP, özgürlük ve demokrasi mücadelede yürütmüş bir geleneğin devamcisidir. Hatta geçmişte biraz demokrasi mücadelede veren gelenekten de kopmuştur. Erbakan'ın belirli yönleriyle sisteme karşılığı vardı. Sisteme karşı belirli dizeye bir mücadele yürütmeye çalışıyordu. AKP o gelenekten de kopmuştur. Ondan koparak sistem içileşmiştir, sisteme bütünsüzlük. Yani bırakalım sisteme karşı özgürlük ve demokrasi mücadelede vermemi, aksine sisteme karşı duran gelenekten koparak, sistemin parçası haline gelerek iktidar olabilmıştır. İktidar olduktan sonra da "Kürt özgürlük hareketini en iyi ben ezerim, Kürtleri en iyi ben oyalarım, demokrasi güçlerini en iyi ben aldatırım, muhalif güçleri en iyi ben sustururum" diyerek iktidarı bugünlere kadar getirmiştir. Taraftan devleti ve gerici güçleri, diğer taraftan da Kürtleri ve demokrasi güçlerini oyayarak iktidarı bugünlere kadar taşımıştır. Karakterinde özgürlük ve demokratik yoktur, fırsatçılık vardır. İktidar için yürütülen bir mücadele vardır. Bu açıdan da Erdoğan hükümeti bugün Kürdistan'da olduğu gibi tamamen Kürt halkın özgürlük mücadelemini bastırmak isteyen bir hükümet haline gelmiştir.

Sıra da Erdoğan hükümeti kesinlikle Kürt düşmanı bir hükümettir. Kürtleri yeniden siyasi sömürgecilik ve kültürel soykırımı sistemi içine sokmaya çalışmaktadır. Nitekim atıldığı söyleyen adımlar da Kürt sorununun çözümünü değil, Kürt özgürlük hareketinin tasfiye edilmesi için kullanılan meşruiyet araçlarıdır. Tasfiyeyi bu meşruiyet araçlarına dayanarak geliştirmek istemektedir. Bugün sadece Kürtlere değil, herkese karşı düşmanca bir tutum içine girmiştir. Türkiye'nin onlarca yıllık yürüttüğü demokrasi mücadeleini kendine müslüman kendine demokrat bir hükümet anlayışıyla ileri demokrasiye getirdik diyecek tüketiceye çalışmaktadır. Bu yönüyle de halkın özgürlük ve demokrasi eğilimlerini de çok kötü kullanmıştır; kendi hizmetine sokmuştur. Öyle ki bugün Türkiye'deki demokrasi güçlerinin yeni anayasayı istemini bile kendi ikti-

darını pekiştirecek bir yeni anaya yapma çerçevesinde kullanmaya çalışmaktadır. Böyle antiderdemokratik, fırsatçı bir güçle karşı karşıyayız.

AKP hükümeti sert kayaya çarpmıştır

Ancak AKP hükümeti çeşitli kesimleri sustursa da, sıra Kürt özgürlük hareketine sert bir kayaya çarpmıştır. Kürt özgürlük hareketinin onlarca yıla dayanan tecrübesi ve birikimi AKP'nin tasfiye politikalarını boşa çıkarmıştır. AKP aslında bu bir yıl içinde Kürt özgürlük hareketini tasfiye edeceğini sanıyordu. Çeşitli güçlere dayanarak Kürt işbirliğinin de kullanarak Kürt özgürlük hareketini etkisizleştireceğini düşünüyordu, ama bugün açığa çıkmıştır ki, bırakılmış Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmesini, aksine Kürt özgürlük hareketine karşı savaş içinde giderek tükenen bir AKP hükümeti gerçeki vardi. AKP hükümeti gelinen aşamada iktidarını Kürt karşılığına dayandırdığı için Kürt özgürlük hareketini bastırma politikası izlemektedir. Ama diğer taraftan da Kürt özgürlük hareketine karşı yürüttüğü savaş kendisini bitirmektedir. Bu karakterinden dolayı Türkiye'yi demokratikleştirme ve Kürt sorununu demokratik temelde çözme biçiminde bir çıkış yapacak, bir alternatif politika üretecektir durumu yoktur. Çünkü kendini Kürt düşmanlığı üzerinden sistem içileştirmiştir; sistemle bütünsüzlük. Kürt karşılığı üzerinden devletin yeni iktidar güçlerinden biri haline gelmiştir. Bu karakterinden dolayı demokrasi içinde Kürt sorununu çözmeye, alevi ya da başka sorunları çözmeye mümkün değildir.

AKP ya Kürt özgürlük hareketini ezerek Kürtlerin siyasi egemenlik ve kültürel soykırımı altına alınmasına dayalı yeni bir Türkiye sistemi kuracaktır ve bu sistemin başta gücü haline gelecektir ya da Kürt özgürlük hareketine karşı yürüttüğü savaş başarılı olmadığı takdirde AKP hükümeti de etkisizleşecektir. Gelinen aşamada artı iki yoldan başka yol kalmamıştır. Ya Kürt özgürlük hareketi ezilecektir, otoriter sistemini pekiştirecektir ya da Türkiye demokratikleşecektir. AKP'nin demokratikleşme karakteri, zihniyeti de olmadığına göre, böyle bir politik eğilimi de bulunmadığına göre böyle bir durumda AKP'ye karşı başta Kürt özgürlük hareketi olmak üzere demokrasi güçlerinin mücadeleının yükselmesi gerçekleşecektir ve bu mücadele sonunda AKP etkisizleştirilecektir. Önder Apo'nun demokratikleşme yolunda adımlar atılacağına inanmaz.

Bir yıldır hiçbir hukuka dayanmayan, hiçbir yasaaya dayanmayan bir biçimde İmralı'da hukuk dışı, korsanca bir tecrit politikası izlenmektedir. Bugün Önder Apo üzerinde bir tehdit ve şantaj politikası yürütülmektedir. Nasıl ki dışında Kürt özgürlük hareketi, yine Kürt demokratik hareketi üzerinde baskı kurarak kendi politikalarını kabul ettirmek istiyorsa, kendi politikalarına boyun eğmesi dayatılıyorsa, aynı şey Önder Apo'ya İmralı'da dayatılmaktadır. Bu açıdan Önder Apo da AKP'nin politikalarına karşı tutum koymaktadır, direnmektedir. Bu nedenle görüşmüyorum. Önder Apo bu direnişi tutum içinde olduğu için görüşmeleri engelliyor. Önder Apo'nun sadece Kuzey Kürdistan halkına değil, Güney Kürdistan'daki Kürt halkına, Batı Kürdistan'daki Kürt halkına perspektif vereceğini, Ortadoğu'da yeni dengelerin kurulduğu süreçte bütün Kürtlerin nasıl davranışması gerekeceği konusunda düşüncelerini ve perspektiflerini ortaya koyacağının içi bu görüşmeler engellenmektedir. Önder Apo mücadele perspektifini net ortaya koymak isteyen, içi bu görüşmeler engellenmektedir. Eğer Önder Apo'nun direnişi tutum olmasaydı, AKP'nin tasfiye politikalarına karşı tutum koymasayı, bu kadar kendilerin teşhir eden, dünyaya

rezil eden, böyle açık bir tecrit ve şantaj politikasını uygulayabilir miydi? Bu tecrit ve şantaj politikasının uygulanması büyük siyasi nedenlere dayanıyor; ciddi siyasi nedenlere dayanıyor. Yoksa herhangi bir zindanda bir tutuklunun bir disiplin cezası alması sonucu görüşmelerin yasaklanması gibi bir durum söz konusu dejildir. Kurt sorununun demokratik çözümü konusunda adım atmayan, Türkiye halklarını oyalayan AKP'ye karşı tutum koyduğu için bu tecrit sürdürmektedir. Önder Apo açıkça "AKP daha önceki iktidarlardan daha tehlikelidir" demiştir. Yapmak istediği anayasayı da 12 Eylül Anayasası'nın liberal versiyonu olarak değerlendirmiştir. Bu düzeyde açık bir tutum konulduğu için Önder Apo bugün tecrit altında, tehdit ve şantaj politikasıyla karşılaşmaktadır. Bu durumun kesinlikle böyle değerlendirilmesi gerekiyor.

Önder Apo'ya uygulanan tecrit Kurt halkına savaş ilanıdır

Hareketimiz kesinlikle Önder Apo üzerinde uygulanan tehdit ve şantaj politikasını bir savaş ilanı olarak değerlendirmektedir. Çünkü bir halkın önderliğine, bir hareketin önderliğine bu yaklaşım bir savaş ilanıdır. Bugün eğer savaş sürüyorsa, savaş şiddetlenmişse bunun altında yatan en temel gerçeklik de Önder Apo'ya yaklaşımıdır. Çünkü Önder Apo'ya yaklaşım Kurt sorununun çözümüne yaklaşımıdır, Kurt halkına yaklaşımıdır. AKP hükümeti Kurt sorununda demokratik çözüm anlayışı olmadığı için, Kurtları yeniden siyasal sömürgecilik ve kültürel soykırım sistemi içinde tutmak istediği için bu halkın Önderi üzerinde tehdit ve şantaj politikası izlemektedir. Çünkü bir halkın Önderi olarak açıkça AKP'nin yüzünü teşhir etmiştir. Bu nedenle bugün tecrit bir halkın önderine uygulanmaktadır. Özgürükte, demokraside, Kurt sorununun çözümünde ısrar eden önderlige yönelik bir tutum vardır. Öyle bazlarının dediği gibi Önder Apo üzerinde uygulanan tecrit bireysel sorun değildir. yine Önder Apo'nun sağlık, güvenlik, özgürlük koşullarının istenmesi bireysel bir talep değildir. Burada Kurt halkın özgürlüğünün istenmesi vardır. AKP'ye demokratik çözüm yolunda adım atçası vardır. Bunu böyle anlamamak ya aptal olmaktır ya da AKP'nin uşaklığını ve işbirlikçiliği nedeniyle bu gerçekliği saptırmaktır. Herhalde dünyanın başka bir yerinde bir önderlige böyle bir tecrit, tehdit ve şantaj politikası uygulansayıdı sıradan siyasi bilinci olanlar bile bunun halkın mücadeleşine karşı olduğunu rahatlıkla ortaya koyarlardı. Bu Önderliğin sağlık, güvenlik ve özgürlüğünü istemenin de söz konusu sorunun çözümü için adım atma dayatması olduğunu herkes söyleyebilir.

Bugün Önder Apo'nun özgürlüğünün istenmesi hem Önder Apo tarafından, hem Kurt halkı tarafından "bu sorunun çözümü için niyetini ortaya koy" demektir. Çünkü Kurt sorununda çözüm niyeti ve projesi olanlar ilk önce de en makul çözüm yaklaşımı olan, gerçekten de bir çözüm sonrası halkın kardeşliği temelinde yeni Türkiye'nin oluşması açısından rol oynayacak Önder Apo'nun özgürlüğünü sağlarlar. Eğer çözüm isteniyorsa, on yılların, yüzyılların açtığı yaralar kapatılmak isteniyorsa, bunun yolu tabii ki Kurt Halk Önderi'ne yaklaşımından geçer. Kurt Halk Önderi'ne olumlu yaklaşım aynı zamanda Şeyh Sait, Seyit Rıza ve diğer Kurt önderleri karşısında da bir özür dilemek olur. Sözde değil, ciddi bir özür dilemek olur.

"Ben Dersim'de olanlardan özür diliyorum" demekle ciddi bir adım atılmış olunmaz. Bu özür dilemenin sonuçları gerekdir. İşte ciddi bir özür dilemenin sonuçları çağdaş önderlige yaklaşımıdır, Kurt sorununun demokratik çözümünden adım atmaktır. Bunlar olmadan kim Türk devletinin politikalarını değiştirdiğine ya da herhangi bir konuda özür dilemesine inanır ya da sözde demokrasi söylemlerine inanır. Eğer pratik bir değeri yoksa söylemlerin hiçbir değeri yoktur.

AKP hükümetinin politikaları ortadadır. On bine yakın siyasi tutuklu vardır. Milletvekillерine yaklaşım ortadadır. Zindandaki tutusklara yaklaşım ortadadır. AKP'nin yaptığı bir savaş politikasıdır, bir savaş yürütme biçimidir. Bu açıdan AKP'ye karşı da, AKP'nin politikalarına karşı da Kurt halkı, Kurt özgürlük hareketi hiçbir tereddüde düşmeden, hiçbir gevşeklikle düşmeden, bekleni içine girmeden, oyalama içine girmeden mücadeleşini sürdürmektektir. Bekleni ve oyalama içine girmek AKP'nin yürütüğü savaş ve tasfiye politikalarına hizmet etmek olur. AKP'nin politikaları karşısında tereddüt göstermek, "acaba bir şey olacak mı, çözüm olacak mı" gibi yaklaşım içinde olmak tamamen psikolojik savaşın etkisinde olmak, kendini kandırmaktır. AKP'nin politikaları açıkça ortadadır. Demokratik zihniyeti olanların, çözüm zihniyeti olanların atacakları adımlar da ortadadır. Bunlar ortada yokken, aksine zulüm ve baskı en şiddetli hale gelmişken, 12 Eylül'de bile görülmektedir. Düzeyde tutuklamalar varken AKP'nin bu politikalarına karşı direnmekten başka çare olmayacağındır. Bu açıdan "ateşkes olsun, silah bırakılsın" söylemlerinin hepsi psikolojik savaşın ortaya çıkardığı sonuçlardır. Ortada ne ateşkes ortamı vardır ne silah bırakma ortamı vardır, ne de gerçekten demokratik mücadele koşulları vardır.

Gelenen aşamada Kurt halkın özgürlüğü ve demokrasisi için her türlü mücadele yöntemi meşrudur. Bunu görmemek, bunu anlamamak AKP'nin politikalarını normal görmezdir. AKP'nin politikaları normal görülebilir mi? On bin demokratik siyasetçinin tutuklanması normal görülebilir mi? Bir halkın önderlige üzerindeki baskı normal görülebilir mi? Kişi görüldüğü gibi gerillayı son ferdiye kadar yok etme harekatları normal görülebilir mi? Milletvekillerine ve demokratik siyasetçilere gösterilen yaklaşım ortadadır. 72 yaşındaki bir kadın bile zindana atıldı, tepkiler sonrası bırakıldı. Bu bile Kurtlere karşı nasıl bir savaş yürütüldüğünü göstermektedir. Roboski olayındaki tutumları açıklar. Bütün bunlar

karşısında kim mücadelede gevşeklik isteyebilir ya da AKP'nin ve devletin politikalarında bekleni içine girebilir? Bu açıdan önemzdeki dönem kesinlikle bedeli ne olursa olsun Kurt özgürlük hareketinin mücadeleşini yükseltmesini yükselteceğİ dönen olacaktır.

Kimse Kurtleri gerçek çözümden vazgeçiremez

Kurt halkı yüz yıldır bedel veriyor. Bu insanlar keyf için ölmüşler, şehit düşmediler. Özgürük umutları vardı, hedefleri vardı, amaçları vardı. AKP ise bu hedefleri ve amaçları bitirmek istiyor, yok sayıyor. "Bu hedefleri, amaçları kabul etmem, siz bana boyun eğeceksiniz" diyor. Bunun karşısında onurlu Kurt, namuslu Kurt ne yapacaktır? Ölümüne direnecektir. Bazı alçakların söyleiği "bir kişinin tırnağının kanamasını dünyaya değişim" yaklaşımı büyük bir köleliktir, alçaklıktır, teslimiyettir. Dünyada böyle bir şey var mıdır? Kurtler köle de olabilir, kültürel soykırıma da uğrayabilir, yeter ki tırnağımız kanamasın demek düşkünlükür. Kurtları iradesiz kılsınlar, ölümden daha beter hale getirsinler, yeter ki tırnağımız kanamasın! Bundan daha alçakça bir şey olabilir mi? Bu açıdan silah bırakma dayatmaları yüzyıllık Kurtleri teslim alma politikalarının yeni biçimidir. 1925'te, 1930'da, 1938'de direnişleri ezerek nasıl ki irade kırmak istemelerse bugün de aslında askeri ve siyasi operasyonlarla irade kırmak istiyorlar. Gerilla silah bırakma çağrıları da bu irade kırmışlarının bir parçasıdır. Dediği gibi Türkiye'de öyle Kurtlerin haklarını tanyacak ne bir zihniyet ne de siyasi ortam vardır. Bunu söylemek Kurtleri kandırmaktır. 70-80'lik bir kadının içeri atıldığı yerde kim bunları söyleyebilir?

Bugün on bin siyasi tutuklu vardır. Bilmem Türkiye'de demokrasi varmış! 29 Mart seçimlerinden sonra Kurt özgürlük hareketi 13 Nisan'da ateşkes ilan etmiştir. Türkiye'de demokrasi olmayı ateskes ilan edildikten bir gün sonra 14 Nisan'da siyasi soykırımlı operasyonları başlamazdı. 29 Mart seçimlerinden sonra bırakalım operasyon yapmayı, demokratik siyasetin önü açıldı. Aksine o günden bugüne demokratik siyaset tırpanlıyor, siyasi soykırımlı operasyonları yapıyor. Niye? Kurtler biraz canlanmış, kanlanmış, yani bilinçlenmiş! Böyle olunca hepsini tırpanlayalım, ezelim, Kurtlerin canlanmasına, kanlanmasına, politikleşmeye, örgütlenmesine fırsat vermeyelim

demişlerdir. Bu hale gelmişlerse üzerine gidip tırpanlamak, ezmek, kökünü kazmak gerekdir, demişlerdir. Siyasi soykırımlı operasyonlarının amacı budur. Amacın böyle olduğu yerde hangi demokratik zihniyetten söz edilebilir? Yossa 29 Mart'tan sonra niye operasyon yapılsın! Hem de Kurt özgürlük hareketi ateşkes ilan etmesine rağmen. Bu açıdan bu "silah bırakılsın" söylemi, ateşkes söylemi bir safsatadır, bir demagogidir, hiçbir siyasi karşılığı olmayan yaklaşımlardır. Bugün vicdanlı olanların, demokrat olanların, insan canı yanında olanların, insan hakları ve adaletten yana olanların yapması gereken şey, AKP hükümeti üzerinde baskı kurmaktır, AKP'nin Kurt sorununun demokratik çözümünden ciddi adım atmasını sağlamaktır. Bu tutumu göstermeyenlerin başka söyleyecek sözleri olamaz. Bu yaklaşımın dışındaki bütün yaklaşımlar sahtedir, demagogidir, psikolojik savaşın parçası olmaktadır.

AKP'nin bir çözüm zihniyeti ve anlayışı yoktur. KDP, YNK zaman zaman diploması gereği bu sorunu AKP çözer diyorlar. Öyle inandıklarından dolayı değil. Türkiye'de ne AKP'nin ne de başka bir siyasi gücün çözüm politikası vardır. CHP'nin de yoktur. CHP'nin Batı Kürtistan konusundaki tutumu ortadadır. Aynı 2003'te Güney Kürtistan'da ortaya çıkan oluşuma nasıl yaklaşmışlarla simdi de aynı yaklaşımaktadır. Bu yönüyle Türkiye'de şu parti, bu parti demeden, hepsinin yaklaşımı aynıdır. Bilmem MHP söyle sert yaklaşıyor, AKP'den daha kötüyüm! Bu ölçü değildir. MHP'yi ölçü olarak koymak bile geri zekallıktır. MHP zaten her zaman ters konuşacaktır, en uç noktada konuşacaktır. Amiyanın deyimle ölümü gösterip sitemaya razı ettirecektir. MHP ile bir şey karşılaşırız, MHP ile bir ölçü konulamaz. Bazen bir şey oluyor, hemen diyorlar ki AKP'nin şu politikasına MHP de karşı çıkarır, BDP de! Bu geri zekallıktır, bu utanmazlığı, bu alçaklıktır. Faşizm ölçü olarak koymaktır. Faşizm ölçü olamaz, onun görevi odur. Onunla ne AKP'nin ne CHP'nin hiç kimsenin politikaları ölçülemez. MHP ile yapılacak her karşılaşma demagogidir. MHP görevini yapıyor. Dün de böyledi, bugün de böyle, yarın da böyle olacaktır.

Gelenen aşamada Türkiye'de demokratik bir ciddi siyasal hareket yoktur. CHP'nin de durumu ortadadır, öyle değiştiği fala yoktur. Kurt sorununda köklü adım atmadan, zihniyet değişikliğine uğramadan kimse değiştiremeyecektir ya da Kurtler sonuna kadar bu mücadeleyi sürdürmeyeceklerdir.

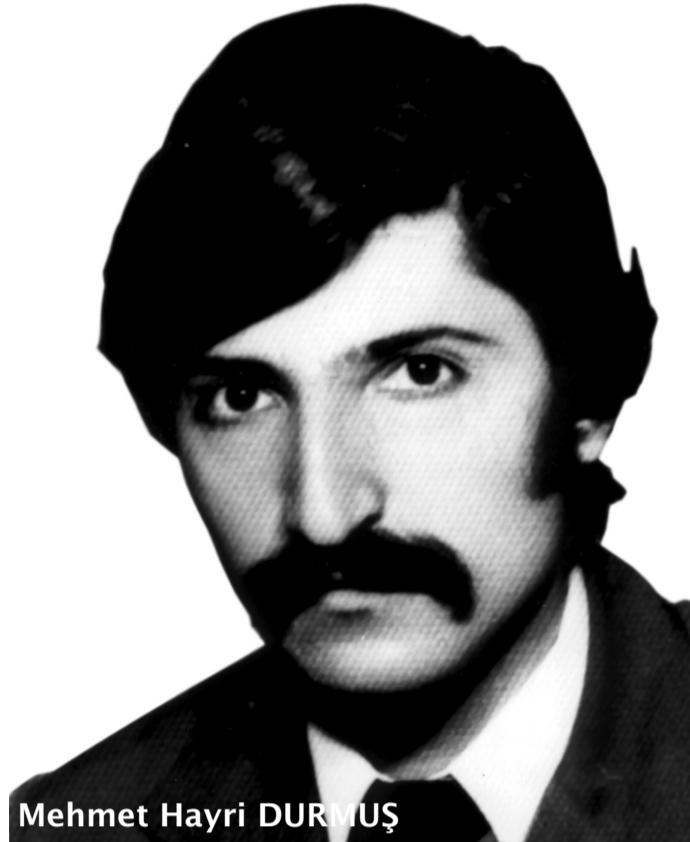
ölçütü Kurt sorununda radikal zihniyet değişikliğiyle mümkündür. Kurt sorununda radikal zihniyet değişikliği yapmayanlar, yani Kurtlerin özyönetimlerini kabul etmeyenler, demokratik özerkliklerini kabul etmeyenler, anadilde eğitimlerini kabul etmeyenler, bunu Kurtlerin demokratik ve evrensel hakkı olarak görmeyenler demokrat olamazlar. Bunların tanınmadığı yerde de demokratik zihniyetten bahsedilemez. Kurtlerin hakları tanınmayacak, ama demokrasi olacakmış! Kürtlerin demokrasi. Böyle demokrasi olamaz. Demokrasi Kurtlere yaklaşımıyla belli olur. Kurtlere yaklaşım da bugün ortadadır. Öyle AKP'nin Kurt sorununu çözmek için attığı ciddi bir adım yoktur. Geçmiş katı inkarcılığa dayanarak teşhir olunan dil ve kültür alanındaki kimi yumaşamalar adım atma olarak değerlendirilemez. Bu, kendini Kurt halkın demokrasi ve özgürlüğü temelinde ölçmek değil de, katı inkarcılıkla ölçerek yeni inkarcılık biçimini kabul ettirmek anamina gelmektedir. Bilmem TRT 6'ymış, şuymuş, buymuş, bunlar Kurt halkın özgürlük mücadeleşini karşısında artık işlemeyen eski politikalar yerine Kurtleri siyasi sömürgecilik ve kültürel soykırımlı sistemini içine sokmak için atılan tasfiyeye meşruyet kazandırma adımlarıdır. Çözümün ilk adımları dejildir. Bunu böyle değerlendirmek gerekdir. Bu açıdan Kurtler AKP'nin bu demagojik yaklaşımına, özel savaş argümanlarına, kimi adımlar atıyorum diyerek toplumlari aldatıp eski sistemi sürdürme politikalarına karşı dur diyeceklerdir. Bunları kabul etmeyeceklerdir. Bunların bir psikolojik savaş, bir oyun olduğunu görebilecek, gerçek çözümde ısrar edeceklerdir.

Kimse Kurtleri gerçek çözümden vazgeçiremez. Yok adım adım olacakmış! Öyle adım adım olacak diye bir şey yok. Bir halkın varlığını tanımak adım adım olmaz. Ya açık ve net tanınır ya da tanınmış olmaz. Kurtlerin kendi kendini yönetme ve anadilde eğitim hakkını tanımadan Kurtlerin varlığını da tanınmaz. Tamam, çözülsün, proje olsun adım adım uygulayalım! Çözüm zihniyeti netleşsin adım adım yapalım. Belki her şey birden olmaz, ama çözüm zihniyeti ve projesi hemen ortaya konulabilir. Bugün çözüm projesi yok. Anadilde eğitim hakkı tanının, bu birkaç yıl sonra pratikleşsin. Kaldı ki bu da yanlıstır. Diyorlar anadilde eğitim olsa bile hemen yapılamaz! Hemen yapılabilir, bir yıl sonra yapılabilir. Türk devleti Arapçadan Latin harflerine geçince öğretmenleri mi vardi? Eskiden okuma yazma bilenleri öğretmen yapıyordular. Onlara eğitim deniyordu. Birçok yerde öğretmenler bu işleri yapıyordu. O zaman Türkiye'de okuma yazma oranı yüksek değildi, şimdi Kurtlerde okuma yazma oranı o zamanların Türkiye'sinden çok çok yüksektir. Okullarda eğitim verecek öğretmenler çoktur. Nasıl ki eskiden öğretmenler okuma yazma öğretiyordu, bu kadar Kurt öğretmen var, memur var, bunlar da rahatlıkla yapabilirler. Bırakalım bunları Maxmur'da yetişen gençler bile yapabilirler. Türk devleti İngilizce öğretmek için ta Amerika'dan hoca getirtiyor, Güney Kürtistan'dan gelip eğitim verebilirler. Bu bakımından bunların hepsi bahanedir, demagogidir. Eğitim kararı alınsın bir yıl sonra rahatlıkla hayata geçirilebilir. Okullar zaten var. Bu yönüyle Kurtlere karşı yürütülen bir psikolojik savaş vardır, demagogik söylem vardır. Yani alavere dalavere Kurt Mehmet nöbete yapmak istiyorlar. Ama artık Kurt özgürlük hareketi buna dur demisti. Mücadele ediyor ya Türk devleti bu sorununun çözümünde adım atacak ya da Kurtler sonuna kadar bu mücadeleyi sürdürmeyeceklerdir.

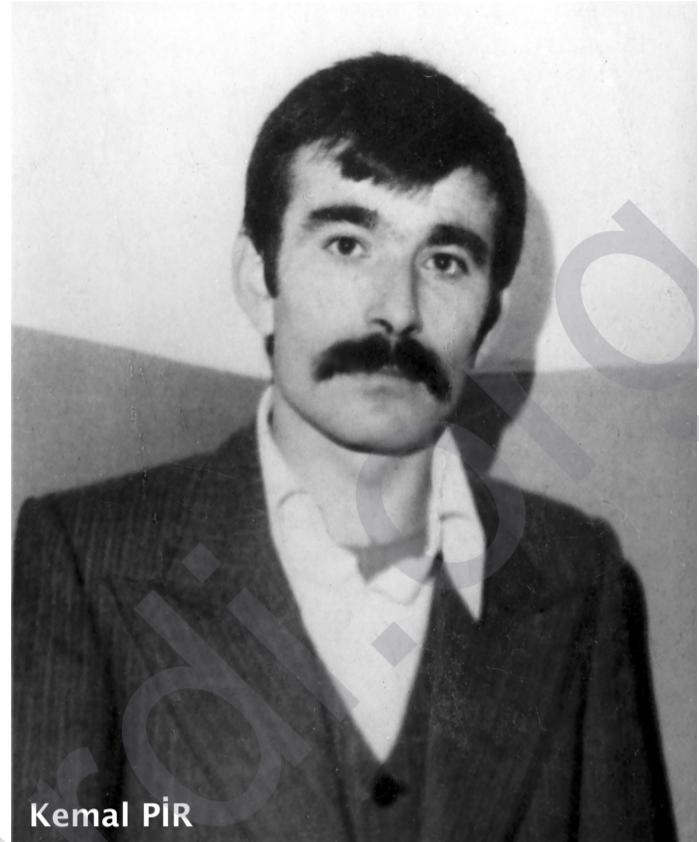
14 Temmuz direnişi insan iradesinin zaferidir

Mazlum DOĞAN

Mehmet Hayri DURMUŞ

Kemal PİR

30. yıldönümünde 14 Temmuz büyük ölüm orucu şehitlerini saygı ve özlemle anıyoruz!

Dört kutsal kitabın tanımladığı cenneti yeryüzünde bulmak için çok da uzaklara gitmeye gerek yoktur. Tevrat'a bakmak yeterlidir. Yaratılış öyküsünün ilgili bölümü şöyledir:

"-Rab Tanrı doğuda, Aden'de bir bahçe diktı. Yarattığı Adem'i oraya koydu.

- Bahçede iyi meye veren türlü türlü güzel ağaç yetişti. Bahçenin ortasında yaşam ağacıyla iyileştirme ağacı vardı.

- Aden'den bir ırmağın adı İrmak doğuyor, bahçeyi sulayıp orada dört kola ayrılmıştı.

- İlk ırmağın adı Pışon'dur. Altın kaynakları olan Havila sınırları boyunca akar.

- Orada iyi altın, reçine ve oniks bulunur.

- İkinci ırmağın adı Gihon'dur, Küş* sınırları boyunca akar.

- Üçüncü ırmağın adı Dicle'dir, Asur'un doğusundan akar. Dördüncü ırmağ ise Fırat'tır."

Tevrat hiçbir kuşkuya yer vermeyecek açıklıkla Kuzey Mezopotamya'yı, yani Kürtistan'ı tanımlamaktadır. Bu konuda yaptığı geniş araştırmalarını "Cennet Nedir?" adlı broşürde toplayan Dr. Hikmet Kivilcimli, kutsal kitaplardaki tanımları yeryüzü coğrafyasıyla karşılaştırır. Ortaya çıkan tarihi belgeler ve arkeolojik bulguları da değerlendirerek "Cennet Kürtistan'dır" der. Öyle ki, kutsal kitaplardaki tanımlarla tarihi bulguların örtüşüğü ender bir mekanıdır cennet olarak tanımlanan Kürtistan.

Kuran-ı Kerim'de cennet adının geçtiği hemen tüm surelerde, 'altlarından ırmaklar akan cennetler' tanımı vardır. Bu da 'ırmakları bol olan ülke' anlamına gelmektedir ki, bu da Kürtistan'a uyar.

Cennetin bu tanımlarını okuduğumuzda, sınıfı devletli uygarlık tarihi boyunca tüm iktidar sahiplerinin, işgalci ve sömürgecilerin saldırısını Kürtistan üzerinde yoğunlaştırmaları ve bu müthiş coğrafyayı sürekli bir savaş alanına çevirmelerinin nedenlerini daha iyi anlayabiliyoruz. Ara-

bistan çöller ya da Anadolu bozkırlarında imparatorluk kuranların bu cennet gibi ülkeyi görüp göz koymamaları düşünülebilir mi?

Bu yeryüzü cennetinin görkemli yaşam olanakları tüm sömürgecilerin istahını kabartıyordu. Yani büyük zenginliği sürekli istila, işgal ve sömürgecilik altında kalmasına neden oluyordu. Zenginliği başına belaydi. En yakın tarih olarak Asur İmparatorluğu döneminden başlayarak bu kutsal cennet topraklar yerlileri için deyim yerindeyse cehenneme çevrilmiştir. Cennetin cehenneme dönüşmesini yeryüzünde en iyi ifade edecek alan da burasıdır.

Tarih boyunca bu cenneti ele geçirerek, yerlileri için cehenneme çevirmek isteyenlere karşı canları pa-

hasına bu cenneti cennet olarak körerek, üzerinde onurlu ve özgür yaşamak için mücadele edenler de hiç mi hiç eksik olmamıştır. İçinden geçmekte olduğumuz Temmuz ayı, mevsimsel sıcaklığı kıskandıracak denli sıcak ve bir o kadar zorlu mücadelelere tanıklık etmiştir.

Ölümün tüm Türkütüçülüğünü yitirdiği yıllarda

Diyarbakır zindanının, insan evladının tanık olmadığı, vahşet düşkünlüğünde en dip noktaya ulaşmış insan kılıkçı zebanilerin cehenneme rahmet okutan işkencelerinin merkezi olduğu yıllarda. Sonradan Guantánamo ve Irak'ın Ebu Xirêp (Ebu Garip) zindanlarındaki uygulamalara

örnek olacak işkencelerin pilot bölgesi, insanları insanlıktan çıkarmak, davasına ihanet ettirmek için uygulanan işkencelerin laboratuvarıydı Diyarbakır 5 No'lu zindanı.

İnsanı insanlığından utandıran vahşete karşı çıplak yürek ve onuru koruma iradesi dışında hiçbir silahı olmayan insanlar, faşizmi gemi azağa aldığı merkezinde yenilgiye uğratmanın mücadeleşini veriyorlardı.

Büyük amaçlar olmasa, insanın bir dakika bile dayanamayacağı insanlık dışı uygulamalara karşı değil direnmek, görmeye bile tahammül edilemezdi. Öyle ki, ölüm özlemi çekilen bir sevgili, aranıp da bulunmayan bir nimet olarak görülebiliyordu. Ölüm tüm Türkütüçülüğünü yitirmiştir. Ölüm düşüncesi ipil ipil esen bahar

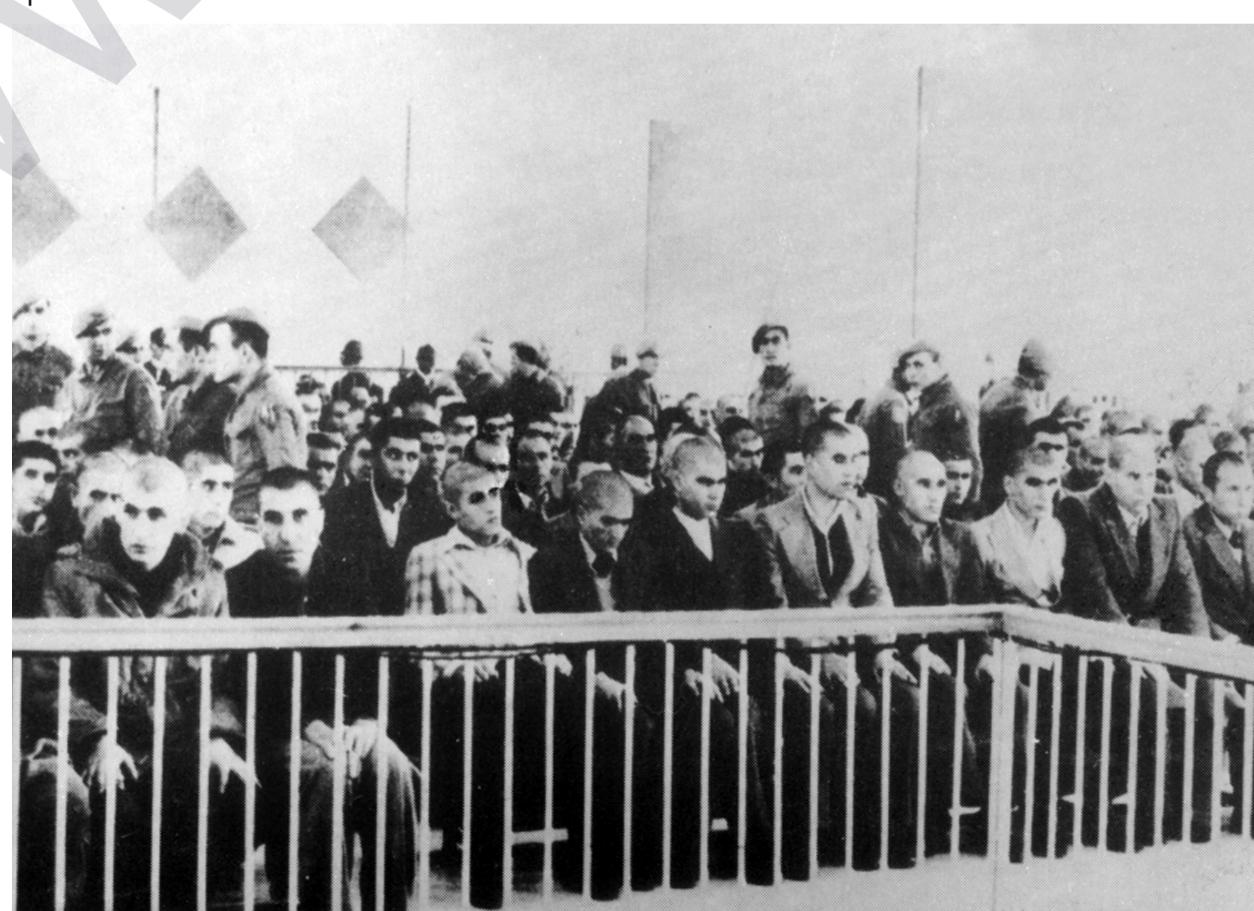
yeli duygusu yaratıyordu. Ama davayı zaferle ulaşırıbmak için inadına bir gün daha direnerek yaşamak; beyaz Türk faşizminin 12 Eylül Askeri Cuntasına iradenin zaferiyle yenilgiyi tattırmak için, uğruna her zorluğa katlanmaya değerdi.

Kurdistan tarihinde, özellikle de son iki yüzyıllık yakın tarihindeki tüm direnişleri çağdaş bir önderlik, stratejik zihniyet, uygulanabilir program ve siyasi irade yoksunluğunun yanı sıra, düşmanlarının orantısız güç kullanımı ve iç ihanetler sonucunda kanla bastırılmıştı. Geriye tarihe mal olmalarını sağlayacak belge, görgü tanığı ve iz bırakmadan yok etmenin tedbirleri sürekli alınmıştı.

Kalan belgeler ise İngiltere, Rusya, İran ve Osmanlı arşivlerinde saklanıyor, gün yüzüne çıkmamıştır. 20. yüzyılın son çeyreğindeki son büyük Kurt İsyarı da geriye hiçbir belge bırakmadan tarihe gömülülmeye çalışılıyordu. Bu yüzden de Diyarbakır Zindanı'nda tutulan PKK'lı tutrukların siyasi savunma yapımlarını önlemek için insanın hayal gücüyle bile geliştiremeyeceği işkenceler icat ediliyordu. ABD menseli psikolojik savaş merkezleri adına çalışan 'prof.' ünvanlı cellatlar işkencelerin sonuçlarını, insan psikolojisi üzerindeki etkilerini "bilimsel yöntemler" sürekli izliyor, tahlil ederek yeni yöntemler geliştiriyorlardı. Günü 24 saatini işkence ile örüyorlardı. Nefes alacak en ufak bir boşluk bile bırakmıyordu.

Demirin ateş, örs, çekic ve su ile dansından, çelik oluşur. İşkenceyle sinanarak mutlaka kırılmasının hedeflendiği bu cehennem ocağında insan iradesi ise kırılamazsa eğer, çelikten daha güçlü bir gelişmeyi ortaya çıkarır. Çiplak yürek ve irade gücüyle, dünyanın en gelişkin ve 'bilimsel' teknikleriyle donanmış faşizmi en muhkem kaleşinde yenilgiye uğratır. Kendini küllerinden yaratma yeteneğine sahip olan insan iradesinin, düşkünlüğün en dip noktasında boğdurulmaya çalışıldığı zamanlarda insanlığın zirvesine tırmanabileceğini, zebanilerin yabancısı oldukları bir erdemdi.

"Daha ağızına alır almadığını anlayınca bardağı yere çalarak hastane personeline çıkışır. Ondan sonra da su bile içmez. Kendisini saniye saniye eriterek yoldaşlarına ve mücadeleye mümkün olan en uzun sürede soluk alırmak ister. Bu tutumdan daha büyük soyluluk, daha güçlü hakikat olabilir mi?"

14 Temmuz manifestosunun usta yazarı, başkomutanıydı

14 Temmuz onurun, erdemin, insanlaşmada zirveye çıkışmanın manifesteri ve eylemi olarak gelişti. Bu manifestonun ustası yazarı Mehmet Hayri Durmuş yoldaştı. Bu büyük insanlık savaşının stratejisini belirlemekle kalmayarak, başkomutanlığını ve öncü militanlığını yapan da O'ydı.

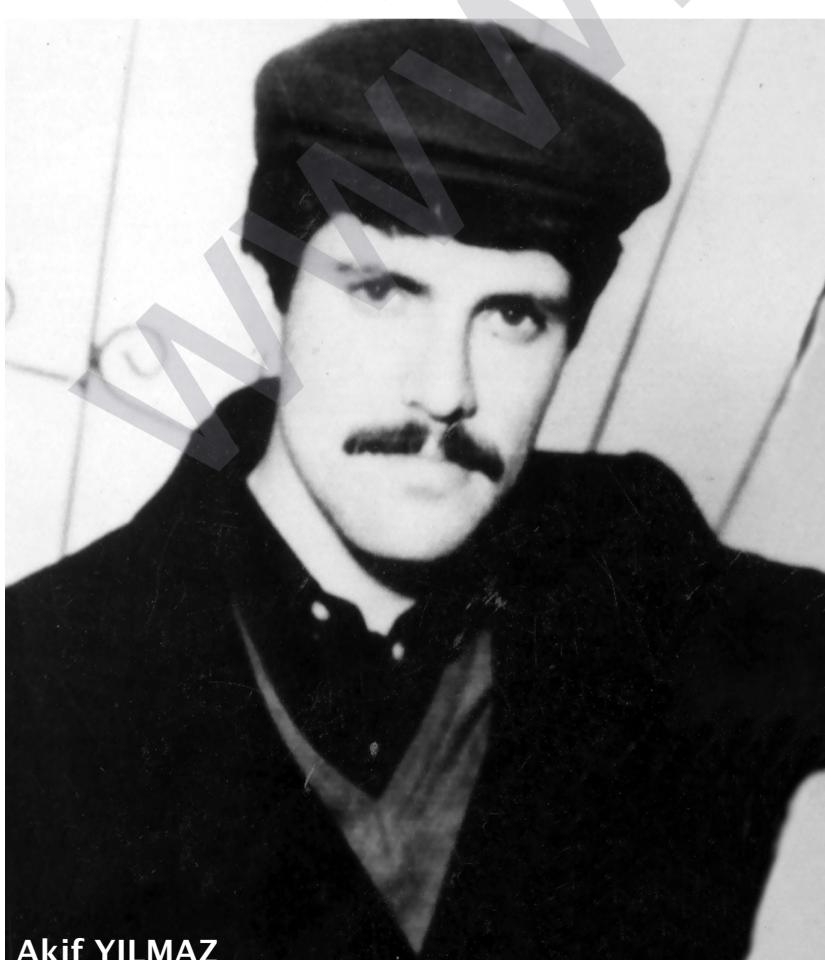
O, zindandaki yoldaşlarının doktoru, sevecenlikle bahsettiklerinde ise, dedeleriydi. En ağır işkencelere katlanmak pahasına, PKK ana davasının dört grubuya duruşmalara çıkmayı dayattı ve kabul etti. Kemal Pir ve Mazlum Doğan yoldaşlarla birlikte ayılarca mahkemelerde özgürlük haretinin savunmasını yaptılar. Bir gün bile "işkenceler ağır, gitmeyelim" dedimler. Oysa salt duruşmalara gidiş gelişlerde ve duruşma sırasında yaşanan işkencelere katlanmamak için hastalık numarasına yatanlar (pek başarılı oldukları da söylenemez ya) az değildi. Bütün gün esas duruşta hançerelerini yırtacasına bağırrarak mars söylemeyi, hakaretlere uğramayı ve dayak yemeyi bile göze alıyorlardı. Duruşmalara çıkışmanın nasıl işkencelerle yüklü olduğunu anlamak için bu örnek yeterlidir sonrum.

Büyük Ölüm Orucu, 14 Temmuz 1982 günü başladı. Mehmet Hayri Durmuş yoldaş eylemin başlatıcısı olduğu kadar, kararlılıkla yürütülmesinin de motor gücüydü. Bunu kanıtlarcasına ilk şehit düşeni de O oldu. 12 Eylül 1982 günü, askeri faşist darbenin yıldönümünde, Apoci iradenin zaferini kanıtlarcasına ve sömürgeci faşizme indirilen ağır bir darbe olarak şehit düştü. Şehit düşmeden kısa bir süre önce yoldaşlarına ilettiği vasiyetinde ise, "Mezar taşıma 'Kurdistan'a borçludur' yazın!" diyor- du. Mehmet Hayri Durmuş, Önder Apo'ya, Kurdistan halkına verdiği "Özgürlüğe kadar mücadele etme" sözünün, daha mücadele zaferine ulaşmadan şehit düşmesiyle kendi şahsında kesintiye uğrayacağı için kendisini borçlu görüyordu.

Mücadelenin en zorlu zamanında ve mekanında canını katık ederek ön açıcı olan, Önder Apo'nun "Soylu Yoldaşım" dediği Mehmet Hayri Durmuş söze, yoldaşlığı, davaya ve halka bağlılığın en soylu örneğini bu yasvetiyle herkesin anlayacağı

**Onurlu yaşama büyük
anlam gücü kattı**

Karadeniz'in ası evladı Kemal Pir yoldaş, tutsaklılığı hiçbir zaman kabullenmeyen, daha önce iki kez zindandan firar eden ve her defasında mücadelenin en ön saflarındaki yerini söyleyen Kemal Pir Yoldaş, 15 Eylül 1982 günü Hayri'nin ardından, Büyüük Ölüm Orucu'nun ikinci şehidi oldu. "Onlardan önce ben olmalydım" diye yerek hayıflandığı Mazlum Doğan, Ferhat Kurtay, Necmi Öner, Mahmut Zengin ve Eşref Anyık yoldaşlarla şehitler kervanına katıldı.

Akif YILMAZ

dilden anlatıyordu. İnsan evladının tanık olabileceği en zor şahadet yolunu, ölüm orucu yolunu tercih etmesi de soyluluğunun bir başka kanıtı olarak değerlendirilebilir.

Ölüm orucunu, içinde nelerin ol-

Ölüm orucunu, içinde tırenin olduğu bilinmeyen, her an en kötü ihtiyallerle karşılaşabilecek karanlık bir tünel gibi değerlendirmek pek de yaniltıcı olmaz. Tünelin sonu kesinlikle görülmemekte, kestirilememektedir. İnsanın, bedeninin her an damla damla eridiğini, temel organlarının her geçen saniye işlevlerini yitirdiğini hissederek, saniye saniye ölüme meydan okuyarak, ölmekte olduğunu bilerek ölmek, ölümlerin en uzun süreni ve en zorudur. Bir kurşunla, bir bomba parçasıyla ölmek çok da zor olmasa gerek. Bu karanlık tünelin geri dönüş yolu ise her zaman açıktır. İnsanlık düşmanları bu yolu bilerek ve en çekici yöntemlerle açık tutarlar. En leziz yemekleri elinin rahatlığı ulaşabileceği kadar yakınına dizerler. Eylemi kırmak için tahrik ederler. En küçük bir kararsızlık, en ufak bir tereddüt insanın geri dönmesi için yeterrlidir. Ama bu geri dönüş amaçlarından, kararından ve erdemlerinden vazgeçmek, en azından taviz vermek anlamına gelir.

Düşman da bunu bildiği için ey-lemcileri vazgeçirmek, bu onurlu yoldan geri döndürmek için her yola başvuruyordu. Örneğin, artık en temel ihtiyaçlarını bile kendisi karşılayamayacak duruma gelmiş olan Mehmet Hayri Durmuş yoldaşın hastane ya-tağının başucundaki sehpanın üzerine bir bardak su yerine, üzüm hoşafı suyu koyarlar. Hayri yoldaş boğazı kuruduğunda su içmek amacıyla bardağı alır ve ağızına götürür. Daha ağı-zına alır almaz su olmadığını anlayınca bardağı yere çalarak hastane perso-neline çıkışır. Ondan sonra su bile iç-mez. Kendisini saniye saniye eriterek yoldaşlarına ve mücadeleye mümkün olan en uzun sürede soluk alırmak ister. Bu tutumdan daha büyük soy-luluk, daha güclü hakikat olabilir mi?

almakta bir an tereddüt etmeyen öncü bir militandı. Önder Apo'nun "gizli ruhum" dediği Kemal yoldaşının bulunduğu her alanda örgüt ve eylem hakim olurdu. Kime karşı olursa olsun haksızlığın, hakaretin hiçbir biçimine tahammül etmezdi. 1978 Aralık ayında Maraş Katliamı gerçekleştiğinde Urfa Kapalı Cezaevi'ndeydik. Maraş Cezaevi boşaltılmış, bazı tutuklular da bizim koğuşumuza getirilmişlerdi. Adanalı iki tutukluyu misafir etmişiktir. Amed'li Xalê Abbas adlı hükümlü çok güzel kılam söyleydi. Kemal yoldaş O'nu yatağıımıza davet ederek, kılam söylemesini rica etmişti. Xalê Abbas iki elini kulaklarının arkasına koyarak 'Heylo Sûwaro' kılamını söylemeye başlamıştı. Öyle içli, derinden söyleyordu ki, adeta kendimizden geçmiştik. Adanalı iki tutuklu gülmeye başladı. Biz Kürtler sesimizi çıkarınca, Kemal yoldaş, Xalê Abbas'ı susturarak iki tutukluya, "Utanmaz adamlar, bir halkın acılarını, özlemlerini bu kadar içli dile getiren bir kılama nasıl gülersiniz?" diyerek üstlerine yürüdü. Kurt olmadığı ve Kürtçe bilmediği halde halkımızın geleneklerine, kültürüne, acı ve özlemlerine karşı gösterdiği bu ilgi ve duyarlılığı bir Arap Ya Leyli'sine, bir Alevi deyişine, bir Türkmen ya başka bir halkın kültürüne de gösteren bir kültür adamı, enternasyonalist bir devrimciydi Kemal Pir.

Kendisini 5 Nolu zindanın azrailecek olan işkenceci başı Esat Oktay Yıldızlı, dırان Kemal Yoldaş'a, "Kemal, bu itirafçılar beni tatmin etmiyor, ben büyük balık peşindeyim, gel sen de itiraf et" dediğinde, "Büyük balığın kılıçğı da büyük olur, boğazında kalır" diyerek yanıt verebilen ender bir yiğitti. Ölüm orucuna katıldığına açıkladığında, "Benzim söyleyeceklerimi Hayri ile Ali söylemişler. Ben şunu ekleyeceğim: Bazıları işkencelere dayanamadığımızı, yaşamdan bıktığımızı ve bunun içinden intihar ettigimizi söyleyebilirler. Hayır, biz yaşamdan bıkmadık. Aksine yaşamı uğruna ölecek kadar çok seviyoruz!" diyerek, onurlu yaşama kattığı büyük anlam gücüyle filozofik yanında göstermiştir. Hemen hemen önemlilerin her konuda Hayri yoldaşa katıldığına söyleyen Kemal Pir Yoldaş, 15 Eylül 1982 günü Hayri'nin ardından, Büyük Ölüm Orucu'nun ikinci şehidi oldu. "Onlardan önce ben olmaliydım" diyerek hayatı boyunca Mazlum Doğan, Ferhat Kurtay, Necmi Öner, Mahmut Zengin ve Eşref Anyık yoldaşlara şehitler kervanına katıldı.

Bir komün neferivdi

Mahkemedede ölüm orucu ilan edilirken duruşmada olmayan Akif Yılmaz yoldaş, duruşmaya gidenler akşam geç saatlerde hücrelerine getirildiklerinde ancak ölüm orucundan haberدار olabilmisti. Aynı akşam, hiç zaman yitirmeden hücrenin parmaklıklarına vurarak gardiyanları çağırılmış, ölüm orucuna katıldığı ve yoldaşlarının yanına gitmek istediğini söyler. İşkenceci asker gardiyanların sabaha götürmek istemeleri karşısında, hemen gitmekte ısrar etmiş, onları buna mecbur bırakmıştır.

Akif Yılmaz yoldaş, daha mücadelenin ilk yıllarda Serhat bölgeinden Önder Apo'ya katılanlardandı. Yaşadığı sürece hep ön saflarda oldu. Amed bölgesinde mücadele yürütürken esir düşmüştü. Önder Apo'ya partiye ve halka bağlılıktı sınır tanımayan, mütevazı, fedakar ve yiğit bir devrimciydi. Onun bulunduğu hücrede

Ali ÇİÇEK

"yaşanamaz" diyerek, bireysel yaşam arayışlarının önüne geçmiş ve ilk olarak kendisine ait neyi varsa ortaya koymuştu. Düşmanın eşek gibi anırmasını istediği ve bunu reddettiklerinden işkencelerin yanı sıra yemek vermemekle cezalandırıldığı arkadaşlarına, yanlarında bulunan çok az miktarda toz biberi gizlidene rekre, o koşullarda dayanışmada bulunmuş, bunun için aynı düzeyde cezalandırılmayı göz almış bir komün neferiydi. Hayri ve Kemal yoldaşlarının ardından 17 Eylül günü sehit düştü.

Korku nedir bilmeyen bir savascıydı

Kürdistan gençliğinin kızıl yıldızı Ali Çiçek, yoldaşlarının en genciydi. Urfa merkezinde hareketle tanışmıştı. Urfa merkezinde etkili olan faşistlere ve işbirlikçi hainlere karşı mücadelede aktif olarak yer almıştı. Kısa sürede burada bulunan tüm yoldaşlarının sevgi ve saygısını kazanmış, gözbebekleri olmuştu. 12 Eylül askeri faşist darbesinden önce, 1979'da bildiri dağıtırken yakalanmış ve Urfa yöreni sıkıyönetim kapsamında olduğundan Adana Askeri Cezaevi'ne götürülmüştü. O sırada Kemal Pir yoldaş da oradaydı. Ali'nin, en çok sevdığı Kemal Pir yoldaşla tanışması, yaşamının dönüm noktası olmuştu. Üç ay kadar kısa bir süre kalmasına rağmen, Kemal yoldaşla yek-vücut olmuşlardı. Kemal, Ali'nin kendisine örnek alacağı önder militan kişilik olmuştu. Her koşul altında onu örnek alacağını ve izleyeceğini tutum ve davranışlarında belli edivordu.

Cezaevi çıkışında Hilvan'da görevlendirilmişti. Burada işbirlikçi hain kesimlerle kiyasıyla bir mücadele sürmekteydi. Ali kumraldı. Burada bir de neredeyse kendi boyu kadar bir İngiliz mavzeri taşıyınca, Hilvan halkı bu korku nedir bilmez genç savaşçısına "İngiliz Ali" lakabını takmıştı. Onun adı geçtiğinde Hilvanlıların gözleri sevecenlikle parlarken, işbirlikçi hainlerinin tüyleri diken diken olurdu. Kısa sürede Hilvan halkın sevgisini kazanmıştı. En zorlu çatışmalardan, en zorlu görevlerden yüzünün akiyla çıkmasıyla tanınır olmuştu. İkinci ve son kez ya-

kalanması da burada olmuştu. Sıkıyonetim, yani askeri rejim vardı. Yakalananları itiraf ettirmek için akla gelmedik işkence yöntemleri uygulanıyordu. Buralardan çözüldürden, kendisine, yoldaşlarına yada halka zarar vermeden çıkabilen çok az insan varken, Ali ifade bile ver-

lenlerden biriydi. Bu direniçi tutumu yoldaşları arasında kendisine duyulan sevgi ve saygının hiç de yersiz olmadığı kanıtıydı. Darbe sonrasında PKK militanlarına ihanet ettiğimnesi için pilot bölge seçilen 5 No'lu zindanındaki vahşi işkencelere, itiraf ve ihanet ettirmeye karşı geliştirilen fiili direnişte de en sona kalanlar arasında yer aldı. O ağır, insanlık dışı işkenceler altında bile yoldaşlarına yardım etmekten, güç ve moral vermekten geri kalmayanlardandı.

14 Temmuz'daki duruşmada Hayri yoldaş ölüm orucuna başladığını ilan ettiğinde, hiç tereddüt etmeden Hayri'den sonra söz alan ikinci kişi oldu. Öztle, "PKK bize teslimiyeti değil, direnişi öğretti. Ben şimdije kadar PKK'yi layıkıyla temsil edemedim. Bu andan itibaren ben de ölüm orucuna başlıyorum. Bir de şimdije kadar açıklamadığım, benim gerçekleştirdiğim ama başka arkadaşların yargılandıkları eylemler var. Onları da açıklayacağım. Teslimiyet ihanete, direniş zafere götürür! Kahrolsun sömürgecilik! Yaşasın PKK!" diyerek, yaptığı eylemleri açıklar. Üçüncü olarak söz alan Kemal Pir yoldaşın "Hayri ile Ali'nin söylediklere katılıyorum" demesi de bundandı.

Ölüm orucunda farklı hücrelerde tutuldukları Kemal Pir yoldaşla sohbet etmeyi çok seviyordu. Onların sohbetleri diğer eylemcilerin de moral kaynağı oluyordu. Eylemcilerin en genci olan Ali Çiçek Yoldaş, 21 Eylül günü çok sevdiği ülkesi ve partisini koruma uğruna, yine çok sevdiği Kemal Pir yoldaşla yarınlık kalan sohbetlerini sürdürmek üzere, sömürgeci askeri fasist diktatörlüğün yüzüne inen bir şamar

gibi şehitler kervanına katıldı.

14 Temmuz ölümün öldürülüğü, halklarımızın onurlu, özgür, demokratik geleceğinin inşa edilmesinin temellerinin atıldığı Ulusal Onur Günü olarak halklarımızın tarihinde layık olduğu yeri aldı. 15 Ağustos Atılımı ve diriliş devriminin temelleri de 14 Temmuz'la birlikte yıkılamaz sağlamlıkta döşendi. 14 Temmuz, en ağır ve zorlu koşullarda Apocu iradenin nasıl zafer kazanabildiğini gösterirmesi idi. Bugün milyonların serhildanında yaşayan 14 Temmuz ruhu, halkımızın onurlu, özgür, farklılıklarla içinde eşit ve demokratik yaşamı zaferle ulaştırmasının

demokratik yaşamın zaferine ulaşımının da garantisidir.

14 Temmuz Direnişçileri, cennetin cennet olarak korunması ve sahiblerinin özgürce yaşayabilmeleri için, uğruna ölebilecek kadar sevdikleri değerli yaşamlarını feda ederek Apocu Fedai

AKP yeni haçlı seferlerinin ajan partisidir

Tunus'tan başlayıp Mısır'da süren, Bahreyn, Yemen'e kadar sıçradan halk hareketlerinden sonra siyasal İslamla ilgili birçok değerlendirme yapılmıştır. Suriye'deki muhalefetin de önemli bir bölümü İhvân-ı Müslim'in merkezinde olduğu siyasal İslamcılardır. Libya'da da siyasal İslamcılar belirli bir güçe ulaşmışlardır. 'Arap Baharı' olarak tanımlanan Arap dünyasındaki halk hareketlerinin gündeme gelmesiyle siyasal İslamcı hareketlerin Arap dünyasındaki hareketlenme içinde etkin yer almalarının dayandığı tarihsel ve güncel nedenler vardır.

Kuşkusuz Arap halklarının ayağa kalkışı özellikle son iki yüzyıldır kapitalist modernitenin Ortadoğu'ya girmesiyle birlikte yarattığı sorunlara karşı bir tepki olarak ortaya çıkmıştır. Özellikle son yüzyılda Arap halkları hem dış güçlerin müdahaleleri hem de despotik iktidarlar altında çok acılar çekmiştir. Arap halklar Osmanlı İmparatorluğu altında da kuşkusuz baskı altındaydılar. Türk etnisitesinin hakim olduğu Osmanlı devleti Arapların gelişimi üzerinde de olumsuz etkide bulunmuştur. Özellikle de Osmanlı İmparatorluğu'nun gerilemeye girmesi ve Türk etnisitenin giderek imparatorluk içinde ağırlığını göstermesi Arap toplumlarda da rahatsızlıklar artmıştır. Bunun sonucu Araplar 19. yüzyılda Osmanlı-Türk hakimiyetine karşı direnişe geçmişlerdir. Zaten birçok yönyle Türk kültür ve sosyal yaşamından daha ileri bir düzeyde yaşayan Arap toplumsal yapısı çok kısa sürede Osmanlı imparatorluğunu Arap topraklarında etkisizleştiren bir direniş ortaya çıkmıştır. I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı'nın dağılmasıyla birlikte Araplar üzerindeki Osmanlı egemenliği son bulmuştur.

Yeni haçlı seferi

Ancak Osmanlı egemenliğinin son bulmasından sonra Araplar huzura ve rahata kavuşmamışlardır. Amiyane deyimle yağmurdan kaçarken doluya tutmuşlardır. Özellikle de İngilizlerin ve Fransızların desteklediği Arap iktidar blokları cetvelle çizilmiş devlet sınırları içinde Arap toplumu üzerinde yeni bir baskın rejimi kurmuşlardır. Zaten kapitalist modernist sistem özellikle de 19. yüzyıldan itibaren kendi modernist değerlerini Ortadoğu'ya sokmaya başlamıştır. Ortadoğu'nun ve kültürel İslamın tarih içinde ortaya çıkardığı ve halkın toplumsallık içinde yaşamasını sağlayan toplumsal ve kültürel değerler geriletilerek, kapitalist modernitenin bencil, bireyci, sömürge esas alan değerleri hakim kılmaya çalışılmıştır. Öyle ki, kapitalist modernite bin yıl önce Haçlı Seferleriyle teslim almadığı Ortadoğu dünyası ve İslami topluluklarını kapitalist modernizmin ekonomik, sosyal ve kültürel anlayışıyla teslim alma süreci başlatmıştır. Aslında kapitalist modernizmin Ortadoğu dünyasına yönelik harekatını yeni koşullarda bir Haçlı Seferi olarak değerlendirmek yanlış olmayacağıdır.

Arap halkları, kendileri üzerinde egemenlik ve diktatörlük kuran diktatörler şahsında iki yüzyıldır yeni koşullarda sürdürülən Haçlı Seferlerine karşı bir

ışyan başlatmıştır. Arap Baharı denen bu ışyan Arap coğrafyasının, Arap toplumunun uyanışını, ayağa kalkışını, yeni bir ruh kazanmasını ifade etmektedir. Arap halkın ayağa kalkışından sonra başta ABD ve Avrupa olmak üzere birçok güç müdahale ederek bu hareketleri yönlendirmeye, kendi çıkışları doğrultusunda yeni iktidar blokları çıkarmaya çalışsalardır. Ancak halkın zulme, baskiya karşı mücadele olarak görülmeli. Çıkışında, başlatılmasında dış güçlerin rolünden söz edilemez. Ancak halkın harekete geçişinden hemen sonra ABD ve Avrupa Arap halkın bu ayağa kalkışını yönlendirek kendi çıkışları doğrultusunda bir Ortadoğu düzeni kurmada kullanmaktadır. Bunun için de uzun yıllardır ilişkide oldukları siyasal İslamcılar iktidara getirme ve onlara dayanarak Ortadoğu'da egemenliklerini kurmayı hedeflemiştir. Kapitalist modernite ve onun II. Dünya Savaşı sonrasında temsilcisi olan ABD, bütün askeri, siyasi, ekonomik, kültürel saldırularına rağmen Ortadoğu'da hakimiyetini kuramamıştır. Özellikle Sovyetlerin dağılıp soğuk savaş döneminin bitmesinden sonra Ortadoğu dengelerinde sistemi zorlayan hareketler ortaya çıkmıştır. Eskiden sosyalizme ve radikal küçük burjuva hareketlere yönelik toplumsal muhalefet, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra ağırlıklı olarak İslamcı hareketlere meyil göstermiştir. Bunların içinde kapitalist modernist sisteme karşı tepkisel, radikal gruplar da ortaya çıkmıştır. Bunların bazı yerlerde güç oldukları ve sistemi rahatsız ettikleri de görülmüştür.

Geçen süreçte ABD'nin ve Batı dünyasının gördüğü en temel gerçeklik şunu olmuştur: Ortadoğu'nun kültürel ve sosyal gerçekliğine yabancı, ondan uzak iktidarların, egemen güçlerin toplumlar üzerindeki meşruiyetini sürdürmesi zorudur. Özellikle Batı'yı taklit eden, onun modernist değerlerini esas alan iktidar blokları artık toplum tarafından benimsenmemekte, toplumlara yabancılaşından toplumların tepkisini almaktadır, bu da ABD'nin dayandığı işbirlikçi iktidarların varlığını sürdürmesini zorlaştırmaktadır. Bu açıdan ABD'nin siyasal İslamcılarla ilişkisi eskilere dayanmaktadır.

dış destekle ayakta kalan iktidar bloklarının, özellikle de kapitalist modernist sistemin değerlerini alan ve onların marketi olan iktidar bloklarının meşruiyetlerinin kalmadığı görülmüştür. Bu gerçeklik ABD ve kapitalist sistem açısından Ortadoğu toplumlarının sosyal ve kültürel yapısından uzak olmayan, ama kendilerine işbirlikçilik yapacak ve kapitalist modernizmin değerlerine İslami kimlik ve söylem altında Ortadoğu'ya taşıracak kesimlerin iktidara getirilmesini gerektirir. Ancak böyle işbirlikçi siyasal İslamcı güçlere dayanarak Ortadoğu'da yaşayacaklarını anlamışlardır. Arap Baharı'ndan sonra ABD'nin, Avrupa'nın işbirlikçi siyasal İslama destek vermesi bu nedenledir.

Siyasal İslamcıların tabii ki köklü bir tarihleri vardır. İslam, tek tanrı dinler içinde kısa sürede devletçi, iktidarı bir karaktere bürünmüştür. Hristiyanlıktan, Yahudilikten ve diğer dinlerden çok erken iktidarlar tanışmıştır. Zaten dört halife döneminde de bu iktidar mücadeleri belirli düzeyde ortaya çıkmıştır. Ancak iktidarı, devletçi siyasal İslamın kendini açık hissettiği dönemde Emeviler dönemidir. Özellikle Şam merkezli Arap egemen sınıflarına dayanan kesimler İslami kendi çıkışlarının, kendi iktidar arzularının bir aracı yapmışlardır. Kerbelâda asıl iktidar İslamıyla kültürel İslamın ilk büyük kavgasının gerçekleştiği yerdir. Daha doğrusu iktidar İslamın kültürel İslamı katlettği yerdir. Kerbelâda Ehlibeyt'in katledilmesi, Şam merkezli iktidar olmak isteyen tüccar kesimlerin İslamın "yeni sahipleri" haline gelmesi bunu ifade etmektedir. Tarih içinde de İslam önemli oranda siyasetin aracı haline getirilmiştir. Emevilerden Abbasilere, Osmanlılara, hatta İran'daki imparatorluklara kadar bir siyasal İslam gerçeği ortaya çıkmıştır. Bu açıdan iktidar İslamcılığın tarihsel olarak çok köklü dayanakları bulunmaktadır.

AKP ABD'nin taşeronudur

Bu açıdan siyasal İslam olgusu yeni bir durum değildir. Kapitalist modernite ve Batı'nın, yine kapitalist modernitenin bir versiyonu olan real sosyalizmin des-

teklediği iktidarlar döneminde siyasal İslamcılar geriletilmiş gibi gözüke de, sürekli bir iktidar arzusu, isteği içinde oldukları ve bunun mücadelelerini verdikleri de bir gerçektir. Hatta bazı ülkelerde zaman zaman mevcut iktidar blokları içinde yer almışlardır. Siyasal İslamcılar yeniden canlanmaya başladığı dönemde ise soğuk savaş dönemidir. Reel sosyalizm ile ABD'nin başına çıktıgı Batı bloğu arasındaki mücadele döneminde Sovyetler Birliği'nin sınırlarındaki İslam ülkeleri ve Sovyetler Birliği içindeki İslam toplulukları soğuk savaş mücadeleinin bir parçası haline getirilmiştir. Bu yönüyle NATO Türkiye, İran, Pakistan, Afganistan ve Araplar içinde belirli İslamcı güçleri desteklemiştir. Komünizm karşıtlığı üzerinden çeşitli İslami çevrelerle, özellikle iktidar hevesi ve hırsı içinde olan İslami topluluklarla ilişkili içine girmiştir. Onları Sovyetlere karşı yürütülen siyasal, sosyal ve kültürel mücadele içinde kullanmaya başlamışlardır. Buna en somut örnek, Türkiye'de 1950'lerde geliştirilen komünizme karşı mücadele dernekleridir. Komünizme karşı mücadele dernekleri adı altında Türkiye toplumu Sovyetler Birliği'ne karşı kıskırılmıştır. Böylelikle Sovyetler Birliği'nin güneyindeki İslami topluluklara dayanan ülkelerde sosyalizmin gelişmesini, etkili hale getirmesini engellemeye çalışılmışlardır. Türkiye'de de, Arap dünyasında da, Afganistan, Pakistan ve İran'da da böyle antikomünist bir yesil kuşak yaratmayı hedeflemiştir. Sovyetlerin güneyinde yesil kuşak projesiyle Sovyetlerin yayılmasını engellemeye, sınırlama, gereği içinde bunları Sovyetler Birliği'ne karşı kullanma stratejisi izlenmiştir. Bu stratejinin gereği ABD Arap dünyasında da birçok İslami grupla, İslami çevreyle ilişkilenmiş, onları işbirlikçi, hatta ajanı konumuna getirmiştir. Bu açıdan ABD'nin siyasal İslamcılarla ilişkisi eskilere dayanmaktadır. Arap halkın ayağa kalkışıyla birlikte bu ilişkilerini kullanarak bu uyanışı kendi çıkışları doğrultusunda, kendine işbirlikçilik yapacak iktidar bloklarını hakim kılınmada değerlendirmeye çalışmaktadır.

Türkiye'de siyasal İslamcılarla ilişkisi daha planlı bir biçimde sürdürülmüştür.

1980 askeri darbesiyle birlikte siyasal İslamın devlet içine alınması konusunda yeni bir dönem başlamıştır. Bunun tamamen ABD'nin Türkiye ve bölge planlarıyla bağlı vardır. Türkiye ABD'nin NATO'daki müttefikidir; Ortadoğu'daki en büyük işbirlikcisidir. ABD 1990'ların başında itibaren Ortadoğu'ya aktif müdahale etme süreci başlatınca bölgedeki en büyük işbirlikci olan Türkiye'de siyasal İslamcı bir gücü iktidara getirerek bölgedeki müdahalelesine dayanık olmustur. Ortadoğu'ya kapsamlı bir müdahale sırasında Türkiye'nin istikrarı olması ve kendi politikalarına destek vermesi stratejik degerdedir. Bu nedenle Ortadoğu'ya Irak üzerinden müdahale etmeden önce Türkiye'de ciddi rahatsızlıkların olmaması, İslami çevrelerin örgütlenerek ABD'nin Ortadoğu'ya müdahalelesine zorluk çıkarmaması için Türkiye'de bir siyasal İslamcı gücün iktidara getirilmesini önemli görmüştür. Bunun sonucu Ecevit hükümeti dağıtılarak AKP iktidarının önü açılmıştır. Eğer Irak'a müdahale sürecinde iktidarda AKP hükümeti olmasaydı Türkiye çok karışırıdı. Türkiye üzerinden İslamcı çevrelerin ABD'ye karşı tepkisi gelişirdi. Böylece Türkiye Irak'a müdahale sırasında ABD'ye kolaylık sağlayarak değil de zorluk çeken bir ülke konumunda olurdu. Türkiye'de işbirlikçi siyasal İslamcı bir iktidarı destekleyerek ABD'nin bölgedeki müdahalelesine Türkiye'den gelecek tepkilerin öünü almıştır. Tepkilerin öünü aldığı gibi müdahalede Türkiye'yi çok rahat kullanmıştır. ABD askerlerinin Türkiye üzerinden müdahale edilmesi mecliste onaylanmamış olsa da Türkiye Irak müdahalesında işgalci güçlere en fazla destek veren ülke konumunda olmuştur. Böylece toplumdan ve İslami çevrelerden gelen tepkileri engellediği gibi, onları sistem içileştirmiştir. AKP hükümeti bu konumıyla devrimci demokratik güçlerin ABD'nin Ortadoğu müdahalelesine tepki göstermesinin de önünü almıştır.

Ecevit hükümetten niye düşürüldü, niye ölüme sürüklendi sorularının cevabı nettir. Ecevit'in öldürülmesiyle birlikte ABD'nin bölgedeki taşeronu olacak AKP iktidarının önü açılmıştır. Çünkü Ecevit duruşyla, tutumuyla ABD'nin bölgedeki müdahalelesine zorluk çıkartılırdı. Dikkat edilirse Ecevit hükümetinin düşürülmesinde en başta da MHP kullanılmıştır. Çünkü MHP birçok bağla ABD'ye bağlıdır; iperi ABD'nin elindedir. Her ne kadar onlar kendilerini dış güçlerin karşıtı ve hiç kimseye bağlı değil gibi gösterse de gerçek bu değildir. MHP'nin ilk kuruluşundan itibaren CIA'nın denetiminde olduğu, yine MİT üzerinden CIA tarafından kontrol edildiği bilinmektedir. Bu yönüyle de Ecevit hükümetinin düşürülmesinde esas olarak MHP'ye rol verilmiştir.

ABD AKP hükümeti şahsında tarihindeki en önemli işbirlikçi iktidarı bulmuştur. Zaman zaman aralarında bölge politikaları konusunda kimi sorunlar çıkış da ABD bölgeye müdahalesında AKP iktidarını önemli düzeyde kullanmıştır. Her ne kadar ABD Türkiye ile İsrail arasında çıkan bazı sorunlardan rahatsız olsa da, Türkiye'nin Arap dünyasında belirli düzeyde etkili olmasını

kendi çıkarına gördüğünden bunu ciddi bir sorun yapmamıştır. Eğer Türkiye ile İsrail arasındaki kimi sürtüşmeleri ABD çok ciddi sorun yapmamışsa bunun nedeni, kendi politikaları doğrultusunda Türkiye'yi kullanmasına bu imajın yardım etmesidir. Nitekim bazı çevreler Türk devletinin İsrail'le girdiği ağız dalaşının bilinçli yaptırıldığı söylmektedir. Hatta AKP hükümetinin İsrail'e yönelik bu söyleminin arkasında bir ABD oyunu olduğu iddia edilmektedir. Bu iddianın doğru olup olmadığı konusunda bir şey diyemeyiz, ama AKP iktidarının İsrail'le girdiği bu sürüfüşmeden sonra daha fazla ABD işbirlikçiliği yaptığı, ABD'nin politikalara daha fazla endekslenliğini biliyoruz.

AKP'nin İran'la ilişkilerinin bozulması, NATO füzelerini Türkiye'ye yerleşmesi, Suriye ile kavgalı hale gelmesi, Hamas'ın giderek ABD'nin politikalarını gözetlen bir siyasi güç haline gelmesi ABD'nin AKP'yi nasıl kullandığını göstermektedir. Yine Türkiye'nin NATO'nun Libya'da ne işi var dedikten bir hafta sonra NATO'nun saldırısı üssü haline gelmesi, AKP hükümetinin tamamen ABD'nin bölgedeki taşeronu haline geldiğini kanıtlamaktadır.

AKP bugün Türkiye'de kapitalist modernizmin has temsilcisi haline gelmiştir. Erbakan dönemindeki o radikal siyaseti islamçı karakterini kaybetmiştir. Erbakan döneminde siyasal islamcılar toplumsal ve kültürel olarak, siyasal ve ekonomik değerler olarak belirli düzeyde kapitalist modernizme karşı bir tutum gösteriyordular. Şimdi AKP tamamen kapitalist modernizmin ajanı haline gelmiştir. AKP

**Ortadoğu en tehlikeli
saldırıyla karşı karşıyadır**

Suriye ise Türkiye'nin bu politikaları açısından stratejik öneme sahiptir. Zaten Suriye'nin bu stratejik önemi nedeniyle daha dünə kadar sıfır sorun diyerek İran'la, Suriye'yle kol kolanken, hatta iki devlet tek hükümetten söz edilirken ABD'nin bölgede yeni düzeni kurmadan ısrarlı olduğunu görünce hemen çark etmiştir. ABD'nin Suriye'ye yönelik saldırısında öncülük yapmak istemiştir. Nasıl ki Osmanlı İmparatorluğu 1517 Ridaniye Savaşı'yla Suriye'nin kapılarını açmış, Suriye üzerinden bütün Arap dünyasını kontrol etmişse, Türkiye de aynı ayak izlerinden giderek Ortadoğu'yı kontrol etmeyi hesaplamaktadır. Bu defa ABD desteğiyle kendine göre siyasal ve ekonomik olarak Suriye'yi kontrol edip bu kapıdan girerek bütün Arap dünyasını fetihetmemeyi etmeyi hedeflemektedir. Bir yönüyle Türkiye ABD'ye, Batı'ya benden daha iyi taşeron bulamazsınız, benim üzerinden bütün Ortadoğu'yı fethedebilirsiniz: böyleselikle

ABD AKP eliyle Ortadoğu'ya kendi değerlerini sokmak isterken, Türk devleti de, ABD'nin bu politikaları üzerinden Ortadoğu'yu siyasal, ekonomik olarak fethetmeye çalışmaktadır. Dün Osmanlı'nın kendi gücüyle girip fethetmeye çalıştığı Ortadoğu'yı şimdi ABD'nin taşeronluğu temelinde fethetmek istemektedir. Kendi başına Ortadoğu'yu fethetme gücü gösteremeyen Türkiye bugün ABD ve Batı ajanlığıyla, taşeronluıyla bunu hedeflemektedir.

taşeroluşunu sizin, boyelik hem siz hem biz Ortadoğu'nun bütün değerlerini birlikte sömürebiliriz, demektedir. Türkiye açıkça ABD'ye; Ortadoğu dünyasını kendi siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik egemenliğinizne alabilirsiniz; bundan beni de yararlanırırsınız ben de sizin bölgedeki taşeronunuza olarak bu egemenliğinizin sürmesine çok büyük destek veririm, demektedir. Bugün Türkiye bir taraftan NATO'nun parçası olarak ABD'nin bölge politikalarının taşeronluşunu yürütürken, diğer taraftan da tarihindan gelmiş egemenlikci

AKP hükümetinin zaman zaman Filistinlilere sahipleniyor gibi gözükmesi, İsrail'e tepki göstermesi, Ortadoğu halklarının islami duygularına seslenmesi tamamen Türkiye'de yeni yetişen burjuvazinin ya da yeşil renge boyanmış kapitalist modernizmin AKP hükümetinin bu söylemiyle, bu üslubuya Ortadoğu'ya girmek istemesini ifade etmektedir. tararından da tarihinden gelen egemenlik kültür ve Osmanlı zihniyetiyle yeni Osmanlıcılık biçiminde, ama dış güçlerin desteğiyle kendini Ortadoğu'da etkin kılmaya çalışmaktadır.

Bu durum, Batı'nın, kapitalist modernitenin yeni Haçlı Seferleri yaparak son iki yüzyılda fethedemediği Ortadoğu'yu bu defa içten Türkiye gibi bir ajanla ve Arap dünyasındaki kimi siyasal

alması anlamına gelmektedir. Binlerce yıldır Batı'ya karşı direnen bir Ortadoğu kültürü gerçeği vardır. Yine direnen Ortadoğu değerlerine İslamın çıkışıyla birlikte yeni kültürel değerlerin eklenmesi bu direnişin bugüne kadar sürmesini sağlamıştır. Şimdi kapitalist modernite Türkiye'deki siyasal islamcı işbirliğine dayanarak bu direnişi kırmak istemektedir. Bu açıdan Ortadoğu tarihindeki en tehlikeli saldırıyla karşı karşıyadır. Tarihinde hep direnen, teslim olmayan Ortadoğu bu defa direncini içten kırmak isteyen çok tehlikeli bir saldırıyla karşı karşıyadır. Dıştan bir türlü kırılamayan bu saldırı, Türkiye'nin taşeronluğu ve kapitalist modernitenin türevi olan, kapitalist modernitenin yeşile boyanmasını ifade eden kimi işbirlikçi siyasal islamcılarla gerçekleştirilmek istenmektedir.

Gelinen aşamada AKP'ye de, AKP'ye benzeyen Arap dünyasındaki işbirlikçi siyasal islamcılara da islamcı demek mümkün değildir. Onlara atfedilen islamcılık onların bütün özelliklerini örten bir kavram olmaktadır. Bu açıdan bundan sonra şimdide kadar işbirlikçi siyasal islam olarak tanımladığımız bu kesimlere yeni bir ad vermek gerekmektedir. Bunları yeni bir kavramla ifade etmek daha doğrudur. Kesinlikle artık islamla alakaları kalmamıştır. İslama saldırısı olan, İslami fethetmeye yönelen, kültürel islamın direncini kırmaya yönelen ve bu konuda kapitalist modernizmin en büyük ajanı olan kesimlere artık işbirlikçi de denilse islamcı denilebilir mi? Kültürel İslami yok etmeyi hedefleyen, bu saldırıların içinde yer alanlara islamcı denilebilir mi? Bu açıdan bunlara modernizmin Ortadoğu toplumları içindeki ajanları biçiminde uygun bir tanımlama bulmak, bunların gerçekliğini ifade etmek açısından daha doğru olacaktır.

Ortadoğu'da oynanan oyuncunun bir parçası da siyaseti islamın şii ve sünneti kanatlarının birbirine düşman edilmesidir. Bugün Ortadoğu'da şialık ve sünnetiin karşı karşıya getirilmesi dumrumu da kapitalist modernizmin bir oyunu olarak görmek gerekiyor. Henüz ne kadar sünneti iktidar güçleriyle şii iktidar güçleri arasında tarihsel olarak bir kavga olsa da bugünkü karşı karşıya getirmenin arkasında kapitalist güçleri vardır. Bu tarihsel kavgayı kişikirtip bunun üzerinden Ortadoğu'da egemenliğiini sürdürmek istemektedir.

Kuşkusuz sünni dünya içinde çeşitli kesimler sünnliliği kendi iktidarlarının ideolojik aracı haline getirmişlerdir. Böylilikle devletler kurmuşlar, imparatorluklar kurmuşlar ve toplumlar üzerinde egemenliklerini bu ideolojik araçla sürdürmeye çalışmışlardır. Yine İran'da da Farslar şıralığı kendi iktidarlarının ideolojisi haline getirmişlerdir. Artık

kimiyet kurmalarının ideolojik aracıdır. Toplumları egemenlik altında tutmanın aracıdır. Şialığa inanmış toplumlar ayakta tutmak, onları etkilemek için Fars egemenleri şialığı temel bir ideo-lojik kurum olarak kullanmaktadır. Bu açıdan hem sünni islam dünyasında hem şia islam dünyasında sünniligi ve şialığı iktidar aracı olarak kullanan, bu yönüyle birbirlerine karşı bir mücadele içinde olan güçler vardır. Tarih içinde Ortadoğu üzerindeki Arap-Fars kavgası aslında şia-sünni kavgasına dönüşmüştür. Daha sonra bu kavgaya Türk devleti de girmiştir.

Türk devleti de sünniliği kendi iktidar ideoolojisi haline getirerek, halifeliği İstanbul'a taşıyarak kendi egemenliğine, bölgede yayılmasına bir ideoolojik araç olarak değerlendirmiştir. Osmanlı'nın bunu yaptığı biliyoruz, şimdi bunu AKP yapmak istemektedir. Nasıl ki Osmanlı 1517'de Ridaniye Savaşı'ını kazanıp ondan sonra Mısır'a gidip orada halifeliği alarak sünni islamın bulunduğu tüm alanları fethetmişse, şimdi de sünni islamın hamisi olmaya soyunup Suriye kapısından girip bu hedefe ulaşmak is-

kapısından girip bu hedefe ulaşmak istemektedir. Suriye'de İhvan-ı Müslim'i ve diğer siyasal islamcı kesimleri desteklemesi, sünniliği önemzükdeki dönemde bölgede yayılmasının ideolojik arac haline getirmek istemesiyle ilgilidir. Bunda sonra sünnilinin hamisi olma gibi pozisyonunu sürdürmektektir. Nitekim şimdilik Irak'ta da bir nevi sünnilerin hamisi olması rolüne soyunmuştur. Öyle ki sünneti islamın hamisi olma rolüyle Güney Kürdistan'ı bile kontrol etmeye çalışmaktadır. Güney Kurdistan'daki bir kısım sünneti partilerin bizzat Türkiye tarafından finanse edilip desteklendiği bilinmektedir. Güney Kurdistan'daki sünniler içinde Türkiye, Suudi Arabistan ve İran'ın mücadele ettiği görülmektedir. İran her ne kadar şia mezhebinden olsa da kimse sünneti çevreleri de etkilemeye çalışmaktadır. Türkiye'de Hizbullahçıları kontroldünde tuttuğu gibi.

**Türkiye'nin oyunu
bozulmalı**

Ortadoğu'da önmüzdeki dönemde bir şia-sünni çekişmesinin yaşaması beklenebilir. ABD ve çeşitli güçler bunu körükleyeceklerdir. Zaten ABD ve çeşitli dış güçler Ortadoğu'daki bütün çelişkileri körüklemeyi, bunun üzerinden politika yürütmemeyi bir tarz haline getirmişlerdir. şii-sünni çekişmesini kıskırtarak, Kürt sorununu çözümsüz bırakarak ortaya çıkan çatışmalardan yararlanmak ister. Nerede bir çatışma kaynağı varsa oraya el attıkları bilinmektedir. Şia-sünni çekişmesinin de tarihsel kökleri olduğundan bu farklılığın her an kıskırılmaya ve bunun üzerinden de dış güçlerin kendilerini

nüyle mezhep gelişkilerinin gündeme getirilmesi tehlikelidir. Buna karşı kesinlikle tutum alınması gerekmektedir. Hiçbir toplum, Araplar, Kürtler, Türkler, Farslar bu oyuna gelmemelidir. Artık Ortadoğu'da barış isteniyorsa, huzur içinde yaşamak isteniyorsa dış güçlerin kısırtmalarına gelmemek kadar, farklılıklarını kabul etmek de önemlidir. Sünnilerin şiileri, şiielerin sünnileri kabul etmesi gerekiyor, Türklerin Kürtleri, Farsların Kürtleri kabul etmesi gerekiyor. Özcesi Ortadoğu'daki farklılıkların temel demokratik haklarını kabul eden bir siyasal yaklaşım benimsemeye ihtiyaç vardır. İşte o zaman dış güçlerin Ortadoğu'da kullanacakları hiçbir malzemesi kalmaz. Farklılıklar kabul eden bir demokratik zihniyet kesinlikle Ortadoğu'da barışın ve huzurun gelişmesine hizmet eder. İster etnik farklılıklar olsun, ister dinsel farklılıklar olsun, ister kültürel farklılıklar olsun, Ortadoğu halkları da artık bunları zenginlik olarak görüp olduğu gibi kabul etmelidir. Onların farklılıklarından gelen doğal haklarını, özgünlüklerinin özerkliklerini kabul ederek Ortadoğu'nun barış, özgürlük ve demokrasi coğrafyası haline getirilmesini sağlamak gerekmektedir. Artık bu yaklaşımı sahip olmadan Ortadoğu'da huzuru, demokrasiv ve barışı getirmek mümkün değildir.

Ortadoğu halkları dış güçlerin bu tür farklılıklarını kıskırtma politikasını görerek doğru politikayı benimsemelidirler. Türkiye'nin yaptığı gibi dış güçlerin desteğini alarak farklılıklarını ezmek ya da dış güçlerin desteğini alarak Suriye, İran, Irak ya da başka güçler karşısında güç kazanmaya çalışmak Ortadoğu'ya ne huzur ne barış ne de demokrasi getirebilir. Bu açıdan tüm toplumların Ortadoğu'daki mezhep çatışmalarına cesaret vermemeleri ve bu tür politikaların içinde olmamaları gereklidir. Kim dinleri iktidarlarının ideolojik aracı haline getirirse, buna dayanarak kendini yaşatacağını sanırsa tuzağa düşmüş olur. Bugün belki bazı avantajlar elde edebilir, ama yarın bu kullandığı araç nedeniyle çok ciddi sorunlarla karşılaşır.

Bu açıdan Türkiye'nin sünnliliğin hamisi olması, böylelikle sünni toplumları kıskırtması oyunun da bozulması gerekir. Türkiye kesinlikle dış güçlerin bölge politikalarını kendi açısından değerlendirek bölgede etkinliğini artırmak istiyor. Sünnliliğin hamisi olursam Irak'ta etkili olurum, Suriye'de etkili olurum, Ortadoğu'da etkili olurum diye düşünüyorum. Bu çok tehlikeli bir politikadır. Dinin iktidara araç haline getirilmesi, yayılma aracı haline getirilmesi aslında dinlere yapılan en büyük saygısızlıktır, hakarettir, saldırıdır. Zaten AKP hükümeti sadece iktidar aracı ve sömürü için dini kullanmaktadır. Yoksa şu andaki siyasal, ekonomik, sosyal, kültürel zihniyetiyle İslamiyeti içten fetheden, bütün İslami değerleri yok etmeye yönelik Batı'dan gelen yeni Haçlı Seferlerinin ajanı ve taşeronu konumundadır. Kültürel İslami korumak açısından da İslami iktidarın ve bölgede yayılma aracı olarak kullanmak isteyen Türkiye gibi güçlerin karşısında olmak gerekdir. Tarih içinde Ortadoğu'da olmuş toplumsallılığı ve bunun yarattığı değerleri kapitalist modernitenin ajanlığını yaparak ortadan kaldırmak isteyenleri İslam olarak da görmemek gerekir, sünni İslmanın hamisi olarak da görmemek gerekir. Sünnilik de yapıyor dememek lazımdır. Aslında bunların yaptıklarının tümü sünnliliği de, şalığı da, onların kültürel değerlerini bitirmeye yönelik bir ajan faaliyetidir. Özcesi bunları toplulukların inançlarını sömüren, ama dinin -ister Sünnilik olsun ister Şalik olsun- kültürel değerlerini ortadan kaldırılmaya yönelik kapitalist modernite ajanları olarak görmek ve

Orta sınıfın geriye çeken tutumları ve bunları giderme yöntemleri

İnsanlar farklı düşüncelere sahip olurlar. Her insanın yaşamdan edindiği tecrübe, karşılaştıkları olaylar, insanları olay ve olguları farklı değerlendirmeye götürür. Bunun yanında tecrübe dışında insanlığın daha sonraki yüzyılarda gelişen eğitimler de insanların düşüncelerini derinleştirir. Eğitimin karakterine göre olaylara farklı yaklaşımlar gösterebilir. Bunlar insanın doğasına uygun ve toplumsal çeşitliliğin getirdiği düşünce zenginliğidir. Bu düşunce zenginliğiyle toplumun yaşamı daha zenginleşir ve kaliteli hale gelir. Ancak insanların olaylar konusunda çok köklü düşünce ve yaklaşım farklılıklarına sahip olmasının altında esas olarak farklı toplumsal kesimlerden gelmeleri yatar. Farklı sınıflar farklı düşünürler, olay ve olguları farklı ele alırlar. Özellikle de sınıf, devlet ve iktidarın gerçekinin ortaya çıkması ve toplumlar üzerinde egemenlik kurmasıyla birlikte düşüncelerde köklü farklılaşma da ortaya çıkmıştır.

Eğemen sınıfların olaylara-olgulara bakışıyla ezilen toplulukların ya da egemenlik ve sömürü ilişkileri içinde olmayan kesimlerin olaylara-olgulara bakışı farklılaşmıştır. Kuşkusuz dünya tarihi geçmişte çok belirtildiği gibi sadece sınıflar arası mücadele tarihi değildir. Ayrıca sınıflaşma dışında kalmış etnik toplulukların sınıf, şehir, devlet ve iktidardan uzak yaşamaları da insanlık tarihinin önemli bir bölümünü oluşturur. Sınıflaşmanın yaygınlığı ve derinliği dönem ise kapitalist modernist çağdır. Günümüzde sınıflaşma ve sömürü, insanlığın hücrelerine kadar ulaşmıştır. Yoksa insanlık tarihinin önemli bir zaman diliminde, önemli bir coğrafyasında topluluklar önemli sınıf farklılıklarını yaşamadan yaşamlarını sürdürmüştür.

Sosyal farklılıklar, sınıf farklılıklarını, inanç farklılıklarını, hatta cins farklılıklarını insanların düşüncesine tarih boyunca yansımıştır. Bu yönyle tarih yazımı da farklılaşmıştır. Egemenlerin yazdığı tarih onların sömürüsünü, baskısını meşrulaştırmış toplumlar üzerinde egemenlik kurmasını sağlarken, ezilenlerin ya da baskı ve sömürüyü yaşamamış toplumların olaylara ve olgulara bakışı farklı olmuştur. Ezilenlerin de, sınıflaşmaya uğramamış toplulukların da olayları değerlendirme yaklaşımı vardır. Her ne kadar egemen sınıflar yazılı tarih açısından kendilerini hakim kılmak istemelerse de sözlü tarih içinde ezilenlerin, etnik ve dinsel toplulukların kendi tarihlerini, olayları ve olguları kendi sosyal konumlarından bakarak değerlendirdikleri açıktır.

Kürdistan tarihinde de farklı toplumsal kesimlerin farklı düşünceleri, olayları farklı ele alıları yaşamıştır. Kürt tarihinde sosyal farklılıkların derinleşmesi diğer topluluklara göre daha az olmuştur. Kürtler yakın zamana kadar daha çok da aşiret toplulukları olarak yaşamışlardır. Kürtlerin geneli açısından bu söylenebilir. Aşiret toplulukları içinde aşiret ileri gelenlerinin olaylara-olgulara bakışı belirli düzeyde farklı olsa da sınıf ve sosyal bölünme çok derin yaşanmadığı için, bu düşünme ve tutum farklılıkları diğer topluluklardaki kadar olmamıştır. Aşiret reisleri, ileri gelenleri de belirli düzeyde kendi toplumsal sistemini kurmak ve ilişkileri korumak için olmuş belirli toplumsal değerlere göre hareket etmişlerdir. Kendilerini bu toplumsal değerlere göre hareket etmeyi

zorunlu görmüşlerdir. Tabii ki Kürtlerde şehir yaşamı içine giren, devlette ilişkilenen kesimler de olmuştur. Zaten Kürtler bunlara "bajarı" demişlerdir; kendilerinden görmemişlerdir. Şehirleşme demek, devlette buluşmak demektir. Sınıflı toplumun ilişkileri içine girmek demektir. Bu açıdan şehirdeki Kürtlerin olaylara bakışı daha da farklılaşmıştır. Kendi konumlarını meşrulaştıran, işbirlikçilerini meşrulaştıran, şehirde yaşayan sosyal farklılıklar meşrulaştıran bir düşünce yapısına sahip olmuşlardır. Bu sosyal farklılıklar meşrulaştırma temeli üzerinde de kendilerinin işbirlikçilerini toplum üzerindeki üstünlüklerini meşrulaştıran bir zihniyete, bir yaklaşım sahip olmuşlardır.

İşbirlikçilik farklı bir karakter kazanmıştır

Sınıf farklılaşmalarını bütün toplumlara ve bütün alanlara yayan kapitalizmle birlikte Kürt toplumundaki farklılaşmalar, farklı düşünmeler giderek derinleşmiştir. Her ne kadar kapitalist modernizm öncesi de Kürt toplumu içindeki sosyal farklılıklar, sosyal bölgünlüler olay ve olgulara bakışta farklılıklar ortaya çıkarmış olsa da, esas olarak kapitalist modernitenin kendisini hissettiirdiği dönemde sonra Kürt egemenleriyle Kürt toplumu arasında, yine kapitalizmin etkisiyle ortaya çıkan orta sınıfla diğer kesimler arasındaki düşünce farklılıklarını giderek Kürtlerin yok edilmesine yardımcı olan, Kürtler üzerindeki inkar ve imha siyasetinin yerel ayağı haline gelen konuma düşmüştür. Ulus devlet o kadar acımasız ve sert politikalar izlemiştir ki, Kürt toplumunu fiziki ve kültürel soykırıma uğratırken, işbirlikçiliğe de ancak bu fiziki ve kültürel soykırımların politikasının parçası olursa yaşama şansı taniyacığını ortaya koymuştur. Bir nevi 20. yüzyılda ortaya çıkan Kürt işbirlikçiliği kendini Kürtlükten uzaklaştırarak, Kürt toplumunu yok eden politikalarının yerel ayağı olarak Kürt soykırımlının çok önemli bir parçası haline gelmişlerdir.

Bu durum sadece Kürt egemenlerinin, feodal ya da kompradorların duruşlarını ve ilişkilerini değil, kapitalizm gelişimi ortamında ortaya çıkan memur,

girmesiyle birlikte milliyetçilik ve iktidarcılık eğilimi, Kürt toplumu içine de belirli düzeyde sokulmuştur. Yine kapitalist Dönem öncesi olan işbirlikçiler farklıydı, kapitalizmin ulus-devlet döneminde işbirlikçiler farklı bir karaktere bürünürken, orta sınıf da tamamen işbirlikçi ve sisteme hizmet eden bir durumu yaşamıştır. Hem dışarıdan gelen kapitalizm ortamında gelişiklerinden hem de mevcut ulus-devlet güçler çok baskıcı olduğundan ve sisteme hizmet etmeyenlere yaşam hakkı tanımadığından orta sınıf ve küçük burjuva dediğimiz kesimler iradesiz, güçsüz ve tamamen sistemin ideolojik-politik hedefleri doğrultusunda çalışan topluluklar olmaktan kurtulamışlardır. Bu nedenle de dünyanın başka yerlerinde ortaya çıkan kimi küçük burjuva ve orta sınıf hareketler gibi bazı yönleriyle kendi gerçekine sahip çıkan, kendi kimliğiyle, kültürüyle, değerleriyle güç olmak isteyen bir sınıf konumundan uzak olmuşlardır. Kürt küçük burjuvası ve orta sınıfı devlete karşı duracak, ulus-devlete karşı mücadele ederek, kendi ulusal varlığı ve kimliğiyle güç olma karakterini ortaya koyacak bir iradeye sahip olamamıştır. Zaten tarih içinde belirli bir işbirlikçi karaktere sahip olan ve kapitalist modernist çağda da bu karakterini siyasetle işbirlikçilik yanında sosyal ve kültürel işbirlikçilikle ulus-devletin Kürt'ü yok etme politikasının parçası olan egemen sınıflar kendi toplumunu savunacak, hatta kendi toplumu üzerinde egemen olma gücünü de gösterecek durumda değildir. Bu da orta sınıf ve küçük burjuva kesimlerin karakterinin şekillenmesinde önemli etkide bulunmuştur.

Orta sınıfın güç olma karakteri yoktur

Belki Güney Kürdistan'daki egemen kesimlerin bir iktidar mücadelesine girdiği, kendi bölgesinde iktidar olma mü-

"Kapitalist modernitenin belki de insanlığa ve topluluğa yaptığı en büyük kötülüklerden biri, iktidar anlayışını neredeyse her köye, her aileye ve her bireyin içine sokması, derinleştirmesi olmuştur. Kuşkusuz aşiret reisliği, agalık, beylik de bir iktidardır. Erkek egemenlikli zihniyetin kadın üzerindeki otoritesi de, egemenliği de, kültürü de bir iktidar zihniyeti taşıır. Kapitalist modernitenin

cadelesi verdiği söylenebilir. Barzani hareketinin böyle bir karakteri olduğundan söz edilir. Kürt egemen sınıfına soyunduğu, Kürt egemenlerinin temsilcisi olmak istediği söylenir. Bugüne kadar da Kürtler üzerindeki egemenlik iddiasını Güney Kürdistan'daki bu kesimler sürdürmektedir. Ama bunları da uluslararası güçlerle ilişkili çerçevesinde, uluslararası güçlerin desteğyle buna soyundukları bilinmektedir. Bu yönyle de uluslararası güçlerin bölge politikalarının bir parçası olarak kendilerini Kürt toplumunun üzerinde egemen kılmak istedikleri görülür. ABD'nin, İsrail'in, Avrupa'nın Güney Kürdistan'daki Kürt egemen sınıfıyla ilişkilerinde böyle bir özellik görmekteyiz. Ancak bu uluslararası güçler bölgelerde politika yaparken Kürtleri değil de, esas olarak Fars, Türk ve Arapları esas almaktadırlar. Bu nedenle Kürtlerle ilişkisi Fars, Türk, Arap egemen sınıflar gibi bölgelerde etkili kılan bir konumda tutma ve ilişkilerini çerçevede sürdürme değil de, diğer bölge ülkelerini kendilerine bağlama konusunda elinde tuttukları bir araçtan öteye gidemektedir. Kürt egemenleri de Kürt toplumundan kopuklarından dolayı, kendi toplumuna dayalı bir güç olma durumları da söz konusu değildir. Bırakalım Kürt egemenlerini, orta sınıf ve küçük burjuva denen kesimler bile kendi toplumsal gerçekliklerinden uzak olduklarıdan, topluma dayalı bir güç olma karakterleri yoktur. Bu nedenle egemen Kürt sınıfları hem uluslararası güçler hem de bölge ülkeleri karşısında tamamen güçsüz konumu yaşamaktadırlar. Bu nedenle politikaları çoğu zaman Kürt halkın özgürlik ve demokrasi karşıtı konuma düşmektedir. Kendi konumlarını korumak için uluslararası ve bölgesel güçlerin politikasının parçası olmaktadır. Bu da tabii özgürlük ve demokrasi mücadeleleri veren, kendisini özgür ve demokratik bir toplum yapmak isteyen Kürt halkı ve özgürlük mücadeleleri veren hareketler açısından ciddi bir olumsuzluk teşkil etmektedir.

Kürt orta sınıfı ve küçük burjuvası -burada orta sınıf derken kapitalizmle tanışmış, üretim faaliyetine yönelik kimi kesimleri kastediyoruz- 1970'lerde bu sınıflar belirli Kürt örgütleri kurmaya tevessül etmiş ve bu yönlü adımlar atmış olsalar da belirttiğimiz sosyal ve sınıfsal karakterleri nedeniyle Türk devletine karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürütecek bir iradeye kavuşamamışlardır. Bu nedenle de böyle mücadele edecek bir örgüt gerçekini ortaya çıkaramamışlardır. 1970'li yılların dünya, bölge ve Türkiye koşullarında kısmi bir gelişme göstergeler de biraz ulusal değerlerine ve kimliğine sahip olma gibi bir yaklaşım içine girmek isteseler de 12 Eylül darbesi gelip de ulus-devletçi, kültürel soykırımcı katı politikalarını ortaya koyunca tamamen silinmişlerdir. Bunlar çıkışlarında da Türk devletinin kültürel soykırımı, ulusal yok etme saldırısına karşı mücadele edecek, bu gücü ve iradeyi gösterecek konumda degillerdir, güçsüzdürler. Kendilerinde herhangi bir güç görmemektedirler. Bu nedenle Türk devleti biraz güç gösterdiğinde hepse dağılmışlardır, bitmişlerdir. Kuşkusuz bu örgütlerin içinde gerçekten iyi niyetli, ulusal değer-

lerine sahiplenmek isteyen bireyler de, kesimler de vardır. Ama örgüt zihniyeti, anlayışı ve örgütü oluşturan ögelerin esas karakteri düşünündüğünde Türk sömürgeciliği karşısında güç ve irade gösterecek konumdan yoksundurlar. Bu nedenle 12 Eylül'le birlikte orta sınıfı dayanan, belirli Kurt egemenliğiyle ilişkisi olan bu hareketlerin tümü kısa sürede bitmiş, tasfiye olmuşlardır.

12 Eylül sonrasında bu hareketler tasfiye olunca, halkın, yani ezilen ve devlete bulaşmamış kesimlerin, Kürtliği özsöl olarak var eden kesimlerin örgütüne gücü haline gelmiş PKK, 12 Eylül'e karşı hem zindanlarda hem de dışarıda direnmıştır. 12 Eylül askeri darbesine karşı teslim olmama, mücadeleyi yeniden başlatma, özgürlük mücadelesini geliştirme kararını ve iradesini 12 Eylül ortamında da sürdürmüştür. Nitekim çok yıl geçmeden 1984 15 Ağustos'unda gerilla hamlesini başlatabak, Türk devletine karşı direneğini göstermiştir. 15 Ağustos 1984 hamlesi siyasi sömürgeciliğin ve kültürel soykırımlın kabul edilemeyeceği ve buna karşı direnileceğinin ilanıdır. Türk devletine karşı "sen kendini ne kadar güçlü görürsen gör, Kurtları yok etmek için hangi yöntemi kullanırsan kullan sana karşı direneceğiz, kölece ve onursuzca yaşamaktan ve her gün ölmektense onurluca direnmeyi" ortaya koymuştur. Nitekim Kemal Pir'in Diyarbakır zindanlarında şahdete giderken "ben yaşamı uğruna ölecek kadar seviyorum" demesi, PKK'nın Türk devletine karşı direnećeğini gerçekçi en özlü biçimde ifade etmiştir.

Birçok kesim tarafından 1984 15 Ağustos hamlesinin kısa sürede tasfiye olacağı söyle尼yor. Özellikle de Kurt egemen sınıflarıyla ilişkili, yine orta sınıfı dayanan 1980 öncesi ortaya çıkan örgütlerin artıkları, uzantıları Kurt Özgürlük Hareketi'nin kısa sürede tasfiye olacağını iddia etmişlerdir. Kendi ruh hallerini Kurt Özgürlük Hareketi'nin kısa sürede tasfiye edileceği biçiminde değerlendirmeye ortaya koymuştur. Bu, onların iradesiz, Türk devletine karşı direnmeyecek biçimindeki zihniyetlerinin, yargılardan ya da kırılmış iraderinin dışa vurumudur. Kurt Özgürlük Hareketi tüm baskilar ve ağır saldırılarda karşıda zorlanmasına rağmen gerilla direnişini de daha sonra serhildanlarla ortaya koyduğu gibi toplumsal mücadeleyi de yükseltmiştir.

1990'lara gelindiğinde Kurt Özgürlük Hareketi'nin mücadelesi, bu orta sınıfları da etkilemiştir. Kendilerinin yapamadığını, güç getiremediğini PKK gerçekleştirmiştir. Bu açıdan 1990'lardan sonra kendi zihniyetlerini, geleceklerini, amaçlarını PKK'de, PKK'nın mücadelede gerçekleştirebileceklerini görmüşlerdir. PKK'nın yürüttüğü mücadelenin etrafında toplanmaya başlamışlardır. Kurt Özgürlük Hareketi bütün yoksulları, ezilenleri sürüklendiği gibi, onları örgütleyip harekete geçirdiği gibi, orta sınıfları da kendi etrafında toplamaya başlamıştır. Kendilerinin iradi gücü olmadığından, kendilerine güvenleri bulunmadığından dolayı ayrı bir mücadele gücü ortaya koyacak durumda değildir. Böyle olunca da küçük burjuvazi, yine kapitalizm ortamında küçük işletme sahipleri, kapitalizmin gelişmesinden belirli düzeyde yaranan orta sınıflar da Kurt hareketinin siyasal mücadelede içinde yer almaya başlamışlardır. Hatta 1990'lardaki mücadelenin yükselişle birlikte "Kurdistan'a PKK hakim oluyor, ezilenler hakim oluyor, Kurdistan PKK'nın ve ezilenlerin, geniş toplumsal kesimlerin eline geçiyor" kaygılarıyla büyük bir istekle, orta sınıf da bu hareketin içinde yer almıştır.

Orta sınıfların PKK'ye akışı

1992-93-94 dönemlerinde orta sınıfın Kurt Özgürlük Hareketi içinde yoğun bir akışı olduğunu görmekteyiz. Hatta oyle ki, birçok yerde kraldan çok kralci geçinerek, biraz da imkanlarına dayanarak toplum içinde öne çıkmaya, toplusal örgütlenmelerde kendilerini önde göstermeye başlamışlardır. 1993-1994 yıllarında erken iktidar hastalığı dedigimiz anlayış biraz da bu zeminden beslenmiştir. Orta sınıf Kurt Özgürlük Hareketi'nin etkili olduğu her yerde kendini daha fazla yurtsever göstererek, mücadele içine girerek, aktifleşerek, kendi imkanlarını da seferber ederek ortaya çıkan bu büyük hareket içinde etkili olmaya çalışmıştır. Ancak 1993-94'le birlikte Türk devleti çok şiddetli saldırıları gerçekleştirdi, faili meşhul cinayetler ve çok yönlü saldırılara yönelik kendilerini herkesten önce geri çekmişlerdir. Mücadelenin yükseldiği süreçte harekete doğru yoğun bir akış gösterirlerken, neredeyse her tarafı ele geçirmek için büyük bir çaba gösterirlerken, saldırının ağırlığı karşısında kendilerini önemli düzeyde geri çekmişlerdir. Orta sınıf bir yandan iktidar hevesiyle "Kurdistan'ı elden gidiyor, biz geride kalmayalım" diyerek aktif bir biçimde mücadele içinde yer almak isterken, hatta emek vermiş esas kesimleri geriye doğru itip öne geçirken, 1992'de başlayan daha sonra devam eden devletin şiddetli baskısı ortamında erkenden kendini koruma ve kurtarma hesabı içine girmiştir.

Belki Türk devletinin ağır saldırıları altında serhildan gerilemiştir. Gerillanın bazı alanlarda gerilemesi söz konusu olmuştur. Ancak Kurt Özgürlük Hareketi Kurt toplumunu etkilemeye ve siyasi gücünü artırmaya devam etmiştir. Kurt Özgürlük Hareketi sadece Kuzey'de değil, Doğu'da, Güney'de, Batı'da, Avrupa'da Kurtler üzerindeki etkinliğini artırarak sürdürmüştür. Özcesi Kurt Özgürlük Hareketi'nin gelişimi durdurulamamıştır. Bu yönyle orta sınıf yine Kurt Özgürlük Hareketi içinde yer almaya devam etmiştir.

Orta sınıfın çeşitli dönemlerdeki kendine göre tutumları vardır. 1990'daki yükseliş tutumlarıyla, 1994'te Türk devletinin yürüttüğü kirli savaş sonucu serhildanların gerilemesi döneminin tutumları çok çok farklı olmuştur. Orta sınıfın tutumunun farklılığı en önemli süreçlerden biri de Önder Apo'nun uluslararası komployla yakalandığı süreçtir. Tabii ki Önder Apo'nun hareketin başında olduğu süreçte Kurt Özgürlük Hareketi bütün ezilen kesimleri ve toplulukları etrafında sürüklediği gibi, orta sınıflar ve çeşitli kesimler de bu hareketin müttefiki ve dostları haline gelmiştir. Kurt Halk Önderi onları da bu mücadelede hizmet eder konumda tutmuştur. Onlar da Kurt halkı Kurdistan özgürüğünü kazanırsa, Kurdistan'da Kurtlerin kendini yönetme hakkı ortaya çıkarsa kendilerinin de bundan yararlanabileceğini düşünmüştür, mücadelenin belirli kurumlarında, belirli alanlarında yerlerini almışlardır. Önder Apo'nun yakalanmasıyla birlikte orta sınıfın yaklaşımında çok önemli değişiklikler ortaya çıkmıştır. Bu iki biçimde ortaya çıktı; örgüt içinde, ikinci

de; örgütün etrafındaki orta sınıf dostları, ittifakları arasında ortaya çıkmıştır. Önder Apo'nun yakalanmasından sonra bir kısım dostlar, orta sınıf diyebileceğimiz belirli kesimler "Apo yakalandı, siz bu mücadeleyi yürütmemesiniz, biz daha iyi yürütürüz, bizim imkanlarımız daha fazla, biz daha akıllız, biz dün yayla daha ilişki kurabiliyoruz, bu işleri yönetme işini daha yürütübiliriz, bizim böyle bir geleneğimiz de var" demişlerdir. Orta sınıfın önemli bir kesimi Kurt egemen sınıflarla ilişkilidir. Hatta onların çocuklarıdır. İşte bunlar Önderliğin yakalanmasından sonra hareketin kendilerine bırakılmasını istemişlerdir. Önder Apo'nun yakalanmasını örgüt dahil, ortaya çıkan bütün imkanların orta sınıfın ve Kurt egemen sınıflarının ele alması açısından bir fırsat olarak görmüşlerdir.

Diğer ise içte olmuştur. Önder Apo'nun yakalanmasıyla birlikte "dünya koşulları değişti, artık biz de dünyaya ayak uyduralım" diyerek, bu hareketin ideolojisini, politikasını beğenmeyip bunu değiştirmek isteyen ve bu temelde örgütü egemen olmayı amaçlayan bir orta sınıf eğilimi ortaya çıkmıştır. Bu eğilimi etkileyen dış güçler de bulunmaktadır. Diğer yandan da orta sınıf Kurt Özgürlük Hareketi'nin onlarca yıldır yürüttüğü mücadele sonucu toplumun ayağa kalktığını, toplumun önemli bir güç birliğinin ortaya çıktığını görmüş ve kendisinin de artık Türk devletine karşı bir siyasal mücadele yürütebileceğine inanmıştır. Ortada muazzam bir halk gerçekliği vardır, direnen bir halk gerçekliği vardır. Yurt ve halk sevgisi gelişen, kendi kimliğine sahip çıkan bir halk gerçekliği ortaya çıkmıştır. Öte yandan bu halk gerçekliğinin örgütü vardır, kurumları vardır, bir mücadele geleneği vardır. 1970'lerde, 1980'lerde kendisinde böyle bir örgüt kurup mücadele etme gücü gösteremeyen ve bu nedenle PKK'nın içine gelenler Önder Apo'nun yakalanmasıyla birlikte onlarca yıllık mücadele birliğiyle kendilerinin de bu işi yürütebileceğini, kendilerinin de artık Kurdistan'da örgütü bir güç olarak söz sahibi olacaklarını düşünerek örgüt içinde harekete geçmişlerdir. 1999 yılında kaçan Yılmaz, Küçük Zeki, Doktor Süleyman gibiler aslında bir orta sınıf eğilimdir. Egemen güçlerin destegine özellikle de YNK'ye dayanarak PKK'nın üzerine konmak ve böylesiyle Kürdistan'da gelişen bütün değerleri orta sınıfın egemenliği ve hizmetine veren bir yaklaşımla hareket etmişlerdir. Onların Önder Apo'nun yakalanmasından sonrası bu ilk karşılaşları böyle değerlendirilmek gerekiyor. Bunu hem düşünsel olarak ifade etmişlerdir, hem de anlaşmaları ve yaşamıyla ortaya koymışlardır. "Önder Apo'nun düşünceleriyle ya da eski düşüncelerle mücadele etmenin zamanı geçti, kendimizi değiştirelim derken, bunu mücadele eksikliğimizi giderelim, daha etkili mücadele edelim biçiminde değil, bağımsızlığı, özgürlüğünü, iradeli çizgiyi bırakarak çeşitli güçlerle işbirliği yapıp bir şeyler elde edelim" biçimindeki orta sınıf gerçekliğini ortaya koymuşlardır.

Uluslararası komploy ve uluslararası komplonun Kurt Özgürlük Hareketi üzerinde yarattığı baskı ortamında orta sınıf bir taraftan örgütten koparmaya yönelik, diğer taraftan örgütün yaklaşımını bozmaya, gevsetmeye, kendi çizgisine getirmeye çalışmışlardır. Daha sonra bunu daha sistemli bir biçimde Ferhat-Botan tasfiyeciliği dedigimiz dönemde gerçekleştirmiştir.

laşımlarını bozmaya, gevsetmeye, kendi çizgisine getirmeye çalışmışlardır. Daha sonra bunu daha sistemli bir biçimde Ferhat-Botan tasfiyeciliği dedigimiz dönemde gerçekleştirmiştir. Onlar da bir orta sınıf eğiliminin temsilcileri olarak ortaya çıkmışlardır. Özellikle de uluslararası komplonun yarattığı baskısı orta sınıf düşünencesini, eğilimini, ideolojisini PKK'de hakim kularak, uluslararası güçlere ve Kurt işbirliğine dayanıp örgüt içinde güç olacaklarını düşünmüşlerdir. Bu nedenle de Önder Apo'nun Kurt Özgürlük Hareketi'nin özgürlükü ve demokratik çizgisini yerine, teslimiyeti, işbirlikçi bir çizgi ortaya koymuşlardır. Aslında uluslararası komploy karşısında iradeleri kırılan kesimler olarak belirtmek gerekdir. Bunların bir kısmı toplumun alt kesimlerinden, ezilen kesimlerinden gelmektedir, ama uluslararası komployla bunların iradesi kırılmıştır. İradeleri kırılıncı da Kurt egemen sınıflarının ve orta sınıfının eğilimi içinde yer almışlardır. Yani irade kırılmaları teslimiyete, bu da Kurt Özgürlük Hareketi dışındaki orta sınıf ve egemen sınıf eğilimlerle bütünsel olarak görmüşdür. Bunların eğilimi hemen Kuzey Kurdistan'da Kurt demokratik siyaseti içinde yansısını bulmuştur. Çeşitli kesimler hemen bu tasfiyeci eğilimle ilişkilenmeye, onun etkisiyle hareket etmeye yönelmişlerdir. Bu yönyle Kurt demokratik siyasetindeki orta sınıf eğilimi hemen örgüt içindeki bu parçalanmanın bir parçası olarak kendisini ortaya koymuştur.

Orta sınıf eğilimlerinin örgüt içinde ve dışında bu kadar cesaretlenmesinde ABD'nin bölgeye müdahalesi ve Güney Kurdistan'da KDP ve YNK'nın etkisi de bulunmaktadır. Özellikle de KDP'nin ağırlıklı olduğu bir Kurt bölgесinin ortaya çıkışmasıyla birlikte bu güçler kendilerine bir dayanak bulmuşlardır. Örgüt içindeki ve Kurt demokratik hareketi içindeki orta sınıf ABD'nin bölgeye müdahaleyle yaşanan bu gelişmeler çerçevesinde hemen Kurt egemen sınıflarıyla buluşmaya önemsiştir. Kurt yoksullarının, ezilenlerinin özgürlüğünü, bağımsızlığı irade ve tutumunu bırakıp geleceklerini işbirlikçi egemen sınıfta gören bir yaklaşım içine girmiştir. Bu yönyle 2003'teki tasfiyecilik sonrasında Kurdistan'ın genelinde ortaya çıkan orta sınıf eğiliminde Güney'deki Kurt egemen sınıfına dayalı oluşumun etkisini özellikle gözlemek gerekmektedir.

Orta sınıfın 1990'lar ve yakın dönemde kadar Kurt Özgürlük Hareketi içinde yer almışında Türk devletinin katı inkarçı politikalarının da önemli etkisi olmuştur. Türk devleti Kurt'ü tümenden yok sayıyordu. Birakılmış Kurtlerin varlığını kabul etmeyi, Kurt'ın söz eden işbirlikçiliği de kabul etmiyordu. Bu açıdan orta sınıfın önemli bir kesimi Kurt Özgürlük Hareketiyle birlikte hareket etiyordu. Çünkü Türk devleti inkarçı politikalarla hiç kimseye Kurt'lu adına yaşam hakkı tanımıyordu. Ancak Önder Apo'nun yakalanmasından sonra Kurt Özgürlük Hareketi'nin artık tasfiye olacağını, bu nedenle Kurdistan'da toplumu Türk devletine bağlayan belli bir rehabilitasyon sürecinin yaşanması kanaatine varmışlar ve bu yönlü belirli politikalar tespit edip uygulamaya başlamışlardır. Bu nedenle savaş dönemindeki sertlik politikaları bırakılarak, biraz yumuşak bir yaklaşım göstermek

istediler. Ecevit-Yılmaz-Bahçeli hükümeti döneminde Kurt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmek için sınırlı yumanşamaları ifade eden kararlar aldılar. Ancak bu iktidar blokları çok teşhir oldukları从中 Önder Apo'nun yakalanmasından sonra böyle bir tasfiyeyi gerçekleştirecek rehabilitasyonu yapacak güçte degildiler. Ama bunların teşhir olması, yıpranması, böyle bir rehabilitasyonu, yani Önder Apo'nun yakalanmasından sonra tasfiyeyi tamamlama gücünde degildiler. Bu açıdan Kurt Özgürlük Hareketi'ni tümenden tasfiye etmek isteyen güçler uluslararası güçlerin de eğilimini görerek AKP iktidarına destek verdiler.

Türkiye'deki iktidar blokları, belki AKP iktidarını hemen desteklemeyebilirlerdi. Ama ABD'ye dayanmadan, ABD'nin bölge politikalarının parçası olmadan Kurt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmenin mümkün olmadığını biliyorlardı. Bu açıdan mevcut dönemde dış güçlerin desteklediği AKP'yi kendi politikaları için de uygun gördüler. AKP üzerinden dış güçlerin desteğini almayı umuyorlardı. ABD, AKP'yi önumzdeki dönemde izleyeceği Ortadoğu politikaları açısından hazırlıyordu. Ortadoğu'ya müdahale ettiğinde Türkiye'de İslam yüzü işbirlikçi iktidarı kendisi için çok gereklili görüyordu. Öte yandan soğuk savaşı ortadan kaldırmasından sonra Türkiye'de de kimi anlayış ve kurumlarda değişiklik yapma ihtiyacını duyduklar. Sermayenin serbest ve güvenli dolasımını sağlayacak, yani toplumsal mesruiyeti güçlü olacak iktidarlarla ihtiyaç duyulmuştur. Çünkü ABD Ortadoğu'ya kölü müdahaleler düşünmektedir. Böyle bir müdahale sırasında işbirlikçi siyaseti İslami bir iktidar olursa bunun Türkiye'de kendisine yönelik muhalefeti zayıflatacağı, öte yanında böyle bir işbirlikçi İslami yüzü olan bir iktidarin desteğini alırsa bunun müdahalesinin meşruyet kazanacağına da düşünmüştür.

İç odaklar ise AKP'nin demokrasi güçlerini ve Kurt'ları aldatan bir rol oynayacağı düşündüğünden böyle bir iktidara getirilmesi uygun görülmüştür. Çünkü ABD Ortadoğu'ya kölü müdahaleler düşünmektedir. Böyle bir müdahale sırasında işbirlikçi siyaseti İslami bir iktidar olursa bunun Türkiye'de kendisine yönelik muhalefeti zayıflatacağı, öte yanında böyle bir işbirlikçi İslami yüzü olan bir iktidarin desteğini alırsa bunun müdahalesinin meşruyet kazanacağına da düşünmüştür.

Tasfiyeciliğin bir ayağı Türkiye'ye dayanmaktadır

AKP, bu kendine demokrat, kendine Müslüman yüzüyle de kimi Kurt'ları ve demokrasi güçlerini yanına alarak Kurt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmeyi planlamıştır. Nitekim AKP'nin iktidar sonrasında sona orta sınıfa dayalı kimi Kurt kesimleri AKP'nin içinde yer almaya başlamışlardır. Hatta 2003'te çıkan Ferhat-Botan tasfiyeciliği bir nevi Kurt'ların AKP'si olma gibi bir misyon kendilerine başmışıldı. Zaten onlar da Refah partisi içindeki yenilikçiler onlar da kendilerine Kurt Özgürlük Hareketi içindeki yenilikçiler ismini vermişlerdir. Bu yönyle AKP'nin belirli yumuşak söylemlerle orta sınıfı ve çeşitli kesimleri yanına alıp Kurt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme yaklaşımı içinde olduğu daha o zaman görülmüştür.

**"Uluslararası komploy ve uluslararası komplonun
Kurt Özgürlük Hareketi üzerinde yarattığı baskı ortamında
orta sınıf bir taraftan örgütten koparmaya yönelik,
diğer taraftan örgütün yaklaşımını bozmaya,
gevsetmeye, kendi çizgisine getirmeye çalışmışlardır.
Daha sonra bunu daha sistemli bir biçimde Ferhat-Botan
tasfiyeciliği dedigimiz dönemde gerçekleştirmiştir"**

PKK içindeki bu tasfiyeciliğin bir ayağı Türkiye'ye kadar dayanmaktadır.

AKP'nin kendine göre yumuşak söylemlerle Kurt Özgürlik Hareketi'ni mücadeleşiz bırakıp tasfiye etme politikası izlemiştir. Ancak Kurt Özgürlik Hareketi içteki tasfiye hareketini bertaraf ettiği gibi, AKP'nin Kurt Özgürlik Hareketi'ni mücadeleşiz bırakıp tasfiye etme politikalarını da aşarak 2004 yılında yeniden direniş geçmiştir. İcte ve dışta geliştirilen tasfiye politikasına mücadeleyi geliştirmeye cevap verilmiştir. Kuşkusuz Kurt Özgürlik Hareketi Önder Apo'nun ortaya koyduğu gibi Kurt sorununu demokratik siyasal yollardan çözmek istemiştir. Bu yönyle en yumuşak yaklaşımları da göstermiştir. Ancak Türk devleti Kurt sorununu demokratik siyasal yollardan çözmemiştir, değil de, AKP gibi bir parti iktidara getirip Önderliğin esaret koşullarında Kurt Özgürlik Hareketi'ni tümden tasfiye etmeyi hesaplamıştır. Kurt özgürlük hareketi, 2003'te AKP hükümetine defalarca çözüm konusunda adım atma çağrılarında bulunmuştur. Isralı yapılan bu çağrılar olumlu bir cevap verilmeyince, PKK 2004'te mücadeleyi tekrar yükseltme kararı almıştır.

Kurt Özgürlik Hareketi'nin mücadeleyi yükseltmesiyle birlikte AKP hükümeti kısa sürede zorlanmıştır. Bu açıdan Kurt Özgürlik Hareketi'nin mücadeleşini durdurmayı planlayan çeşitli arayışlar içine girmiştir. Kurt sorununun çözümünü değil de, Kurt Özgürlik Hareketi'ni bölmeyi, parçalamayı ve bu temelde sonuca ulaşmayı hedeflediğinden 2005 yılında Demirel, Çiller ve Mesut Yılmaz gibi Kurt sorununun varlığını kabul eden, hatta devletin geçmişte yanlışlar yaptığına söyleyen açıklamalarda bulunmuştur. 2006'da esas olarak da orta sınıf diyebeceğimiz çeşitli kesimleri araya sokarak, onları etkileyerek ateşkes önerisinde bulunmuştur. Önder Apo ve Kurt Özgürlik Hareketi de "belki bazı adımlar atabilirler ya da bazı adımları teşvik edebiliriz" düşüncesiyle bu çağrırlara olumlu cevap vermiştir. Ama bir yila yakın süren ateşkes süreci göstermiştir ki, AKP Kurt sorununu çözmemiştir, değil de, orta sınıfı ve çeşitli kesimleri etkileyerek, bekleni yaratarak, oyalarak Kurt Özgürlik Hareketi'ni tasfiye etme politikası izlemektedir. Nitekim 2007 seçimlerinde birçok kesim "demokratikleşme adımı atabilir ve Kurt sorununu çözebilir" diyerek seçimlerde AKP'yi desteklemiştirler. Ancak AKP Kurt sorununu çözmemişi değil, dış güçlerin desteğini alarak Kurt Özgürlik Hareketi'ni tasfiye etmeyi amaçlamaktadır. Nitekim çözüm için adım atmayı değil de, ABD'nin destegini alarak Kurt Özgürlik Hareketi'ni tasfiye etme planları hayata geçirilmiştir. 2007'de 5 Kasım Erdoğan-Bush görüşmesinde ABD AKP'ye destek vereceğini söylemiştir. Erdoğan da Güney'deki federasyonu tanıma ve Türkiye içindeki Kurt orta sınıflarla ilişkilenip Kurt sorundan bazı yuvası amalar yapmaya söz vermiştir. Böylece o güne kadar kullanılmayan Kurt işbirliğiliğini TRT 6, kimi üniversitelerde Kurtçe öğreten bölümler açarak kullanma politikasına yönelmiştir. TRT 6 gibi adımları Kurt sorununun çözümü açısından bir başlangıç, ilk adım olarak değil de, tasfiyeciliğin toplumsal zeminini genişleten, tasfiyeciliğe meşruiyet kazandıran, bu yönyle tasfiye hareketini sürdürmenin argümanları olarak gündeme getirmiştir. Buna dayanarak Kurt orta sınıfı ve çeşitli kesimleri Kurt sorununu çözüyoruz yaklaşımı içinde yanına çekmek Kurt Özgürlik Hareketi'ni darp etti tasfiye etmeyi hedeflemektedir.

Ancak özellikle Kurt orta sınıfına yönelik bu politikası, 29 Mart 2009 seçimlerinde başarısız olmuştur. 2007 se-

çimlerindeki oyları da alamamıştır. Kimi orta sınıflara, kimi kesimlere umut verek, "Kurt sorununu ben çözerim, demokratik bir anayasayı ben yaparım" dierek 2007 seçiminde belirli kesimlerin oyunu almış olan AKP, 2009'a kadar uyguladığı politikayla önemli oranda teşhir olduğu için 29 Mart yerel seçimlerinde ağır bir yenilgi yaşamıştır. AKP orta sınıfın bazılarını yanına çekmiş olsa da Kurt Özgürlik Hareketi hala orta sınıfı belirli düzeyde Kurt halkın özgürlük ve demokrasi mücadeleinin ittifaki konumunda tutmaktadır. Türk devletinin 29 Mart seçimlerinden sonra Kurt Özgürlik Hareketi'nin 13 Nisan'da ateşkes ilan etmesine rağmen 14 Nisan'da siyasi soykırımlı operasyonlarını başlatmasının bir nedeni de hem halkı sindirmek hem de orta sınıfı sindirerek mücadelede koparmak, hatta mücadeleşinin karşısına çıkarmaktır. Nitekim saldırılardan önemli bir bölümde de orta sınıf denen politikacılara yönelik olmuştur. Onlar da baskı altında tutulmaya çalışılmışlardır. Onlara "PKK'nin politikasıyla, KCK'nin politikasıyla bu işler olmaz, onların politikasıyla bir yere varamazsınız, onların politikasıyla beraber olursanız zindanlara atılırsınız, ezilirsiniz, bu nedenle bu yoldan vazgeçin, bizim çizgimize gelin, yani biz ne dersek onu kabul edin" dayatması yapmaktadır. "İradeli ve özgür politika izleyeceğiz, kendi taleplerimizi kabul ettireceğiz, tutumundan vazgeçin; Türk devleti bunları kabul etmez, kendinizi Türk devletinin insafına bırakın. Eğer Türk devletinin insafına bırakısanız, Türk devleti sizi devletin ekonomik, sosyal, kültürel imkanlarından yararlanırsınız" yaklaşımı göstermektedir. Zaten "Kürtlüğünüze de inkar etmiyoruz. Kürtlüğünüze inkar etmeden Türk devletinin imkanlarından yararlanıbsınız" biçiminde bir çizgiye çekmek için bu başta siyasi soykırımlı operasyonları olmak üzere baskılardan arttırmıştır. Türk devletinin siyasi soykırımlı operasyonlarından elde etmek istediği amaçlarından biri de budur.

Orta sınıf üzerinde havuç-sopa politikası

Siyasi soykırımlı operasyonlarıyla Kurt Özgürlik Hareketi'nin örgütülüğünü dağıtmak, Kurt halkın iradesini kırmak isterken, diğer önemli bir amacı da; orta sınıfı Kurt Özgürlik Hareketi'nden koparıp, ona karşı çıkar hale getirmektir. Koparamadığını ve Kurt Özgürlik Hareketi'ne karşı çıkaramadıklarını da Kurt Özgürlik Hareketi'nin özgürlüğü ve demokrasiyi kazandıracak çizgisini geriye çeken ve mücadeleyi engelleyen bir konuma getirmek istemektedir. Türk devletinin özellikle

2009'dan sonraki politikalarının altında yatan temel gerçek, hem Kurt halkın iradesini kırmak, mücadeleşini geriletmek hem de orta sınıfı mücadele karışı ya da mücadeleyi geriye çeken sağ çizgiye çekmektir. Yani mücadele çizgisini gevsetip bunlar vasıtıyla orta yolcu bir çizgiyi hakim kılmak istemektedir. Hem Kürtlükten söz etmek, hem özgürlükten söz etmek, ama bunu da mücadeleyle değil de, Türk devletinin insafına bırakmak ya da pasif, etkisiz mücadele yöntemleriyle de sonuç alınamayacağını sanan orta yolcu sağcı, geriye çekici bir çizgiye getirilmek hedeflenmiştir. Türk devletinin arttığı saldırılarda özellikle de Kurt demokratik hareketi içinde böyle bir çizgi yaratmayı hedeflediği açıklar.

Dikkat edilirse, bir taraftan siyasi soykırımlı operasyonlarını sürdürürken diğer taraftan da sürekli açılmış ve söz edilmektedir. Kurt sorununda bir şeyler yapılacağı beklenisi yaratılmaktadır. Bu bir yönyle orta sınıf üzerinde hem havuç hem sopa politikasını yürütürken. Kuşkusuz bu politika Kurt halkın tümüne de uygulanmaktadır. Ama AKP hükümetinin en önemli hedefi; orta sınıfı Kurt Özgürlik Hareketi'nin karşısına çıkarmak, onların işbirliğiline dayanarak kendi yeni sömürgecilik ve kültürel soykırımlı politikalarını meşrulaştırmak ve sistemlesitmektir. Bu açıdan Kürtlükten söz etmeleri, Kurt sorununda "bir şeyler yapacağız" beklenisi yaratmaları orta sınıfı yanlarına çekmek istemeleriyle ilgilidir. Bir kısmını yanına çekme, yanına çekemediklerini ise etkileyerek Kurt Özgürlik Hareketi'ni mücadeleşiz bırakın, geriye çeken konuma getirmek istemektedir. Dikkat edilirse Oslo görüşmeleri sürecinde esas olarak örgütle yapılan müzakere çerçevesinde bir oyalamayı yaratmayı hedeflemiştir. Kurt Özgürlik Hareketi de "belki devleti ve toplumu çözümü hazırlız, AKP'yi de çözüme zorlayız" diye bu görüşmeleri yürütmüştür. Ancak bu görüşmelerden bir sonuç alınamamıştır. AKP'nin oyalama ve bekleni yaratma politikalarını bırakmadığı görülmüş, buna karşı tutum alınmıştır. AKP ondan sonra bir taraftan saldırılardan arttırmış, diğer taraftan da görüldüğü gibi mücadele, uzantılıyla çözüm biçiminde yaklaşımalarla hala bir çözüm politikası varmış gibi bir bekleniyi canlı tutmaya çalışmaktadır. Bununla da orta sınıfı mücadeleyi esas alan "öründe karşı çıksanız, ondan uzak durursanız sizinle çözüm müzakereleri yaparız" mesajı vermektedirler. Saldırıların en fazla arttığı dönemde bile açılım sonanmadı. "Açılıma devam edeceğiz" yaklaşımı bir yönyle toplumu aldatmayken, diğer yönü de orta sınıfı Kurt halkın mücadeleyle,

direnile özgürlüğünü ve demokrasisini kazanma politikasını frenleyen ve geriye çeken konuma getirilmek istenmesidir. Türk devletinin yürütüğü özel savaşın, psikolojik savaşın orta sınıfı yönelik böyle bir politik hedef taşıdığını da görmek gerekmektedir.

Orta sınıf mücadeleci bir karaktere sahip değildir, iradesi zayıftır. Bu bakımdan direnme gücünü gösteremez. Baskılar zaten bir yönyle de bunların iradesini kırmaya yöneliktir. Onların direniş gücü olmadığı için baskı yapıldığı takdirde onların iradesinin kırılacağı, teslim alınacağı ve kendi politikalarına getireceği hesabı yapılmaktadır. Türk devleti özellikle de Kurt egemen sınıflarının, Kurt orta sınıfının bu zayıf yanını, bu zayıf karakterini gördüğünden sürekli baskıyı artırarak kendine göre bu kesimler üzerinde sonuç almayı düşünmektedir.

Orta sınıf hem baskıyla hem de bekleni altında tutarak mücadeleyi geriye çeken bir pozisyonu getirirken, diğer taraftan ekonomik imkanlarını da kullanmaktadır. Türk devleti geçmişe göre belirli ekonomik imkanlara sahip hale gelmiştir. Özellikle de bizim silahlı güçleri geriye çektiğimiz, mücadeleyi belirli düzeyde durdurduğumuz, ateşkesleri sürdürdüğümüz dönemde AKP hükümeti bölgesel konjonktürden de yararlanarak ekonomisini belirli düzeyde düzeltmiştir. Yine Güney Kurdistan'ın bütün gelirlerini kendisine çekerek, İran'la, Irak'la, Suriye'yle ticaretini geliştirerek, kendisini bu alanların ihtiyaçlarını karşılayan bir ekonomik merkez haline getirip belirli ekonomik imkanlara kavuşmuştur. Şimdi bu ekonomik imkanları da kullanarak Kurt işbirliğilini, özellikle orta sınıfı kendi yanına çekmeye çalışmaktadır. Özellikle de günümüz dünyasında maddi imkanlarla insanları işbirliği yapmak, kendi yanına çekmek imkanları daha da artmıştır. Çünkü kapitalist sistem tüketiciliği, tüketim toplumunu bir kültür haline getirmiştir. İnsanları tüketim toplumunun bağımlısı durumuna sokmuştur. İnsanlar kapitalizmin bu tüketim materyallerini elde etmek için çokça çalışmaktır ve bunlara ulaşmak için her yol ve yöntemi denemektedir. Amiyanın deyimle tüketim maddelerine ulaşmak için insanlara kırk takla attırmaktadır. Bu yönlü insanlar gerçekten zaaflı hale getirilmiştir. Kapitalizmin tüketim toplum gerçekini amiyanın deyimle öküze ot uzatıp boyunduruğa koşa gibi insanları tüketim toplumuna çekip sistemin kölesi haline getirmek olarak değerlendirilebiliriz.

Bugün Kurdistan'da da insanlar tüketim peşinde koşmaktadır. Bu yönü de en fazla tüketmek isteyen,

kapitalizmin nimetlerinden yararlanmak isteyen kesim de orta sınıfı, küçük burjuvalardır. Bunların bu yönlü harareti ve doymaz eğilimleri vardır. Bu yönyle Türk devleti ekonomik imkanlarını kullanarak kapitalist toplumun bu tüketici kültüründen yararlanıp insanları kendi sisteminin parçası yapmaktadır, işbirlikçi yapmaktadır. Orta sınıfın devlet politikalarına yakınlaşması, radikal mücadele yürütmemesi, mücadeleyi geriye çekmesi, pasif olmasının bir nedeni de bu tüketici karakteridir. Aslında kapitalizm bir yönyle de orta sınıf demektir; tüketen kesim demektir. Bunlar daha fazla sisteme bağlıdır. İşte Türk devleti ekonomik imkanlarını kullanarak bu kesimleri işbirlikçi yapmaya, bu kesimleri kendi politikalarının parçası yapmaya, bu kesimlere dayanarak da Kurdistan'da siyaset sömürgeciligi ve kültürel soykırımı yeniden inşa etmeyi hedeflemektedir. AKP'nin bugün Kurdistan'da varlığını sürdürmesinin en önemli nedeni, bu orta sınıfı, bu çeşitli kesimlere dayanmasıdır. Bunlara sunduğu imkanlarla onları kendi politikasının parçası yapmaktadır. Kuşkusuz AKP toplumun dini hassasiyetlerini kullanarak da kendisine bir çevre edinmektedir, ama AKP'nin Kurdistan'da belirli düzeyde etkili olmasını sadece bununla izah etmek eksik kalır. Türk devleti ekonomik imkanlarını kullanarak, tüketen, tüketmek isteyen tüketici kesimi de kendisinin en önemli dayanak güçleri haline getirmiştir.

Ne mücadeleyi bırakıyorlar ne geliştirmiyorlar

Zaten üst ekonomik kesimler, iş adamları, büyük ticaret sahipleri AKP hükümetinin politikasını desteklemektedirler. Çünkü günümüz koşullarında Türk devletinin ekonomik imkanları bu kesimleri yanına çekme imkanı verdiği gibi, ekonomik mekanizmaları ve imkanları da elinde tuttuğundan istediği iş adamlarını de iflas ettirebilmektedir. Bu bakımdan ticaret sahipleri, iş sahipleri, çeşitli çevreler devletlerin ve hükümetlerin kuklası durumdadırlar; onların istediklerinin dışına çıkmazlar. Bu yönyle Kurdistan'daki kimi iş adamlarının, ticaret sahiplerinin tam bir AKP çizgisinde politika izlemeleri kesinlikle kapitalizmin doğasıyla bağlantılıdır. Bu bakımdan onlardan farklı bir politika beklemek mümkün değildir. Zaten AKP ekonomik imkanlarını kullanarak işbirlikçi kesim yaratma ve siyaset sömürgeciligi Kurdistan'da yeniden örgütlemeye çalışmaktadır. Eskiden feodalere, ağalaraya dayanan işbirlikçilik şimdi esas olarak kapitalist ekonomi çarkının içine giren işbirlikçi kesimler vasıtıyla yapılmaktadır. Bu yönyle işbirlikçiliğin karakterinde geçmişe göre değişiklikler yaşanmış bulunmaktadır.

Kurdistan'da orta sınıf gerçekten tam kendi karakterine uygun olarak ikili davranışmaktadır. Geçmişte tamamen pasif, iradesizdi. Kendi kimliğini ve kültürüne sahip çıkacak düzeyde değildi. Kurt Özgürlik Hareketi'nin mücadeleyle orta sınıf da önemli düzeyde etkilendi. Kurt Özgürlik Mütadelesinin etkisine girdi. Kurt halkın kimliğini, kültürünü sahiblendiren, bu yönüle Kurtlerin kendi kendini yönetme hakkını savunan bir bilince ullaştı. Kurt toplumunun güvenini, örgütlenme düzeyini gördüğü için belirli bir yurtsever tutum içine girdi. Kurt Özgürlik Hareketi'nin mücadelesi bir yönü de bu küçük burjuva ve orta sınıfı da ayağa kaldırdı; onları da kırılmış iradesini biraz geliştirdi. Bu bir yönüdür. Ancak diğer yönü de Kurt Özgürlik Hareketi'nin mücadelesi şiddetlendirikçe, mücadele önemli bir düzeye

ulaşıkça Türk devletinin de buna karşı saldıruları artmaktadır; bu saldırular karşısında da dayanacak gücü göstermektedir. Bir taraftan fiziki saldırular, diğer taraftan psikolojik savaş altında mücadeleyi geriye çeken bir konuma sürüklenemektedir. Bu tür ortamlarda ne mücadeleyi bırakabiliyor ne de mücadeleyi geliştirme iradesini gösterebiliyor. Bir taraftan mücadelenin gelişmesiyle bundan etkilenmekte, diğer taraftan da baskı ortamında, saldırının ortamında tüketim toplumunun kültürünün etkisiyle mücadeleyi geriye çeken, pasifize eden, orta yolcu ve sağıcılığı geliştiren bir tutum içine girmektedir. Bu biçimde de sistemden kopmayan, hatta sisteme belirli yönleriyle yardımları olan bir karakter ortaya koymaktadır.

Orta sınıfı bu karakterini bilerek yaklaşmak gerekmektedir. Ondan, özellikle de mücadelenin zorlaşlığı, keskinleştiği, devlet baskalarının arttığı dönemde çok fazla radikal tutumlar beklememek gerekmektedir. Bu yönüyle Kürt orta sınıfından geçmiş dönemde dünyanın çeşitli yerlerinde görüldüğü gibi küçük burjuva radikalizmi, orta sınıf radikalizmi diye söyleceğimiz yaklaşımı beklememek gerekmektedir. Kaldı ki, günümüz dünyasında artık küçük burjuva orta sınıf radikalizmi çok azalmıştır. Geçmişte orta sınıfın, küçük burjuvazının bu yönlü siyasal hamlesel çıkışları vardı, ancak günümüz dünyasında kapitalizmin tüketim toplumunu geliştirmesi ortamında ve kapitalizmin dünyada gelişmesiyle birlikte belirli imkanları ve tüketim maddelerini orta sınıfı sunma imkanları artıncı radikallığı törpülenmiştir, zayıflamıştır. Bu açıdan orta sınıf ve küçük burjuva radikalizminin dünyada önemli düzeyde gerilediği bir ortamda her koşulda mücadelenin zor olduğu Kürdistan'da orta sınıfın radikal duruşlar ve tutumlar beklemek çok gerçekçi değildir.

Orta sınıfı en fazla etkileyen PKK'dır

Bu açıdan Kürdistan'da orta sınıfı yaklaşıken, orta sınıfın bu ikili karakterini değerlendirmek gerekmektedir. Yani yurtsever yanlarını ve mücadelenin etkilediği yönlerini güçlendirmek, onun mücadelenin parçası haline getirmek isterken, onu mücadelenin parçası olarak tutmaya çalışırken, diğer yandan da serhildanı ve mücadeleyi geriye çeken, psikolojik savaştan etkilenen, toplumda bekleni yaratarak mücadeleşizliğe yol açan, devlete karşı mücadele veren değil de ona kulağını veren yaklaşımını bilerek, mücadele öncülüğünün, mücadele tarz ve üslubunun orta sınıfın etkilerinden arındırılması gerekmektedir. Orta sınıfı hem özgürlük mücadeleşinin yanında tutmak hem de orta sınıfın tutumları konusunda toplumu bilgilendirmek önemli görülmeliydi. Orta sınıfın karakterinden gelen yaklaşımını bilerek onun tutumunu, ruh halinin mücadelenin tutumu ve ruh haline gelmesini engellemeye çalışmak gerekmektedir. Çünkü orta sınıf ruh halini sürekli yansıtma çalışır. Zorlanan ruh halini, mücadeleyi geriye çeken ruh halini hep mücadelenin genel ruhu haline getirmeye çalışır. Hatta kendisini toplumun yerine koyarak, "toplumun ruh hali, toplumun beklenileri ve istekleri budur" gibi bir anlayışı toplumun özgürlük mücadeleşine dayatmaya çalışır.

Orta sınıfı Kuzey Kürdistan'da AKP, yukarıda belirttiğimiz yol ve yöntemlerle ve kimi liberal ve kimi işbirlikçi Kürtler eliyle etkilemeye çalışırken, bunun dış dayanakları da vardır. Uluslararası güçler, ABD ve Batı da orta sınıfı etkilemeye ve onları Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı çıkarmaya çalışmaktadır.

Onları Kürt halkı Özgürlük Mücadelesi verirken Kürt Özgürlük Mücadelesini geliştiren değil de, törpüleyen bir konuma sokmaya çalışmaktadır. Orta sınıfı en fazla etkileyen odaklılardan biri de; Güney Kürdistan, özellikle de KDP'dir. Güney Kürdistan ve KDP, AKP ile işbirliği çerçevesinde Kürt halkın özgürlük mücadelesini geriye çekmeye çalışmaktadır. Sürekli "AKP iyidir, AKP bu sorunu çözücektir, AKP'nin Kürt sorununa yaklaşımı olumludur, Kürtler AKP'yi desteklemelidir" biçiminde mesajlar vermektedir. Güneyli siyasal güçlerin bu tutumları, orta sınıfın AKP'ye Türk devletine karşı duruşu zayıflatmaktadır, bu çerçevede de mücadeleyi pasifleştir, geriye çeken orta yolcu, sağcı bir tutum içine girmelerini beraberinde getirmektedir. Bu yönüyle Güney Kürdistan'ın, KDP'nin Kürt Özgürlük Mücadelesini geriye çeken, pasifleştiren ve böylelikle AKP'yi rahatlatacak bir konumda olduğunu görmek gerekmektedir. AKP bugun hala belirli düzeyde rahatsız, Güneyli güçlerden aldığı destek sonucudur. Güneyli güçlerin verdiği destek, AKP'yi Kürdistan'da ve Türkiye'de rahatlatacaktır. En son kasıma çıkan Leyla Zana'nın söylemi aslında KDP'nin söylemidir. KDP yıllarca bunu söylememektedir. "Kürt sorununu çözerse AKP çözer, AKP iyidir" yaklaşımını bu defa da doğrudan kendisi değil de, Kürtler içinde tanınan kişilere söylemektedir. Bu yönüyle Kürt halkın özgürlük mücadelesini geriye çeken, bekleni yaratarak toplumu mücadeleşizliğine sevk eden orta sınıfın AKP'ye kulak vermesini sağlayan etkenlerin başında, KDP ve Güney Kürdistan gerçeğinin görülmesi, toplumun bu konuda da bilincendirilmesi gerekmektedir.

Türk devleti Kürt halkın özgürlük mücadelesini geriye çekmek açısından çok yönlü politikalar sürdürmektedir. Bekleni yaratma, "Kürt sorununu çözeceğim" deme, ekonomik imkanlar sunma yanında baskuları da süreklileştirerek orta sınıfın iradesini zayıflatıp ya teslim alma ya da mücadelede sağcı, reformist, orta yolcu konuma çekmek istemektedir. Bu bir yönündür. Kürt halkın özgürlük mücadelesini geriye çekmenin bir yönünü de yine siyasi soykırımlar operasyonları içinde goruyoruz. Herhalde AKP ve emrindeki istihbarat birimleri, BDP içinde kim daha radikal, kim daha devlet politikalarına yatkın, il ve ilge örgütlerinde kim toplumu sürüklüyor, kim daha etkili, kim toplumun mücadeleşini geriye çekiyor, pasifleştiriyor, toplumun radikal mücadeleye geçmesinin önünü alıyor gibi geniş bir alan çalışması ve analizleri yapmaktadır. Bunu BDP merkezinden tutalımlı, il ve İlçe yöneticilerine, sokaklara kadar irdeliyorlar. Bu konuda demokratik siyaset alanında olan bütün kesimleri masaya yatıracak, "kimleri zindana atarsak mücadele geriler" yaklaşımıyla hareket etmektedirler. AKP'nin yürüttüğü saldıruların böyle bir boyutu olduğunu da söylemek gerekmektedir. Tabii bunu söyleken dışında kalanlar "AKP'nin adamlarıdır, devletin adamlarıdır" gibi bir şey demek istemiyoruz. Zaten AKP iktidarı dışında kalanlar hakkında kuşkular uyandırmak için çaba göstermektedir. Zaten bazlarının tutuklamaması ya da bazlarının erken bırakılması, bu yönlü bir psikolojik sa-

vası da içermektedir. Bu açıdan kuşku yaklaşımışlar içine girmek, Türk devletinin oyununa gelmek olur.

Ancak Türk devleti Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı bu kadar büyük bir savaş yürütyorsa, her şeyi planlı yapılırsa, o zaman tutuklamalarda belirli bir seccilik yaptığından da görülmeli gerer. Özellikle de içeri alınmayan, dışarıda tutulan kesimler de kendilerini gözden geçirebilirler. "Acaba neden bizi bırakıtlar" diyebilmelidirler. Bu temelde de tarzlarını ve duşalarını daha da etkili hale getirmelidirler. Kuşkusuz bunu şizofrenik bir duruma getirmek doğru değildir. Ne tutuklanmayan kişiler ne de başkaları böyle bir takıntıyla hareket etmelidirler. Ama etkili olanları, radikal olanları, toplumu sürükleyenleri, yeteneği olanları, becerisi olanları, toplumu etkileme gücü olanları içeri aldıklarını söylemek yanlış olmaz. Bu da serhildanların geriye çekilmesinin başka bir boyutu olarak ele alınabilir.

Bütün bu gerçeklikler orta sınıfı karşı yeni ve doğru bir yaklaşımın göstermesini gerektirmektedir. Orta sınıfın konum itibarıyla baskılardan ve devletin psikolojik savaşından en fazla etkileneceği, sert mücadelede dayanamayacağı, bu nedenle sert mücadele döneminde geri çekilebileceği görülmelidir. Yine AKP'nin, Türk devletinin "sorunu siyasal ve barışçıl yöntemlerle çözeceğiz, Kürtlerin haklarını vereceğiz" gibi yoğun bir propaganda bu kesimleri etkilemek istedığını de görmek gerekmektedir. Bu açıdan tabii ki eğitim, ideolojik ve siyasal mücadeleyi geliştirmek ve toplumu bilgilendirmek gerekmektedir. Sadece toplumu değil, orta sınıf dediğimiz yurtsever kesimleri de aydınlatmak ve etkilemek gerekmektedir. Onları da eğitimle, ikna ile doğru politikalarla, doğru yaklaşımalarla Türk devletinin, AKP'nin çeşitli söylemlerle onları etkileyip mücadeleyi geriye çeken konuma düşmelerinin önüne geçmek gerekmektedir. Önemli bir kısmı gerçekten iyi niyetlidir, ama sınıf karakterleri, zihniyetleri bu tür etkilenmelerle açıklar. Bunun bilinmesi gerekmektedir. Orta sınıfı karşı tedbir almak lazımdır.

Sınıf karakteri boşuna demiyoruz, herkesin bir sınıf karakteri ve buna göre oylara bir bakış vardır. Tabii ki dünya sadece sınıf mücadeleleri tarihi değildir. Her sınıf anlayışıyla ya da sınıfa dayanarak izah edilemez ve sınıf anlayışıyla sorunlar çözülemez. Ama sınıfların da bir gerçek olduğunu bilmek, sınıfların da konumlarına göre düşünürken yatkınlığı olduğunu, bazı eğilimlere daha yatkın olduğunu, bazı eğilimlere kapalı olduğunu görmek gerekmektedir. Bu yönüyle orta sınıfın karakteri iyi bilinirse, onların karakterinde var olan zayıflıkları görüp, o zayıflıkları gidermek mümkün olur. Onları ikna ederken ya da onları eğitirken onların zayıf gerçekliklerini gösterip, bu konuda doğru tutum takımlarını da sağlamak gerekmektedir. Sadece "orta sınıf geriye çekiyor, sağcılantırı, orta yolculuk yapıyor, AKP'nin politikalarına hizmet ediyor, kulağını AKP'ye veriyor, sürekli toplumu bekleni içinde tutuyor" yaklaşımı göstermek ve buna dayanarak itici yaklaşım için de girmemek gerekmektedir. Tabii ki bekleni yaratma, oyalama yapma konumuna çok düşüyorlar. Bu

konuda gerçekten bir nevi devletin ve AKP'nin söylemlerinin Özgürlük Hareketi'ne ve Kürt toplumuna taşıma rolleri görülmeli olmalıdır. Kuşkusuz Önderlikle görüşme olmadığı halde Kürt Özgürlük Hareketi'yle görüşme olabilir, el altında görüşme olabilir, AKP böyle saldırgan davranışları, ama aslında bir çözüm politikası olabilir gibi gerçekliği değil de niyetlerini ortaya koyan ya da psikolojik savaşın yarattığı ortamdan etkilenen, onların yönlendirmesile hareket eden bir orta sınıf gerçeği vardır. Bu tür eğilimler ve ruh halı gerçekten Kürt Özgürlük Hareketi'ni ve mücadeleyi zorlamaktadır, geriye çekmektedir. Bugün geriye çektiği gibi, yarın da geriye çekecek tutumlar gösterebilirler.

Öte yandan Türk devleti BDP içinde, Kürt hareketi içinde, Kürt toplumu içinde farklılıklar, ayrılıklar, bölünmeler yaratmak istiyor. Bu bölünmeler de orta sınıf eliyle gerçekleştirilmeye çalışılıyor. Gerçeklere uymayan düşüncelerle Türk devletinin ve AKP'nin konumunu farklı gösteren, Özgürlük Hareketi ve yürütüdüğü mücadele konusunda kuşku yaratıcı söylemleri, yaklaşımaları tabii ki bu orta sınıf toplumun içine taşıyor. Ortaya sınıf bu tür safsataları BDP içine taşıyor, Kürt halkın eylemine, mücadeledeki sokuyor. Bunların tabii ki hepsi gerçeklerdir. Bunları görmek, bunlara karşı tedbir almak gerekmektedir. Bununla kendi eğilimlerine meşruiyet sağlamaya çalışmaktadır. Eğer gerçekten örgüt içindeki gevşekliklerden cesaret almaktadır. Bununla kendi eğilimlerine meşruiyet sağlamaya çalışmaktadır. Ortaya sınıfı eğilimleri de örgüt içindeki gevşekliklerden cesaret almaktadır. Bununla kendi eğilimlerine meşruiyet sağlamaya çalışmaktadır. Eğer gerçekten örgüt sağlam durursa, kadroları sağlam durursa, duruşu sağlam olursa, politikasını, tutumunu, eğilimini sağlam ortaya koyarsa bu harekete bağlı yurtsever orta sınıfı da önemli oranda etkileyecetidir. Her ne kadar karakteri her zaman gevşemeye, sağa, geriye çekmeye müsaait olsa da Kürt Özgürlük Hareketi'nin kadrolarının, kurumlarının sağlam, doğru tutum takıması karşısında onlar iki tercihle karşı karşıya kalacaktır. Ya düşmanın hareketimizi mücadeleşiz bırakmayı hedefleyen, mücadeleyi geriye çeken yaklaşım içine gireceklerdir yada Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadeleyi geliştirmeyi sağlayan doğru tutumu içinde kalacaklardır. Eğer biz onlara gri alanlar, gevşeyeceği alanlar bırakmazsak, örgüt ve kadro olarak tutumumuz sağlam olursa biz orta sınıfın bu eğilimlerinin de gerilemeyeceğini, onların serhildanları ve mücadeleyi geriye çeken, pasifleşiren, bu yönüyle de devletin beklenen, oyalama yaratıp mücadeleşiz bırakıp kendi politikalarını hakim kılmayı, sürdürme ve sonuçta da Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme politikalarının önüne geçileceğini inanıyoruz.

Özcesi mücadelenin zorlaşlığı dönenlerde her zaman yanlış eğilimlerin ve gevşekliklerin ortaya çıkacağı görülmeliydi. Orta yolcu, pasif, sağa çeken eğilimlerin gelişeceğini bilmek gerekmektedir. Bunlar mücadelenin doğası gereğidir. Mücadele sertleşikçe bunlar ortaya çıkar. Bu bakımdan bunlardan şikayet edip "bunlar niye oluyor" demek yerine, bunları doğru yaklaşımalarla bertaraf etmek esas alınmalıdır. Eğitimse eğitim, iknaya ikna, gerekirse tutum takıncılar bu tür orta yolcu, pasif, geriye çeken duruşları engellemek gerekmektedir. Bu yönüyle orta sınıfın bu geriye çekici, sağa çekici, pasifleştirici, beklenen yaklaşımına karşı tek bir yöntem değil, çok zengin yöntemler kullanmak önemlidir. Onları psikolojik savaşın etkisinden çıkarmak, ya da Türk devletinin psikolojik savaşını, açılım dediğinin ne anlamına geldiğini ortaya koyarak, bilgilendirerek onları doğru özgürlük çizgisinin yanında tutarak bu mücadelenin parçası haline getirmek tüm Kürt Özgürlük Hareketi kadrolarının, çalışanlarının, yurtseverlerinin sorumluluğundadır.

"En son kasıma çıkan Leyla Zana'nın söylemi aslında KDP'nin söylemidir. KDP yıllarca bunu söylemektedir. Kürt sorununu çözerse AKP çözer, AKP iyidir" yaklaşımlarını bu defa da doğrudan kendisi değil de Kürtler içinde tanınan kişilere söylemektedir"

Kültürel soykırımla kışkırtıcı Kürtleri savunmak

KÜRT SORUNU VE DEMOKRATİK ULUS ÇÖZÜMÜ

● KCK Önderi Abdullah Öcalan değerlendirdiyor

7- Ortadoğu kültüründe iktidar ve toplum ayrılıması

Ortadoğu'da toplum ve iktidar ayrılığının ve müslüman halklar üzerindeki sömürgecilikin derinleşmesi, açıklanması gereken en temel sosyolojik sorunların başında gelmektedir. Resmi tarih ve sosyoloji kitaplarında sanki bu yönlü sorunlar yokmuş gibi bir yaklaşım sergilenmektedir. Uygarlık tarihi bir anlamda toplum ve iktidar ayrılığıyla başlar. İktidar ve birlikte olduğu sermaye tekelleri, toplumdan ayrıtları oranda, ayrıcalıklı bir güç olarak toplumun artı değerlerini gasp ederler. Marksizmdeki sınıf çelişkisi ve sömürüsü bu konuda sınırlı bir gerçeklik payını taşımakla birlikte, asıl çelişki, dolayısıyla baskı ve sömürü toplum ile iktidar ve sermaye tekelleri arasındaki ilişki düzleminde gerçekleşir. Ortadoğu kültüründe yaşanan bu yönlü olgusal gelişmeler çarpıcıdır. Merkezi uygarlığın beş bin yılı aşan hegemonyası nedeniyle gerçek bir toplum ve iktidar savaşı tarihi Ortadoğu toplumsal kültüründe izlenmek durumundadır. Bu bağlamda devlet, özünde toplum ve iktidar arasındaki çelişki ve çatışmanın çerçevelenmiş, bazı temel kurallara bağlanmış ve meşruiyeti sağlanmış geçici ateşkes veya barış hali olarak da tanımlanabilir. Geçici ateşkes hali olarak devlet, henüz normları oluşturmadı ve meşruiyeti sağlanmadı füllü devlet halidir. Barış hali olarak devlet ise normları olmuştu, meşruiyeti sağlanmış (toplumla iktidar arasında sözleşmeye varılmış) devlet gerçekliğidir. Din ile iktidar arasındaki sözleşmeye devlet demek de mümkün değildir. Tek tanrı dinler aslında yükselen uygarlık güçleriyle çıkarları ayıran ve çelişen toplulukların devlet temelli uzlaşma arayışlarıdır. Uzlaşmaya varılmadığında dinler isyancıdır. Uzlaşma gerçekleştiğinde meşru devlet doğmuş demektir. Hristiyanlık ve islam tarihi bu yönlü örneklerle doludur. Mezhepleşme gerceği de aynı dinde uzlaşmaya varan kesimlerle varmayan kesimler arasındaki çelişkiden kaynaklanır. İktidarlar uzlaşan mezhep devletlerinden, uzlaşmayan kesim muhalif olarak mücadeleşini ya açık ya da gizli sürdürerek, toplumsal gerçekliğini iktidarsız ve devletsiz yaşama çalışır.

Hristiyan halkların imparatorluk güçleri ve islamı iktidarlarla çelişkilerini ve yaşadıkları büyük felaketleri önceki başlıklarda değerlendirmeye çalışmıştır. Durumu daha da açıklamaya ihtiyaç

yaç hissetti, Ortadoğu'nun aynı dinden olan diğer toplum ve iktidarları arasındaki ilişkisidir.

a- Arap İslami (Afrika'daki uzantıları da dahil) iktidar ve devlet güçleriyle toplumsal halk güçleri arasında çok ciddi bir çelişki ve çatışmayı tarihi boyunca hep yaşamıştır. Daha Hz. Muhammed hayattayken bu çatışma başlamıştır. İslam dini (bir nevi ideolojik ve siyasal program), Hz. Muhammed'in de mensubu olduğu daha yoksul bir kabileyle (Haşimiler) daha zengin ve üst tabakası güçlenmiş olan aynı etnik boydan diğer kabile şefleri arasındaki mücadelenin bir ürünü olarak doğar. Ölümünden sonra çelişki daha da şiddetlenir. Bu çelişki nedeniyle ilk dört halifeden üçü (Ömer, Osman, Ali) öldürülür. Üst tabakanın temsilcisi olarak Muaviye bu süreçte kendi eğilimini hanedanlık devletine (Emevi devleti) dönüştürmeye başarır. Geriye toplumsal bir güç olarak Ehlibeyt (Hz. Muhammed'in ailesi) yandaşlarıyla daha yoksul kabilelerin radikal toplumsal güçleri olan Hariciler kalır. Bu ilk ciddi toplum, sınıf ve devlet bölünmesidir. Süreç içinde bu bölünme gelişerek günümüz'e kadar devam eder.

Iktidar İslami kendini sayısız küçük devletler ve imparatorluklar halinde pekiştirir, normlaştırır ve meşrulaştırırken (bunu İslam Şeriatı ve Sünni mezhebi yoluyla gerçekleştirir,) iktidar karşıtı İslami mezhepler kendilerini Hariciler ve Ehlibeytçiler olarak var kılmaya çalışırlar. En yoksul toplum kesimi olarak Hariciler giderek Bedevileşir. Bedevileşmek daha çok kır kökenli köy emekçileriyle kentlerin proletarya unsurlarına dönüştürmek anlamına gelir. Araplarda proletarya kendini Bedevileşme olarak somutlaşdırır. Günümüz'e kadar bu haliyle devam eder. Ortaçağ feudalitesinin Bedevilileri, günümüz kapitalizminin fellahları ve işçilerine (amal) dönüşerek ortak bir tarihi paylaşıp yaşarlar. Ehlibeytçiler bir nevi orta tabaka Araplardır temsil ederler. Yoksul kesimi daha radikal şia ve alevi toplulukları halinde iktidar ve devlet karşılığını sürdürürken, üst kesimleri birçok devlet oluşumunda varlıklarını devam ettirir. Fas'tan Hindistan'a, özellikle bugünkü Lübnan, Suriye, Irak ve İran'a kadar, daha yoğun olarak tüm Müslüman coğrafyasında toplumsal ve iktidarsal güç olarak, bu temel nitelikleriyle varlıklarını sürdürürler. Geleneksel iktidar İslami ise, baştan itibaren kendini devlet normuna (Şeriat'a) ve meşruiyete

(Sünni mezhepleşmeye) uğratarak varlığını günümüze kadar sürdürmeye çalışmıştır. Arap toplum ve devlet güçlerinin hem tarihte hem de günümüzde çok parçalı ve çatışmalı olmalarının temelinde İslami ortak örtünün bile gizleyemediği ve bastırılamadığı toplum ve iktidar ayrılığının derin ve kapsamlı gerceği yatar.

Toplumsal yarılmalarda etnik ve dinsel özellikler iç içe gelişmiştir

b- İran ve ötesi olarak Afganistan, Pakistan ve Güneydoğu Asya İslâmındaki toplum ve iktidar ayrılığı da benzer ölçü çizgi halinde gelişir. Yanlış anlaşılmaması açısından önemle belirtmeliyim ki, çizgisel gelişime derken düz bir hat halini değil, döngüsel gelişime hali olarak çizgiselliği kastediyorum. İslâmın köklü bir biçimlilikte ugradığı alanlardan biri İran'dır. Bunu geniş anlamda uzantılarını da hesaba katarak anlamak gereklidir. İran'da şekillenen İslâm, dönen İslâm'dır. Genel hatlarıyla şia olarak adlandırılsa da, daha geniş bir perspektif ve yorumu sahiptir. Özünde orta sınıfın Ehlibeyt İslâmıdır. Önderliğin hep Ehlibeyt ailesinde olması gerektiğini, hak olarak söyle algılanmasını esas alır. İran'ın İslâmîyet tarafından fethinde daha çok Sünni geleneğin ve

Emevilerin başvurdukları zalimce uygulamalar bu yöndeki eğilimi güçlendirmiştir. Aynı Emeviler hep Kerbela'da Ehlibeyt'in seçkin temsilcisi olan İmam Hüseyin'i ve yetmiş iki mürafikini katletmekle anılırlar. İmparatorluk tarzındaki gelişimi ve zengin kültürü nedeniyle İran'ın İslâmî Arap toplum ve iktidar geleneğinden farklı olarak şekillendirme doğası gerekdir. Burada önemli olan, orta sınıfın alt ve üst kesimlerinin çelişkili ve çatışmalı iktidar ve toplum yaklaşımıdır. Üst kesim imparatorluktan miras kalan iktidar alışkanlıklarını nedeniyle İslâm hızla devletleşmeye taşıyarak yaşamak istemistiştir. Alt kesim ise, tarih boyunca hep iktidar sahiplerinden neler çektiğini derin bilincinde olarak, İslâm bir sivil toplum biçiminde ve iktidar karşıtı yönyle yaşamaya çalışmıştır. İslâmî İran tarihinde bu gerçekliği sürekli izlemek mümkündür. Kaldı ki, tarihsel arka planda zerdeşti gelenekte Med-Pers çelişkisine kadar uzanan bu yönlü bir toplum ve iktidar çelişkisi hep var olagelmiştir. Bunun kökeninde ise kabile toplumunun hiyerarşik bütünlüğü yatar.

İran sadece Pers etnik geleneğine sahip değildir; aynı coğrafyada çok sayıda etnik geleneğin vardır. Toplumsal yarılmalarda etnik ve dinsel özellikler iç içe gelişmiştir. Üst toplum ve iktidar olarak İran'ı, ne sadece dinsel ne de etnik yanıt basan özelliklerle tanımlayabiliriz. Etnik ve dinsel özelliklerin iç içe geçip kaynaşmasının özgün bir biçimde tanımamak daha öğretici olabilir. Her iki yan zaman zaman öne çıksa da, tarih boyunca aralarında radical bir bölünme pek izlenmemektedir. Örneğin ne Araplar gibi klasik anlamda bir kavim toplumu, ne de Yahudiler gibi dinsel bir toplum olabilmisti. Kendiliğini adeta üçüncü bir model olarak

geliştirme geregini duymustur. Çok sayıda etnisite ve dinsel inancın mevcutlığı bunda önemli rol oynamıştır. Kapitalist modernitenin son iki yüz yıllık etkisini bu gerçeklik temelinde karşılamıştır. Ne Avrupa ülkelerinde görülen türden bir milliyetçilik ve ulus devlet deneyimini, ne de Arap ülkelerindeki benzer bir ulus devletçiliği yaşamıştır. Tarihsel özelliklerini koruyarak, her iki modele karşılık kendi modelini sürdürmede israrlı olmuştur. Şahlik İran'ının tutunamamasının altında bu gerçeklik yatar. Fakat bu tarzdaki varoluşunu kapitalist moderniteye, küresel kapitalizme karşı çok fazla devam ettiremez. Ya köklü bir dönüşümü yaşayacaktır (iktidar ve devlet açısından bu çok zordur; liberal bir ulus devlet olmak modelin çöküşü demektir); ya da parçalanıp alt tabakanın İslâmî geleneğinin sivil demokratik değerlerini esas alma ve güncel demokratik modernite değerlerini özümseme temelinde, Ortadoğu kavşından çıkışa demokratik modernitenin onde gelen inşa güçlerinden biri olarak, bir kez daha geçmişine yaraşır biçimde tarihteki yerini alacaktır.

c- Türkler kökeni itibariyle Ural-Altay dil grubundan bir halk olarak, ilk şekillenmelerini yaklaşık yedi bin yıl önce Güney Sibirya eteklerinde yaşamış, oradan daha güneye inerek kabile topluluklarına dönüştürerek önde gelen kültürgruplarından biridir. Benzeri her kültürde yaşandığı gibi, Proto Türkler de ancak uygarlık gelişmesiyle tarih sahnesinde görünür olmuşlardır. Özellikle aynı kültür gruplarından Çinlilerin erkenden uygarlaşması (MÖ 1500'lər), Türk boylarının da etkilenmelerine ve tarihte yer almalarına yol açmıştır. MÖ 3. yüzyılda yerel beylikler kurdukları anlaşılmaktadır. İktidarlaştıkça Çin'in içinde erimek durumunda kalıyorlar. Etnik varlıklarını ancak

"İran sadece Pers etnik geleneğine sahip değildir; aynı coğrafyada çok sayıda etnik geleneğin vardır. Toplumsal yarılmalarda etnik ve dinsel özellikler iç içe gelişmiştir. Üst toplum ve iktidar olarak İran'ı, ne sadece dinsel ne de etnik yanıt basan özelliklerle tanımlayabiliriz. Etnik ve dinsel özelliklerin iç içe geçip kaynaşmasının özgün bir biçimde tanımamak daha öğretici olabilir"

kabile olarak koruyabiliyorlar. Çin'le baş edemeyince batıya doğru yayılıyorlar. Bunda Orta Asya çölünden kaynaklı zorluklar, kuraklık ve nüfus artışı da önemli rol oynar. İran uygurlığıyla milattan önceki yüzyıllara dayanan ilişkileri vardır. Hindistan üzerinden de benzer ilişkiler mevcuttur. MS 3. yüzyıldan itibaren batıya doğru yoğunlaşan göçler Hazar denizinin güneyi ve kuzeyinden olmak üzere iki ana güzergaha ayrılmıştır. MS 450'lerde kuzeyden Batı Roma İmparatorluğu sınırlarına dayanmış olup, işgal edecek kadar güçlenmişlerdir. Macaristan merkezli olarak İtalya ve Fransa içlerine kadar ilerleyip saldırıcı düzenleyebilmektedirler. Fakat kendilerini kalıcı olarak kurumsal bir iktidara, devlete dönüştürmemiyorlar. Aynı tarihlerde İran sınırlarını da zorlamaktadırlar. Ayrıca MS 550'lerde ilk defa Göktürkler adıyla etnik kökenli bir devlet oluşturuyorlar. Bunu Mani dinini resmi din olarak kabul eden Uygur Türkleri (MS 740'lardır) takip etmektedir. 8. ve 9. yüzyıllarda Abbasi ve Bizans İmparatorluklarında paralı asker olarak önemli rol oynuyorlar. İslamiyeti kitesel olarak ilk defa 10. yüzyılda kabul ediyorlar. Karahanlılar ilk müslüman Türk Beyliği oluyor.

9. ve 10. yüzyıllarda Hazar'ın kuzeyi ve doğusunda bir Yahudi Türk devleti de varlık kazanmıştır. İslameşerek İran içlerine inen ilk Türk boyları Oğuz Türkleri olup, Selçuklu hanedanlığı olarak tanınmaktadır. Selçuk Bey Yahudi Hazara devletinde bir Subası (yüzbaşı seviyesinde bir komutan) iken, kabilesiyle ilk defa bugünkü Türkmenistan'da, Seyhun ve Ceyhun nehirleri arasında bir beylik kurma denemesine girişiyor. Sert çatışmalar yaşanıyor. Kabilenin üst tabakası olarak iktidar tecrübesi kazanıyorlar. Ganimet seferleri düzenliyorlar. Başarılı olmak ve bol ganimet toplamak için islamlaşmaları gerektiğini kavıyorlar. Abbasi saraylarında da daha 9. yüzyılda önemli bir paralı asker grubu oluşturuyorlar. Kendileri için Samara kenti inşa ediliyor. Selçuklu boyundan birlikler Bizans içlerine kadar sızip saldırıyor, ganimet topluyor. Karşılında hristiyan Türkleri buluyorlar. 11. yüzyılın başlarında toptan müslümanlaşıyorlar. Selçuk Bey 1008'de ölüyor. Yerine geçen oğullarının adlarının Mikail, Musa, Yunus ve Arslan olması Yahudilikten oldukça etkilenmiş olduğunu gösteriyor. Bu dönemde kabilelerin alt yoksal kesimleriyle üst zengin tabaka arasındaki ayrışma ve çelişkiler yoğunlaşıyor. İktidar elidinden ilk kopan kabileler 1018'den itibaren İran içlerine girmeye başlıyorlar. Oradaki devlet yetkililerinden kendi kabile şeflerine karşı korunma istiyorlar. Tarihte ilk defa Türkmen (Araplarda Bedevi, Kürtlere Kurmanc karşılığı) halk, kabileler olarak, kendi beylerine karşı çıkış yapısız yaşamak istiyor.

Türk iktidar elidinde din iktidarsal bir araçtır

Türk kabile toplumlarda gözlemlenen bu ilk ciddi ayrışma tarihte kalıcı bir etki bırakacaktır. İktidar ve toplum temelindeki bu ayrışma, sert geçen bir mücadeleyi beraberinde getire-

cektir. Türk olgusu bu tarihten (Türk-İslam tarihi) itibaren aralarında oldukça çelişkili ve çatışmalı geçen iki kol halinde ilerleyecektir. İktidar aygıtı etrafında örgütlenen kabilelerin üst tabakası bu tarzda yaşamayı bir ölüm kalım sorunu haline getirecektir. Daha Hazara Yahudi Türk devletinde oluşan bu iktidar temelli yaşam gittikçe güçlenerek günümüze kadar devam edecektir. İktidarsız ve devletsiz yaşamak bu elit gruplar için hep ölümle eş saylımıstır. İktidar ayrıcalığını bir din seviyesine (kutsal devlet, ana-baba devlet) yükseltmişlerdir. Allah ile devlet (zilullah = tanrıının gölgesi) arasında cisim = gölgesi ilişkisi kurulmuştur. Uhrevi, semavi bir kavram olan tanrı, allah sözükleri en çok devlet olgusunda somutluk kazanmıştır. Bu bağlamda Selçuklu beyleri hem içte hem de dışta mithîs iktidar ve devlet savâscısı haline geldiler. Bu işten başka işe ilgilenmez oldular. Abbasiler, Gazneliler, Samanoğulları, Atabekler, Tolunoğulları gibi birçok hanedan devletinde ya temel askeri güç olarak hizmet gördüler ya da bizzat devlet kurdular. 1055'lerde Selçuklu İmparatorluğu'nu tesis ettiler. 1071'deki Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'nun her tarafında beylikler inşa ettiler. 1086 yılında Anadolu Selçuklu İmparatorluğu'nu kurdular. Beyliklerin kendi aralarındaki savaşları Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşuna kadar devam etti. Osmanlı İmparatorluğu'nda azami iktidarlaşmayı yaşadılar. Tüm bu iktidar devlet yoğunlaşmasında islam şeriatı (hukuk normları) temel normları, sünni islam mezhebi ise temel meşruiyet aracını oluşturdu.

Türk iktidar elidinde genelde din, özellikle islam dini tamamen iktidarsal bir araç olarak anlam ifade eder. İktidar dışında din çok az değer taşır. Türk iktidar metafiziğini çok iyi bilmeden, doğru bir devlet ve toplum çözümlemesi yapılamaz. Yapılanlar büyük eksikslik ve yanlışlık payı taşımaktadır. Türk iktidar elidi daha ilk beylik sürecinde, hatta kabile üst hiyerarşisinde şamanist kavram ve figürleri fethişleştirmiştir. Bugünkü bayrak benzeri simge tapımcılığı oradan kaynaklanmaktadır. Kabile totem fetişizmi de oldukça nüfuz etmiştir. Bir kahramanlık yapmadıkça erkeğe ad vermemeye fetişizmi bununla bağlantılıdır. Beylik iktidarında 'at, avrat, silah' üçlüsü en kutsal namus değerleri olup yaşamın kendisidir. İktidar yaşamı demek at, avrat, silah demektir. İktidarın kök hücresine bu üç temel gen oturtulmuş ve genetik özellikler haline getirilmiştir. İslamiyetin allâhiyla iktidar arasında azami bağlantı kurulmuş, örtülü tanrı iktidar özdesliği oluşturulmuş, dolayısıyla iktidar ve devlete en büyük kutsallık atfedilmiştir. Tabii bu kutsallığın altında ganimete el koyma (fethin amacı, hakkı olan, el konulabilecek her şey) güdüsü yatomaktadır. Geniş kollar halinde bugünkü Irak ve Suriye topraklarında barınma çabası içine girmiştir. Bu ilk yüzyıllarda kopuş sürekli gelişmiştir. Kuzey Hazar güzergahı üzerinde de benzer gelişmeler yaşanmıştır. Selçuklu beyleri ve sultanları Türkmen baskısından kurtulmak için onları hep Kafkasya'ya,

olan, fakat en başta Türkmen'i, topumsal Türk'ü ezen, sömuren ve 'Et-rak-ı bi idrak' (anlayışsız, cahil Türkler) haline getiren bu Türkültür. Topumsal Türküğe en zâlim ve sömürge davranan da yine bu Türkültür. Dolayısıyla iktidar Türküğü, hiçbir toplum veya halk üzerinde geliştiremediği baskıyı, sömürüyü, sömürgeciligi ve kirimi Türkmenler üzerinde gerçekleştirmiştir. Bu konuda pek çok yöntem uygulanmıştır. En başta ölünceye kadar asker kalmaya mahkum etme, ayrı vergilendirmeye tabi tutma, cahil bırakma, en ufak bir tepkisine karşılık toplu kırmadan geçirme, sık sık talan etme, sürgüne yollama, en ufak demokratik istemlerini bastırma, iç sömürü yetmediğinde yaban diyarlarına köle stâtüsünde gönderip sözün özcesi 'eti senin, kemiği benim' ilkesini sonuna kadar kullanma, günümüzde varoşlara doldurma, tekeliçi karlar gereği yarısından fazlasını işsiz bırakma, ulus devletçiliği azami kılıp toplumsal kültür olarak hâle getirme bu yöntemlerden bazılıdır. Bu temelde oluşan ikinci kategori Türküğü veya Türkmenlik apayı bir toplumsal olğudur.

Türkmenlerin kendi öz toplumsal tarihlerinin inşası gereklidir

Türkmenlik (iktidar dışında kalan müslüman Türkler) iktidarla olan köklü ayrışmasını daha Selçuk beyin yaşadığı dönemde göstermiştir. İlk yoksal Türkmen oymakları 1005 yılında bey zulmünden korunmak için Gaznelilere siğınmışlardır. Daha sonraları İran'ın çeşitli yörelerine, özellikle Kuzeybatısına, bugünkü Azerbaycan'a çekilek kendilerini korumaya çalışmışlardır. Geniş kollar halinde bugünkü Irak ve Suriye topraklarında barınma çabası içine girmiştir. Bu ilk yüzyıllarda kopuş sürekli gelişmiştir. Kuzey Hazar güzergahı üzerinde de benzer gelişmeler yaşanmıştır. Selçuklu beyleri ve sultanları Türkmen baskısından kurtulmak için onları hep Kafkasya'ya,

Arabistan'a, Kürdistan'a ve Anadolu'ya sürmüştürler. Askerlige yarananlar dışında diğerlerini kendi kaderleriyle baş başa bırakmışlardır. Karadeniz ve Akdeniz dağ silsileleriyle Orta Anadolu bozkırları Türkmenlerle dolmuştur. Zor yaşam koşulları, baskı ve sömürü Türkmenleri sürekli isyana sevk etmiştir. Sultan Sancar'ı kafese koyup yanlarında taşımaları, alevileşerek iktidar sünnetiinden kopmaları, çok sayıda tarikat kurarak sivil toplumu (Ahmed Yesevi'den Mevlana'ya, Baba İshak'tan Şeyh Bedreddin'e, Pir Sultan Abdal'dan Şâh İsmâil'e, Celali ayaklanmasılarından esnaf ayaklanması) geliştirmeleri ve bu uğurda ayaklanması bu konuda önemli örnekler olarak gösterilebilir. Kendi direniş kültürlerini Pir Sultan Abdal, Karacaoglan, Körögölu, Dadaloğlu söylemlerinde destansı tarzda sergilemişlerdir. İktidarın Farsça ile Arapça karışımı ucube diline karşı Türkçe'nin arılığını da yine Türkmenler taşımıştır. Ortadoğu halklarıyla dostça yaşamışlar, gönüllü iç içe yaşamaktan çekinmemiştir.

Topumsal kültür olarak Türkmenlik, hem maddi hem de manevi yönleriyle üzerinde kapsamlı araştırmalar yapılmasını gerektirir. Kendi öz toplumsal tarihlerinin inşası gereklidir. Kapitalist modernite döneminde Türkmenlerin varlığı daha da zorlaştı koşullarla çevrelendi. Göçebe toplum ve yerleşik yaşam olanaklıları azaldı. En tehlikeli alanlarda azap askerleri misali yaşatılmaları yetmiyormuş gibi işsizlik, dışarıya göç ve varoşlarda yoğunlaşma temelinde günümüzün zorlu koşullarında varlıklarını devam ettirmeye çalışıyorlar. Bir ulus kadar anlam ifade eden tarihsel Türkmenlik, kapitalist tekeller ve ulus devletin baskı ve sömürü çarklarında, faşist ve dinci devlet partilerinin kışkırtıcı tükemekle yüz yüze kalmıştır. Kendi demokratik hareketini oluşturamaması bunda en önemli rolü oynamıştır. Bu boşluğu dolduran iktidar devlet hedefli dinci ve faşist hareket, Türkmenliğin olumlu özelliklerini ziddîna dönüştürerek en büyük ihaneti gerçekleştirmiştir, büyük değer ifade eden tarihsel toplumsal Türkmen kültürüne ölümcül bir darbe vurmuştur. Genelde Orta Asya ve Kafkasya'da özellikle Anadolu'daki tarihsel toplumsal Türkmen Türkü'nün iktidar devlet çarklarında olmuştu iktidarı, cinsiyetçi, dinci ve milliyetçi Türkükten çok farklı bir oluşum ve olgu olduğunu çok iyi kavramak ve kurumlaştmak gereklidir. Daha da önemlidir, Türkmenleri kapitalist modernitenin fideliginde Türk

olmayan unsurlarca en yapay tarzda oluşturulmuş, beyaz-siyah-yeşil renklerle bürünen komploco faşist ulus devleti yapılanmalardan ayırtırarak demokratik cumhuriyet, demokratik vatan ve demokratik ulus temelli demokratik modernite unsurlarına dönüştürmek gereklidir. Bunun için demokratik siyaset, sivil toplumculuk ve özerklik örgütlenmesi ve eylemini temel almak, bunu geleneksel Türkmen-Türk kültüryle sentezleyip çağdaş bir kültür geliştirmek gereklidir. Türkiye demokratik hareketinin temel sorunu, bu kültür tümsel ve toplumsal yönleriyle doğru tanımlamak, araştırmak ve sahiplenmek, bunun için eğitip örgütlenmek ve eylemleştirmek demokratik modernite sistemiyle bütünlüğetmektedir.

Türkmenler dışında Anadolu ve Mezopotamya'da İslami kültürle yaşayan başka halklar ve kültürler geçeride de vardır. Torosların güneyinde yaşayan Arap azınlık islamın fetih döneminden kalmadır. İktidar ayrıcalığını yitirdiğinden, gittikçe yoksullaşmakta olan bir kültürdür. Üst tabakası hakim Türk elidi içinde erimisti. Yoksul kesimlerin Arap kültürde asimilasyonun etkisiyle gerilemiş olup giderek kullanımından kalkmaktadır. Kürtler iç içe olmakla birlikte varlıklarını korumuşlardır. Kapitalizm koşullarında varlıklarını devam ettirmeleri gittikçe güçleşmektedir.

Balkan kökenli Arnavut ve Boşnak grupları, iktidarla bağlı bir kültürde temsil ederler. Fazla ayrışma geçirmemişlerdir. Bürokrasi içinde varlıklarını devam ettirmeye çalışırlar. Resmi ideo- lojiye oldukça bağlıdır. Türk milliyetçiliğini çıkarları gereği oldukça savunurlar. Nicelik olarak daha az olan yoksul kesimler proletersiyel olup, emek hareketinin etkinliklerinde rol aldıkları görülür. Resmi iktidar ideolojisi gereği, etnik aidiyet konusunda israrlı değildir.

Kafkas kökenliler daha ağırlıklı grupları teşkil etmektedir. İktidarlar yakın bağlantı içinde olmak, iktidar elidi içinde yer almak kültürlerinde oldukça yer bulmuştur. Anayurtlarına özlemleri olmakla birlikte, dönüş yakın döneme kadar bir hayaldi. Sovyetler Birliği'nin çözüldüsünden sonra anayurtlarıyla tekrar ilişkilendiler. Balkan kökenliler de benzer bir durumu yaşamaktadır. Güçlü tarafta yer almak bunların üst kesimleri için bir gelenektir. Devrimci hareketlere önderlik düzeyinde katıldıları gibi, sağ hareketlere de benzer biçimde katılım sağladıkları gözlemlenmektedir.

Anadolu ve Mezopotamya topraklarının kültür mozaiki nitelmesi uygun

"Bir ulus kadar anlam ifade eden tarihsel Türkmenlik, ulus devletin baskı ve sömürü çarklarında, faşist ve dinci devlet partilerinin kışkırtıcı tükemekle yüz yüze kalmıştır. Bu boşluğu dolduran iktidar devlet hedefli dinci ve faşist hareket, Türkmenliğin olumlu özelliklerini ziddîna dönüştürerek büyük değer ifade eden tarihsel toplumsal Türkmen kültürüne ölümcül bir darbe vurmuştur"

bir kavram olmakla birlikte, ne yazık ki yer altından çıkan mozaik yüzleri gibi oldukça yıpranmıştır. Ulus devletin homojen toplum yaratma projesi nedeniyle bu kültür mozağı adeta küçük çakıl taşları haline getirilmekte, varlıklarına yönelik bir soykırımı gerçekleştirmektedir. Kültürel varlıklar ne kadar azınlık konumunda olsalar da, mutlaka korunması gereken tarihsel miraslardır. Ulus devletin soykırıcı niteliği en çok bu kültürlerle karşı geliştirdiği politikalarda yansımاسını bulur. Kapitalist modernitenin dünyadan her tarafında geliştiği katımların en önemli parçasıdır. Zor uygulamalarının yanı sıra, ekonomik olarak da degersiz kılıp kendilerini yaşamaları adeta imkansız hale getirilir. Adeta şu kural geçerli kılınır: Kendi kültüründe yaşamaya devam eder ve resmi çoğunluk kültürüne teslim olmazsan, aç ve işsiz kalırsın! Resmi ulus devlet kültürüne katılmadan, kendi kültürünü terk edip bu katılımı teslimiyet haline getirmeden toplumda yer tutma ve ilerleme sağlama, önüne dikilmiş bin bir engelle olanaksız hale getirilir. Böylece resmi homojen toplumun üyeliği kaçınılmaz kılınır.

Avrupa'da II. Dünya Savaşı'nda yaşanan faşizm denemesi, moderniteyi homojen toplum projesini gözden geçirmeye zorlamıştır. AB projesi ile alternatif olarak kültürel coğulculuga dönüşü yapılmıştır. Postmodernite özünde kültürel coğulculuğu temel değer olarak paylaşmakla birlikte, kapitalist moderniteye alternatif olmaktadır uzaktır. Resmi kültürel kimliğin dışında yaşayan tüm kültürler son tahlilde marjinalleştirilerek, ya kendiliğinden ya dolaylı baskı ve kapitalist sömürge yöntemiyle ya da ulus devletin resmi homojen toplum yaratma politikalarıyla tasfiye edilme ve soykırımla tükenme gerçekleşe karşaı kırkıya bulunmaktadır. Buna karşı durmanın en doğru yolu, kültürel varlığını korumak ve özgür kılmak için açık uçlu bir kültürel kimlik anlayışını benimsemek, bunu diğer kültürlerle sentezleyerek daha üst bir aşamada ortak yaşam projeleri geliştirmektir. Demokratik ulus, anayasal vatandaşlık, demokratik cumhuriyet, coğulcu bir vatan ve kültür anlayışı bu tür projelerin belli başlı olanlardır. Demokratik siyaset, sivil toplum örgütlenmeleri ve demokratik özerklik yöntemleri bu projelerin temel uygulanma araçlarıdır. Hem geleneksel kültürlerin korunup özgürleştirilmesi, hem de çağdaş kültürlerle bir sentez halinde yaşamaları için, demokratik modernite çözümü hayatı ihtiyaçtır.

B- Kapitalizm çağında Kurt gerçekliği

Çocukluk çağında Türk ilkokul sistemiyle karşılaşlığında, hayal meyal seçilebilen Kürtük gerçeği beynimde ve ruhumda soru işaretlerine yol açmıştım. Türkülü¤ü doğal olarak benimseyemiyordum. Alçaltıcı bir etkiyi ruhumun derinliklerinde hissetmeye başlamışım. İlk aklıma gelen, Türkükle ilişkili ailesel bağlar aramak oldu. Ana tarafından Türkükle uzaktan yaşanan akrabalık ba¤ı fazla çözüm gücü olamıyordu. Ne de olsa ataerkil bir Kürtük kendini açıkça hissettiriyordu. Bu gerçeklikten kaçamadım. Ama ilkokulla birlikte ilk yarıyı da bu gerçeklik bağlamında almışım. Benim için çok sorunlu bir gerçeklik olarak Kürtükle ilk temasın bilinci böyle oldu. Akranlarının benzer duyarlılıkları pek gelişmemiyo¤u. İlkokulun bulunduğu eski Ermeni köyünde cumhuriyet Türkü¤ünü benimseyen çocukların farkı kapatmanın yolu öğretmenlerin gözüne girmemden geçiyordu. Öyle anlaşılıyor ki, ilkokuldan itibaren

hep birincilik peşinde koşmam, Kurt gerçekliğinden kaynaklanabilecek olumsuzluklara karşı bir savunma yöntemiymi¤di. Özgürüğüm böyle kanıtlamak istiyordum. Bunda başarılıydım. Üniversitenin son sınıfına kadar bu yönlü başarı öykümü hep tekrarladım. Bu yöntemle kendi ciddiyetimi, 'adam olabilece¤imi' dosta düşmana kanıtlamıştim. Artık önemli işlere el atabildirdim.

Aslında daha geleneksel olan din bilincini de dua ezberleme babında kazanmıştım. Otuz üç surecik ezberlemi¤tim. Köy imamının minber altlığına yerleşip yanına namaza duracak tırmanışı gösterdim. İmamdan aldığım yanıt şöyledi: "Abdullah, bu hızla gidersen ucabilirsins!" Bu da benim için diğer bir kapı aralaması, etkinlik sağlama yöntemiydi. Böylece geleneksel toplum içinde de gözde olma konumunu edinmiştim. Bu iki yöntemi yeterli bulmuştum. Diğer konularda pek hevesim gelişmedi. Zaman zaman ameletlik yaptığımda da örnek olabiliyordum. Diğer konularda ise hep geride duruyordum. Tabii da yürüyüşleri, yılan öldürmeler, kuş avcılığı da öncülük etti¤im uğraşlardandı.

1969'da ilkin sosyalizme, 1970'te de Kürtlüğe adım atma cesaretini gösterdim. İkisini birlikte yürütmem esasti. Kendi içinde büyük sorun yaşayan bu gerçeklikleri ele alış tarzım, başlangıçta inanç ve dogma yönü ağır basan özelilikler taşımaktan öteye gidemezdı. Dönem sloganı devrimci denen bir dönemdi. Birkac temel sloganla yol almayı çalışıyordum. Tabii ustalara hep dikkat ederdim: 'Kurt vardır,' 'Kurt sorunu vardır,' 'ulusların kendi kaderlerini tayınları bir haktır,' 'devlet kurma hakkı da vardır,' 'milli mesele en doğru yoldan sosyalizme çözülür,' 'ulusal kurtuluş savaşı göze alınabilir,' 'ortak parti olmasa milli bir parti de olabilir' sloganları kutusallaştırdım başlıca sloganlardı.

Pratikte de zaten çocukluktan beri bir arkadaş avcısıydım. Küçük çocuk birlükleri oluşturmak temel sorunumdu. Bunun için her şeyi kullanıyorum. İlkokula gidişlerimde kendi namaz cezaatimi bile oluşturup imamete başlamışım. Yılan öldürme seansları, kuş avlama seferleri, gjdem toplama kampanyaları hep gündemdeydi. Hep bir bahane bulup çocukluk arkadaşlarının peşine düşecektim. Aileler bu konuda oldukça uyanmıştı. Çocuklarını benden koruma çarelerine başvuruyordu. Ne de olsa ben bir 'diné çole' (dağın delisi) idim. Bu yönlü arayışları da gösterdiğim gibi, geleneksel ve modern toplum çerçevelerini tatmin edici bulmuyordum. Ruhumda ve zihnimde derin boşluklar oluşmuştu. Hiç de kolay tatmin olaca¤a benzemiyordum. Köyün yaşlı bilgesi bir keresinde biraz da uyarıcısına söyle demi¤ti: "Civa gibi hiç yerinde duramıyorsun!" Gerçekten de o yoldaydım. Dur, durak kavramları benim için oluşmamıştı. Bu hızla üniversite son sınıfına erişti¤imde artık olgunluk sınavını geçmiş, kutsal işlere ciddi adımlar atabilecek duruma gelmiştim.

1970'lerin başlarından itibaren Kürtlerin ulusal ve toplumsal işlerine el attığında oldukça çeli¤iliydim. Adeta çok genç ve çok yaşlı bir kişili¤i iç içe yaşıyordum. Geleneksellikten kopmuş, ama moderniteyi de benimseyememiştim. İkisi de sırttan yapay bir elbise gibi sırtında duruyordu. Her ikisini de sırf dostlar alışverişe görsün diye sırtında taşıyordum. Aslında bu yönüle devrimcilik yapmaktan uzaktım. Daha doğrusu iki arada bir derede, ama her an boğutuya getirebilecek coşkun selli bir derede kalmışım. Kalmışlıktan çok, boğulmamak için koşturup duruyordum. Önümde duran ve kendilerini kurtuluş

aracı olarak sunan iki mekanizma vardı: Kurt milliyetçili¤i ve Türk solculuğu. İkisine de yanaştığım oldu. İkisinin de ilgi çekici yönleri vardı. Barzanici-Talabanici Kurtçülük ses veriyordu. Çömezleriyle ilişkiliyordum, ama tatmin edici olmaktan uzaktılar. Mahirci-Denizci-Ibrahimci sol militanlık bana daha yakın mesafedeysi, ama onlara erişim sağlayabilecek konumdan uzaktı. Mahir sempatizanlığıyla yetinmiştim.

Bu haleti ruhiye içinde 1975 kışında kendimizce sözün resmi propagandacılığına giriştüm. Teori ve propagandayı birlikte geliştirdim. Ne de olsa Mahir Çayan ve arkadaşlarının 30 Mart 1972'de Kızıldere'de katledilmelerinden sonra yaptığımız boykot ve sonrasında geçirdiğim yedi aylık Mamak Hapishanesi pratiğinin (Nisan-Ekim 1972) ardından, 1973 Newrozu'nda Çubuk barajı eteklerinde yaptığımız toplantıyla grup pratiğine girişme cesareti ve sorumlulu¤unu gösterdim. Benim için Kurt gerçekliği artik grup pratiğinden çıkacak sonuçlarla bağlantılı olacaktır. Sonradan sıkça düşündüm: Kurt gerçekliğine doğru varmak için acaba grup dışında daha iyi bir araç var mıydı? Halen bu yöntemin gerçe¤e varmak için en doğrusu olduğuna inanıyorum. İnanmaktan da öte, benim yaratıcı veya devrimci (muhafazakar ve karşı-devrimci için de) bir kişi olmam, onun vazgeçilmez aracı olan kolektif bir grup olmaktan geçerdim. Halen grubu, örgütü olmayan bireyin toplumsal insan olaca¤ına inanmam. Elbette aracın içeri¤i ve formu sonuç alınmasında temel belirleyendir. Ben grubu, grubu beni geliştirmek durumundaydım. Kendisini 1978 yılı Kasım'ında PKK olarak ilan edinceye kadar, grubun bir nevi hakiki araştırma ve yayma niteli¤ini taşı¤ı pek söylememedim. Politikanın acemisi bile söylemeye zorlamıştı. Ama genel politika ve şiddet ortamından da etkileniyorduk.

12 Eylül 1980 darbesine kadar bu ortamın herhangi bir grubunun çok ilerisinde degildi. Ortado¤u'ya açılım stratejik bir önemlidir. Gerçeklik ufumuzu daha da açacaktı. Silahlı mücadele sistematik dönüş, gerçekliğimiz daha gelişkin bir bilincine erişmeye zorlamıştı. Zor ile Kurdistan ilişkisi araştırılmaya çalışılmıştı. 15 Ağustos Hamlesi görünüşte askeri, özünde politik gerçeklik yanına ağır basan bir süreci başlatmıştı. Politikayla şiddet arasındaki ilişki gittikçe açıga çıkmıştı. Toplumsal kişilik, bireyin yaratıcılı¤ı, örgütlenmenin gücü, ulusal toplumsallık, kadın özgürlüğü kendini daha açıklayıcı kılıyordu.

Evrensel gerçeklikten kopuş asıl olarak 19. yüzyıl başlarında başlamıştır

İkinci Büyük Hicret (Birincisi Hz. İbrahim'in izinde Ortado¤u'ya yapılmıştı; hatta buna köy isyanıyla bağlantılı kente hicreti de eklemek gereklidir) toplulararası gerçekliğin daha yakından tanınmasına katkıda bulundu. 1999 başlarında başlayan İmralı'daki tatsaklı süreç, gerçekliği daha da derinli¤ine ve bütünlüğe kavramaya zorladı. İmralı sürecindeki hakikat oranı daha önceki süreçlerin ileyisindeydi. Soyuttan somuta, dogmatizmden realizme, duyarlılıkta duyarlılığı, ulus devletçilikten demokratizme, ekonomizmden kapitalist moderniteye (sermayecilik, endüstriyalizm ve ulus devletçilik), kapitalist moderniteden demokratik modernizme, idealist tarihçilikten bilimsel felsefi tarihçili¤e doğru önemli gelişmeler sağlandı. Hakikat kişili¤i, İslami tasavvufa da oldukça iplenmiş ve mertebelemiştir. Ulusların, toplumların kaderi hakkında söz ve eylemde bulunmak hakikat aşamalarıyla yakından bağlantılı olup, pratik sonuçlar bağlamındaki hakikat oranıyla belirlenir.

Kapitalist moderniteyle temasın başlangıcında Kurt ve Kurdistan gerçekliği herhangi bir komşu gerçekliğin ne çok ilerisinde ne de gerisindedir. Hatta evrensel çapta benzer örneklerle kıyalandığında, aralarında ciddi bir uçurumun olmadığı görülür. Belki de eksikliği yoktur, fazlalığı vardır. Evrensel gerçeklikten kopuş asıl olarak 19. yüzyıl başlarında başlamıştır. Evrensel tarih açısından 19. yüzyıl ulusal tarih bilincinin öne çıktığı dönemdir. Toplumların din temelli bölünmeleri ulus temelli bölünmeleri dönüşmüştür. Avrupa'da ortak hıristiyan katolik ümmetinden çok sayıda laik ulus ayrılmış, ulusal toplum kategorileri doğmuştur. Ulusal toplumlar kapitalizmin gelişmesiyle ulus devletçi, endüstriyalist formlara bürünmüşlerdir. Geleneksel toplumun kapitalizm, endüstriyalizm ve devlet ulusçulu¤u üçlüsü temelinde yutulması, 'demirden kafes'e konulması söz konusudur. Buna karşılık nitelikte sosyalist ve demokratik toplumculuk kavramları ve sınırlı deneyimleri geliştirilmiştir. Avrupa'nın 19. yüzyılda yaşadığı bu deneyimler 20. yüzyılda bütün dünyaya yayılmıştır. Kapitalizmin küreselleşmesiyle birlikte endüstriyalizm de küreselleşmiş ve dünya iki yüzü aşın ulus devlete bölmüştür. Dünya çapında toplumsal gerçeklik giderek rijit, katı sınırlar dahilinde homojen

ulus devlet toplumuyla özdeş sayılmıştır. Toplumsal hakikat açısından çok çarpık ve yanlışlı bir süreç kapitalist modernitenin gelişimiyle daha da derinleşmiştir. Uygarlık sisteminin gelişirdiği metafizik bakış açıları kapitalizmin pozitivist biçimlerine dönüþerek, toplumsal gerçeklikle ilgili algılama, kavram ve kuramlara damgasını vurmuştur.

Toplumsal, insani bilim adıyla pazarlanan bu kavram ve kuramlar toplulu¤u günümüzde (1970'ler sonrası) doğru her ne kadar derin bir krize girse de, yine de temel toplumsal bilinc kalıplarını oluşturmaktadır. Bin bir dala bölünen toplumsal gerçeklik kavramı artık kapitalizmin, endüstriyalizmin ve ulus devletçili¤in hakikat düşmanı politikalarını maskeleme aracına dönüşmüştür. Buna rağmen modernitenin bu üçlü sacaya¤ının kendi içinde bir bütünlüğü, dolayısıyla gerçekliği vardır. Modernitenin gerçekliğini tarihsel toplumun inkarı pahasına gerçekleştirmektedir. Gerçeklik uygarlık toplumlarının kapitalist olanında daha derinleşmiş olarak yarılmış, yaranmış ve parçalanmış halde dir. Azami kar etrafında inşa edilen toplumsal gerçeklik, çıkarları bundan zarar gören toplumsal gerçekliğin asimile edilmesi ve soykırıma tabi tutulması pahasına yapılandırılır. Örne¤in kapitalist toplum ancak geleneksel toplumun ve emekçiler toplumun kendi kölece eki ve uzantısı haline dönüştürülmesiyle gerçekleştirilir. Ek ve uzantı durumuna gelen toplumsal unsurlar ancak nesne olarak var olabilirler. Kendi başlarına pek bir hakikatleri yoktur. Dolayısıyla çok zayıf bir gerçekliği temsil ederler. Endüstriyal toplum ancak tarımcı ve zanaatkar toplumun sömürgeleştirilmesi ve ücretli kölelere dönüştürülmesi temelinde var olur. Ulus devletçi toplum devlet di¤i toplumun, demokratik sivil toplumun eritilmesi, karıncalaştırma pahasına gerçekleştirilir. Bu örneklerde tarihsel toplum gerçeklik olmaktan çıkarılırken, yerine ikame edilen toplum ise toplum olmaktan çok, azami kar olusunu gerçekleştiren mekanik araçlar haline getirilmiştir. Toplumsal gerçekliğin çöküsü bu olguda yatkınlardır. Burada dev endüstri tekelleri, finansal kurumlar ve ulus devlet kurumları mekanik araçlar konumundadır. Kendi başlarına toplumsal gerçeklikleri yoktur. Toplumu ve doğasını iyip tüketen endüstriyal ve mali canavarlar, militarist ve asimilasyonist ölüm araçları konumundadır. Kurt gerçekliğini modernitenin bu tanımı ışığında yorumlamak doğruba daha yakın ve hayli öğretici olacaktır.

SÜRECEK...

14 Temmuz ulusal onur ve direniş günüdür

KCK Yürütme Konseyi Başkanlığı

12 Eylül askeri faşist darbesine karşı Kemal Pir, Mehmet Hayri Durmuş, Akif Yılmaz ve Ali Çiçek

yoldaşların öncülüğünde başlatılan 14 Temmuz büyük ölüm orucu direnişinin 30. yıldönümünü karşılıyoruz. Halklarımıza dayatılan faşizmin, oligarşik diktatörlüğün ve sömürgeciligin asla sonuç almayacağı kanıtlayan Kürdistan özgürlük mücadelelerinde yeni bir dönemi başlatan, halklarımızın yüce önderleri Kemal Pir, Hayri Durmuş, Ali Çiçek ve Akif Yılmaz yoldaşlar şahsında tüm Kürdistan devrim şehitlerini saygı ve minnetle anıyor, onların anılarına bağılılığın gereği özgürlük mücadelelerini yükselteceğimizin sözünü yineliyoruz.

14 Temmuz büyük ölüm orucu direnişi, Kürdistan özgürlük mücadeleleri tarihinde bir dönüm noktasıdır. Sömürgeci askeri faşist cuntu rejimi o dönemde Kürdistan halkın yeni yeşermekte olan özgürlük umutlarını, esaret altına aldığı PKK öncü kadrolarını teslim alıp kişiksizleştirme temelinde kırmak istemiştir. Bunun için Diyarbakır Askeri Cezaevi'ne doldurulan PKK militanı, sempatizan ve bu davaya sempati duyan Kurtları teslim almak için dünyada eş benzerine ender rastlanan vahşi bir işkence ve sindirme sistemini geliştirmiştir. Bu koşullarda PKK öncü kadroları ya teslim olacak ve Kurt halkın umutları bir kez daha dirilmemek üzere yok olacaktı ya da ölüm pahasına direniş yolu seçilecek, Kürdistan halkın özgürlük umutları diri tutulacaktı. Bir üçüncü yol kalmamıştı.

Önder Apo'dan, PKK'den, halktan, özgürlük davasından ve onurdan kopuşun ve ihanetin dayatıldığı, Türkiye'de devrimci direnişin bitirilme noktasına getirildiği, idamların gerçekleştirildiği, kitlelerin örgütüzlendirilerek sindirildiği bir ortamda direniş kararı vermek ancak ve ancak özgürlük davasına, Önderlige, şehitlere ve halka büyük bir inançla bağlı olmak ve tarihe karşı büyük bir sorumluluk bilinciyle hareket etmekle mümkün olabildi. İşte bu büyük inanç ve sorumluluk bilinci, temsilini 14 Temmuz direnişçilerinde bulmuştur. 14 Temmuz direnişçileri en amansız ve zorlu, kimsenin kolay kolay bırakılmadı-

renmeyi, direnme sözünü dahi ağzına almaya çekindiği, 12 Eylül faşizminin tam bir karabasan gibi halklarımızın üzerine çöktüğü, kokuşmuş mülteciliğin, ülkeden kopuşun yaygınlaşlığı, ruhların korkutularak sindirildiği, bilinçlerin çarptığı, adeta belleklerin silindiği koşullarda, düşmana tarihsel bir yenilgi yaşatan bu tarihi eylemlerini başlatmışlardır.

14 Temmuz büyük ölüm orucu direnişi, tarihsel bir eylem ve başarmanın en amansız, olanaklarının ne redeyse hiç olmadığı ortamda PKK direnişçiliğinin, örgütülüğünün bir zaferi nasıl planladığını ve adım adım pratikleştirdiğini ve amaca nasıl ulaşlığını ortaya koyan bir manifestodur. Özgüç ilkesi temelinde gelişen 14 Temmuz direniş ruhu, bugün her zamankinden daha fazla zaferle ulaşılacak bir partisizme, militant duruş, halklaşma ve devrimci halk savaşı çizgisinde fedaice bir direniş ruhudur. Çıkışından beri her zaman zorluklarla karşılaşmış olan Kürdistan özgürlük hareketi bu zorluklarla mücadele içerisinde karakter kazanmış ve şekillenmiştir. Çünkü "zoru başarmak" bu hareketin Önderlik sel karakterinde mevcuttur. 14 Temmuz ölüm orucu ise tarihe, halka, ülkeye, şehitlere en özlü bağlılığın ve Önder Apo'yla her koşul altında doğru yoldaşlık yapmanın en somut ifadesidir.

14 Temmuz direnişi, en amansız ve zorlu koşullarda da olsa, direnenin ve kazanmanın mümkün olduğunu ortaya koyduğu gibi, Kürdistan'da mücadele, direniş, örgütlenme, siyasal duruş ve ahlaki ölçülerde netleştirmiştir. Nasıl yaşamalı ölümlerini ortaya koyduğu gibi nasıl mücadele edilmeli sorusunu da açık bir biçimde yanıtlamıştır. Köleleştirilmiş, sömürgeleştirilmiş, toplumsal değerlerine, diline kültürüne yabancılaraştırılmış, kişiliği parçalanmış, tarihsel belleği neredeyse yok edilmiş Kurt halk gerçeği; 14 Temmuz direnişyle yeniden dirilerek yepyeni bir ruh, özgür irade ve kişilik kazanmıştır. Kadınıyla, erkeğle, yaşısıyla, genciyle, çocuğuyla dirilen Kürdistan halk gerceği bu nedenle tüm inkarçı, imhaçı saldırlıara, kültürrel, sosyal soykırımlara, kirli özel savaşa karşı hep direnerek bugünlere gelmiştir.

Bununla birlikte artık Kürdistan'da varlığı ve gayrı meşruluğu iyice açığa çıkan Türk sömürgeci devleti kendisini bir kez daha bin bir yol yöntem, demagoji ve oyalamaya politikalariyla meşrulaştırmaya çalışmaktadır. AKP devleti, bir yandan özgür iradesini ve öncülüğünü açığa çıkartmış olan Kürdistan halkın siyasi iradesini tanımayarak ve çözüm için somut adım atmayarak, diğer yandan ise hem Kurt halkın meşru savunma güçleri olan gerilla, hem de legal siyasi temsilcilerine yönelik siyasi soykırımlı operasyonları geliştirerek, tipik 12 Eylül dönemini aşan bir düzeyde özgürlük mücadelelerine karşı bir saldırıcı içine girmiştir.

Bugün bir taraftan Önder Apo üzerinde 12 Eylül işkence sistemini Guantanamo sistemiyle harmanlayarak uygulamaktadır, öte yandan yoğun askeri operasyonların yanı sıra, siyasi soykırımlı operasyonlarıyla sekiz bine yakın Kürdistanlı siyasetçi, aydın, yazar, gazeteci, insan hakları savunucusunu esaret altına almıştır. Roboski katliamından sonra da, Urfa Zindanı'nda Kürdistanlı tutusklara karşı bir katliam gerçekleştirmiştir. Tüm bu saldırlılar karşısında DTK ve BDP, 14 Temmuz'da gerçekleşeceğini bir miting ile karşılık vermemiştir. Bu, Kurt halkın ve siyasetinin en doğal ve demokratik hakkıdır. Miting kamuoyuna açıklandıktan uzun bir müddet sonra, mitingin yaratacağı demokratik çözüm ortamını çekemeyen AKP hükümeti, Kürdistan'da sömürgeciligin bildik tarzına başvurarak yasaklamıştır. Siyaset alanını tümüyle Kurt halkına kapatmak isteyen bu sömürgeci zihniyete karşı Kurt siyasetinin tutum alması anlamlı olup, tüm halkımız arasında yer alma tutumunu ortaya koymuştur. Bu yasağın anlamlı halklaşan ve serhildana dönüşen 14 Temmuz ruhunun belki de ilk kez bu düzeyde Önder Apo'nun ve Kürdistan'ın özgürlüğünü bu kararlılık ve kitlesellikte sahiplenmesinden korkmasıdır. Halkımızın 14 Temmuz'a katılmak için yaptığı hazırlık, kararlılık ve yaşanan büyük coşku AKP için büyük korku kaynağı olurken, bu aynı zamanda

uluslararası komploya da verilmiş güçlü bir cevap olmaktadır.

14 Temmuz büyük ölüm orucu eylemiyle, Hayri ve Kemalce, Ali ve Akif'e Türk sömürgeciligine, onun faşist soykırımı uygulamalarına ve vahşete dönünen işkencesine "Edî bes e!" denmiştir. En amansız koşullarda mezar yeri darlığında hücrelerde tam bir fedai ruhla başlatılan 14 Temmuz büyük ölüm orucu, bugün Kürdistan ve Kurt ulusu adına tüm kazanımların temelini teşkil etmekte ve belirlemeye devam etmektedir. 14 Temmuz büyük ölüm orucu direnişi o en amansız koşullarda başlatılmış ve zulmün kaleşinde düşmana diz çöktürülmüştür. Zafer kazanmanın ruhu ve zihniyetini ortaya koyarak bir direniş ve zafer manifestosunu ortaya koymuşlardır. Bununla Kurt ulusunun varlığına ve özgürlüğünne yönelik tüm saldırılar karşısında asılsız bir onur barikatı örmüşlerdir. Bu nedenle ki 14 Temmuz, Kürdistan halkı için bir ulusal onur günüdür. Kürdün onuru sömürgecilerin kanlı potinleri altında, hakaret ve küfürleri karşısında cıga etmemiştir ve zaferin müjdesi Amed burçlarında ve ülkemizin her alanında dalgalandırmaktadır. Çünkü bu ruh ve bilinc, artık halklaşmıştır. Kürdistan halkı 14 Temmuz ölüm orucu eylemcilerinin kazandırdığı bilinc ve ruhla kendisini donatmış ve yapılandırmıştır.

Artık Kürdistan halkı onurlu bir halk olarak Kürdistan topraklarında 14 Temmuz ruhu ve bilinci ile kendi özgür geleceğini kurma kararlılığına ulaşmıştır. Kürdistan halkı, artık Türk sömürgeciligin ve sisteminin olmadığı bir Kürdistan düşünmeye ve inşa etmeye başlamıştır. Bununla birlikte özgür yaşamın yolunun Önder Apo'nun özgürlüğünden geçtiğinin bilinci ile belki de on üç yıldan beri ilk kez bu kapsam, içerik ve kitlesellikte bir demokratik direniş ortaya koyacaktır. Kürdistan halkı Önder Apo'nun üzerinde uygulanan ağırlaştırılmış tecrit ve işkenceye karşı öfkeliidir. Onun için de, Önder Apo'nun özgürlüğünden başka hiçbir şeyi ne tartışmak, ne duymak, ne de anlamak istiyor.

Her türlü sömürgeci özel savaş saldırılara rağmen, siyasetçisi, sa-

natçısı, emekçisi, kadını ve gençliği yanında özgürlük gerillası, Kürdistan halkı ve dostları tamamen Önder Apo'nun özgürlüğünne kenetlenmiştir. Çünkü Önder Apo'nun özgürlüğü, barışçıl çözümün gelişmesidir, Kürdistan'ın özgürlleşmesidir. Halkların eşit, özgür ve bir arada yaşama koşullarının yaratılmasıdır. Bu nedenle halkımız artık, "Özgür Önderlik, Özgür Kürdistan" demektedir. Bunun için de her türlü sömürgeciliğe, zulme, hakarete ve soykırıma "Edî Bes e" demektedir.

14 Temmuz Ulusal Onur ve Direniş Günü'dür ve aynı zamanda halkımız tarafından Demokratik Özerk Kürdistan'ın da ilan edildiği gündür. 2012 yılının 14 Temmuz'u, yani direnişin 30. yıldönümünde de Önder Apo'nun özgürlüğünün kesinleştirildiği bir gün olmalıdır. Gün her zamankinden daha fazla Önder Apo'nun özgürlüğü ve ülkemizin özgürlüğü için ayağa kalkma ve sorumluluklarına sahip çıkma gündür!

Kemallerin, Hayrilerin, Akitlerin ve Alilerin mezar yeri kadar, hücrelerinde yarattıkları direniş ruhu ve destanı ile serhildanlaşan Kürdistan halkın İmralı ve Kürdistan'daki sömürgeci sistemi parçalamasının önünde hiçbir güç engel olamayacaktır. 14 Temmuz 1982 tarihli çıkış, 12 Eylül askeri faşist rejiminin sonunu hazırlayan bir başlangıç olmuştur. Otuzuncu yıldönümünde 14 Temmuz ruhu ve bilinci de Fethullah Gülen ve AKP'nin temsil ettiği yeşil faşizmi için sonun başlangıcı olacaktır.

Bu büyük eylemin 30. yıldönümdünde 14 Temmuz direnişçileri başta olmak üzere tüm aziz şehitlerimizin soylu hatıralarına vereceğimiz en anlamlı yanıt, ilan edilmiş olunan demokratik özerkliği her alanda örgütlemek, demokratik konfederalizmin inşasında derinleşmek, devrimci halk savaşı perspektifiyle mücadeleyi yükseltmekle mümkün olacaktır.

13 Temmuz 2012

Halkımıza ve kamuoyuna

KCK Yürütme Konseyi Başkanlığı

Bölgemizde önemli gelişmeler yaşankindmaktadır. Bu çerçevede Suriye'de giderek tırmanan gerilim, durumun ciddiyetini gözler önüne sermektedir. Suriye'de yaşanan iç çatışmaların bölgesel bir savaşa doğru ilerlemeye emarelerini taşıdığı bu kritik süreçte, Suriye toplumunu oluşturan halkın ortaya koyacağı irade ve mücadele belirleyici bir role sahiptir. Suriye'deki demokratik mücadelede önemli bir yere sahip olan Kurt halkın meşru özgürlük mücadelesi; her türlü şiddete karşı kendi öz gücüne dayalı siyasi bir mücadele olarak gelişim göstermiş ve önemli bir düzey kazanmıştır.

Batı Kürtistan halkımız Suriye'de sömürgecilik politikasının ve inkarın ortadan kaldırılması, Kurt halkın doğal ulusal haklarının tanınması, Suriye'de yaşayan tüm halkın bir arada özgür demokratik birlik temelinde eşitçe yaşaması için uzun yıllardır mücadele yürütmüş ve büyük bedeller vermiştir. Bu mücadele, özellikle 2011 yılının başından itibaren cereyan eden gelişmelerin ortaya çıkardığı koşullar ve zeminle birlikte daha da güçlenme imkanı bulmuştur. Görüyoruz ki, tarihten ders çıkarılan bu parçadaki Kurt siyaseti, bu gelişmeleri en doğru bir biçimde değerlendirek hem Kurt sorununun çözümü açısından hem Suriye'nin demokratikleşmesi açısından çözüm projesini ortaya koymuş, politika belirlemiş ve bu doğrultuda doğru ve yerinde adımlar atmıştır.

Bu aşamada, tüm Kurt örgütlerinin kendi aralarında birlik oluşturmalarını Suriye Kurtları adına hareket edecek bir yüksek heyetin inisiyatifinde ortaklaşmaları çok önemli ve değerli bir karar olmuştur. Bundan böyle yaşanacak tüm gelişmelerin bütün Kurt kesimlerini temsil eden yüksek heyetin inisiyatifinde yürütülmesi ve sürecin yönlendirilmesi çözümleyici olacaktır.

Biz hareket olarak; bu parçada yaşanacak gelişmelerin herhangi bir parti ya da örgüt adına değil; halkımızın ortak ulusal iradesini temsil etme konumunda bulunan Kurt Yüksek Heyeti'nin ve ona bağlı oluşturulacak sistemi doğru buluyor, bu sistemin hayatı geçmesi temelinde halkımızın bu parçadaki özgürlük mücadelesini destekliyoruz. Batı Kürtistan'daki tüm halkımızı birlikte bir araya getiriyoruz. Yine, Suriye'nin demokratik birliğinden ve halkın özgürlüğünden yana olan tüm kesimleri ve çevrelerini Kurt halkın bu parçada ortaya çıkardığı ulusal iradeye saygı duymaya ve tanımlaya çağrıyoruz.

24 Temmuz 2012

Suriye'de bulunan tüm Kurt partilerinin programı, ne başka bir parçayla birleşme ne de ayrılma gibi bir hedef taşımamaktadır. Buradaki Kurt halkı, Suriye'nin demokratik birliği çerçevesinde kendi doğal haklarını almayı talep etmektedir. Kurt halkı, birlikte yaşadığı Arap, Dürzi, Asuri, Ermeni, alevi ve farklı inançlara sahip olan kesimlerle demokratik, eşit ve özgür yaşamın teşisini her koşul altında savunmuştur. Halkların kardeşliği ve demokratik Suriye'nin birliği içerisinde özgürlüğüne kavuşma biçimindeki amaçlarını her vesileyle ifade eden Kurt siyasi temsilcileri, bunun bir stratejik yaklaşım olduğunu vurgulamışlardır.

Bu gerçeğe rağmen özellikle Türk basınının ve değişik siyasi çevrelerin Suriye'deki Kurtlerin kendi haklarına ulaşma mücadelesini çarpıtarak hedef göstermesi Kurt halkına karşı şartlanmış düşmanlığın bir sonucudur. Suriye'deki halkımızın iradesi üzerinde kuşku ve muğlaklık yaratma amaçlı aslı astarı olmayan bir takım iddiaların ortaya atılması maksatlı ve kötü emellidir. Hareketimizin siyasi ve askeri kadrosu Suriye'de bulunmamaktadır. Kurt ulusal birliğinin sağlanmasını ve haklarını elde etmesini tehlikeli görenler, Suriye'nin parçalanmasından, etnik ve mezhepsel çatışmalardan, iç savaştan medet uman hegemonyacı anlayış sahipleridir.

Suriye'de herkes adım adım kendi belde ve şehirlerinin yönetimine el koyma, doğal olarak bazı Kurt yerleşim yerlerinde de buradaki halkımızın ortak iradesiyle kendi yönetimlerini kurma yönündeki girişimlerini telaşla karşılayanlar halkın özgürlüğünden korunan kesimlerdir. Eğer Suriye toplumu özgürlüğe sahip olursa elbette Kurtler de özgürlüğe sahip olacak. Bundan daha doğal bir şey olamaz. Bunun karşısında yapılması gereken tüm Suriye halkın ve buradaki Kurt toplumunun özgürlük iradesine saygı duymaktır.

Biz hareket olarak, halkımızın bu parçada kurduğu birliğin arkasında olduğumuzu, Suriye'nin birliği, bütünlüğü ve demokratik özgür yaşamı çerçevesinde Kurt halkın haklarına kavuşması için verdiği mücadeleyi desteklediğimizi belirtiyoruz. Başta tüm Kürtistan parçaları olmak üzere ve tüm demokratik çevrelerin de Ortadoğu'da halkın kardeşliği, barış, eşit ve özgür geleceğinin tesisi için gereken destek ve dayanışma içinde olmalarını tarihi bir sorumluluk olarak görüyoruz.

Içinden geçtiğimiz süreç, Ortadoğu'nun, dünyanın ve özelde de Kurt halkın geleceği açısından çok önemli bir tarihi süreç olma özelliğine sahiptir. İradesi ipotek altına alınan, demokrasi ve özgürlüklerden mahrum bırakılan bölge halkın gelisen özgürlük mücadelesi bugün önemli bir düzeyi yakalamış bulunmaktadır. Bu temelde kıyasıyla sürdürülerek mücadelede bölgenin yeniden şekilleneceği açıktır. 89. yılını geride bıraktığımız Lozan Anlaşması'yla düzenlenen bölgedeki mevcut sistemden en çok zarar gören halk, Kürtistan halkı olmuştur. Çünkü bölgenin en eski halklarından birisi olmasına rağmen bu anlaşmayla Kurt halkı tümüyle inkar edilmiş ve Kürtistan dört parçaya bölünerek yok sayılmıştır. Kurt halkına yapılan bu büyük haksızlıkların birlikte o tarihten bu yana dört parçada Kürtistan halkına karşı geliştirilen sürekli baskısı, şiddet, katliam, tehcir ve mecburi iskan kanunları olmuştur.

Kürtistan'da acıların, katliamların ve büyük trajedilerin yaşanmasına yol açan bu anlaşma ve anlaşmanın inşa ettiği sistem, bugün yıkılış sürecine girmiştir. Kürt halkının sağlanması ve haklarını elde etmesini tehlikeli görenler, Suriye'nin parçalanmasından, etnik ve mezhepsel çatışmalardan, iç savaştan medet uman hegemonyacı anlayış sahipleridir.

Bölgedeki bu gerçeği gören sömürgeci Türk devleti, Kurt halkın bu süreçten faydalananmaması için hareketimizi güçten düşürme, halkımızı sindirme konseptini 2011'den bu yana gündemine almıştır. Bu nedenle o tarihte sürdürilen İmralı ve Oslo diyalog sürecini sona erdirerek yeni bir sindirme ve savaş sürecini başlatmıştır.

Buna karşı Önderliğimiz, 27 Temmuz 2011 tarihli itibarıyle AKP hükümetinin oyaların, çözümün öünü tikatan, savaş sürecini başlatan bu politikasına karşı tavrı olarak görüşmelerden çekildiğini belirtmiş ve sürecin barış ve çözüm amacıyla uygun bir biçimde gelişmesini istemiştir. Buna karşılık AKP hükümeti de hiçbir hukuki ve ahlaki temeli olmayan ağır tecrit ve işkence sistemini başlatmıştır. Önderliğimiz 27 Temmuz 2011'den bu yana tam bir yıldır hiç kimseye görüşürmemiştir, üstelik avukatları Kurtlere yönelik özel tertiplenmiş siyasi soykırımlarla hukuk dışı bir biçimde tutuklanmıştır. AKP devleti, 27 Temmuz 2011 tarihinden bu yana

"koster bozuk", "hava muhalefeti" gibi gerekçeleri ileri sürerek tam bir yıldır halkımıza ve kamuoyuna açıkça resmi yalan söylemeye devletin siyasi bir tutumu olarak benimsemiştir. Önderliğimizle start alan bu saldırısıyla eş zamanlı bir biçimde kapsamlılaştırılan "KCK operasyonu" adı altında başlatılan süreklilik avında seçilmiş Kurt siyasetçiler başta olmak üzere Kurt siyasi temsilcileri ve aktivistleri dahil 7 bini aşkın kişi tutuklanmıştır. Hakeza bir hak olan gösteri yapma, örgütlenme, düşünceyi özgürce ifade etme, demokratik tepkilerini ortaya koyma hakkı devlet terörüne maruz kalmış ve Kürtistan'da sömürgeci bir hukuk anlayışı egemen kılınmıştır. Topluma dönük faşist baskıcı uygulamalarla sindirme harekatı başlatılmış ve hareketimize karşı toplayan bir savaş süreci geliştirilmiştir.

Böylesine açık bir hukuksuzluğa ses çıkarmayan uluslararası kuruluşlar ve AB devletleri de Kürtlere yönelik derinleştirilen savaş konseptine nedense ortak olduğunu, destek verdiği ve çifte standartlı yaklaşlığını göstermiştir. Uluslararası güçlerin bu yaklaşımından cesaret alan AKP devleti Kürtistan'da tam bir devlet terörü estirme sürecine girmiştir.

Dört parçadaki ve yurt dışındaki Kürtler, İmralı esaret sistemine, faşist saldırılara, AKP devlet terörüne karşı sesez kalmayıcağını özellikle 27 Temmuz 2011'den bugüne kadar sergilediği direnişle, serhildanlarla, alıkrevleriyle ve değişik toplumsal eylem biçimleriyle ortaya koymuştur. Halkımız, Önder Apo özgürlüğe ve statü elde edinceye kadar mücadeleyi her alanda kesintisiz sürecek iradesini ortaya koymuştur.

27 Temmuz günü, Önderliğimizin sömürgeci oyulara ve katliam politikalarına tavır alarak halkımızın değer yargılarına ve geleceğine sahip çıkmak amacıyla İmralı'daki direnişini yükseltme kararını verdiği bir gündür. Bu açıdan bugün, Başkan Apo'nun onurlu ve derin fedakarlıklı, kararlılıkla yüklü direniçi tutumuna karşı ağır tecridin, psikolojik işkencenin ve sömürgeci saldırının da devreye konulduğu bir gündür. Halkımız ve halkımızın tüm dostları bugünün yıl dönümünde her yerde sömürgeci faşist uygulamalarla karşı sessiz kalmayı, buradaki halkımıza sahip çıkılması için bulunduğu her yerde bütün olanaklarıyla mücadele edecekler.

Batı Kürtistan'daki siyasi temsilcilerin hiçbirinin açıklamalarında "ayırılma" veya "başka bir parçaya birleşme" gibi bir vurgu ve amaç söz konusu değildir. Buradaki halkımızın demokratik Suriye'nin birliği çerçevesinde kimlik, kültür ve statü kazanma amaçları vardır. Bu amaçları meşrudur, demokrasiden, hak ve özgürlüklerden yana olan tüm devletlerin ve tüm çevrelerin demokratik Suriye'nin birliği çerçevesinde Kurt halkın meşru haklarının tanınması için halkımızın burada yürüttüğü haklı-insani mücadelene destek sunması gerekmektedir.

Başta Kuzey Kürtistan olmak üzere tüm halkımızı ve demokratik çevrelerini Suriye'de Kurt halkın haklı özgürlük mücadelesine karşı duyarlı olmaya, halkımızın burada yürüttüğü demokrasi ve özgürlük davasını desteklemeye çağrıyoruz.

26 Temmuz 2012

ÜSTÜNLÜK GERİLLADA

HPG gerillaları ile Türk ordu birlikleri arasında çatışmalar giderek şiddetleniyor. Gerillalar Şemdinli'de olduğu gibi sistemi felç eden eylemler gerçekleştirirken Türk ordusu birçok bölgede karakollardan dahi çıkamıyor. Yayınladığımız bilançosu verilere bakıldığından son aylarda gerillaların Kürdistan'da mutlak bir üstünlük kurduğu görülmeye. İşte HPG açıklamalarından derlediğimiz Haziran ve Temmuz ayı bilançosu:

★ **21 Haziran:** Bitlis-Amed yolu üzerinde gerillalarımız tarafından gerçekleştirilen kimlik kontrolü sırasında gözaltına alınan Vahdettin Kaya isimli asker, soruşturması tamamlandıktan sonra serbest bırakıldı.

★ **22 Haziran:** Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Şırış köyü yakınlarında operasyona çıkan Türk ordu birlikleri ile gerillalar arasında çatışma çıktı. Çatışmada düşmanın ölü ve yaralıları tespit edilemezken, bir gerilla şehit düşdü. Urfa Suruç doğumlu Abdullah Vural (Agit Zilan) yoldaş, 2006 yılında gerilla saflarına katılmıştı.

★ **23 Haziran:** Saat 18.00 sularında Diyarbakır'ın Piran ilçesinde çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü, bazı askerler de yaralandı.

★ **24 Haziran:** Dersim merkeze bağlı Rojnek tepesi yakınlarında yeni bir karakol yapımında çalışan askerlere yönelik gerillalarımız tarafından gerçekleştirilen eylemde 3 düşman askeri öldürüldü, 2 asker de yaralandı. Çatışma sonrası askerler karakol inşaatını bırakarak, 26 Haziran akşamı alandan kaçtı.

★ **24 Haziran:** Uludere ilçesine bağlı Çetan tepesi yakınlarındaki operasyon gücüne asker ve malzeme taşıyan 1 skorsky helikopter YJA-Star gerillalarımız tarafından vurularak düşürüldü. Helikopter içindeki asker sayısı güçlerimizce tespit edilemezken, alanda yaşanan farklı bir çatışmada 1 asker öldürüldü. 26 Haziran günü alana indirme yapan işgalci TC ordusu, düşen skorsky helikoptere ait kimi parçaları alarak alandan uzaklaşmıştır. Bu eylem 30 Haziran 1996 tarihinde şehit düşen Zilan yoldaşın anısına gerçekleştirildi.

★ **25 Haziran:** Muş merkeze bağlı Zengök köyü ve Kozme dağına yönelik TC ordusu tarafından operasyon başlatıldı. 26 Haziran akşamı askerler alandan geri çekildi.

★ **26 Haziran:** Trabzon merkeze bağlı Düzköy ilçesi jandarma karakoluna yönelik gerillalarımız tarafından bir eylem gerçekleştirildi. Eylem sonucunda 1 asker öldürüldü, 3 asker de yaralandı.

★ **26 Haziran:** Qeladize kasabasına bağlı Kandil alanının Meredo ve Qelekta köylerine yönelik savaş uçakları tarafından hava saldırısı düzenlendi.

★ **26 Haziran:** Siirt'in Eruh ilçesine bağlı Minyanış mıntıkasında operasyona çıkan askerlerle gerillalar arasında çatışma çıktı. Yaşanan çatışma sonucunda 1'i uzman çavuş 5 asker öldürüldü, 3 asker yaralandı.

★ **26 Haziran:** Türk basının Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Uzunsırt mıntıkasında gerillalarımız ile TC ordusu askerleri arasında çatışma çıktıği iddiası doğru değildir. Türk basını söz konusu haberde Diyarbakır Bismil nüfusuna kayıtlı Jandarma er Hakan Koçer isimli askerin olduğunu ileri sürmüştü.

★ **27 Haziran:** Eruh ilçesinde bulunan Eski Eruh karakolu yakınlarında ope-

rasyona çıkan askerlere yönelik gerillalarımız tarafından gerçekleştirilen eylemde 4 düşman askeri öldürüldü, 2 asker de yaralandı. Gerillalarımız düşmana ait 2 adet HK33 melez tipi silaha el koyarken, düşman çatışma ardından bölgeyi obüs ve havan toplarıyla bombardandı.

★ **27 Haziran:** Van'ın Başkale ilçesine bağlı Bebleşine alanında operasyona çıkan Türk ordu birlikleri ile HPG gerillaları arasında iki ayrı çatışma yaşandı. İlk çatışmada 4 asker öldürüldürken, ikinci çatışmada ölen ve yaralanan düşman askerlerinin sayısı güçlerimizce tespit edilememiştir.

★ **27 Haziran:** Hakkari'nin Çukurca ilçesine bağlı Serê Sêvê Taburu yakınlarında işgalci TC ordu askerleriyle gerillalarımız arasında çatışma çıktı. Yaşanan çatışmada 1 düşman askeri öldürüldü, 1 asker de yaralandı.

★ **27 Haziran:** Muş'un Malazgirt ilçesine bağlı Zikreş köyü yakınlarında çıkan çatışmada 2001 yılında gerilla saflarına katılan Urfa doğumlu Şükür

rasyonun gizli birliklerin keşif ve pusulamaları şeklinde olduğu öğrenildi.

★ **28 Haziran:** Çukurca'ya bağlı Karataş karakolu yakınında operasyona çıkan düşman askerleri ile gerillalarımız arasında çıkan çatışmada 2 asker öldürüldürken, 1 asker yaralandı. Eylem ardından çatışma alanına havan ve obüs saldırısı gerçekleştirildi.

★ **29 Haziran:** Hakkari'nin Gever ilçesine bağlı Oramar'ın Şehit Gafur, Şehit Karker, Şetanus, Satê ile Geper alanlarına hava saldırısı gerçekleştirildi. Aynı gün akşam saatlerinde de havan ve obüs saldırısı yapıldı.

★ **29 Haziran:** Çukurca'nın Cilo alanının Deriyê Bizina, Deriyê Aslan, Deriyê Matê, Dêranê, Deriyê Teng ile Zozanê Camêr mıntıkalı TC ordusuna ait savaş uçakları tarafından bombardandı.

★ **29 Haziran:** Haftanın Kato Sûlê ile Bektorya Vadisine yönelik işgalci TC ordusu tarafından havan ve obüs saldırısı yapıldı.

★ **29 Haziran:** Dersim-Ovacık ara-

sına imza atan bir güç olarak böylesi bir olayla ilgimiz kurulamayacağı gibi, söz konusu olay düşman tarafından bölgedeki köylülerini bize karşı kıskırtmak amacıyla düzenlenerek, korucular bilinçli bir şekilde mayının üzerine sürüldü.

★ **29 Haziran:** Dersim'in Hozat yolunun Çiçekli'ye bağlı Arman köyünde yakınında operasyona çıkan Türk ordu斯una ait 1 panzer imha edildi. Eylem ardından kobra helikopterlerin bombardımanı desteğiyle 2 skorsky helikopteri ölü ve yaralılarını taşıdı.

★ **30 Haziran:** Hozat'taki gerillalarına eyleminden bir gün sonra alanda süren operasyona takviye amacıyla gelen askeri konvoy gerillalarımızca vurularak, 1 cemse darbelendi. Düşman kobra helikopterlerle alanı bombalarken, Arman tepesinde konumlanan askerlere yönelik kapsamlı bir eylem gerçekleştirildi. Eylemlerde öldürülen ve yaralanan düşmanın ölü sayısını tespit edilemedi. Kobraların bombardımanı sonucu ormanlık alanda yangın çıktı.

wetiya, Kuraniş Vadisi ile Haftanın köyüne yönelik havan ve obüs saldırısı düzenlendi.

★ **1 Temmuz:** Hakkari'nin Gever ilçesine bağlı Oramar'ın Mele Emin alanı ile Şehitlik Vadisine yönelik TC ordusu tarafından obüs ve havan toplarıyla bombardıman düzenlendi.

★ **1 Temmuz:** Dersim Ovacık yolunun Çiçekli'ye bağlı Arman köyünde yakınında operasyona çıkan Türk ordu斯una ait 1 panzer imha edildi. Eylem ardından kobra helikopterlerin bombardımanı desteğiyle 2 skorsky helikopteri ölü ve yaralılarını taşıdı.

★ **1 Temmuz:** Van'ın Çatak ilçesine bağlı Tengê köyü korucu başı İsmail Can ile korucu olan eşi Zümeye Can düşmanla işbirliği yaptıkları ve koruculuğa teşvik etme suçlarından dolayı YJA Star gerillalarımız tarafından gözaltına alındı.

★ **1 Temmuz:** İğdır Trafik Bölge Amirliği yakınlarında gerillalarımız ile düşman askerleri arasında çıkan çatışmada 2 asker gerillalarımızca öldürüldü. Eylem ardından askerler bölgede operasyon başlattı.

★ **1 Temmuz:** Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesine bağlı Türkmena alanındaki 2 radar sistemi gerillalarımız tarafından imha edildi.

★ **2 Temmuz:** Doğubeyazıt ilçesine bağlı Mıstunê, Akbaba ile Deşta Çobanê alanları ile İğdir'a bağlı Gevro köyü, Stula Tepesi ile Şikefta Cangir mıntıkalında Türk ordusuna bağlı gizli birlikler tarafından pusulamalar yapılmıyor.

★ **2 Temmuz:** Amed'in Hazro ilçesi Jandarma Komutanlığı yakınlarında çatışma çıktı. Yaşanan çatışma sonucunda düşmanın ölü ve yaralıları tarafımızdan netleştirilemedi.

★ **2 Temmuz:** Hakkari'nin Şemdinli ilçesine bağlı Zêtê boğazında karakol yapan askerlere yönelik gerillalarımız tarafından saldırı düzenlendi. Eylemde düşmanın kayipları netleştirilemedi.

★ **2 Temmuz:** Zagros'un Mérgeh, Govendê ile Girê Xwedê alanlarına yönelik havan ve obüs saldırısı yapıldı. Bombardıman sonucu ormanlık alanda yangın çıktı.

★ **2 Temmuz:** Dersim'in Ovacık ilçesine bağlı Veng alanında yaşanan çatışmada 2 yoldaşımız şehit düştü. Yaşamını yitiren gerillaların kimlikleri söyle: 2011 yılında HPG saflarına katılan Maraş doğumlu Mustafa Özdemir (Jêhat Cudi) ile 2011 katılımlı Amed doğumlu Nadir Tunç (Rızgar Amed).

★ **2 Temmuz:** Van AKP Gürpınar İlçe Başkanı Hayrullah Tanış gerillalarımız tarafından tutuklandı. Tanış'a ait 1 adet tabancaya el konuldu.

★ **2 Temmuz:** Gümüşhane'ye bağlı Şiran ilçesi İncedere mıntıkasında operasyon düzenleyen askerlerle gerillalar tarafından keşif ve pusulamalar şeklinde sürügü bildirildi.

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:** Çukurca'ya bağlı Orta Tepe karakolu yakınındaki düşman gücüne yönelik YJA Star gerillalarımızın yaptığı eylemde 1 düşman askeri öldürüldü, 1 asker yaralandı.

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:** Saat 23.00 ile 24.00 sularında Şeladize'nin Kuro Jaro alanı Türk savaş uçakları tarafından bombardandı.

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

★ **30 Haziran:**

Dijwar yoldaşın kahramanca direnişi

2 şoför, gerillalar tarafından gözaltına alındı. Eylem ardından kobra helikopterler desteginde alanda indirme yapmak isteyen düşman gücü gerillalarımızın karşılık vermesi üzerine alandan uzaklaşmak zorunda kaldı.

★ 3 Temmuz: 30 Mayıs günü Dersim'de Rojnek Karakol yapımında çatışıkları için gözaltına alınan 4 işçi soruşturmaları tamamlandıktan sonra serbest bırakıldı.

★ 3 Temmuz: Van'ın Çatak ilçesinde Ezdînâr karakoluna malzeme taşıyan 2 şoför HPG gerillalarınca gözaltına alındı.

★ 3 Temmuz: Dersim'in Hozat ilçesine bağlı Ağdere, Koru, Dağmezra ve Sarısaltık alanlarına yönelik askerler operasyon başlattı.

★ 4 Temmuz: Şırnak'ın Uludere ilçesi sınır hattında bulunan Serbend askeri üssünden Medya Savunma Alanları'na doğru ilerlemek isteyen askerlere yönelik yapılan eylemde 3 düşman askeri öldürüldü, 2 asker yaralandı.

★ 4 Temmuz: Zaxo'ya bağlı Haftanın Köyü, Ware Kemal ve Béitalma alanlarıyla Kato Süle mıntıklarına yönelik Türk ordusu tarafından obüs ve havanlarla bombardıman düzenlendi.

★ 4 Temmuz: Zaxo'ya bağlı Alanış Köyü, Heliz Tepesi ve Zawîte mıntıklarına yönelik obüs ve havanlarla bombardıman düzenlendi.

★ 5 Temmuz: Van'ın Çaldıran ve Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçeleri arasında gerillalarımız tarafından kimlik kontrolü yapıldı. Eylemde 12 tır, içindeki malzemelerle birlikte yakılarak imha edildi.

★ 5 Temmuz: Uludere'ye bağlı Sinek askeri üssü yakınında YJA Star gerillaları ile askerler arasında çatışma çıktı. 2 düşman askeri öldürüldü, 1 asker yaralandı.

★ 5 Temmuz: Bêzelê köyü ile Karker teplerine yönelik savaş uçakları tarafından hava saldırısı düzenlendi.

★ 5 Temmuz: Hakkari'nin Gever ilçesiyle Geliye Doski arasında gerillalarımıza kimlik kontrolü gerçekleştirildi.

★ 6 Temmuz: Bitlis'in Tatvan ilçesinde karsalında Türk ordusunun başlatıldığı operasyon, 12 Temmuz günü bölgeyi tank, kobra ve zırhlı araçlarla bombalanması ardından akşam saatlerinde geri çekilmiştir.

★ 6 Temmuz: Çukurca ilçesine bağlı Geliye Zap, Helvesîs, Hînê dağları ile Çiyayê Reş alanına yönelik obüs ve havan toplarıyla bombardıman düzenlendi. Bombardıman sonucunda Çiyayê Reş alanındaki ormanlık alanda yangın çıktı.

★ 6 Temmuz: Hakkari'nin Gever ilçesinde Oramar arasında YJA Star gerillaları yol ve kimlik kontrolü yaptı.

★ 6 Temmuz: Dersim'in Ovacık ilçesine bağlı Gökmeydan ve Zarık yolu alanlarına yönelik askerler operasyon başlattı.

★ 6 Temmuz: Dersim Erzincan yolu 10. Kilometresinde Şeytan köprüsü mevkisinde operasyona çıkan işgalci askerlere karşı YJA Star gerillalarımız tarafından kapsamlı bir eylem gerçekleştirildi. Askeri konvoyun hedeflendiği eylemde 1 dağgeyiği tipi araç içindeki askerlerle birlikte imha edildi, 1 dağgeyiği aracı da darbelendi. Düşmanın kayıpları tespit edilemezken, düşman ölü ve yaralalarını zırhlı araçlar desteğiyle am-

★ 6 Temmuz: Van'ın Bahçesaray ilçesi kırsalında ope-rasyona çıkan kontra birliğine karşı bir gerillamız arasında çıktı. Sabah başlayıp gece saat 00.30'a kadar süren çatışmada son mermisine kadar çatışarak direnen yoldaşımız bombasını kendinde patlatarak şahadete ulaştı. Şehit düşen Dijwar yol-

daşımız çatışmada 2'si uzman çavuş, 2'si korucu 4 düşman askerini öldürmüştür, 1 uzman çavuşu da yaralamıştır.

Şehit düşen yoldaşımızın kimlik bilgileri şöyle:

Kod Adı: **Dijwar Silopi**
Adı Soyadı: **Hasan Algor**
Doğum Yeri: **Silopi - Şırnak**

Apocu Militan Duruşun En Kararlı Örneğini Sergilemiştir

Dijwar Yoldaş Özgürlik mücadeleümüzde duruş ve kararlılıklarıyla binlerce Fedai şehidimizin yolunda ilerleyen yoldaşlarımızdan olan Dijwar arkadaşımıza bunu düşman karşısında

en güçlü tarza uygulayarak Apocu bir militanın görevlerini nasıl görkemli karşılamamız gereğinin somut uygulayıcısı olmuşdur. Onda kararlılığı, düşman karşısında üstün başarı azmini ve canının son anına kadar direnişi gerçekğini görmek mümkün olmuştur. Yurtsever Kürtistan halkın bir evlidi olarak yetişen Dijwar arkadaş-

şimiz özgürlüğün büyük bedelcisi olarak dağlarında aktif olarak mücadele yürüten bir yoldaşımız olmuştur. Edindiği kısa tecrübeyle güçlü bir gerilla olarak mücadeleşimi sürdürden Dijwar arkadaş düşman karşısında en kararlı direnişi göstererek özgürlük şehitleri kervanına katılmıştır.

bulanşalarla alandan uzaklaştırdı.

★ 6 Temmuz: Dersim-Erzincan yolu Rojnek mevkisinde gerillalarımız tarafından kimlik kontrolü yapıldı. Durdurulan 150 araçta kimlik kontrolü yapan gerillalarımız izinsiz ticaret yapan 5 tırı yakarık imha etti.

★ 6 Temmuz: Elazığ'ın Palu ilçesi ile Bingöl'ün Genç ilçesi arasındaki geçen yük trenine yönelik gerillalar tarafından yapılan eylemde 5 vagon raydan çıktı, tren yolu 8 Temmuz gününe kadar ulaşım kapatıldı.

★ 6 Temmuz: Bitlis'in Tatvan ilçesinde karsalında Türk ordusu operasyon başlattı. Kurtuka, Paşvenk, Bağrale köyleri ile Şehit Bawer Tepesindeki operasyonda gerillalarımız ile düşman askeri arasında bir çatışma yaşandı. Çatışmada 5 asker öldürüldü.

★ 6 Temmuz: Bitlis'in Tatvan ilçesine bağlı Ez, Mezra, Kotom, Şirkanîs ve Sapur mıntıklarında Türk ordusu tarafından operasyon başlatıldı. 7 Temmuz günü saat 18:00 sularında operasyon gücüne yönelik gerillalar tarafından saldırı düzenlendi. 13 askerin öldürüldüğü eylemde, düşmana ait 1 adet BKC silaha el konuldu.

★ 7 Temmuz: Saat 07.30 sularında Türk ordusu Dersim-Erzincan yolu Rojnek mevkisinde operasyon başlatıldı.

★ 7 Temmuz : Şırnak'ın İdil ilçesinde karsalında 14 Haziran günü TC ordusuyla gerillalarımız arasında çatışma çıktı. Çatışmaya giren birligimizden 5 arkadaşımızla şu ana kadar irtibat kurulmadı. Hakkında bilgi alamadığımız gerillaların kimlik bilgileri şöyleledir:

Kod Adı: **Kamuran Penaber**
Adı Soyadı: **Reşat Ari**
Doğum yeri: **Mardin**
Katılım yılı: **2003**

Kod Adı: **Rêber Bagok**
Adı Soyadı: **Abdulgani Akbulut**
Doğum yeri: **Mardin**
Katılım yılı: **2005**

Kod Adı: **Karker Cigerxwin**
Adı Soyadı: **Selman Eliş**
Doğum yeri: **Mardin**
Katılım yılı: **2007**

Kod Adı: **Kawa Amed**
Adı Soyadı: **Nebi Sınır**
Doğum yeri: **Amed**
Katılım yılı: **2008**

Kod Adı: **Serdar Rojhilat**
Adı Soyadı: **Yasin - Mirzai**
Doğum yeri: **Kotol**
Katılım yılı: **2005**

★ 7 Temmuz: Dersim'in Nazimiye ilçesi Doğan Kayalıkları mevkideki çatışmada en az 4 düşman askeri öldürüldü.

★ 7 Temmuz: Van'ın Başkale ilçesinde bulunan Berere karakoluna yönelik gerillalar eylem düzenledi. Eylemde, düşmanın ölü ve yaralı gücü tespit edilemedi.

★ 7 Temmuz: Dersim'in Ovacık ilçesine bağlı Rojnek ve Tevneş sırtlarında askerler skorsky helikopterlerle indirme yaparak operasyon başlattı. Operasyonda çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü, 1 asker yaralandı.

★ 8 Temmuz: Dersim'in Nazimiye ilçesine bağlı Doğan Kayalıkları alanında operasyon düzenleyen Türk ordu birlikleri ile gerillalar arasında çıkan çatışmada, 5 düşman askeri öldürüldü, 5 asker de yaralandı.

★ 8 Temmuz: Dersim-Erzincan yolu üzerinde bulunan Kozmerit, Uzuntarla, Gomemiş, Pagali, Marçik alanlarında Türk ordusuna bağlı gizli birlikler bir süreden beri gözetleme ve pusulama faaliyetleri yürütüyor.

★ 8 Temmuz: Bingöl'ün Kığı ilçesi ile Elazığ'ın Karakoçan ilçesi arasında bulunan Kanê Köyü yakınılarında YJA Star gerillaları tarafından yol kesme eylemi gerçekleştirildi. Eylemde, Kerbay Köyü muhtarı düşmanla ilişkin içinde olduğu ve karakollara erzak taşıdığı için gözaltına alındı. Köy muhtarı, halkın katılıdığı bir mahkemedede yargılanıldı. Suçlarını kabul eden muhtar, bir daha düşmanla işbirliği içinde olmayacağına belirterek, affını istedi. Halk, muhtara son bir şans verilmesi gerektiğini belirtti. Bunun üzerine muhtar serbest bırakıldı.

★ 8 Temmuz: Hakkari'nın Yüksekova ilçesine bağlı Oramar alanına yönelik TC ordusu tarafından başlatılan operasyon 9 Temmuz günü sabah saatlerinde sonuçsuz bir şekilde geri çekildi.

★ 8 Temmuz: Şeladîze kasabasına bağlı Zagros'un Mamreşo, Mambene ve Delil Köyleri ile Avaşin-Avabasya hattı Türk ordusu tarafından havan ve obüslerle bombardlandı.

★ 8 Temmuz: Kars'ın Kağızman ilçesi Çemcê karsalında TC ordusuna ait gizli birlikler tarafından pusulamalar yapıldığı bildirildi.

★ 8 Temmuz: Zagros'un Kartal Tepesi, Girê ve Erdewê köyleri, Dola Konferransê alanlarına yönelik havan ve obüs saldırısı yapıldı. Saldırı sonucunda ormanlık alanda yangın çıktı.

★ 8 Temmuz: Hakkari'nın Gever ilçesine bağlı Oramar alanında çıkan çatışmada 3 düşman askeri öldürüldü.

★ 8 Temmuz: Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesine bağlı Teperrizzi yakınılarında çıkan çatışmada 4 asker öldürüldürken, 3 gerillamızda kahramanca savaşarak şehadete ulaştı. Çatışmada şehit düşen gerillaların kimlik bilgileri söyle:

Kod Adı: **Rojhat Agırı**
Adı Soyadı: **Mehmet Cemil Öztürk**
Doğum yeri: **Tutak, Ağrı**

Kod Adı: **Hamza Serhat**
Adı Soyadı: **Emrah Boztaş**
Anne - Baba Adı: **Fahime - Battal**
Doğum yeri: **Kağızman, Kars**

Kod Adı: **Şervan Agırı**
Adı Soyadı: **Kemal Ermekan**
Doğum yeri: **Şoraxil Köyü, Makû**

★ 9 Temmuz: Bitlis'in Tatvan ilçesinde karsalında Şehit Bawer Tepesi yakınında gerillalarımız ile düşman askeri arasında çıkan çatışmada 1 asker öldürüldü, 1 asker yaralandı.

★ 9 Temmuz: Hakkari'nın Şemdinli ilçesine bağlı Govendê dağı Türk savaş uçakları tarafından bombardlandı.

★ 9 Temmuz: Hakkari'nın Geper ilçesine bağlı Oramar'ın Geper Tepesi hem savaş uçakları hem de obüslerle tarafından bombardlandı.

Apocu Militan Duruşun En Kararlı Örneğini Sergilemiştir

en güçlü tarza uygulayarak Apocu bir militanın görevlerini nasıl görkemli karşılamamız gereğinin somut uygulayıcısı olmuşdur. Onda kararlılığı, düşman karşısında üstün başarı azmini ve canının son anına kadar direnişi gerçekini görmek mümkün olmuştur. Yurtsever Kürtistan halkın bir evlidi olarak yetişen Dijwar arkadaş-

alandı yangın çıktı.

★ 10 Temmuz: Şeladize kasabasına bağlı Şikefta Birîndara, Karker tepe ve Bezelê köyleri obüs ve havan toplarıyla vuruldu. Bombardıman sonucunda ormanlık alanda yangın çıktı.

★ 10 Temmuz: Xazo'ya bağlı Keşan vadisi ve Şehit Delila tepebine yönelik obüs ve havan toplarıyla bombardıman düzenlendi.

★ 10 Temmuz: Ağrı'nın Ten-

dürek dağında ve Kars'ın Çemçe al-

nında Türk ordusu tarafından askeri operasyon başlatıldı.

★ 10 Temmuz: Amed'in Silvan ilce-

sinde düşmanla askeri faaliyetlerde iş-

bırlığı yapan bir şirkete ait şantiyeye gerillalar tarafından baskın gerçekleştirildi.

★ 10 Temmuz: AKP Silvan İlçe baş-

kanına ait 6 araç yakılarak imha edildi.

Eylem ardından kobra helikopterleri bölgeleri bombardıma-

bları.

★ 10 Temmuz: Hakkari'nın Çukurca

karsalında Türk ordusu operasyon baş-

lattı. Operasyonda Şehit Mazlum tepe

yakınlarında çıkan çatışmada 3 düşman

askeri öldürüldü, 10 asker de yaralandı.

★ 10 Temmuz: Hakkari'nın Şemdinli

ilçesine bağlı Bezele karakolu yakınla-

rında işgalci TC ordusu tarafından baş-

latılan operasyon aynı gün öğlenden

sonra geri çekildi.

★ 10 Temmuz: Bingöl'ün Simsor ala-

nında çıkan çatışmada 5 yoldaşımız

şehadete ulaştı. Şehit düşen yoldaş-

ımızın kimlik bilgileri söyle:

Kod Adı: **Serhat Fırat**
Adı Soyadı: **Murat Demir**
Doğum yeri: **Hilvan, Urfa**

Kod Adı: **Rojen Murat**
Adı Soyadı: **Siti Kızan**
Doğum yeri: **Gever, Hakkari**

Kod Adı: **Pelin Koçer**
Adı Soyadı: **Lalihan Koyun**
Doğum yeri: **Tatvan, Bitlis**

Kod Adı: **Harun Gabar**
Adı Soyadı: **Resul Şen**
Doğum yeri: **Siirt**

Kod Adı: **Sorxwîn**
Adı Soyadı: **Leyla Karsu**
Doğum yeri: **Amed**

★ 11 Temmuz: Zap'ın Şive, Fillah köyleri ile Rubar tepe Türk savaş uçakları tarafından bombardlandı.

★ 11 Temmuz: Bitlis'in Tatvan ilçesi

karsalında YJA Star gerillalarımız ile

askerler arasında çıkan çatışmada en

az 3 düşman askeri öldürüldü, 1 asker

de yaralandı.

★ 11 Temmuz: Hakkari'nın Çukurca ilçesine bağlı Şehit Mazlum, Deştan ve Bêtkarê alanlarına yönelik obüs ve havanlarla bombardıman düzenlendi.

★ 11 Temmuz: Hakkari'nın Çukurca

ilçesine bağlı Şehit Mazlum, Deştan</p

düzenlendi. Bombardıman sonucunda ormanlık alanda yangın çıktı.

★ 12 Temmuz: Diyarbakır'ın Dicle ilçesinde Türk ordusu tarafından kullanılan 2 kamyon ve TEDAŞ'a ait 1 araç gerillalarımız tarafından yakılarak imha edildi.

★ 12 Temmuz: Diyarbakır merkeze bağlı Karaz mıntıkası ile Lice ilçesi arasında gerillalarımız yol kontrolü gerçekleştirildi. Kontrolde kargo şirketine ait 1 araç yakılarak imha edildi.

★ 12 Temmuz: Şırnak'ın Uludere ilçesine bağlı Meymun askeri üssü yakınlarında çıkan çatışmada en az 12 asker öldürüldü.

★ 12 Temmuz: Zaxo'ya bağlı Haftanın köyü, Béitalma Üçgeni ve Kevire Boté alanları obüs ve havan toplarıyla vuruldu.

★ 12 Temmuz: Maraş'ın Umutlu mıntıkasında askeri konvoya gerillalarımız tarafından saldırısı gerçekleştirildi. Eylemde 1 zırhlı araç imha edildi.

★ 12 Temmuz: Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesine bağlı Gire Gonê alanında çıkan çatışmada 3 asker öldürüldü, 2 asker yaralandı.

★ 12 Temmuz: Bitlis'in Tatvan ilçesine bağlı Ez, Kurtuka, Eleman ve Xizrokê alanlarında TC ordusu tarafından pusulama yapıldı.

★ 13 Temmuz: Şemdinli'ye bağlı Bembo ve Bêgoza vadilerinde bulunan baraj şantiyesine gerillalarımız tarafından baskın düzenlendi. Sınırda güvenlik amaçlı barajlar ve karakol yapımı taraflarına tüm uyarılara rağmen devam eden Zeki Özen adlı şahsa ait şirket şantiyesine gerçekleştirilen eylemde 8 TIR, 2 dozer, 2 greyder, 1 silindir, 1 transit ve 2 pikapla birlikte toplam 47 araç ve iş makinesi yakılarak imha edildi. Eylemde 2 motorola cihaza el koyan gerillalarımız, 3 bilgisayar ve 50 telefonu da imha etti.

★ 13 Temmuz: Şemdinli'de Gare taburu yakınılarında YJA Star gerillalarımızla işgalci askerler arasında çıkan çatışmada 2 düşman askeri öldürüldü.

★ 13 Temmuz: Şemdinli ilçesinde Mava karakolu ile Begitmê arasında askeri amaçlı yol yapımında kullanılan 1 dozer yakılarak imha edildi.

★ 13 Temmuz: Beytüşşebap ilçesine bağlı Kato Jîrka alanında işgalci TC ordusu operasyon başlatıldı. 13 Temmuz: Çukurca ilçesine bağlı Erîş ve Maruka karakolları arasında operasyona çıkan askerlerle gerillalar arasındaki çıkan çatışmada 4 asker öldürüldü, 2 asker yaralandı. Çatışmada Türk ordusuna ait bir adet askeri araç imha edildi.

★ 13 Temmuz: Şemdinliye bağlı Helena ve Katuna karakolları arasında askeri amaçlı yol yapan bir şirkete yönelik yapılan eylemde 2 kamyon, 1 greyder ve 1 dozer yakılarak imha edildi.

★ 14 Temmuz: Hatay'ın İskenderun ilçesine bağlı Sariseki beldesine bağlı Akarca köyü yakınılarında çıkan çatışmada 2 düşman askeri öldürüldü.

★ 14 Temmuz: Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesine bağlı Ware Kurda alanında çıkan çatışmada en az 3 uzman çavuş öldürüldü.

★ 14 Temmuz: Van merkeze bağlı Yüniplik mahallesinde özel harekat polislerine ait eğitim alanına gerillalar tarafından eylem yapıldı. 20 polisi taşıyan araç imha olurken, eylemdeki ölü ve yaralı polis sayısı tespit edilmedi.

★ 14 Temmuz: Zaxo'nun Sinaht valisi, Dereşîş köyü ile Kato Süle alanları obüs ve havan toplarıyla vuruldu.

★ 14 Temmuz: Dersim'in Hozat ilçesinde bulunan Amutka karakolu yakınında çıkan çatışmada 2 düşman askeri öldürüldü.

★ 15 Temmuz: Antep'in İslahiye'ye ilçesinde tren yoluna gerillalarımız ta-

rafından sabotaj düzenlendi. Eylemde 15 vagon raylardan çıktı.

★ 15 Temmuz: Dersim-Ovacık yolu üzerinde gerillalarımız tarafından yol kontrolü yapıldı. Eylemde bir devlet memuruna ait 1 adet tabancaya el konuldu. Yol kontrolü ardından Türk ordusu alanı havan toplarıyla bombaladı.

★ 15 Temmuz: Zaxo'ya bağlı Haftanın köyü, Béitalma Üçgeni ve Kevire Boté alanları obüs ve havan toplarıyla vuruldu.

★ 15 Temmuz: Şemdinli'ye bağlı Haruna karakoluna yönelik gerillalarımız tarafından gerçekleştirilen saldırısında 4 asker öldürüldü.

★ 15 Temmuz: Beytüşşebap ilçesine bağlı Warê Kurda alanında 3 uzman çavuş öldürülmlesi ardından 15 Temmuz günü savaş uçakları bölgeyi bombaladı. 100 askerin konumlandığı tepeye yönelik gerillalarımız tarafından kapsamlı bir eylem yapıldı. Eylemde düşman ölü ve yaralı sayısı güçlerimizce tespit edilememiş, 4 skorsky helikopter ölü ve yaralı askerleri alandan uzaklaştırmıştır. Çatışmalarda ayrıca 1 kobra ve 2 skorsky helikopter gerillalarımız tarafından darbelendi. Operasyonun ikinci günü olan 14 Temmuz günü yaşanan bir çatışmada Erdal Hewreman isimli yoldaşımız şahadete ulaşırken, 2 yoldaşımızla şu ana kadar bağlantı kurulamamıştır. Şehadete ulaşan yoldaşımızın kimli bilgileri şöyle:

Kod Adı: Erdal Hewreman
Adı Soyadı: İbrahim Ezax
Doğum Yeri: Mêrivan

★ 16 Temmuz: Sideka'ya bağlı Ermuş köyü ile sınır üzerinde bulunan Karker ve Sîro tepelerine obüs ve havan toplarıyla saldırısı düzenlendi.

★ 16 Temmuz: Yüksekova'ya bağlı Bezele karakoluna erzak ve malzeme taşıyan 3 kamyon yakılarak imha edildi. Eylem ardından bölge obüs ve havan toplarıyla vuruldu.

★ 16 Temmuz: İskenderun Demir Çelik Fabrikasına ait bir kireç ocağına gerillalarımız tarafından baskın düzenlendi. Eylemde 3 dozer yakılarak imha edildi.

★ 16 Temmuz: Yüksekova ilçesinde özel harekat birliğine yönelik gerçekleştirilen eylemde 2 uzman çavuş öldürüldü, uzman çavuşlara ait 1 araç imha edildi.

★ 17 Temmuz: Başkale ilçesine bağlı Xalkavan köyü çıkan çatışmada 1 adet akrep tipi zırhlı araç imha edildi.

★ 17 Temmuz: Zaxo'ya bağlı Haftanın köyü ile Kato Süle alanlarına obüs ve havan toplarıyla saldırısı düzenlendi.

★ 17 Temmuz: Lice'ye bağlı Sîsê, Derxust ve Ali Xuso köylerine yönelik askerler tarafından operasyon başlatıldı. Operasyon kapsamında obüs ve havan toplarıyla alan bombalanırken, çıkan çatışmada 3 düşman askeri öldürüldü.

★ 18 Temmuz: Lice, Hazro ve Karaz üçgeninde yapılan indirmelerle operasyon başlatıldı. Operasyon kapsamında Antak boğazı yakınında çatışma çıktı. Çatışma alanının bombardlanması sonucu ormanlık alanda yangın çıktı.

★ 18 Temmuz: Van'ın Gürpınar ilçesine bağlı Semetxan köyü yakınında çıkan çatışmada 5 düşman askeri öldürüldü, 3 düşman askeri yaralandı. Askerlere ait 1 araç da imha edildi. Eylem ardından Zorava, Semetxan, Zaxê ve Panemîr köyleri çevresinde operasyon başlatıldı.

★ 18 Temmuz: Şeladize'ye bağlı Çiyaye Reş ve Şikefta Birîndara alanlarına obüs ve havan toplarıyla saldırısı yapıldı.

★ 18 Temmuz: Dersim'in Nazmiye ilçesine bağlı Deş ormanları askerler tarafından ateşe verildi.

★ 18 Temmuz: Antep'in İslahiye ilçesi yakınlarında askeri amaçlı yol yapımını üstlenen bir şirket şantiyesine yönelik gerillalar tarafından gerçekleştirilen eylemde 4 dozer, 2 kamyon, 1 traktör ile 1 konteynir imha edildi.

★ 19 Temmuz: Van'ın Çatak ilçesi ile Siirt'in Pervari ilçesi arasında gerillalarımız tarafından yol kontrolü gerçekleştirildi.

★ 20 Temmuz: Osmaniye merkeze bağlı Cebel Köyü yakınlarında operasyona çıkan askerlerle gerillalarımız arasında çatışma çıktı. Yaşanan çatışmada 2 düşman askeri öldürdü.

★ 20 Temmuz: Siirt'in Eruh ilçesi Mîşare alanında operasyona çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü. Çatışma sonrası kobra helikopterlerle Sûskê dağının bombardaması sonucu ormanlık alanda yangın çıktı.

★ 20 Temmuz: Çatak İlçe emniyet müdürlüğüne yönelik yapılan gerilla baskınında 3 polis öldürüldü, 1 polis de yaralandı.

★ 20 Temmuz: Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattına yönelik gerillalarımız tarafından sabotaj düzenlendi. Eylem sonucunda petrol boru hattında büyük maddi hasar meydana geldi.

★ 20 Temmuz: Dersim'in Nazmiye ilçesine bağlı Hakîs, Mala Xebat ve Hîngîvan sirtlarında operasyona çıkan askerlerle gerillalarımız arasında çatışma yaşandı. Çatışmadaki ölü ve yaralı düşman askeri sayısı güçlerimizce tespit edilemedi.

★ 20 Temmuz: Uludere ilçesi sınır hattında bulunan Derîyê Dawetiya alanında sınırı geçmek isteyen 2 kobra ve 1 skorsky helikopter ile gerillalarımız arasında yaklaşık 45 dakika boyunca çatışma yaşandı. Çatışma ardından helikopterler geri çekilmek zorunda kaldı.

★ 20 Temmuz: Cizre kırsalında operasyon düzenleyen işgalci TC ordusu askerleriyle YJA Star gerillalarımız arasında çıkan çatışmada 1 düşman askeri öldürüldü. Çatışma ardından düşman alanı obüs ve havan toplarıyla bombardadı.

★ 21 Temmuz: Şırnak'ın Bunusra Köyü yakınında düşmanın örgütlediği ve gerillalarımızın üslenme alanlarını desifre etmeye çalışan 3 köylü gerillalarımız tarafından gözaltına alındı. Soruşturmaları tamamlandıktan ve gerekli uyarılar yapıldıktan sonra köylüler serbest bırakıldı. Köylülere ait 3 adet pompalı tüfeye de el konuldu.

★ 21 Temmuz: Şemdinli ilçesine bağlı Bedeve köyü yakınında askeri amaçlı yol yapımını üstlenen Selmas Özkan isimli şahıs gerillalarımız tarafından gözaltına alındı.

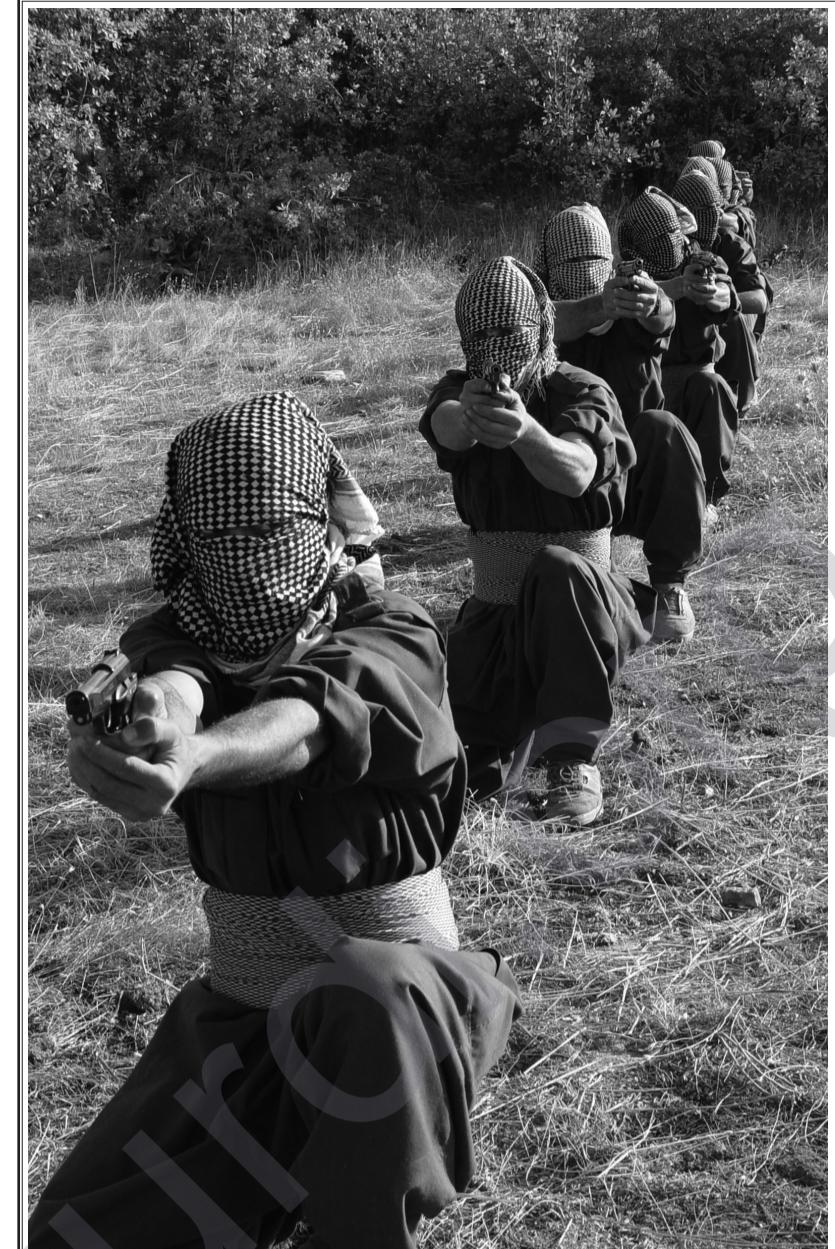
★ 21 Temmuz: Hakkari'de Nîse köyü korucubaşı Esat Faruk isimli şahıs gerillalarca gözaltına alındı. Korucu başının aracı yakılarak imha edildi.

★ 22 Temmuz: Dersim'in Mazgirt ilçesinde Veryan karakoluna erzak ve askeri malzeme götürüren 1 kamyon yakılarak imha edildi.

★ 22 Temmuz: Yüksekova'ya bağlı Glort, Şatuxa, Serengê ve Şehit Serdar alanlarına yönelik işgalci TC ordusu tarafından operasyon başlatıldı. Operasyon alanına indirme yapmak isteyen 1 skorsky helikopter gerillalarımız tarafından vurularak düşürüldü. Helikopterdeki 8 asker ölüken, 7 asker de yaralandı.

★ 22 Temmuz: Yüksekova'ya bağlı Şitazin karakolu yakınında çıkan çatışmada 3 asker öldürüldü, 15 asker de yaralandı.

★ 23 Temmuz: Başkale ilçesinde bulunan Drejkê karakolu yakınında çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü.

Şemdinli'de HPG denetimi

Halk Savunma Güçleri 24 Temmuz günü Şemdinli alanında kapsamlı bir harekat başlatmış bulunmaktadır. 23 ve 24 Temmuz günlerinde Şemdinli-Gerdiya yolu üzerinde iki gün boyunca gerillalarımız yol kontrolü yapmıştır. Yol kontrolünü gerçekleştiren gerillalarımızı kuşatmak amacıyla birçok koldan saldırıyla geçen Türk sömürgeci güçlerine karşı gerillalarımız tarafından 24 Temmuz günü bir harekat başlatılmıştır. Bu harekat çerçevesinde Şemdinli Tugayı, Gare Alayı ve arazideki hareketli işgalci TC ordu birlikleri gerillalarımız tarafından hedeflenmiştir. Gerillalarımızın denetiminde bulunan alanlara karadan müdahale girişimleri puskürtürken işgalci TC ordusunun hava saldırıları da engellenmiştir.

Otoritesi ciddi anlamda sarsılan ve denetimini kaybeden sömürgeci Türk devleti 4 gün boyunca tank, top, obüs ve uçak saldırularını Şemdinli yöresinde yoğunlaştırarak sarsılan otoritesini bu saldırularla tekrar kurmak istemektedir. Gerillalarımıza karşı güç getiremeyen işgalci, sömürgeci TC ordusu özellikle Şemdinli'ye bağlı Nehrê, Bégirdê, Navrêza, Nirkola, Robînos köy ve mezraları, Gumokê, Sénala ve Gostê alanları ile Konserve Tepesi, Genîş Tepe ve Karker Tepesi yamaçlarını savaştılar ve toplarla yoğun bir şekilde bombardıman altına almıştır. Adı geçen köy ve mezralarda köylülerin bağı ve bahçeleri zarar görürken çok sayıda hayvan da telef olmuştur. Bölgedeki savaş halen devam etmektedir.

AKP hükümeti sıkça Suriye'de ve başka birçok yerde savaş olduğunu, baskılara karşı halkın direndiğini iddia ederken Kürdistan halkını ise her türlü silahı ve teknigi kullanarak bastırmak istemektedir. Sadece ikinci gününde tespit edilebilen 30 askerin öldüğü ve 4 yoldaşımızın şahadet ulaştığı bu savaş süreci Türk devleti tarafından medya gücü de kullanılarak Türkiye ve dünya kamuoyundan gizlenmek istenmektedir. Yansıtılan kısmında ise gerçekler tersüz edilerek ağır kayıplar verenin Türk ordusu değil de gerillalar olduğu yanılışı yaratılmak istenmektedir.

Bugün Şemdinli, binlerce askerin, yine yüzlerce gerillanın çatışma halinde olduğu, tankların, topların, obüslerin, uçakların, helikopterlerin ve her türlü teknolojinin yoğun bir şekilde kullanıldığı bir savaş sahasıdır. Bizzat Şemdinli şehir merkezindeki Şemdinli Tugayı, yine Gare Alayı 2 günden bu yana gerillanın denetimi ve vuruşları altındadır. Bütün bölgedeki işgal kuvvetleri nerede harekete geçmişse o yerde gerillalar da cevap vermiştir. Bu savaş bugün farklı biçimlerde halen devam etmektedir.

FARKINA VARMAK

Kültür nedir? Nasıl oluşur? Toplum yaşamında önemi nedir? Kültürsüz de yaşanabilir mi vs birçok soruya arayacağımız cevap bizi kendimizle, tarihimizle, yaşam biçimimizle tanıştırır. Kültür insana ait bir kavramdır, toplumun silinmeyecek hafızası, kimliğidir. İnsanlık ilk toplumsallaşmaya başladığı andan itibaren kendi tarihi aksını başlatır. Tanrıçalar çağdı diye adlandırdığımız ana eksenli toplumda yaşam biçimini, kültürü komünal özgürlükü karakterinden dolayı eşitliği, özgürlüğünü, paylaşımı, sevgiyi, kolektif emeği, bunun barışçıl kapsayıcı kıvrak dilini esas alır. İnsan denen varlığın komünal zihniyeti böyle şekeitenken buna göre yaşam biçimini, kültürünü de yaratır. Anacılık toplum kültürü, ahlaki ve politikayı da toplumun çimentosu olarak görür. Toplum her konuda yazılı olmayan değer yargılarını, ahlakını kendi yaşam kültürünü biçimlendirir.

Kültür aynı zamanda toplumun öz savunması ve güvenlidir

Bir birey toplumdan, toplumsal değerlerden soyut, tek başına kültür yaratamaz. Kültür, toplumsal bir olgudur, komünal toplumun ortak emeğidir. Bir insana içinde bulunduğu yanlış ıslup ve davranışlarından dolayı 'kültürsüz, kültürden nasibini almamış' denilir. Yani bu ne demek oluyor, toplumsal değer yargılarından, emeğinden, hafızasından, ahlak vicdanından kopuk olmayı ifade eden birey gerçekini ortaya koymaktadır. Bu açıdan kültür, insanlığın ortak benlidir. Dolayısıyla yaşam biçimini, tarzı ve ıslubuya toplumsallığına ters düşen birey, ancak dinozorlaşmayı, insan taslağı haline gelmeyi kabul etmiş bireydir. Tanrıçalar çağında böylesi birey toplum ölçülerinde terbiye edilmeye çalışılır, olmazsa toplum dışına atılırdı. Yani toplumsallığın ahlaki ve vicdanı özünden yolaştırmaya çalışan her kim olursa olsun, bu birey de olabilir, grup ya da farklı toplum dışı örgütlenmelerde olur, toplum kendini savunur, öz savunmasını yaratır. Bu açıdan kültür, aynı zamanda toplumun öz savunması, güvenlidir.

Kuşkusuz öz savunma, insanlığın özünde olan bir gerçeklik olsa da her canlı için geçerlidir. Her canlı kendisini ve yaşamını güvenceye alacak ortamı, yaşamı koruyabilmek için mücadele yürütür, öz savunmasını gerçekleştirir. Öz savunma canlı olanın doğal refleksidir. Peki, neye, kime karşı öz savunma? İşte burada 'tecavüz' denilen gerçekle karşılaşırız. Eğer tecavüz, bir insanı, toplumu düşünsel duygusal bedensel olarak ihlal etmekse, insanca, onurlu ve özürce yaşam hakkını, emeğini, yarattığı değerleri elinden almaksız öz savunma kaçınılmaz olur. Toplum oluşumunun ilk gününden var olacağı son güne kadar kendi yaratığı kültür, yaşam biçimini korumak için öz savunmasını kesintisiz yürütecektir.

Tanrıça kültürünün anacılık komünal toplumuna karşı ilk örgütlü saldırısı, tecavüz, tarihin en eski verilerine göre Sümerler çağında İanna-Enki mitinde görüyoruz. İanna tanrıça kültürünün, komünal değerlerin toplam ifadesi olurken, Enki kurnaz, erkek aklın ve zihni-

yettin yalancı, ikiyüzlü, iktidarı kimliğini ifade etmektedir. Mitolojiye göre İanna, kadın öncülüğünde komünal toplumun yarattığı değerleri ifade eden yüz dört me'yı hileyile, calan Enki'ye karşı mücadeleşini, öz savunmasını gerçekleştirerek, insanların özüne karşı geliştirilen tecavüze cevap vermek istemiştir. Toplumsal anlamda gelişen ilk tecavüz kadına karşı geliştirilmiştir. Kadını salt biyolojik olarak ele almamak gereklidir; onun yaratımları olan toplumsal kültür, dili, yaşam ve düşünce, duyguları içini anlamak gereklidir. Bu açıdan geliştirilmek istenen insanlığa, kadına karşı yapılmış çok kapsamlı bir komplodur. Kuşkusuz erkek akıyla ve zihniyetle geliştirilmek istenen toplumsal cinsiyetin başlangıcı olan bu tecavüz kültürune karşı tarihten bugüne kadar büyük mücadeleler, bedeller verilmiş, verilmektedir. İanna'yla başlayan mücadele, özgürlüğün ve aşkin tanrıçaları olan Tiammat, Afrodit'in, büyük kadın felsefecileri olan Hipatya, Aspasya'nın, ateşi çalıp insanlığa veren Prametus'un, güneş tanrısi olan Apollo'nun, binlerce kabilelerin soylu drenişlerinin, Leyla Kasımların, Hakilerin, Agitlerin, Zilanların kısacası özürce yaşamak isteyen tüm insanlığın onurlu mücadeleleri kesintisiz sürdürmüştür, komünal demokratik yaşam kültürünü korunmaya, günümüzde kadar yaşatılmaya çalışılmıştır. Yani tecavüz kültür çok rahat gelişmemiştir. Bu kültüre karşı özgürlük mücadelesi hep var olmuştur ve olacaktır.

Yaşadığımız toprakların coraklaştırılması bir tecavüzdür

Peki, tecavüz nedir? Neden tecavüz kültürü diyoruz. Tecavüz bir kültür olabilir mi? Öncellikle tecavüz salt bilinen anlamıyla dar bir cümle değildir. Tecavüz bir insanın, bir toplumun yaşamından tutalım tüm haklarını gasp etmek, kendi tasarrufuna geçirmektir. Tecavüz salt bir insanın bir insanı köleleştirmesiyle izah edilemez. Onu yaratın zihniyet çok köklü bir geçmişe sahiptir. Bu zihniyet sahiplerinin sistemlere göre, sürekli olarak kendilerine yeterince yer açamamakta, bu kültür içselleştirilememektedir. Kürtistan'da toplumsal çatışmaların sistemi bir biçimde süreklileştirilmesi bu nedenledir. Peki, tecavüz kültürünün yaratıcıları Kürtistan'a hangi yöntemlerle yöneliktedir?

İşte bu çok önemli. Çünkü bu konuda Kürtistan'da çok büyük, kapsamlı ve derinlikli bir mücadele var. Bu mücadele tarihsel olduğu kadar güncel anlamda PKK gerceği içerisinde kendisini göstermektedir. Güncel olanda tarihselliği yaşadığımız bir gerçek ise uzaklara gitmeden örnek vermek istiyoruz. Kendi topraklarımıza, güzellikim ülkemizin

ilk oluşumunda itibaren komünal demokratik, özgürlükü ruhun yarattığı kültür buna izin vermez. Direniş hep olagelmiştir.

Bu tecavüz kültürün kapsamı nedir diye sorulacak olsa, şunu söylemek isterim. Bu kültür öyle bir gerçeklik yaratmış ki yaşamımızın her anında görebiliriz. Evrenselden tekilliğe gidecek olursam, kendi halkımdan örnek vermek isterim. Kurt halkı Ortadoğu'nun kalbinde, altın hilal denilen Mezopotamya'da en kadın olan halktır. Bunu milliyetçilik duygularıyla değil, bir gerçeği yansıtımı için belirtiyorum. Toplum olarak tarih denilenin ilk sayfalarında yer alan, tarihiyle, yaşam biçimimle kültürel gelenekleriyle, efsane sayılacak direnişle kahramanlıklarla dünyanın en zengin, güzel sayılacak coğrafyasında ahlaki politik toplum damarını sürekli güçlü tutan, komünalliteyi özümseyen, demokratik, özgürlükü bir halk gerçekimiz olduğunu bugün herkes bilmektedir. Bu nedenledir ki tecavüz kültürünün yaratıcıları, sahipleri bunda ısrar edenlerin gözleri, kulakları yanı tüm duyargallarıyla Mezopotamya'da Kurt halkın bu gerçeği üzerinde yoğunlaşmakta ve her türlü yönelimle Kurt halkın komünal, demokratik, özgürlükü yaşam biçimini ortadan kaldırırmak için çalışmaktadır. Çünkü şunu çok iyi bilmektedirler ki Ortadoğu gerçeğinde Kurt halkı şahsında komünal demokratik, özgürlükü kültür güçlü kaldıkça, direndikçe tecavüz kültürünün sahipleri kendilerine yeterince yer açamamakta, bu kültür içselleştirilememektedir. Kürtlerin Kürtistan'da yaşanan tecavüzün üstünü örtmekte, perdelemekte, bir yandan de tecavüzü bir yaşam biçimini, davranışını haline getirmek, özümsetmek için yoğun çaba sergilemektedir. Halklara, kadınlara, gençlere özellikle dizileriyle, filmleriyle, klipleriyle rol beklemek, tecavüzün bir kültür olarak zihinlerde özümsenmesi için olağanüstü çaba göstermektedir. Bunu, zehri şerbet olarak sunmaktadır; kendini bin bir maskeyle gizlemek, toplumun tüm kesimlerini tecavüzçüsüne benzetmek, aşık ettirmektedir. Yine bu, bir insanı, toplumu komünal, demokratik, özgürlükü ruhundan uzaklaştmak, kişiliksizleştirerek kimiksizleştirmek, özünden boşaltmak, dolayısıyla insan taslaqları haline getirmek, her türlü kullanıma açık, üzerinde her türlü operasyonu yapabilecek şekilde nesnelleştirmektedir. Bu bir kültür katlamıdır. Her biri bir renk ifade eden, yani renk cümbüşü olan kültürleri, dilleri, yaşam biçimlerini

ormanları Botan'da, Dersim'de ve daha birçok yerde askeri operasyonlar altında yakıldı, yakılıyor. Bu aynı şuna benziyor: Sistemde bir erkeğin bir kadına söylediğisi gibi 'bana teslim olmasan yaşamına son veririm, kimseye yar etmem. Ya benim olacaksın ya da öleceksin' işte ormanlarımızın yakılması, yaşadığımız toprakların çoraklaştırılması bir tecavüzdür. Bize, toprağımıza can veren onlarca derelerimiz, nehirlerimiz, ırmaklarımızın Hasankeyf, Munzur şahsında barajlanmak istenmesi, özgürce akışları değil de, barajlarla yok edilmeye çalışılması, bununla birlikte tarihimizin sular altında bırakılmak istenmesi bir tecavüzdür. Topraklarımızın, ülkemizin devletin askeri gücüyle karış karış işgal edilmesi, kendi topraklarımızda özgürce yaşayamayız, topraklarımızın bize yasaklanması, yer altı zenginliklerimiz bizden koparılp götürülmesi bir tecavüzün sonucudur.

Bu tecavüzcü kültür sahiplerinin en büyük destekçisi olan ve her şeyi kirli yayınlarıyla çarpitın Türk medyası, mantar gibi üretikleri dizileriyle, reklamlarıyla, en önemli de haberleriyle bir yandan Kürtistan'da yaşanan tecavüzün üstünü örtmekte, perdelemekte, bir yandan de tecavüzü bir yaşam biçimini, davranışını haline getirmek, özümsetmek için yoğun çaba sergilemektedir. Halklara, kadınlara, gençlere özellikle dizileriyle, filmleriyle, klipleriyle rol beklemek, tecavüzün bir kültür olarak zihinlerde özümsenmesi için olağanüstü çaba göstermektedir. Bunu, zehri şerbet olarak sunmaktadır; kendini bin bir maskeyle gizlemek, toplumun tüm kesimlerini tecavüzçüsüne benzetmek, aşık ettirmektedir. Yine bu, bir insanı, toplumu komünal, demokratik, özgürlükü ruhundan uzaklaştmak, kişiliksizleştirerek kimiksizleştirmek, özünden boşaltmak, dolayısıyla insan taslaqları haline getirmek, her türlü kullanıma açık, üzerinde her türlü operasyonu yapabilecek şekilde nesnelleştirmektedir. Bu bir kültür katlamıdır. Her biri bir renk ifade eden, yani renk cümbüşü olan kültürleri, dilleri, yaşam biçimlerini

bir potada eritip bir renge hapsetmektir. Eğer sen tüm renkleri, sesleri, zenginlikleri yanı farklılıklarını aynılatsırsan, tekleştirirsən ve bu teklige yaşamı hapsedersen bu fasımdır, insan, kültür ve yaşam katlidir, tecavüzdür. Her şey 'tek millet, tek devlet, tek vatan'la bitmiyor. Bu teklik yaşamın her alanında dayatılarak yaşamın renkleri soldurulmaya çalışılıyor. İnsan olan kendi özüne dayatılan bu hakareti asla kabul etmez, topluma model olarak sunulan insan(!) tiplerini, davranışlarını, kültür alışkanlıklarını, yaşam biçimlerini reddeder. Ama maalesef Kürtistan'da bunun etkilerini çok çarpıcı bir şekilde görmek mümkün. Kadınlarmız, gençlerimiz şerbet olarak sunulan bu zehre alıştırmak istemekte, uyuşturucu gibi. Bu tecavüz kültürün etkisiyle kendi ana dilini, kültürünü hor görmüş, kücümsemiş, ağızına bile almak istemeyen, davranışlarıyla, giyimle, yaşam biçimimle tecavüzcüsünü taklit eder hale gelen birlerce gencimiz, kızlarımız var. Neden diye suçlamamak gereklidir. Çünkü bunun bir zihin karartması, perdelemesi, hafıza yitimi sonucu olduğunu ve özellikle tecavüzcü medyanın, sistemin marifeti olduğunu anlamak gerekiyor. Toplumsal tarihine yabancılataılan yani kendisine yabancılaştırılan bir insana, bir topluma başka yaşam seçeneği kalmaz. Tek bildiği hakikat, tecavüz kültürün içinde en kötüsünden yaşamak olur. Yani tecavüzcüler tarafından hakikat, gerçek olan da tekleştirilmişdir. Başka bir hakikatin olabileceği hiç düşünülmemiş, bunun arayışı içine girilmemiştir. Ben kimim, evrende, doğada, kendi toplumsallığında, tarihimde, coğrafyamda, kültürümde neyi ifade ediyorum diye yoğunlaşmamıştır. Güncelliğe, günü birligé takılı kalılmış, tecavüz kültürüne sorgulamadan teslim olunmuştur.

Tecavüzün bir kültür haline gelmesi tabii ki sadece medyaya gerçekleşir. Bu bir sistemdir, hem de bin yıldır alan bir tarihte adım adım gelişen bir sistemdir, biliç karartılması, tek diye dayatılan hakikatin içselleştirilmesidir. Tarihteki ilk tecavüzcüler,

tecvizün ilk yaratıcıları kadının anacıl komünal demokratik aile sistemine karşı ilk saldırularını gerçekleştirmişlerdir. Anacıl aile gerçeğinin öncelikle özünün boşaltılması tamamen erkek akıyla yeniden yaratılması gerekiyordu. Sistemin tek sahibi nasıl tecavüzcülerse, ailede de erkek olmalydı.

Sorun zihniyeti yaratan bize içselleştirmeye çalışanlardadır

Kadına düşen pay tecavüzün en büyüğünü yaşayacak olan nesne, mal olmaktadır. Ailedeki erkek, tecavüzcülerin kendisine verdiği rolü hiç sorgulamadan içselleştirirken aslında kendi ayağına baltayı vurma misali kendi sonunu hazırladığını, aslında tecavüzcülerin bir kurbanı olduğunu bilmenden bu oyunun içine girmiştir. Aile içindeki tüm erkekleri suçu görmek, mücadeleyi salt ailedeki erkeğe dönük yapmak dar bir yaklaşım olduğu kadar, mücadeleyi sonuçsuz bırakmaktadır. Sorun bu zihniyeti yaratan ve bize içselleştirmeye çalışanlardadır. Ancak ahlaki politik toplumun anacıl komünal aile gerçeğinden beş bin yıldır giderek kopan, tecavüz kültürün etkisiyle yozlaşan bir aile gerçeğinin tecavüz kültürünün içselleştirilmesindeki rolünü de küçümseyemeyiz. Aile komünal, demokratik, özgürlükçü olduğu sürece bir anlam ifade eder,

toplumun temel taşı olarak görülür. Aile, tecavüz kültürün sistemi olarak sürekli üretilmesinde ve yaşatılmasında bir role sahipse çok köklü sorgulanması ve reddedilmesi gerekmektedir. Tecavüz kültürün, sisteminin etkisiyle aile içindeki toplumsal cinsiyetçiliğin yarattığı rollere göre davranışmak ve kadına her türlü yöneliki, şiddetti, tecavüzü reva görmek asla kabul edilecek bir gerçeklik, hakikat olamaz. Bunun Kürdistan'da etkisi yok mudur? Tabii ki var. Halen birçok yerde kız çocukları, kadın, bir insan olarak görülmemece ve değer verilmemektedir. Kürdistan'da kadın olmak çok zordur. Kadın, bir taraftan aile içi şiddet, diğer yandan devlet politikalarının yarattığı şiddet sarmalı içinde oldukça sıkışmış, yaşayamaz hale gelmiştir. Kürdistan'da tecavüzcü güçler bir yandan ailede erkek eliyle kadını baskı altında alırken, diğer yandan özellikle genç kızlarımıza, kız çocuklara sistemli tecavüz ederek, istediği an öldürerek tecavüzü kalıcı kılmaya çalışmaktadır. Tecavüzcü güçler bir yandan da 'kaleyi içten fethet' misali 'kız çocukların okutalmı, çeşitli kurslarla meslek sahibi kılalım' adı altında Kürdün kendine has zengin kültür ve dilini insanlık dışı bir asimilasyon ile kültürün yaratıcısı ve koruyucusu olan, binyillardır canı pahasına kültürünü yaşatan kadını kendi eliyle kendi katili yapmaya dönük

cabalarını kesintisiz sürdürmektedir. Kürdistan'da aile böyle şekillendirilmeye çalışılırken, tecavüz kültürünün içselleştirilmesi için verilen devlet eğitimleri (dini cemaat eğitimleri de dahil) cinsiyetçilik, milliyetçilik, dincilik, bilimcilik ideolojileriyle tecavüzcü anlayış çocuklara, gençlere sürekli empoze edilmeye çalışılmaktadır. Spor yine böyledir. Sporun her dalıyla toplum içinde popülerleştirilmesi, özellikle futbolun çarptırılması sağlıklı bireyler değil de hastalıklı bireyler yaratması bu nedenledir. Spor şiddet, milliyetçiliği üretir hale getirilmiştir. Yine Kürdistan'da sağlık politikaları buna dönük. Paran varsa yaşarsın, yoksa ölürsün mantığı bu zihniyet sahiplerine aittir. Eğer Kürdistan'da yaşıyorsan nüfus olarak ne kadar coğalıp azalacağı bile sağlık politikası adı altında genelkurmayın, devlet yetkililerin gizli görüşmeleriyle olur. Tecavüz kültürünün siyaset anlayışı tüm bu belirttiğim anlayışlar içerisinde şekillenir. Yürüttülen siyasetin amacının ve yönteminin ne olduğunu daha önce de belirttim. Amaç, Kürdistan'da toplumun, özellikle kadın ve gençlerin sistemin iyi birer uygulayıcıları, süreklileştiricileri ve koruyucuları haline getirmek ve kendi sistemini gidererek kökleştirmektir. Yöntemi ise bir yandan tecavüz kültürünü her türlü yol ve yöntemle topluma, özellikle kadın ve gençlere içselleştirmek, iç-

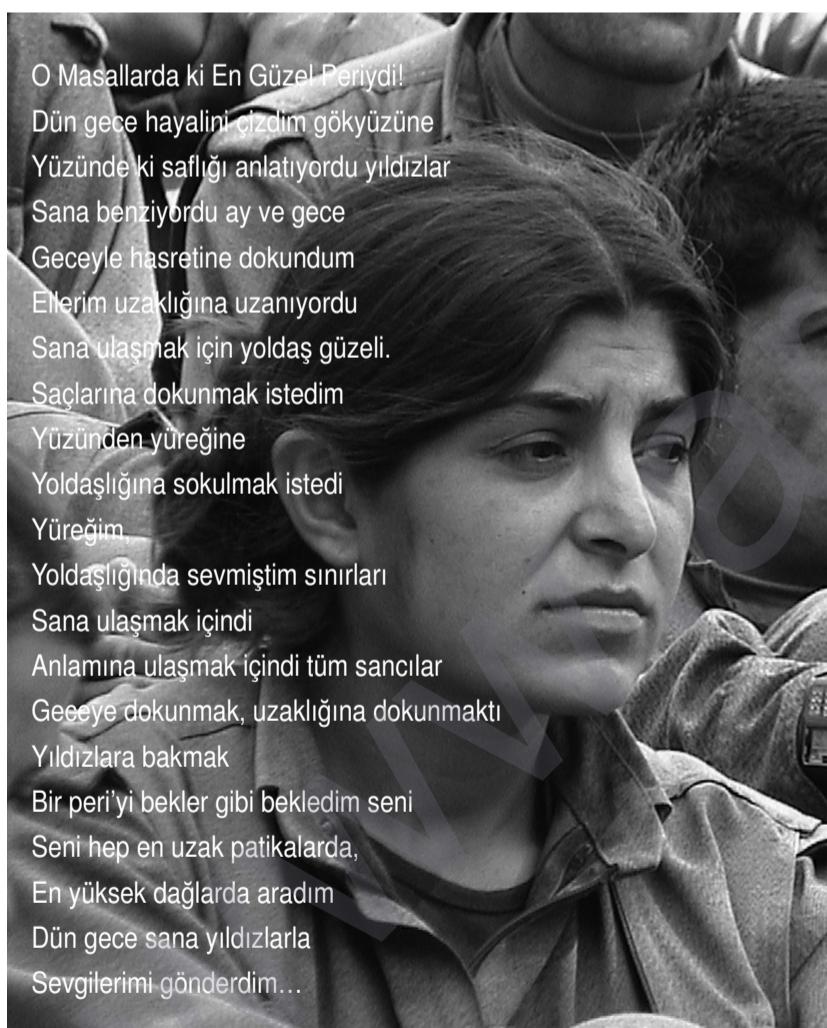
selleştirmek istemeyip direnen kesimi ise karşılaştırarak birbirine kırdırtmak, nihai olarak imha etmektir.

Tecavüz, tecavüz kültür çok derin, kapsamlı bir konu. Tecavüz kültürünü her yönüyle kapsamlı ve derinlikli bu yazida ele almak tabii ki mümkün değildir. Önderliğimiz, tecavüz kültürünü yüzlerce çözümlemeleriyle, İmrâlî'da geliştirdiği savunmalarıyla kapsamlı ele almış, tarihsel toplumsal olduğu kadar güncel boyutlarını ortaya koymuş ve tecavüz kültürune karşı ahlaki politik toplumun tarihsellliğini çözümlemiş, demokratik, komünal kültürün nasıl yaratılacağını özellikle 'Özgürlüğün Sosyolojisi' kitabında dile getirmiştir.

Biz özgürlük militanlarının şunu çok iyi bilmesi gerekip KK, tüm tecavüz kültürünün toplam gerçekine karşı radikal çıkışın, mücadelenin adı olmaktadır. PKK, tecavüz kültürünün tarihsel, toplumsal ve güncel gerçekinen FAR-KINA VARARAK çıkışını gerçekleştirmiştir. Kuşkusuz PKK, tecavüz kültürune karşı direnen Star, İstar, Afrodit, Prometheus şahsında tanrı ve tanrıçaların, Hipatya, Aspasia şahsında bilgelğini canıyla ödemmiş, cadı avıyla yakılmış binlerce kadının, Leyla Kasımın, Beselerin kahramanca direnişlerinin, binlerce kabilenin özgür yaşam istemlerinin vs burada sayamayacağım kadar komünal demokratik toplumun mirası ve tecavüz kültürune karşı direniş

ruhunu arkasına alarak mücadeleşini başlatmış, hakikatın tecavüz kültür olarak hiç de tek olmadığını, kendi özgürlükçü hakikat arayışını aşık düzeyinde, büyük bir inanç ve kararlılıkla yeni insanın yarattığı militant duruşyla gerçekleştirmiştir. Bundandır kahramanca direnen ve durusıyla yaşamıyla destan yazan binlerce şehidimizin Haki Karer yoldaşa başlayıp Kemallerin, Mazlumların, Erdalların, Beritanların, Zilanların, Şilanların, Viyanların büyük, onurlu yaşam arayışı, şehadete yaşam yaratıcı. Bu açıdan bir PKK, PAJK militanı olarak tecavüz kültürune karşı yaratılan özgür yaşamın farkına varmak çok önemli. Özgürlüğü katıldığı ilk günden itibaren PKK içinde bu dağlarda tadan, bunu geliştirmek için özgürlük hakikatinin peşine aşla düşen insan, tecavüz kültürünün tüm çıplak gerçekini derinliğine çözümler, üzerindeki etkilerini büyük bir nefis mücadeleyle tereddüsüz söküp atar. Bunun için büyük bir tarihsel, toplumsal bılınc gereklidir. Bu bilinci kendinde her gün oluşturmaya başlayan bir militant yaşamın, özgürlüğün ve köleliğin farkına varır. Farkına vardıkça tecavüz kültürünün yarattığı derin kölelige karşı savaş açar, zihin aydınlanır ve özgürlüğe aşk derecesinde bağlanır. Bu nedenle önce farkına varalım ki niçin savaştığımızı, savaşımlızda özgür yaşamı yarattığımızı bilelim.

O masallardaki en güzel periydi!

O Masallarda ki En Güzel Periydi!
Dün gece hayalini cittim gökyüzüne
Yüzünde ki saflığı anlatıyordu yıldızlar
Sana benzeyordu ay ve gece
Geceyle hasretine dokundum
Ellerim uzaklıguna uzanıyordu
Sana ulaşmak için yoldaş güzel.
Saçlarına dokunmak istedim
Yüzünden yüregine
Yoldaşlığını sokulmak istedim
Yüreğim,
Yoldaşlığında sevmiştüm sınırları
Sana ulaşmak içindı
Anlamına ulaşmak içindı tüm sancılar
Geeye dokunmak, uzaklığa dokunmaktı
Yıldızlara bakmak
Bir peri'yi bekler gibi bekledim seni
Seni hep en uzak patikalarda,
En yüksek dağlarda aradım
Dün gece sana yıldızlarla
Sevgilerimi gönderdim...

Adı, soyadı: **Fidan SICAK**

Kod adı: **Dicle**

Doğum yeri ve tarihi: **Riha, 1982**

Katılım tarihi: ...

Şehadet tarihi ve yeri: **4 Temmuz**

2007, Dersim

Hani masallar vardır anlatılan ve bizi iliklerimize kadar etkileyen kahramanlar, periler vardır. Hiç unutmadığımız melekler vardır, gece rüyalarımızı süsleyen, rüyalarımızı gerçege, hayallerimizi geleceğe taşıran yoldaşlıklar, dostluklar vardır. İçten

derin paylaşımalar, hayatımızda iz bırakan içtenlikler, sadelikler vardır. Sözüyle özü bir olan, emeği ile yaşayan yürekli masal kahramanları vardır. Anlatılmaya kalkınca sözler anlamını yitirir ya, işte onu öyle bir masalda bulduk. Geceyi, gökyüzündeki yıldızların süslediği bir gecede onun gözlerini gördüm. Sadeliği şafak sökerken düştü yüreğime. Masumiyetini şafağın aydınlığında hissettim.

Ama öyle bir gerecti ki ne masal, ne rüya ne de hayal, hayalini kurduğum dağların gerçek melegi olarak çıktı karşıma. Rüyalarımızın anlamı, ifadesi gibi gülümşüyordu. Gerilla yaşamını

patikaların gizine erişmek onun en büyük hayaliydi. Yürüdüke, dağların uzunluğuna eristikçe güzelleşiyor ve kalbimdeki yeri daha bir anlam kazanıyor, sevgisi içinde daha bir büyüyor. Hayat dolu, yaşamın öznesi gibi hep yürüdü uzaklara, dağlara, yoldaşlığa, dostluğa... Onun için hayatı yaşamak hep yol almakla, yolları yürümekle gerçekleşti. Kendisini yolların sınırsız gizinden hiçbir zaman koparmadı.

O birçok arkadaşının hayallerinin tamamlayıcısı gibi yaşadı. Dağın kalbine girmeyi başarmıştı. Gerilla olabilmenin sırrını çözmüş, kendisini bu aksa bırakmıştı. Huzuru, yüreklice yaşamı, maneviyatı gerilla yaşamında görüyordu.

Yaşamda her hareketi, her davranışını, her sözü yaratıcıydı, emeğiyle yaratmayı seviyordu. Onun bir diğer belirgin özelliği ise çok emekçi olmasıydı. Gerilla kadını tanımlayan emekti. O da bu emeği vererek yaşamın özüne inmişti. Gerillada yaşamın dili çok keskin, çok net, çok somut ve çok sadedir, o bu yaşamın gerektirdiği tüm oglulara kendisini tüm yüreğiyle katarak yoldaşları arasında büyük bir saygınlık kazanmıştır. Çok genç olmasına rağmen yaşamın olgunluğunu kendi kişiliğinde yaratmıştır. Deli dolu olduğu kadar olgun ve etkileyen özelliklere de sahipti. Onu bu kadar özleten, sürekli özlemle anılmasını sağlayan da bütünlük olmasıydı.

Gülmeyişiyile yoldaşlarına hayat veriyordu. Onun yanında insan kendini huzurlu hissediyordu. Öyle bir duruşu ve içtenliği vardı ki, bu onun tüm yaşamına yansıyordu. Onun yanındayken huzurlu olmamak elde değil. Onu hissetmek için çok tanımaya da gerek yoktu. Onunla geçirdiğimiz bir saat bile onu ifade edebiliyordu. Rüzgarın yumuşak uğultusu gibi doğardı yü-

reklerimizin derinliğine. Bir okyanus gibi derindi, derinliğini hissedebiliyor. Belki de bu derinliği onu bu kadar içten kılımıştı, bu kadar vazgeçilmez ve özleten...

O hep özlenendi arkadaşları arasında. Onun uzaklıği bile umutlandırdı bizi. Çünkü gittiği yerde, Dersim dağlarında mutlu olduğunu biliyorduk. O hayal ettiği, özlediği, sevdalandığı dağların anlamına gitmişti. Mutluluk ona yakışıyordu. O huzur dolu bir melekti yoldaşları arasında. Daha anlatmayı başaramadığım birçok güzel özelliğe sahipti. Dedim ya öyle sadeysi ki, onu bir yazıyla nasıl anlatabilirim ki?.. Masmavi hayallerimizi süsleyen Dicle, hep yüreklerimizdeydi, bir an olsun dilimizden düşmedi. Gittiği her yerde kendinden bir şeyle bırakabileceğini.

Aradan geçen üç yıldan sonra hiç bekleyemediğim bir zamanda şahadet haberini aldım. Sürekli bu tür haberler duysak da, hiçbir zaman alışmadığımız bir gerecti. Böyle anlarda insan lal oluyor, konuşmak için bir şeyler bulamıyor. Suskuluk, ağır bir hava estiriyor; yalnızca susmak geliyor insanın içinden. Suskuluk tek ifade oluyor yaşadıklarımıza.

O bir peri gibi dağlarda dans etti, sonsuzluğa yürüyen bir sevda yürüyüşüydi. Dağın kalbini çözmüşü, melekler gibi saf, ağız dolusu gülüşlerle yıldızlara ve yoldaşlarına bakmayı hiç bir zaman unutmadı.

Bizden ayrılrken de bir peri sadeliğinde ayrıldı. Ona yakışır bir duruşla, yiğitlikle, yüreklice savaşarak, mücadele ederek şahadete ulaştı.

Sevgisi, yüreklerimizden özgür zanmlara taşırılacak. Çünkü o hep arkadaş ve dosttu. Bir sevgi perisiymi gerilla yoldaşları arasında...

Neden bu kadar geciktiniz

Rêber Apo'nun 1999 yılında uluslararası bir komploya esaret altına alınması ile Doğu Kürdistan'da beklenmedik bir gelişme yaşanmıştı. Beklenmedik bir gelişme diyorum, ancak aslında en başta öyle bir gelişmenin beklenmesi gereken yer yine Doğu Kürdistan'dı. Ama o tarihe kadar orada çok ciddi bir örgütleme faaliyetimiz olmadığı için yaşanan gelişmeyi beklenmedik bir gelişme olarak görüyorduk. Oysa Doğu Kürdistan isyanlarla dolu geçen bir tarihi mirasa sahipti. Kurtlerin ilk resmi cumhuriyeti sayılan Mahabat Kurt Cumhuriyeti'nin ilan edildiği bir coğrafayaydı.

Tarihinde büyük isyanlar yine Kürtlere büyük komplolar ve trajedilerin yaşandığı bir yerdi Doğu Kürdistan. Yine ülke topraklarından resmi olarak Kasr-i Şirin Anlaşması'yla ilk koparılan parçadır. O yüzden o topraklarda tarih boyunca ne isyan eksik olmuş ne de Kurtlere yönelik kurulan komplolar...

Ama her şeye rağmen bu parçadaki halkımızın umutları hep diri kalmış, arayışları süre gelmiştir günümüze dek. Önderlige karşı geliştirilen uluslararası komploya karşı kendiliğinden gelişen serhiden hareketi bunun en açık örneği olmuştur.

Hareketimiz ortaya çıkan gelişmeleri değerlendirek, oraya göre yeni bir yaklaşım geliştirmek istiyordu. Uzun tartışmalar sonunda Doğu Hareketi diye bir oluşumla alana girilmesi kararlaştırılmıştı. Buna göre bir kadro bilesimi oluşturuldu. Oluşturulan kadro bilesimi içinde ben de yer alıyorum. Alanda faaliyetlere gidecek olan kolların önüne de hedef olarak alanı tanıma ve istihbarat toplama görevi kondu. Ancak silahlı propaganda birimleri şeklinde hareket edilerek bu faaliyetler sürdürülecekti.

Bir süre sonra ilk gidecek birimler ve gidecek alanlar belirlendi. Gidecek olan birimlerden birinin içinde ben de yer alıyorum. Birimimiz altı kişiden oluşuyordu. Birimizin komutanı Serhat adındaki bir arkadaşı. İçimizde Doğu Kürdistan'dan olan arkadaşlar da vardı. Ancak hiçbirimiz alanı bilmiyorduk. Yol bilmiyorduk. Kaba hatalıyla nereden gidileceğini, ilk karşımıza çıkacak yerlerin neresi olabileceğini biliyorduk. Alana ilişkin bulduğumuz bir harita vardı elimizde. O harita ile hareket edecektik. Tıpkı 15 Ağustos 1984 Atılımı'ndan önce ve birkaç yıl sonrasında kadar Kuzey'de açılım yapan arkadaşlar gibi hareket edecektik. Bu konudaki en büyük tecrübe Kuzey Kürdistan'da arkadaşların yaşadıkları deneyimdi. Zaten o yüzden onlar bunu başarabilmişlerse –ki başardılar– o zaman biz de başarıız ve başarmaktan başka seçenekimiz yok diyoruk kendi kendimize. Gideceğimiz alan Nejede, Serdeş, Piranşehir, Mahabat kentleri ile ilçeleri ve köylerinden oluşan Mukriyan alanydı. Arkadaşlar bizimle son tartışmaları yürütüller, yapmamız gerekenleri söylediler.

Artık yola çıkma zamanıydı

Aylardan nisandi. Ne zaman başlayacağı, ne zaman duracağı belli olmayan nisan yağmurlarıyla yola çıktı. Bir gece vurup sınırı geçti. Sınırları geçtikten sonra yaklaşık iki saat kadar yürüdükten sonra arazinin bazı yerle-

rinde yakılan ateşleri fark etti. Bir de köpek havlamaları vardı. O yüzden İran devlet güçleri olamaz diye düşünüyorduk. O araziye yaylacı Kurtlerin geldiğini daha önceden öğrenmiştık. Bundan dolayı çoban ateşleri olabilirdi. Uzaktan sihirli alevleriyle yükselen çoban ateşleri dışında herhangi bir ateş olabileceğini düşünemiyorduk. Ancak henüz nisan ayı olduğu için acaba onlar mı diye düşünmeden edemiyorduk. O yüzden ne olur ne olmaz dierek ateşlerin yandığı yerleri gündüz görebileceğimiz bir yere çekiliip gündüz olmasına bekledik.

Geceyi yarı uykulu yarı uyanık bir şekilde geçirdik. Aslında çok rahat da uyuyabilirdik. Çünkü zaten nöbetimiz vardı. Ama yine de girdiğimiz alanın ne olduğunu, etrafta ne olup bittiğini bilmediğimiz için bir de ilk defa gittığımız bir yer olmasından ötürü bir türlü hiç birimizi uykuya tutmadı diyebilirim. Zaten alana da sabaha karşı ulaşmıştık.

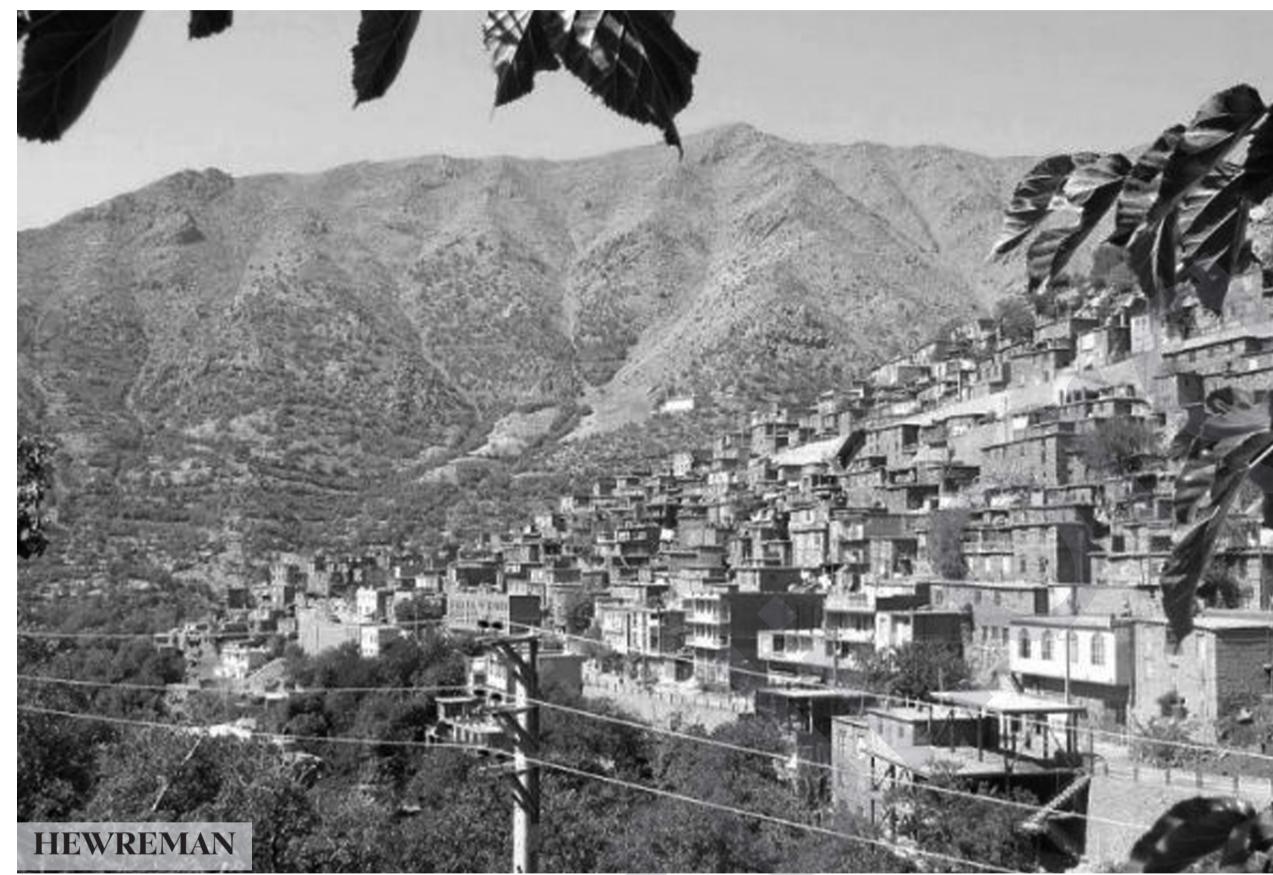
Tan attı. Gün işidi. Hava aydınlandı. Yağsız, bulutsuz berrak bir gökyüzünün olduğu bir gecenin ardından yeni bir günü yaşamaya başlayacaktı. Çok geçmeden güneş de kafasını dağıların ardından çıkardı, ilk ışıklarıyla yüzümüzü yıkamaya başladı. Giderek yükseldi ve bizi ıslıtma başladı. Gece çok soğuk geçmişti. Adeta kemiklerimiz donmuştu. Güneşin doğmasıyla ısınan hava bize kendimize getiriyordu.

Havanın aydınlanmasıyla akşam gördüğümüz ateşlerin çoban ateşleri olduğunu anlamıştık. Çünkü bulunduğumuz yerin hemen alt tarafında küçük ovada yüzlerce yaylacı çadırı olduğunu gördük. Sadece ovada değil, tam karşımızdaki tepeciklerin yamaçlarında da birçok çadır vardı. Adeta bir çadır kent havası vardı çevremizde. Yaşam çadır kente de yavaş yavaş başlamıştı. Çobanlar sürüleriyle birlikte araziye dağılmaya başlamış, ardından çadırların önünde yükselen çocuk ağlamaları, yayık seslerine karışmaya başlamıştı.

Yeni bir hayat başlamıştı çadır kentlerde. Yaylacı Kurtler çadırlarının kurulu olduğu yerde göçmen yüreklerinin hayatına başlayacaktı yeni güne birlikte. Koçer geleneği Kürdistan'ın birçok yerinde olduğu gibi Doğu Kürdistan'da da sürdürülüyordu hala. Yarı yerleşik bir sisteme sahip koçerler, kışın köylerine dönerler baharla birlikte ise tekrar yaylalarına dönerlerdi.

Kurtler yayla yerlerinde sürüleri, çocukların, özlemleriyle yeni bir hayata, yeni hayatın yeni bir günküne merhaba diyorlardı. Uzaktan onları izleyerek her birimiz ayrı ayrı düşüncelere dalmıştık. Bu düşünceler deryasında yaşadığımız gelgitlerle arazide de köylülerden başka kimseyin olmadığına emin olduğumuzdan çayımızı kaynattık. Ardından kahvaltıya oturduk. Zaman ilerledikçe çadırların önündeki hayat da daha fazla hareketlendi. Sabah ağlayan çocuklar bu sefer oyun oynamaya, oraya buraya koşturnaya başladı. Birkaç çadırın önünde kadınlar ateş yakıp saçlarını ıslıtmağa başladılar. Belli ki ekmek yamacaklıdı. Bazılarının çocukların eteklerinden tutmuş onlarla birlikte sacın etrafında dönüp duruyordu.

Bulduğumuz yerden bunların hepsini izleyebiliyorduk. Kahvaltıdan sonra aramızda kısa bir değerlendirme toplantıyı yaptık. Toplantıdan çıkan eteklerinden tutmuş onlarla birlikte sacın etrafında dönüp duruyordu.

HEWREMAN

görüş ikindi vaktine kadar yerimizde kaldıktan sonra yayla çadırlarına gitmek oldu. O yüzden nöbetimizi çikardıktan sonra kimimiz uyamaya, kimimiz çantasında taşıdığı kitabı okumaya çalışı, kimimiz de elimizdeki haritayı incelemeye başladı.

Arkadaşlardan bazıları uyudu. Ama ben uyuyamadım. Elimdeki kitabı da çok fazla okuyamadım. Öğlene doğru uzandığım yerden kalkıp oturdum. Çabanlar sürülerini çadırlara doğru sürmeye başlamıştı. Çok geçmeden her çoban sürüsüne ayrılan yere geldiğinde sürüsünü dardurdu. Çadırlardan elleinde kovalarla çikan "berivanlar" koynları sağlamaya gitti. O sırada bütün sesler birbirine karışmıştı. Koyun ve keçiler meleyerek yavrularını çağırıyordu. İnsanlar birbirlerini. Çocuklarda oyun oynamak için arkadaşlarını. Sadece yorgun köpekler dinlenmek için çadırların gölgelik yerlerine doğru hantal hantal yürüyordu. Bu güzel manzaranın hiçbir şeyini kaçırmadan izledim. Çok sürmedi, ama bu güzel manzara. Çünkü bir saat kadar geçtiğinden sonra her şey yine eski sessiz haline döndü. İnsanlar çadırlarına, çocukların ögle yemeği için evlerine, koyun ve keçiler de sağıldan sonra içlerine salınan yavrularıyla ağıllarına girip yattılar. Her şey eski sessiz haline döndünce ben de yeniden uzandım. Ama yine uyuyamadım. İkindiye doğru arkadaşlar harekete geçmek için hazırlanmamız gerekiğin söylediler.

İkindi vakti hareket vakti

Gerilla her zaman hareket için akşam olmayı bekler. Çünkü gerilla gecelerin içinden yol alır, gecelerin içinden akar hayatı da, eyleme de, geleceğe de. Ama İran devletinin daha alana girdiğimizden çok fazla haberi olmamasından dolayı ikindiye doğru hareket etmeyi uygun gördük. Yanımızdaki ufak tefek eşyalarımızı topladık. Çantalarımızı sırtlayıp silahlarımızı omuzladıkten sonra bulduğumuz yamaçtan kendimizi aşağıdaki çadırlara doğru bıraktık. En yakımızda çadırın önünde duran kadın bizi gördü. Yerinden kırımdan bizi izlemeye başladı. Yanına birkaç çocuk da geldi ve oldukları yerden bizi izli-

yorlardı. Diğer çadırların önünde de kadınlar, gençler, erkekler belirmeye başladı. Bunların hepsi birkaç dakika içinde oldu. Biz yaklaşıkça bizi izleyenlerin içinde de bir hareketlilik görülmeye başladı. İlk çadıra biraz daha yaklaşınca çadırın önünde duran ilk kadının geliyorlar, geliyor diye sese lendifendi duydum.

Çadırın arka tarafına yetiştiğimizde, bizi ilk gören kadının çadırın önünde toplananların içinden ayrılarak bize doğru kollarını açıp koşar adımlarla gelmeye başladı. Kadının heyecanı yüzünden okunuymuştu. Heyecandan dudakları titriyordu. Birkaç adımda karşı karsıya kaldık. Kadın bizi ilk defa görüyordu. Biz de onu. Tek bir kelime dahi konuşacak gücü kendinde bulamıyorduk. Karşımıza geçmiş, kucaklamak, bize sarılmak ister gibi açık kollarıyla öylece duruyordu. Bizi kucaklamak istediği her halinden belliydi. Annelerimizin olmasa da abalarımızın yanında bir kadındı. Ama yine de bizi kucaklamazdı. Çünkü bulunduğumuz yer Doğu Kürdistan'dı. Doğu Kürdistan'da da bir kadın tanımadığı birilerini hele hele bunlar erkekse hiç kucaklayamazdı. Sarılıp evladını koklar gibi koklayamazdı. Kürdistan'da eskiden beri bu uzaktan gelen ve kendileri için geldiği anlaşılan yabancı da olsa çocukların kucaklama, boyunlarına sarılma ve onları koklamak vardı.

Ama Doğu Kürdistan'da gerek devlet tarafından korunmuş feodal bağlar gerekse devletin İslami karakterinin insanlarda yarattığı etkilerle bu günah sayılما başlamıştır. O yüzden de kadın karımıza geçip durmuş sadece bize bakmakla yetinir.

Birkaç dakika içinde yaşadığı şokun etkisini atlattıktan sonra adeta kollarımızdan çektiğimizde bizi çadırın içine götürdü. Kadın dilini yutmuş gibi bir şaşkınlığı yaşıyordu. Bir şeyler söyleyip ama anlaşılmıyor. Aslında ne söylediğini belki kendisi de çok fazla bilmiyordu. Sadece elliyle işaret ettiği yere oturuyor. Heyecandan ne yapacağını bilmiyor. Bize nasıl hizmet edeceğini bilmiyor. Dışarıya çıkış içeri giriyor. İçeri girip bize şaşkın gözlerle bakıp yeniden dışarıya çıkyor. Elleri ayakları birbirine dolanmış ne yapacağını bilmez şekilde garip garip ha-

reketler yapıyordu. Dışarı çıkışın biraz dolanıyor tekrar gelip bize bakıyor sonra yine gidiyordu. Çocuklarını çağırıyor onlara bir şeyler anlatmaya çalışıyor, ama çocukların ne söylediğini anlamıyor. Yanımızdan hiç ayrılmak istemiyordu. Son kez yanımıza oturduğunda biraz kendine gelmiş olmalı ki gözlerinden yaşlar akmaya başladı. Yazmasıyla göz Yaşaları sillerken, hala bize bakıyordu. O an artık biraz kendine geldiğini sandık. Sonra yeniden dışarıya çıktı ve çocukların yanına çağırıldı. Çocuklarına bir şeyler kanlatmaya çalışıyor, ama bir türlü anlatamıyordu. Ben ne demek istediğimi anladım ve yerimde kalkarak, "ne yapmak istiyorsun ana" diye sordum. "Oğlum size hizmet etmek istiyorum. Ama nasıl edeceğimi de bilmiyorum. O yüzden çocuklara bir hayvan kesmesini söyledim" dedi.

Bize hayvan kesmelerine gerek olmadığını söyledi. Ayrıca biz buraya sizleri görmeye, sizlerle konuşmaya, hal hatırınızı sormaya, düşmanın zulmüne üzerinden nasıl kaldıracağımız yolunu bulmaya geldik. O yüzden hazırlıda ne varsa onunla bizi ağırlamasının bizim için daha makbul olacağıne söyledi. Çocuklara ne yediğimizi söyledim. Çocuklara ne yediğimizi söyledim. Hayvan kesmesi durumunda yemeklerini bile yemediğimizi söyleyince daha fazla etkilendi. Hayvan keserek karşılaşmak Kürtük geleneklerinden gelen bir şeydi. Bir de daha önce orada faaliyet yürüten ve sonra öncülük ve ideolojik yetersizliklerinden dolayı tasfiye olan KDP ve Komala hareketlerine yaptıkları hizmetten kalma bir alışkanlığı. Kadına bize bir bardak çay bir de peynir, yoğurt vb gibi yiyeceklerin bize yeteceği konusunda onu ikna etti. Çaydanlığı çadırın önünde yakılan ateşe koymaktan sonra yanımıza oturttuktan sonra oraya gidiş amacımızı, yapmak istediklerimizi, halkın görev ve sorumluluklarını anlattık, dilimiz döndüğünde. Biz bunları anlatırken kadın daha fazla etkilendi. Kadının o yaklaşımları İran devlet güçlerinden çok cektiğini gösteriyordu. Fakat bu konuda bize hiçbir şey anlatmadı bize. Sonunda

hazırladığı yiyecekleri yedikten sonra tekrar hareket geçmek için ayağa kalktık. Bizi gözyaşlarıyla uğurladı. Ardından diğer bir çadıra girdik. O çadırda kilerde o kadını aratmayacak şekilde bir ilgi gösterdiler. Ama biz yine de o kadının yaşadıklarının ne olabileceğini sormadan geçemedik. Çadırda kiler kadının eşinin İKDP peşmergesi olduğunu, çocukların henüz çok küçükken İran devlet güçleri tarafından şehit düşürüldüğünü, çok büyük zorluklar yaşadığını söylediler. O çadırda da biraz oturup çadırda kilerden gideceğimiz yönü doğru biraz bilgi aldıktan sonra gece yola çıktı.

Geleceğinizi biliyordum

Gittiğimiz yönde göz alabildiğine yavacı çadırları vardı. Onların ateşlerine doğru gidiyorlardı. Gece yarısına kadar yürüdük. Tabii çadırların içinden yürümemeyeceğimiz için sağından, soldan ya da üs taraflarından ancak geçebiliyorduk. Sonra tekrar mola vererek, uygun bir yerde konumlandı.

Ertesi gün yine aynı saatlerde kendimi çadırların içine doğru aşağıya bırakınca bu kez tek ayak üzerinde hareket eden yaşlı bir adam bize doğru bu kez kollarını açarak gelmeye başladı. Ayaklarından birinin tutmadığı belli oluyordu. O yüzden sevincini tek ayağı üzerinde dönerek yaşıyordu. Kendini rahat ifade edebilen bir kişiydi. İçini daha rahat açabiliyordu. Sizin geleceğinizi biliyordum. O yüzden siz hep bekliyordum. Bir yandan niyet düşündürdüm ve siz beklediğim gibi geldiniz diyordu öte yan dan arkadaşlara sarılıp onları kucaklıyor ve öpüyordu. Bunu defalarca yaptı. Her arkadaşı belki yirmi kez kucaklayıp öptü.

Bir hasret giderdiği anlaşılıyordu. Bir oğul, bir akraba hasreti değildi bu. Ülke hasretini gideriyordu desek daha doğru olur. Çünkü bizde özgürlüğü, Kürdistan'ın geleceğini görüyordu.

İhtiyar Kurt bir arkadaşı bırakıyor diğerine sarılıyordu. Yarım saatte yakın devam etti bu sarılmalar. Bir tarafının felç olduğu belli oluyordu. Ama nasıl, neden ve ne zaman olduğu konusunda henüz bir bilmemiz yoktu. Alanda yeni olduğumuzu hemen fark etmişti. O yüzden alan hakkında bize her şeyi anlatabacağını, bizi birkaç gün bırakmayıcağını söylüyordu. O gece bizi bırakmadı. Yanında oturun size anlatacaklarım var diyor du. Bizi yanına oturtup başladığında olduğumuz bölgeyi adım adım anlatmaya. Karakolların olduğu yerleri tek tek sıraladı, hangi köylerin korucu olduğunu, korucu olmayan köylerde istihbarata çalışan insanların olduğunu bileyerek kâdariyla onların isimlerini bize söyledi. Sonunda düşmanın yaptığı ağır işkencelerden dolayı felç olduğunu söyleyerek düşmanın yörende yaptığı zulmü tek tek anlatmaya çalıştı. Ömrünü Kurt hareketlerine hizmet etmekle geçirmiştir. Geri kalanını da bize tamamlamaya kararlıydı.

Gece bizi bırakmak istemedi. Tehlikeli olduğunu, bize çadırda kalma gibi bir alışkanlığımızın olmadığını söylememize rağmen kabul etmiyor du, gitmemizi. Tabii biz çadırda kalmağa kararlıydık. O zaman çadır ların üstünde güzel bir yer olduğunu, orada hiçbir şey olmayacağıni söyleyerek bizimle birlikte çadırda çıktı. Ne yaptıysak geri çeviremedik. Nereye gitti sekiz bizimle geldi. O gün de bizi bırakmadı. Evinin çevresinde uzaklaşmamıza izin vermedi.

Bir müddet daha onunla kaldıkta

sonra artık ayrılma saatinin geldiğini, daha başka yerlere de gitmemiz gerektiğini söyleyerek, ondan müsaade istedik. Amacımızı bir kez daha özetledik ona. Keşif gruplarıydı. Alanı tanımaya, coğrafayı öğrenmeye, ilişkiler kurmaya, halkı örgütlemek için alt yapı oluşturmaya geldiğimizi, bu yüzden daha çok yere gitmek zorunda olduğumuzu vurguladık, bir daha. İhtiyar da zorunlu olarak kabul etti söylediklerimizi. Bize "benden ayrılmayorsunuz aksine bundan sonra daha fazla bennimle olacaksınız, çünkü kalbimdeki yerinizi aldınız" dedi. Arkamızdan "şimdilik beni bırakın, ama ben sizi bırakmayacağım" diye sesleniyordu büyük bir heyecanla. Daha sonra çalışmalarımız gereği oradan ayrıldık.

Yaşlı ve felçi amcamızdan ayrılmıştıkımız başka bir yerde onun hakkında çok önemli bilgiler aldık. KDP sürecinde İran'a karşı ailesinden çok sayıda kişinin savaştığını, bunlardan 16 kişinin şehit düşüğünü, kendisinin de gördüğü ağır işkencelerden felç olduğunu, evinin İran devlet güçleri tarafından yakılıp bine yakın hayvanına el konulduğunu öğrendik. Bu zulümden kendisiyle birlikte sakat bir çocuğu ve yaşlı eşinin kurtulduğunu öğrendik.

Bir iki gün o çevrede kalıp bazı insanları daha tanııp civar hakkında biraz daha bilgi topladıktan sonra Mahabat'a doğru yol almaya başladık. Mahabat Kürt Cumhuriyeti'nin başkenti Mahabat'a, Kürtlərin idam edildiği daragaçlarının kurulduğu o kadem kente doğru gidiyorduk. Kürtlere mezar edilmek istenen kenti yeniden ayaklandırmak, hiçbir gücün Kürtlere orayı mezar yapamayacağını göstermek için o alana girecektik. Oraya doğru giderken yaşlı, bilge adamın bize verdiği bilgilere göre yolumuzun üzerinde çok sayıda korucu köyü de olduğunu unutmadık gereğini biliyorduk. O tedbirlerden birinden bırakmadan gecenin karanlığının içinden yol alıyordu. Gecenin ve gecelerin karanlıklarını yırtarak ilerliyoruk. Tıpkı bizden önceki arkadaşlarımız gibi. Elimizdeki harita üzerinden gidiyoruk. Yine yaşlı bilgenin bize verdiği işaretlere dikkat ediyoruk.

Sabahı doğru bir ovaya vardık. Ovayı geçecek kadar zamanımız kalmamıştı. O yüzden kalacak bir yer aramaya başladık. Ovanın başında geçen küçük suyun kenarında kamuflajlı bir yer bulduk. Oraya girip kalmaya karar verdik. Akşama kadar o küçük suyun kıyısında bulduğumuz gizli yerde kaldık. Gelen giden olmadı. Bizi gören

de olmadı. Ama gün boyu Doğu Kürdistan'da karşılaşlığımız ilgisi konuşduk. Ciddi bir sempati vardı hareketimize karşı. Gördüğümüz, konuştuğumuz her şeyi kaydediyorduk. Çünkü geri döndüğümüzde aldığımız bilgileri, halkın gösterdiği ilgisi arkadaşlara rapor etmemiz gerekiyordu.

Akşam oldu yeniden yola çıkmamız gerekiyordu. Ama hava iyice kararmadan oradan çıkmazdık. Çünkü yaşı bilgenin bize verdiği bilgilere göre korucu köylerine oldukça yakındık.

Karanlık çökünce tekrar harekete geçtik. Ovayı geçtikten sonra yaklaşık yarım saat kadar daha yol aldık. Önümüzde çok işkändirilmiş bazı yerler çıktı. Önce buranın İran karakolu (payga) olduğunu sandık. Ama bize verilen tarife göre burada karakol olmaması gerekiyordu. Serhat arkadaş bir kişinin gidip nereye geldiğimizi öğrenmesi gerektiğini söyledi. Uzaktan bakarak, bunu anlamamız mümkün olmaz dedi. Ama hepimizin birden gitmesi yerine önden birinin gidip kontrol etmesi daha uygun olurdu. Sorumlumuz Serhat arkadaş "ben yaşlıyım, bana bir şey olsa da önemli değil" diyerek, kendisinin önden gitmesinin iyi olacağına söyledi. Ne kadar itiraz ettisek de sonuç değişmedi. Serhat arkadaş yola çıkmadan önce "ben size haber vermeden gelmeyin" diyerek yola çıktı. Biz de onu koruyacak bir şekilde mevzileşip beklemeye başladık. İşçilerin arasında girmesiyle bizi çağırması bir oldu. "Heval gelin tam aradığımız yere gelmişiz" dedi. Biz de daha fazla beklemeden köye girdik.

'Bunlar diğerlerinden çok farklı'

Girdiğimiz yer yedi sekiz hanelik bir mezraydı. Ve hepsi de aynı aileydi. Hepsini bir araya toplanmış sanki bizi bekliyor gibiydiler. Onları yemek başında bulmuştur. Bizi görünce yemeklerini bırakıp kalkmışlardır. Ne kadar yemekten kalkılmaz, yemeğinizi yedikten sonra görüşürüz dediğimizde de onları bir daha yemekte tutmadık. İçeriye girip oturduk. Ben dışarıda nöbet kaldım. Ev sahibi beni görünce "heval sen niye içeri girmiyorsun, niye dışarıda kaldın" dedi şaşrak. Sonra "sen de gir ben sizin nöbetinizi tutarım" dedi. Tabii ben yanlış anlamaya müsaade etmeden, kabul etmedim bu teklifi, "nöbet tutmak sizin değil, bizim görevimiz ve ben de o yüzden buradayım" dedim.

Kendi aralarında "bunlar diğerleri gibi değiller. Kendi işlerini kendileri yapıyor. Ne Komala'ya, ne de KDP'ye benziyorlar" diyorlardı. Yaptıkları bu tespitler tabii yanlış değildi. Çünkü hareket olarak biz diğerlerinden her yönüyle farklıydık. Farklı da olmak zorundaydı. Öncelikle onlar peşmerge biz ise gerillaydı. Biz özgürlük için her şeyimizi feda etmiştik. Daha modern bir ideolojimiz vardı. Eşitlige, toplumsallığı, komün (ortak) yaşama inanıyorduk. Ve kendimize ait hiçbir özel mülkiyetimiz yoktu. Böyle bir düşünüm de yoktu. Hepimiz özgürlük uğruna, halkın kurtuluşu uğruna Başkan Apo'nun ideolojisini çerçevesinde ölüm dahil her türlü zorluğu göze almış bir gönüllüler topluluğuydu. Aynı zamanda örgütlenme, hareket tarzı, savaş tarzı, öncülük ve ideolojik olarak da hiçbir benzerliğimiz yoktu, diğer hareketlerle. Bu yüzden hangi parçada olursa olsun aramızdaki farklılıklar anında görebiliyordu Kurt halkı.

İlk izlenimler, ilk etkilenmeler önemlidir. Bunun farkındaydık. O yüzden oturmuşuzdan kalkışımıza kadar her şeyimize dikkat ediyoruk. Çünkü herkesin gözü bizim überimizdeydi. Birçok örgüt, devrimci(!) görmüşlerdi şimdije kadar, ama sürekli hayal kırıklığına uğramışlardı. Aynı şeyi bizler de yaşatacak mıydık onlara! Haliyle bu soru hepsinin kafasında vardı. Farklı olup olmadığımıza bu yüzden dikkat ediyorlar, diğerlerden farklı olmamızı bu yüzden istiyorlardı. Diyebilirim ki kadın, erkek, çocuk, yaşlı herkes oturmuşdan kalkışımıza, konuşmamızdan nöbet tutuşumuza kadar birçok davranışımızdan etkilendiler. Ardından hem yemeğe oturtular bizi ve peşeye sorular sormaya başlıdilar. Kadın, yaşlı, genç demeden herkes merak ettiğini, hakkımızda öğrenmek istediklerini soruyor, arkadaşlar da bir yandan yemek yerken öte taraftan da sorularına cevap vermeye çalışıyorlardı. İnsan, sorularından ilgilerinin düzeyini anlayabiliyordu. Çünkü yaşamdan tutalım, pratik ve düşmana kadar çok geniş bir çerçevede soruyorlardı. Sorularının içinde en çok dikkatimi çeken ise, "heval neden gelmek için bu kadar geç kaldınız?" oldu.

Bu soru bizim bir gün mutlaka geleceğimizi bildiklerini gösteriyordu. O yüzden geç gelmekle onları bekletmiş oluyorduk. Halkın bu ilgisini gelecekteki mücadeleye katılmını gösteriyordu. Bu ilgi bizde de büyük bir umut ve heyecan doğruyordu. Ama aramızda bir

sorun vardı. Onlar Soranca lehçesinde konuşuyor, biz ise coğunluğumuz Kurmancı lehçesinde konuşuyorduk. Bu yüzden birbirimizle anlaşma noktasında kimi zorlanmalar yaşıyorduk. Bizimle birlikte, lehçesi Soranca olan bir arkadaş vardı. O arkadaş daha rahat anlaşmamış için yardımcı oluyordu. Yerime bir nöbetçi gelip ben içeri girdiğimde bu manzaraya tanık oldum. Daha önce biraz Soranca öğrenmiştim. O yüzden içeriye bildiğim o Soranca sözcüklerle girdim. Konuştuğumdu yine birbirlerini çağırarak lehçemizi bilen biri geldi diyerek hepsi birden başında toplandılar.

Birkaç kelime de olsa Soranca konuşduğumu görünce daha çok heyecanlanmaya başladılar. Ve birbirlerini çağırarak "gelin gelin bakın bizi dilimizi bilen biri de var içlerinde" diyorlardı birbirlerine. Bu durumu görünce ben oturmak için uygun bir yer aradım. Baktım evin bir köşesinde oturmuş ortamda olup bitenleri izleyen bir yaşlı var. En uygun yer orası olsa gerek diyecek gidip onun yanına oturdum. Odağı en yaşlı insandi. Çok şey yaşadığı belli oluyordu. Görmüş geçmiş biriydi. Bir köşeye çekilmiş konuşulanları dinliyor, kafa sallıyorodu sadece. Bu bileyeler yaşadığına işaretti. O yüzden onun yanına oturdum. Oturur oturmaz, amca sen ne düşünüyorsun bu konuda, diyerek sohbetin merkezine onu aldım.

Durup yüzüme baktı. Belli ki vereceği cevabı düşünüyor. Ama nereden ve nasıl başlayacağına daha karar vermemiş gibi idi. Çünkü bizi ilk defa görüyordu. Epey düşündükten sonra, "oğlum aslında size söyleyeceğim çok şey var. Size anlatılacak çok şey var, ama siz daha yeni geldiniz. Daha siz tanıtmıyorum sizin biraz tanıyalım, ondan sonra anlatılması gerekenleri tek tek anlatırım. Ama yine baştan birkaç şey söyleyebilirim" diyerek sözlerine başladı. "Mahabat Kürt Cumhuriyeti kuru cusu Qazi Muhammed ve arkadaşları idam edildi. Çocuk yaşıta o idamlara tanık oldum. Gözlerimin önünde idam edildiler. Onların idam edilişi çocuk kalbimde bir yara açtı. Daha sonra Dr. Qasimlo geldi. Alanda bir sürü çalışma yürüttü ve önemli bazı faaliyetlerde bulundu. O da komployla öldürdü. Onun katledilişi kalbimde bir yara daha açtı. Ardından Şerefkendi aynı komployla öldürdü bende bir yara daha açıldı. Ardından hiç görmediğim ilk defa ağızından PKK adını duydum bir de her dört parçayı savunan Ab-

dullah Öcalan esaret altına alındı. Yüreğimdeki en son yarayı da o açtı." dedi. "Açılan bu yaraları kaldırılamayan kalbim zayıf düştü. O yüzden ben yeni hastaneden gelyorum ve bu gördüğünüz insanlarda beni ziyarette getenlerdir. Şimdi siz de onların arasına bir ziyaretçi gibi karışınız. Hani derler ya iyi olacak hastanın ayağına doktor gidermiş. Şimdi benim için öyle oldunuz. Sizi görmem iyi oldu. Hep böyle bir günü bekledim. Çünkü kalbimin son atışlarının da sizin için olmasını istiyorum. Ve öyle de olacak. Sizin için şimdilik bunları söylüyorum. Ama ileride gidip gelmeye devam ederseniz size söyleyeceğim daha çok şey var. Anlatacaklarım var. Çünkü yüregim yaralarla dolu. Açılan yaraların dermanı ancak siz olabilirsiniz. Yaşadığım acılara ancak siz son verebilirsiniz. Ömrümü bu acılarla geçirdim. Ama bir gün mutlaka Kürtlerden birilerinin çikip bu acıları sevince dönüştürecek diye bekledim. Sizden önce çıkanlar bunu başaramadı. Ama sizin başaracagınızı inanıyorum" diyerek yaşadığı acıları, çektiği özlemleri dile getirdi.

Sohbetimiz başka konulara kaymıştır. Ama içinde yine o alanda geçmiş yıllarda yürütülen mücadele, bundan çibileceğimiz dersler üzerineydi. Gece durmadan ilerlemiştir. Koy sohbet, geçenin o denli ilerlemesini fark etmemize de engel olmuştu. Sonunda o ailenin reisinin de konuştuğum yaşlı ve odadaki diğerlerinin hepsinin de onun çocukları olduğunu öğrenmiştim. Artık kalkmamız gerekiyordu. Onlardan kalkmak için izin istedik. Ama ondan önce amcaya bize ilişkin söylemek istediği başka şeylerinin olup olmadığını sorduk. Tedbirin hiçbir zaman elden bırakmamız gereğine bir kere daha vurgu yaptıktan sonra bir sefer daha geldiğinizde buradaki halkın dilini bilen birilerinin

içinizde olması daha iyi olur. Sizin dilden fazla anlamamamıza rağmen duruşunuzla bize bir şeyler anlattınız. Bu bizim ve sizin için önemlidir. Eğer bunları dikkate alırsanız halk sürekli siz bekliyor. Geleceğinizi herkes tahmin ediyordu. Çünkü hareketin ismi üzerinde her dört parçanın örgütü deniliyor ama biraz geç geldiniz."

Nereye gideceğimizi kimseye söylemeden gitmek istiyorduk. Yola çıkmak için ayağa kalktığımızda yaşlı bilgenin yaptığı bir işaretle herkes ayağa kalktı. "Heval gideceğiniz yere biz sizi götürürüz" diyordu herkes. Birkaç genç öne çıktı ve "arkadaşları biz götürüreceğiz" dediler. Babaları yerel ıslupla üzerlerine giderek, "siz cahilsiniz, gençsiz tecrübeniz yok; bu yüzden arkadaşları gitmeleri gereken yere sağlam götürmeyebilirsiniz onları biz götürüreceğiz" diyerek orta yaşlı iki kişi öne çıktı.

Kararı onlar vermişti. Yani bizimle gelecek olanları belirlemişlerdi. Bize heval hazırlısanız yola çıkalım dediler. Yola çıktıktan sonra biri önde biri arkada bizi ortalarına alarak gitmemiz gereken yere doğru yola çıktıktı. Yolda neden gençlerin bizimle gelmelerine izin vermediğlerinin açıklamasını yapmaya başladılar. Öndeki gençlerin aklı bir karış havada, yolda korucu var, mayınlı arazi var düşmanın hareketliliği olabilir. Onlar bunların hiçbirine dikkat etmeyeceklerdi. O yüzden sizi sağlam gitmeniz gereken yere biz ulaştırmak istedik dediler. Bizimle gelenlerden biri ayağından aksıyordu. Neden aksadığını sorduğumda, "heval KDP'nin henüz tasfiye olmadığı dönemde düşman bir defa geldi hepimizi köy meydanında topladı önce. Orada biraz işkence yaptıktan sonra bu kez bizi şehrde götürdü. Günlerce orada da işkencede kaldık. Ayağım o işkencelerden bir hediye olarak kaldı bana. Çektiğim o işkencelerin

sonucu sakat kaldı. Ama çok önemli değil. Çünkü bize ne yapsa düşmandır. Düşmandan medet ummak kötüdür. Düşmandan zulüm görmek kötü değil. Çünkü düşman olduğu için yapıyor. Bunun bilincinde olmak gereklidir. Düşmandan iyilik beklemek galettir diye düşünüyorum" dedi. Tabii söylediklerine esprili katmadan da yapamıyordu. Düşmanın yaptığı işkenceyi arabaya yüküle ölçüyüordu. KDP'ye yardım yataklıktan bana bir traktör dayak attı, ama size yardım ettiğimi görürse bu sefer bir kamyon dayak atar diyor.

Halk bizi iyi karşılamıştı. Doğu halkı her şeye hazır bir durumdaydı. Bizi sahiplenmeleri, bize moral vermeleri, orada yaşanan deneyimleri bize aktarmaları, oraya ilişkin verdikleri önemli bilgiler bunu gösteriyordu. Hepimizin kafasında, halk başlatılacak bir mücadele bekliyor. Ellerinden geleni artılarla koymayacaklar.

Bize kuryelik yapan yaşlılar önde, biz arkada yürüyoruz. Onlara ulaşmak için iki gün yürümüştük. Ancak gitmemiz gereken yere bizi farklı bir güzergahtan fakat bizim tarzımızla götürdüklerini görüyorduk. İki gece boyunca yürüdüğümüz yolu iki buçuk saatte almamızı sağladılar. Ulaşmamız gereken yere sabaha doğru vardık. Oturup birkaç dakika soluklandıktan sonra bizi getiren köylüler görevlerini yerine getirdiklerini, bizi sağlam ve kısa zamanda yerimize ulaştırdıklarını o yüzden artık evlerine dönenlerin söyledik. "Heval şimdilik gitmiyoruz," dediler. Neden diye sorduğumuzda, "heval biz daha görevimizi tam yerine getirmedik. Sizi buraya ulaştırdık, ama daha görevimiz bitmedi. Uykusuzsunuz. Biz buradan ayrırsak acaba ne yapılır, ne yapacaklar gibi düşüncelerden ötürü uyku-nuzu alamazsınız. Bunları düşünmeniz güvensizlikten değil, daha bizi tam ta-

nımamanızdanır. O yüzden siz uyku-nuzu iyice alana kadar biz burada kalırız. Daha sonra birlikte bir yemek yedikten sonra çıkar gideriz" dediler. Aslında adamlar söylediklerinde haksız değildi. Çünkü onlardan sonra gerçekten söylediklerini düşününecektik. Hat-ta belki yerimizi birkaç yüz metre sağ ya da sola doğru değiştirecektik. Bu gerillanın bir kuralıdır. Sadece halktan insanlara karşı bu kural yerine getirmez. Gerilla bu kural görevde gönderilen arkadaşlarına karşı da yerine getiriyor. Çünkü savaş ortamında neyin, ne zaman ve nasıl olacağı hiç belli olmaz.

Onlar da bizim yanımızda kaldılar. Öğlene kadar uyuyup dinlendik. Onlar güvenliğimizi yanı nobetli onlara bırakmamızı istiyordu. Ama biz gerillaydık. O yüzden güvenliğimizi kendimiz tutacaktık. Sonuçta güvenliğimizi yine kendimiz almıştık. Geldiğimiz yere yakın bir köy vardı. Meğer o köy de bizi getiren köylülerin akrabalarının köyüyümüş. O yüzden tam kalkacağımız sıradan gidip köyden çay ve kahvaltı hazırlayıp gelmişler. Onlarla birlikte oturup yemek yedik. Aksayan, gitmeden önce "şimdiden düşman size öncülük yaptırmı ve oturup sizinle yemek yediğini duysa ne yapar biliyor musunuz?" diye sorukturken sonra yine cevabını esprili bir şekilde kendisi verdi. "KDP için bir traktör dayat atmıştı, bu sefer bir kamyon dayak atar" diye son esprisini de yaptıktan sonra vedalaşıp ayrıldılar. Biz de kaldığımız yerden devam ettik. Yani alanı aldığımız bilgiler doğrultusunda dolaşarak daha fazla bilgi toplamaya, keşfini yapmaya, istihbarat almaya devam ettik.

Tabii bunları karşılaşlığımız o yaşlı bilgelerin verdikleri bilgiler doğrultusunda yaptık.

Girdiğimiz yerlerde bizden sonra kışa bir süreç içerisinde bizim diğer

örgütlerden çok farklı olduğumuz, özellikle yaşam boyutunda farklılığımız anlatılmaya başlandı. Görenler anlatıyor, duyanlar anlatıyor. Böylelikle bizden daha çok halkın tarafından alanda propagandamız yapılmıyordu.

Bir süre daha alanda kaldık. Yeni gittigimiz yerlerde bizden önce habirimizin gittiğini gördük. Bu durum bir avantaj olduğu kadar aynı zamanda bir dezavantajı da. Çünkü halkın duyduğu mutlaka düşman da duyarlı.

Bir süre daha alanda kaldıkten sonra yeni bir durum değerlendirmesi yapmak için geldiğimiz alana dönmek üzere yola çıktık. Bir hafta kadar yürüdükteden sonra üs alanımıza ulaştık. Bir gün dinlendikten sonra hareketin yönetimi bizimle bir toplantı yaptı. Toplantıda alanda kaldığımız süre içerisinde yaşadıklarımızı, halkın yaklaşımı, yine diri ve mücadeleye hazır olduğunu anlattık. Bütün bunları not ettiğimiz defterlerimizden aktardık. Hareketin onun için yeni bir planlama ve görevlendirmeye gitmesi gerektiğine de vurgu yaptı. Aradan çok geçmeden hareket Partizan hareketi adıyla alana yeniden girdi. Büyük örgütlenmeler yaratıldı. halkın büyük desteğiyle çok kısa zamanda önemli çalışmalar yürütüldü. Doğu Kurdistan'da kısa sürede büyük gelişmeler sağlanmıştır. halkın istemi, özgürlük ve mücadeleye susamışlığı bu durum ortayamasına neden oldu.

Alanda halkın etkilendiği kadar onun yaklaşımları da bizi çok etkilemiştir. Çünkü mücadele onlar içindedi. Kavgamız onlar içindedi. Onlar bu mücadele ve kavgaya hazır olduklarını gösterince bizi de etkilediler. Ve o gün söylediğim sözü hala söylüyorum. Bu halkın önünde ne durabilir ki?

Hiç kimse ve hiçbir güç, diye cevabı yine kendim veriyorum.

Ölümü bile gülerek karşıladı

Adı, soyadı: **Freccettin EREN**

Kod adı: **Mahir**

Doğum yeri ve tarihi:

Silvan/Amed 1981

Mücadeleye katılım tarihi:

2000 İzmir

Şehadet tarihi ve yeri:

**31 Temmuz 2007,
Tatvan/Bitlis**

Mahir arkadaş parti saflarına katıldıktan bir süre sonra Haftanın alanında pratiğe başladı. Daha sonra yaptığı öneri temelinde Kuzey Kurdistan'a geçti. Colemêrg'de (Hakkari) iki dönem yaz pratiğe geçirdikten sonra kiş kampını geçirmek üzere Beste alanına gitti. 2005 yazında Garzan Eyaleti için düzenlenmesi yapıldı. Westan (Gevaş), Tetwan ve Xîzan üçgeni kırsalında açılım amaçlı pratiğe katıldı. İki yılını doldurmadan Tetwan'a bağlı Tûyê ve Olek köyleri yakınılarında düşmanın operasyonu sonucu yaşanan çatışmada şehit düştü. Colemêrg bölgesindeki onun duruşunu, pratiğe katılımlını birçok yönyle tanıyalıydık.

Ancak onu anlatabilmek kolay değil.

Mahir arkadaş çok güçlü bir fizike sahipti. Bu bakımdan çok avantajlıydı. Güçlü fizisiyle pratikte kim zorlansa, hemen yardımına koşardı. Tabii bir o kadar da ince bir ruha sahipti. Öyle ki bu kaba fizikle bu incelik bir çelişki gibi duruyordu. Birçok arkadaş da bu yüzden ona takılır, şakalaşır. Bu tabii ki onun duygusal bir kişiliğe sahip olduğunu kanıtlıyordu.

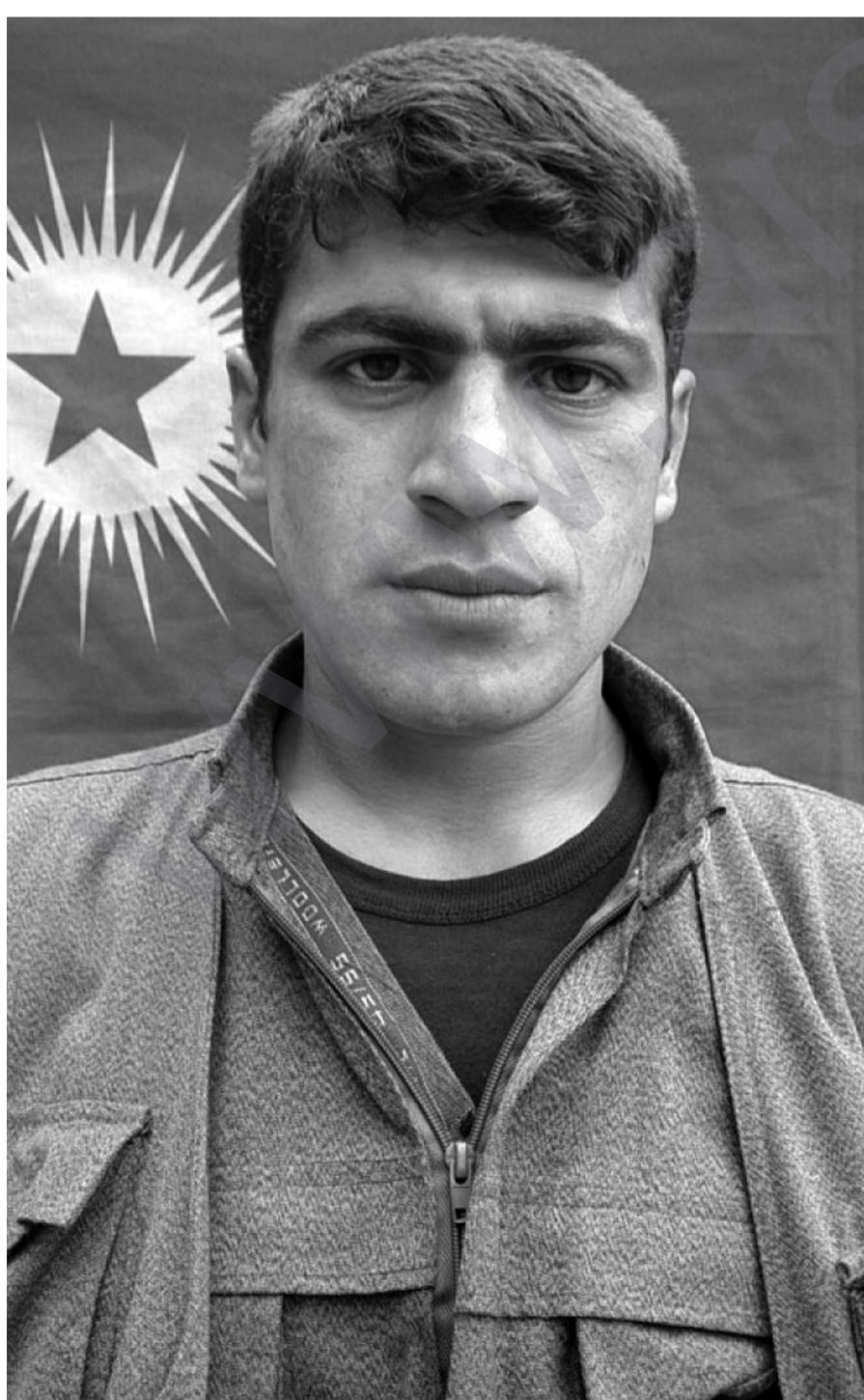
Yaşamda benzerlikler oldukça çoktur ama özgünlükler de bir o kadar çoktur. Mahir arkadaşın çok özgün bir dünyası vardı. PKK militanlarının ortak bir anlayışa sahip olmalarından dolayı bazı ortak hareketleri, duyguları, tavırları vardır. Ancak Mahir arkadaşın özgünlüğü onun zenginliğiydı. Yaşamındaki çelişkiler karşısında karamsar, kaba retçi ya da vurdumduymaz değildi. Genelde eleştirilerini bazen normal bazen de radikal geliştirdi.

Kızgınlığını, hoşnuttugunu, itirazlarını, onaylamalarını ve daha birçok düşüncelerini gülüklerle anlatıyordu. Bu onda kalıplasmış bir yöntemdi. Kızdıında bile bunu gülerek ifade ediyordu. 'Acaba bunu nasıl yapabiliyordu' diye de insan sorgula-

madan edemiyordu. Öyle ki bazen tek milere katıldığında bile kabul etmediği, doğru bulmadığı bir tutum veya yaklaşımı eleştirirken güllerdi. Ancak ciddiyeti de elden bırakmazdı.

Ciddiyetle gülük birbirlerine tezat kavrular mıdır? Gayri ciddi yaklaşımın gelişmesinde ölçüt gülüşler midir? Acaba gülmeden gayri ciddiyet gelişmez mi? Gayet tabii. İç dünyada yoğunlaşan enerjinin dışa vurumudur gülükler. Anlam dolu ise, yaşama anlamlı bir bağı vardır. Yapıçıdır, birleştiricidir, aynı zamanda çekicidir. Sorunlar karşısında gülerek mücadele etmek, onda özgün bir güçtür. Gülüklerle eleştirmek, gülüklerle kızmak, gülüklerle daralmak ve gülüklerle yanlış dur diye bilmek, gülüklerle yorgunum diye bilmek ve gülüklerle katılabilmek yaşama...

Örgüte olan güveni, PKK'ye olan inancının ifadesi olan gülük, onun gizli güç kaynağıydı. Her şeyi gülüklerle karşıladı. Ölümü bile gülerek yememişti. Ölüm her iki gözü yaşlı bir zavallı olmuştu onun karşısında. Gençliğini verirken devrime, gülerek vermeyi çok en iyi o başarmıştı.

ÖZÜYLE SÖZÜYLE GÜZEL İNSAN

Adı, soyadı: **Gökmen AKPOLAT**
Kod adı: **Fırat Munzur**
Doğum yeri ve tarihi: **1980, Erzincan**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Haziran 2010, Boristan köyü-Kağızman Kars**

1 998 yılı sonlarına doğruydum, 1999 yılını girmek üzereydim. Türkiye metropollerinden gerillaya katılanlar oldukça yoğundu. Ve yeni katılanlar ağırlıkta Kelareş taraflarından alınıyorlardı. Bu dönemler, uluslararası komploda iyice yoğunlaşmıştım. Önderliğin durumu belirsizliğini koruyor, hepimiz diken üstünde, yaşıananları takip etmeye çalışıyorduk.

Böylesi bir dönemde birbirinin arkabası yedi kişilik bir grup gelmişti Kelareş'e. Adları; Azat, Dijwar, Serhat, Karker, Berxwedan, Agit ve Fırat...

Fırat ve Azad üniversite öğrencisiydi. Üniversiteye başladıkten sonra, solculuk ve Kürtlik ile tanışmışlardı. Akrabaları ile birlikte hem birçok eylem ve etkinliğe katılıyor hem de kendilerini geliştirmek için yoğun bir eğitim ve tartışma süreci yaşıyorlardı. Uzun süren tartışmalar sonrasında bu küçük grup bir örgüt kurma kararına ulaşmıştır. Fakat bu konuda hem tecrübe-sizler hem de birikimleri yetersizdi. Bu sebeple çevrelerinde bulunan sol çevrelerle ve yurtsever gençlikle tanışmış ve onlarla yoğun bir tartışma sürecine girmişlerdi.

Özgürlik hareketiyle de bu süreçlerde yurtesever gençler sayesinde tanışmış, hareketin ideoloji ve politikalarını öğrenme fırsatı bulmuşlardır. Belli bir süre sonra da yeni bir parti kurmaya ihtiyaç olmasına karar verecekler PKK'ye katılım kararı almışlardır. Yedi kişiydiler ve hepsi akrabaydı. Grubun önderliğini Fırat arkadaş yapıyordu.

Kurulan ilişkiler sonrasında yedi yoldaş, yedi cengaver gerillaya katılmak için yola çıkmışlardır. Fakat henüz yoldayken Önder Apo'nun esareti gerçekleşmiştir. Dağa ulaştıklarında arkadaşlar bu tarz bir katılma çok değer biçmişlerdi. Hepsi okul okumuş, aydın ve güçlü arayışlar temelinde dağlara gelen devrimcilerdi. Bu anlamlı ve farklı bir katılım olduğu için özel bir ilgi gösterilmiş kendilerine.

Onlar, Türk devlet sisteminin Kürdistan'daki, özellikle Erzincan'daki baskıcı politikalarını, assimilasyon çalışmalarını bizzat yaşamış, incelemiş, kendi çaballarıyla öğrenmişlerdi. Bu yüzden hepsi bir araya gelerek, bu baskı ve assimilasyona karşı mücadele etme sözü vermişlerdi. Bu düzeye ulaşmış bir grup oldukları için mücadeleye katılımları çok anlamlıydı. Aynı zamanda Erzincan gibi bir yerde, bir grup

gencin çıkış sistemle yaşadıkları çelişkileri kendilerinde çözmeleri ve bilinçlenmeleri, bu bilinçle mücadeleye katılmaları belli bir düzeye ulaştıklarını ifade ediyor.

Onlar Türk devletinin Kurt halkı üzerindeki sömürgeci konumunu çok rahat bir şekilde analiz edebiliyor ve tartışıyorlardı. Bu sömürgeciliğe karşı mücadelenin güçlü bir örgütlenmeyle, gerilla hareketiyle yürütülebileceğini biliyorlardı ve tartışmaları bu yönüydü. Tartışma, ikna etme ve yönlendirme özellikler, özellikle Fırat yoldaşın önçülüğünde gelişmiştir.

Katılım süreçleri üzerine yaptığımız diyaloglarda Önderliği, hareketi, gerillaryı, hareketin ideolojisini gayet iyi bildiklerini fark etmiştim. Gerillanın bu sorunu çözümleyici gücünü kavramışlardı. Başta Fırat arkadaş olmak üzere aslında yeni gelen tüm yoldaşlar böyledi.

Fırat arkadaşın kendini geliştirme istemi vardı. Kendini geliştirirken arkadaşlarını da geliştirmek istiyordu. Yetenekleri olan ve önder özellikleri olan bir genç arkadaşımızdı. Teorik eğitimlerde saatlerce değerlendirme yapabilecek gücü vardı. Düşünceleri de içersiz değildi, dolu doluydu. Yaşam içerisinde ve eğitimlerde hal hareketleri ve fikirleriyle çok yaratıcı bir arkadaştı. Disiplinli ve düzenliydi. Gelişmeyi ve geliştirmeyi seviyordu. Bir eksiklik yaşadığında, o eksikliği çözümleyici gücü vardı. Eleştireldi, eleştirileriyle arkadaşlarının gelişimini ve öünün açılmasını hedefledi. Henüz yeni bir arkadaş olmasına rağmen, sanki yillardır PKK içinde kalmış gibi PKK kültürune hakimdi.

Her zaman onde olmayı, öncü olmayı severdi. Tutkusunu, duygularını ve moral düzeyi çok yüksek bir arkadaştı. Katılımı ve yaşamı bilinciği. O yüzden arkadaşın katılımını sıradan bir katılım olarak görmedik. Gerillada uzmanlaşmak onda bir tutku halini almıştı. Severe her işe katılıyordu. Ortamlara fedakarlığı damgasını vururdu. Kaldıkları eğitim devrelerini başarıyla bitirdiler. Botan'a doğru hareket ettiklerinde vedalaştı.

Bir dahaki karşılaşmamızda kendini daha gelişmiş, komuta düzeyine ulaşmış, mücadeleye büyük bir adım atmış biri olarak görmüşüm. Kendisine o zaman şaka yoluyla "bu kadar kısa

sürede nasıl geliştin?" diye bir soru sormuşum. O da; "benim katılımım gelişmek içindi. Ben bu mücadele içinde bir rol, bir görev üstlenmek için katıldım. Sıradan bir yaşamı reddettiğim için bu gelişimi sağladım" diyerek düşüncə ve kararlılık gücünü göstermişti. Durumunu çok açık ve net bir biçimde ortaya koymuştu. Güçlü tespitleri vardı ve pratikleşme istemiyle doluydu.

Fırat arkadaş, Kürtistan halkın yaşadığı acıyi hissedebilen bir arkadaştı. Türk devletinin Kurt halkı üzerindeki inkar ve assimilasyoncu politikasını iyi tespit etmişti. Bunu eğitim ortamlarında diğer arkadaşlara da anlatmak istiyordu. Arkadaşlarıyla sürekli yardımşmayı bir prensip haline getirmiştir. Eğitimlerde bazen Fırat arkadaşa inisiatif veriyorduk, "sen bu dersi anlat, tartışmaları sen yönet" diyorduk. Kendisi bu işi isteyerek ve uzmanca yapıyordu.

Fırat arkadaş, devletin Dersim ve Erzincan'da yürüttüğü katliam ve zulümelerin intikamını almak istiyordu. Hesap sorma istemi ve gücü vardı. Sürekli "bir gün o taraflara gidersem, bütün yapılanların intikamını almak, devletin başına bela olmak için gideceğim" diyordu.

Önderliğin çözümlemelerini okumuş, kendisini bayağı geliştirmiştir. Kendisini ikinci kez gördüğünde, "Serhat eyaletine gideceğim" söylemiştii. Oradan büyük ihtimalle Dersim eyaletine gitcekti. O zaman oturup biraz sohbet etmiştir. Bu halk için çok işler yapabileceğine inandığımı, kendisini korumasını, bu halkın da kendisinden bir gerilla olarak bekletmelerinin büyük olduğunu söylemiştim kendisine. O da bana "ben güçlendim, büyük tecrübeler aldım, kendimi daha iyi tanıyorum, halkımı daha iyi tanıyorum, düşmanı daha iyi tanıyorum. Bunları pratikleştirmek istiyorum" demiştir. Düzeyi bize göre yükseldi. Gelişkindi, aktifti.

Partiye, Önderliği ve halka çok bağlıydı. Yoldaşlığa bağlılığı tutku düzeyindeydi. Yetiştiği bölgeden mi kaynaklıydı bilememi, ama erdemli bir kişiliği vardı, mütevazı yönleriyle bilinen bir arkadaştı. Konuşmalarında, hal hareketlerinde, duruşunda, davranışla-

rında, sözlerinde, üslubunda mütevazılığı hemen göze çarpardı. Onda bu hareketin ideolojik döneminde var olan kişilik özellikleri vardı. Hem bilinciyle, hem hal hareketleriyle, hem de davranış ve hitap biçimyle, sanki onlarca askeri siyasi eğitimden geçmiş gibiydi.

Fırat arkadaşın yoldaşlık ilişkilerinde bu yönleri hep öndeymişti. Hiçbir zaman ölçüyü kaçırmayacak bir discipline sahipti. İlişkilerinde de her zaman ölçüülüydi. Ona baktığında fark ettiğim bir diğer özelliği de PKK'nın militant özelliklerine sahip olmasıydı. Genç olmasına rağmen çok olgun bir yapısı vardı. O'nunla sohbetlerde çok kolaylıkla bunu fark edebiliyordum. Bilinç düzeyi gelişkindi, devrim sorunlarını, halk sorunlarını, gerilla sorunları ve hatta taktik sorunları kendisiyle çok rahat tartışabilirdiniz. Sorunları çözümleme düzeyi güclüydi. Eksiklikleri eleştirdi. Eleştirileriyle yoldaşlarına yardım etmeyi, onu güçlendirmeyi kendisi için bir prensip olarak benimsemiştir.

Kendisi o grubu oluşturan kişi olduğunu şakaya karışık sormuştum ona, "sen halen o grubun sorumlusu olarak kendini görüyor musun?" Hafiften takılarak; "hayır, şimdi ben bütün gerillerin sorumlusuyum" diyerek taşı gediğine oturtmuştum. Ondaki sorumluluk anlayışı gelişmeye açıktı ve eskiye oranla çok daha gelişmişti. Aslında çizgi devrimciliği nasıl yapılır, onu tarif ediyordu. Yani "bir PKK militanı kendisini sadece küçük bir gruptan sorumlu görmez, bir hareketten, bir halktan, bir insanlıktan sorumlu görür" demek istiyordu.

Fırat arkadaşla, Serhat yolu üzerinde oturup bunları konuşmuştu. Serhat'a gidecekti. Oradan da mümkün olursa Dersim'e gidecekti.

Kürtistan halkına çok bağlı bir arkadaştı. Bunu her vesileyle söylüyor: "bu halk her hizmeti hak etmiştir" diyor. Çünkü halkın çekiği acıları anlayabiliyordu. Çekilen bu acılarla son vermek istiyordu. "Ne kadar bu halka hizmet edersek de azdır. Bu halk olumlu şeyler, iyi ve güzel şeyler fazlasıyla hak etmiştir" diyerek, bu halk için neden ölmemesi gerektiğini bize günlük olarak kavrattıyordu.

Fırat arkadaşın şehadeti Kurt halkı ve mücadele açısından çok talihsiz bir olay olmuştur. Çok erken bir şehadettir. Şehadetini televizyondan öğrendik. Kendisi halkına hizmet eden bir gerilla komutanı olarak, 25 Haziran 2010 yılında bir komplot sonucu şehadete ulaştı. Yanında eski ismi Şıyar olan Harun Afrin yoldaş ağır yaralanmış, ağır yaralı haliyle yoldaşlara yeterliydi. Yanında eski ismi Şıyar olan Harun Afrin yoldaş ağır yaralanmış, ağır yaralı haliyle yoldaşlara yeterliydi.

Fırat arkadaşın şehadeti bize, onun anısına bağlılığını gereği olarak görevlerimize daha fazla sahip çalışmamızı emrediyor. Kürtistan halkı şahsında insanlık onuru öldürmek isteniyor; bu onuru korumak boynuzun borcudur.

Onun istemi özgür bir Kürtistan toplumuydu, özgür bir Ortadoğu toplumu ve özgür bir insanlığı. Bunları yerine getirmek, Fırat arkadaşın anısına bağlılıktır ve biz bunu gerçekleştirmek için var olan tüm gücümüzü çalışacağız. Onun şahsında tüm şehitlere, devrimci onurumuz üzerine sözümüzü yineliyoruz.

**HPG Anakarargah Komutanlığından
Fırat yoldaşın şehadetine
ilişkin yapılan açıklama:**

"1980 yılında Erzincan'da doğan Fırat yoldaş, Özgürlik Hareketimizin haklı davasının kendisinin de davası olduğuna inanarak, Önderliğimizin esaretinden de etkilenderek, 1999 yılında gerilla saflarına katılır. 2003 yılı içinde Serhat'ın sorumlusuyum" diyerek taş gediğine oturtmuştum. Ondaki sorumluluk anlayışı gelişmeye açıktı ve eskiye oranla çok daha gelişmişti. Aslında çizgi devrimciliği nasıl yapılır, onu tarif ediyordu. Yani "bir PKK militanı kendisini sadece küçük bir gruptan sorumlu görmez, bir hareketten, bir halktan, bir insanlıktan sorumlu görür" demek istiyordu.

Fırat arkadaşla, Serhat yolu üzerinde oturup bunları konuşmuştu. Serhat'a gidecekti. Oradan da mümkün olursa Dersim'e gidecekti.

Kürtistan halkına çok bağlı bir arkadaştı. Bunu her vesileyle söylüyor: "bu halk her hizmeti hak etmiştir" diyor. Çünkü halkın çekiği acıları anlayabiliyordu. Çekilen bu acılarla son vermek istiyordu. "Ne kadar bu halka hizmet edersek de azdır. Bu halk olumlu şeyler, iyi ve güzel şeyler fazlasıyla hak etmiştir" diyerek, bu halk için neden ölmemesi gerektiğini bize günlük olarak kavrattıyordu.

Özgürleşen Önderliğimiz Özgürleşen ülkemizdir

PKK Yürütme Komitesi

Halkımıza ve demokratik kamuoyuna

Dili ve kültürü, vatani ve onuru, geleceği ve en doğal insanı hakları için direnen halk gerçekliğimizi yaratan Önder Apo üzerinde uygulanan ağırlaştırılmış tecrit ve işkence uygulaması on üçüncü yılını tamamlamıştır. Önder Apo da sömürgeci soykırımı sisteme ve temsilcisi AKP rejimine karşı sürdürdüğü direnişini on üçüncü yılında zirveye çıkarmıştır. Bu vesileyle bir kez daha Önder Apo'nun görkemli direnişini selamlıyor, özgürlük mücadelemizi başarıya ulaştırmaya sözümüz yineliyoruz.

Önder Apo'ya yaklaşımın savaşın ve barışın gerekçesi olduğunu defalarca dile getirdiğimiz bilinmektedir. Gelinin aşamada Önder Apo'ya yaklaşımın halkımıza yaklaşım olduğu tüm açılıyla ortaya çıkmıştır. Özgürleri içinden direnen halkları önderleri ve liderleri şahsında teslim alma ve iradelerini kıarma yaklaşımının Türk egemenlerinin tarihsel bir yaklaşımı olduğu çeşitli örneklere bilinmektedir. Özellikle bu konuda halkımıza dönük uygulamaları unutulmuş değildir.

Türkiye Cumhuriyeti kuruluşundan beri öncülerini tasfiye ederek Kurt işyanlarını bastırmayı ve halkımızı temelde esaret altında tutmayı temel politika bellemiştir. On üç yıldır Önder Apo'ya uygulanan politika da aynı zihniyetin sonucudur. On üç yıldır günün yirmi dört saat işleyen İmralı işkence sistemiyle Önderliğimize teslimiyet dayatılmış, uygulanan tecrit politikasıyla adeta her gün imha etme, çürütme ve yok etme hedeflenmiştir. Bu tutum Türk sömürgeciligiye özgü fırsatçı, vicdansız ve ahlaksız bir tutumdur ve son on yıldır bizzat AKP faşizmi tarafından esas alınmaktadır. AKP faşizmi Önder Apo'yu bütünüyle etkisizleştirmek ve nihayetinde yok etmek istediği için hafifada bir gerçekleşen avukat görüşüne dahi tahammül edememiş, adeta İmralı mezarlığına gömerek, kendisini unuturacağını sanmıştır.

Önderliğe yaklaşım halkımıza yaklaşımdır

Çözüm için halkımız adına en makul talepleri ortaya koyan Önder Apo, kendisinin barışçıl çözümü olsaştırmak, bunun yaklaşımını ve zihniyetini geliştirmek için yürüttüğü çabaların AKP tarafından bir zayıfet olarak görülmesi, bir istismar konusu olarak ele alınması ve bir tasfiye zemin olarak kullanılmaya çalışılması karşısında büyük direniş sürecini başlatmıştır. Önder Apo'nun bir yılı dolan direniş süreci bu temelde başlamış; bu direniş son tasfiye rejimi olan AKP faşizminin tüm yüzünü açığa çıkarak, onun soykırımcı devlet geleneğinin yeşile boyanmış bir temsilcisi olduğunu herkese göstermiştir.

Önderliğimize yaklaşımın hareketimiz ve halkımız için ne anlamına geldiğini çok iyi bilmesine rağmen, AKP faşizmi zulüm politikasından vazgeçmiş değildir. Halkımızın önenemeyen özgürlük yürüyüşü karşısında hiçbir ahlaki ve hukuki ilke tanımadan Önderliğimize, halkımıza, hareketimize ve dostlarımıza adeta selam veren herkese saldırmaktadır. AKP devletinin Önder Apo'ya yaklaşımının halkımıza ve hareketimize yaklaşım olduğu artık herkes nedinde netleşmiştir. Önder Apo yürüttüğü direnişle AKP'nin çözümü değil, soykırımı, asimilasyonu ve tasfiyeyi amaçlayan bir özel savaş rejimi olduğunu tüm dünyaya göstermiştir. Sınırsız saldırganlığı, hukuku bir yana itip tam bir çete devlet gibi hareket etmesi, başlangıçtaki yumuşak söylemini terk edip saldırgan, milliyetçi ve tekçi bir söyleme yönelmesi, devleti yönetmeyi katliamcılık, zindancılık ve yalancılık üzerine inşa etmesi AKP'nin hiçbir çözümünün olmadığını en açık kanıtlarıdır.

AKP faşizmi on yıldır uyguladığı ve özellikle son bir yıldır ağırlaştırılmış işkenceye dönüştürüdüğü tecrit uygulamasında en büyük gücü uşaklığını yaptığı modernist güçlerden almaktadır. Modernist güçler uluslararası komplonun olduğu kadar İmralı işkence sisteminin de mimarlarıdır. Dolayısıyla başta ABD olmak üzere Batılı güçler AKP devletinin yürüttüğü Kurt soykırımindan ve bu doğrultudaki savaş politikalarından sorumludur. Bu güçlerin neden Önder Apo'yu her günü ölümle bedel koşullarda tutuklarını, neden fiziksel ve düşünsel olarak yok etmek istediklerini anlamak, gelinen aşamada bizim için hiç de anlaşılmaz değildir.

Önderliğimiz etrafında kenetlenelim

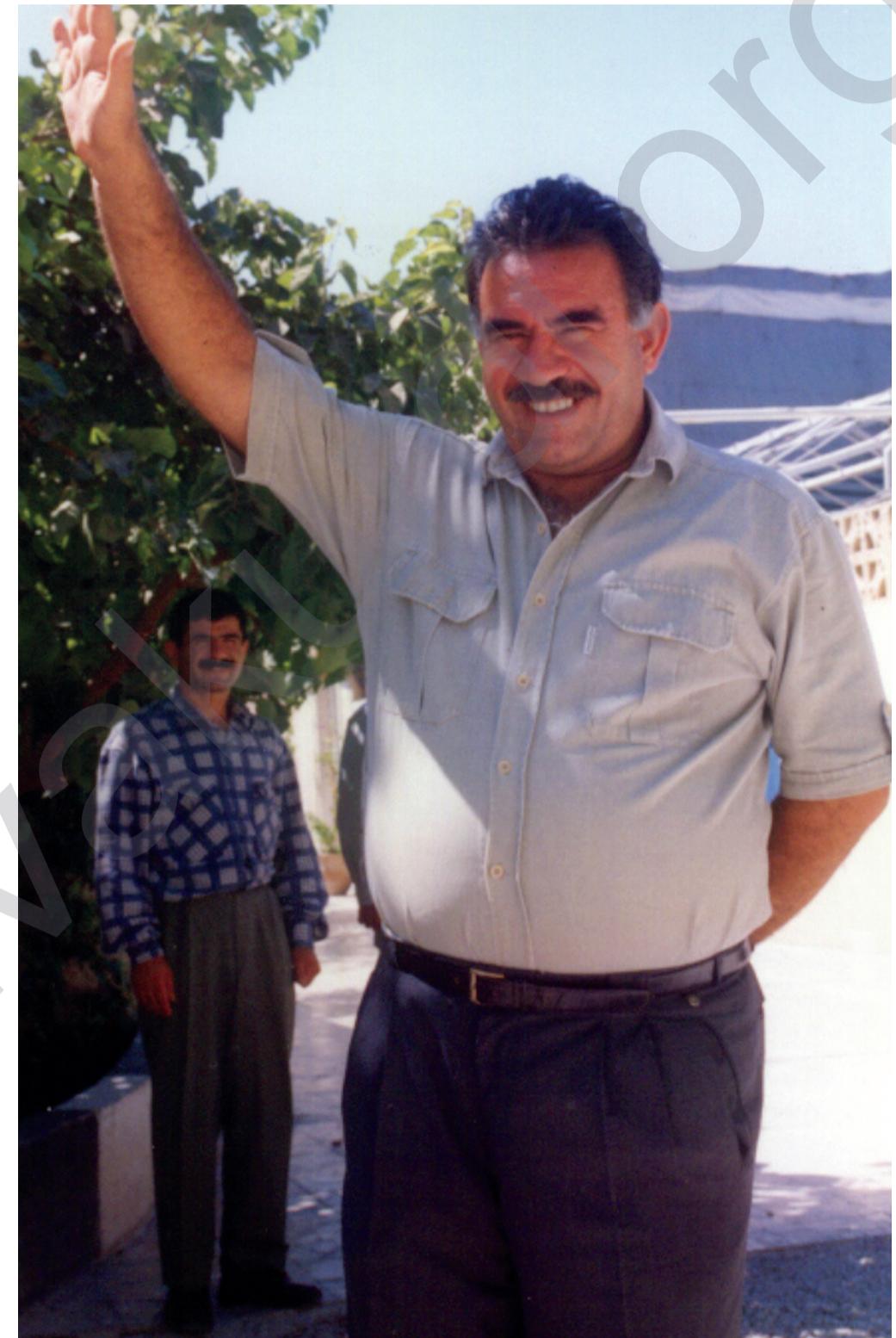
Önder Apo'nun sistemi doğaya, topluma ve insana düşman bu sistemin alternatifidir. Kapitalist moderniteye, onun temsilcisi olduğu devletçi geleneğe ait düşünce ve duygularından kopuş ve özgür temellerde yeni bir gerçekleştirmedir. Özgür yaşam arayışı esasında özgür toplum arayışıdır. Önder Apo çocukların yaşayışında özgürlük yaşam arayışını, bugün milyonların sahiplendiği ve uğruna her türlü bedeli göze aldığı bir toplumsallık düzeyine ulaşmış bulunmaktadır. Bu aynı zamanda halkımızda yeni bir toplumsallaşma mücadeleleri olarak vücut bulmaktadır. Bugün Kürdistan'ın dört parçasında ve Kurt halkın yaşadığı her yerde mücadeleleri verilen, kadını ve erkeğin, yaşlısı ve gencin milyonlarca insanın büyük bedeller ödeyerek gerçekleştirmeye çalıştığı şey Önder Apo'da temsilini bulan demokratik ve özgür bir toplumsallığı, bunun sis-

temini ve insanını yaratmaktadır.

Bu, halkımızda pratikleşen demokratik uygarlık çözümüdür ve insanlık adına en büyük kazanımdır. Bu çözüm yüzeysel, parçalı ve sadece Kurt halkını kapsamına alan bir çözüm değil, derinlikli, bütünlük ve evrensel bir çözümüdür. İnsanlık için özgür yaşam artık hayal edilen ama pratikte gerçekleşmeyen bir ütopya olmaktan çıkarılmış, gerçekleşme olanağı yakalanmıştır. Özgürlik mücadelelerinin kaderi artık sisteme eklenmeye olmayacağıdır. Çünkü Önder Apo ve hareketimizde devletçi uygarlık sistemine karşı ezilenlerin demokratik uygarlık sistemi yaratılmıştır. Devletçi uygarlık sisteminin ve onun son temsilcisi kapitalist modernitenin zihniyeti çözülmüş ve aşılmış, yeni özgür ve eşit toplumun zihniyeti yaratılmıştır. Bu da özünde devletçi uygarlık sisteminin yenilgisi demektir.

En doğal insanı hak ve talepleri katımlarla bastırılmak istenen halkımızın kendi Önderliğini ve özgürlüğünü sahiplenmek için yürüttüğü direniş bugünkü Ortadoğu'nun en dinamik demokrasi gücünü ortaya çıkarmıştır. Ne katımlar, ne tutuklamalar, ne ahlaksızca ve tamamen yalana dayalı yürütülen psikolojik saldırılardır, ne de yasaklamalar halkımızın görkemli özgürlük yürüyüşünü önleyememektedir. Önder Apo'nun özgürlüğüyle kendi özgürlüğünü özdeşleştirmiş olan ve şehitler öncülüğünde direniş kültürünü derinleştiren halkımızın mücadeleleri özgürlüğün arifesini yaşamaktadır. Bu direniş ruhu sömürgeci soykırımı rejimine son vererek özgürlüğün önemini açacak kadar büyümüş ve önenüne geçilemez düzeye ulaşmıştır.

Artık Kürdistan halkı onurlu bir halk olarak Kürdistan topraklarında Önder Apo'dan aldığı ruh ve bilinçle kendi özgürlük arayışındaki insanlık aleminde parabileceğini, böylelikle halkımızın ve özgürlük hareketimizin direnişini bastırabileceğini hesaplay-

etmeye başlamıştır. Bununla birlikte AKP yanlığını anlamakta gecikmeyecektir. Her alanda tam bir çete manşığıyla yürüttüğü soykırımı savaşa karşı tüm gerilla güçlerimiz, halkımız ve dostlarımıza girdiğimiz bu tarihi süreçten zaferle çıkışımıza inancımız tamdır. Bu anlamda tüm halkımızı, tüm kadrolarımızı ve militantımızı Önder Apo'nun İmralı'da yükselttiği direniş tamamlamaya ve Önderliğimiz ve halkımızın özgürlüğünü sağlayıcaya kadar direniş yükseltmeye çağırıyoruz.

Bilinmelidir ki, artık en büyük eylem Önder Apo'nun özgürlürülmesi headache kilitlenmek ve bunun için ne gerekiyorsa onu yapmaktır. Çünkü özgürlüklerin Önderliğimiz özgürlüklerin ülkemizdir. Özgürleşen Önderliğimiz demokrasi kavuşturacak halkımız, özgürlüklerin insanlık ve özgürlüklerin yaşamıdır.

**Biji Réber Apo!
Yaşasın Özgürlük Mücadelemiz!**